

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 12:42:31)

Poštovane kolege,

Otvaram *Sedmu posebnu sjednicu Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini Skupštine Crne Gore 26. saziva*. Kao što znate dnevni red sjednice je - **Premijerski sat i poslanička pitanja**.

Prvi dio sjednice posvećen je Premijerskom satu u okviru kog pitanja premijeru postavljaju predsjednici klubova poslanika, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika. Podsjećam da su pitanja, predsjedniku Vlade, postavili poslanici: Branimir Gvozdenović, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista, Budimir Aleksić, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratskog fronta, Raško Konjević, predsjednik Kluba poslanika Socijaldemokratske partije Crne Gore, Ervin Ibrahimović, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Bošnjačke stranke, Koalicija Albanci odlučno, FORCA, DUA i Albanska alternativa i Hrvatske građanske inicijative, Srđan Milić, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika SNP - Demos, Boris Mugoša, predsjednik Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore i Liberalne partije Crne Gore i Aleksandar Damjanović, predsjednik Posebnog kluba poslanika.

Prelazimo na postavljanje pitanja.

Prvi riječ ima potpredsjednik Branimir Gvozdenović.

Izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 12:43:53)

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, uvaženi predsjedniče, postaviću vam, u ime Kluba Demokratske partije socijalista, pitanje koje je vezano za turizam.

Poštovani građani, uvaženi predsjedniče Vlade, gospodine Markoviću,

Svi znamo da je turizam jedna od nosećih ekonomskih grana u Crnoj Gori. Takođe, suočeni smo sa pandemijom zarazne bolesti COVID-19 koja je u čitavom svijetu ograničila putovanja. Ograničenjem putovanja značajno se utiče na turizam u najrazvijenijim turističkim zemljama svijeta i u najistaknutijim turističkim destinacijama. Normalno je da takve i slične implikacije su vezane za crnogorski turizam, kao zemlju koja je prepoznata sa izuzetno kvalitetnim razvojem turizma, sa značajnim nivoom investicionih aktivnosti i sa aktivnostima koje generišu nova radna mjesta i koja generišu nove aktivnosti koje doprinose novi kvalitet u Crnoj Gori.

U skladu sa tim siguran sam da značajan broj građana Crne Gore koji nisu vezani samo za turizam jer turizam proizvodi značajne aktivnosti koje su jako važne za i druge sektore poljoprivredu, IT industriju i druge važno je se ovdje čuje vaše viđenje, Vlade Crne Gore, oko toga kako treba nastaviti aktivnosti u turizmu, šta predviđa treći paket mjera i na koji način će se obezbijediti jedan ozbiljan, kvalitetan odnos prema turizmu koji je već prepoznat prethodnih godina. Na taj način čućemo šta je sve planirano da se uradi i siguran sam da na takav način će turistički radnici i ukupna privreda Crne Gore biti zadovoljni.

Objasnenje:

U prethodnom periodu turizam bilježi izvanredne rezultate. Pozicionirani smo kao zemlja sa najbržim i najkvalitetnijim razvojem turizma. Uspjelo se da se obezbijedi jedna sinergija različitosti između juga, koji ima sve turističke specifičnosti koje su vezane za more i sjevera, koji nudi posebnu ponudu koja je vezana za planinu. Ta sinergija različitosti zahvaljujući velikoj podršci koja se realizuje podrškom u okviru turističke infrastrukture u okviru kapitalnog budžeta rezultira ozbiljnom perspektivom razvoja turizma u narednom periodu. Takođe, aktivnosti Vlade koje su vezane za podršku kulture, podršku manifestacijama i svim drugim aktivnostima koje su vezane za obezbeđenje da turistička sezona bude u produženom trajanju je jedna od stvari u kojoj je Crna Gora zauzela dobru poziciju.

Aktivnosti Vlade su bile usmjerene i u pravcu jačanja Crne Gore, kao avio destinacije zbog toga su značajna finansijska sredstva uložena u dio koji se odnosi na jačanje avio povezanosti Crne Gore i davanja određenih povoljnosti. Pored toga, u Crnoj Gori se u zadnje vrijeme značajno razvija i IT industrija koja ima, da tako kažem, zajednički sinergijske aktivnosti sa turizmom što dodatno jača poziciju crnogorskog turizma.

Specifične su okolnosti u čitavom svijetu. Mi smo se dobro organizovali. Smatrali smo da smo napravili jako dobre rezultate u prvoj fazi, ali zahvaljujući tome ili suočeni sa činjenicom da u najznačajnijim emitivnim tržištima koji gravitiraju ka Crnoj Gori ima se dosta problema sa pandemijom, sigurni smo da ne možemo očekivati rezultate koje smo planirali čak i rebalansom budžeta. Zbog toga je jako važno da čitava crnogorska javnost čuje koje su to mjere koje ćete preduzeti u kratkom roku i razumijem da već sutra će te mjere biti dodatno promovisane. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 12:48:31)

Hvala.
Predsjednik Vlade ima riječ.
Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 12:48:42)

Uvaženi predsjedniče, uvaženi potpredsjednici, uvaženi poslanici,
Uvaženi potpredsjedniče Gvozdenoviću,

Politika u oblasti turizma u ovom mandatu Vlade je svakako jedna od najuspješnijih koju smo sproveli i u skladu sa izbornim programom, ali i očekivanja poslanika i građana u turizmu. Svjedočili smo kontinuiranom i snažnom rastu sve do pojave pandemije COVID-19 koja je dovela do, na prvom mjestu, zdravstvene, a zatim i globalne ekonomske krize što nije zaobišlo ni Crnu Goru. Upravo zbog toga Vlada je od izbijanja pandemije, kroz svoje aktivnosti, uložila napor da odmjeri svoje djelovanje, a u prvom redu da sačuva ekonomsku supstancu u sektoru turizma, ali i u svim ostalim ugroženim djelatnostima naše ekonomije.

Dozvolite da podsjetim da je Vlada predstavila prvi set mjera samo dva dana nakon što je evidentiran prvi slučaj COVID-19 u Crnoj Gori, što jasno govori da smo anticipirali situaciju, odmah reagovali i pokazali privredi da nije sama. Drugi set mjera predstavili smo 30.aprila i njime stvorili uslove, između ostalog, za očuvanje radnih mjesta, kao ključni prioritet države.

U skladu sa razvojem situacije Vlada je djelovala interventno i prije zvanično usvojenog trećeg seta mjera, osigurala je podršku isplate zarada i za jun mjesec. Do sada je od aprila mjeseca u svrhu zaposlenima u sektoru turizma i ugostiteljstva uplaćeno 12,14 miliona eura podrške za ukupno 40.422 zarade. Prosječno u ova tri mjeseca preko 2.100 preduzeća u sektoru turizma i ugostiteljstva bili su korisnik ove podrške. Sa druge strane, plasman Investiciono razvojnog fonda je do kraja prošle nedelje porastao za cijelih 81 milion eura u periodu četiri mjeseca krize izazvane epidemijom koronavirusa i to 493 obrađena kredita.

Kada govorimo o kontinuitetu i budućnosti crnogorskog turizma, siguran sam, da je ona svijetla, ali i da će i u redovnim okolnostima trebati još dosta truda da dostignemo puni potencijal. Ipak, ne zaboravimo da se nalazimo u fazi borbe za zaštitu javnog zdravlja, da svi treba da damo doprinos, a da istovremeno razmišljamo o ubrzanom oporavku i razvoju.

Govoriti o novim dometima u ovoj situaciji može zvučati iznenađujuće. Ali, i da se zajedno zapitamo kako bi zvučalo 2006. godine da smo rekli, da će naš turizam 2020. godine, ostvariti 10 milijardi eura prihoda ili 750 miliona eura prosječno godišnje. Od ovih 10 milijardi, preko 3,1 milijardu je ostvareno od inostranih i domaćih turista u periodu 2017-2019. godina, ili u prosjeku, preko jedne milijarde godišnje u mandatu ove Vlade.

Dakle, potpredsjedniče Gvozdenoviću, prilikom predstavljanja prvog seta mjera, ukazao sam da je ovo kriza u kojoj svi moraju da ponesu svoj dio tereta, i Vlada je na najjasniji način demonstrirala da stoji u potpunosti iza građana i privrede.

Pošto iskazujete interesovanje za treći set mjera, koji je Vlada pripremila, želim da Vam saopštim da je samo kratkoročni set predloženih mjera u turizmu vrijedan ukupno 67,85 miliona eura do 2022. godine. On uključuje subvencionisanje kamatne stope za reprogram kredita kod Investiciono razvojnog fonda i poslovnih banaka, vrijedan 12 miliona eura. Primjenu snižene stope PDV-a od 7% na period od godinu dana, to jest, do sredine naredne godine ukupno vrijednu 16

miliona eura. Kreditnu liniju kod Investiciono razvojnog fonda za likvidnost i obrtna sredstva sa subvencionisanom kamatnom stopom, subvencije za izdavaoce privatnog smještaja vrijedne tri miliona eura, te subvencije za tur-operatore i sredstva za promociju.

Dugoročni set predloženih mjera koji će se primjenjivati do 2024. godine, ukupno je vrijedan 131,7 miliona eura i bavi se investicijama za završetak postojećih projekata, rekonstrukciju i izgradnju novih, zatim, diversifikacijom turističkog proizvoda, kao i avio dostupnošću. Ovo su samo najznačajniji segmenti predloga koji smo pripremili i koji je planiran za razmatranje na Vladi na sutrašnjoj sjednici. Dakle, podrška Vlade je snažno prisutna od početka, tako da ne treba govoriti u kategorijama očekivanja ili pretpostavki, jer institucije već uveliko mjesecima rade svoj posao. Proces donošenja trećeg seta mjera je bio nešto duži nego što smo planirali, ali vjerujem da je svakome dobronamjernom u Crnoj Gori jasno, da smo morali analizirati cjelokupnu situaciju, kako bi mjere bile adekvatne. Kada smo ušli u taj proces, odmah nakon drugog seta mjera, situacija je bila drugačija, nismo imali aktivnih slučajeva zaraze, a stanje u regionu i na drugim emitivnim tržištima se smirivalo. Svjedoci smo da je tokom juna ta situacija nažalost promijenjena. S toga će, kao što sam kazao, Vlada kroz treći set mjera opredijeliti gotovo 200 miliona eura za turizam kroz kratkoročne i dugoročne mjere, i time još jednom demonstrirati volju, da se kroz punu podršku bavi upravljanjem, izazovima u turizmu, ali i u svim drugim sektorima kako bi se crnogorska ekonomija vratila na put razvoja koji je trasiran prije ove krize.

U odnosu na ovo osnovno pitanje, pružio sam Vam odgovor. Vi ste, razumio sam, postavili i dodatno pitanje koje se tiče IT sektora.

Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 12:54:55)

Hvala Vam, predsjedniče Vlade.

Potpredsjednik Gvozdenović, izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 12:55:02)

Hvala.

Predsjedniče Vlade, siguran sam da će svi turistički poslanici biti, ne samo zadovoljni prvim i drugim paketom mjera, nego posebno biti i ohrabreni i zadovoljni trećim paketom mjera, koji će dati odlične rezultate, koji dodatno ohrabruje da nastave svoje aktivnosti kako na održavanju postojećih sistema, tako i na investicionim aktivnostima. Podsjetiću Vas za taj rezultat koji je bio vezan za smanjenje opterećenja turizma, prvo, od ukidanja komunalija, pa do smanjenja PDV-a za određenu kategoriju, a sada to ide na sve kategorije u roku od mjesec dana, dao je izvanredne rezultate, i da smo u periodu od donošenja tih rješenja do danas imali, na primjer, blizu 150 novih hotela, blizu 10 hiljada zaposlenih itd. Tako da sam siguran da dio ovih mjera daće odlične rezultate, i ovo ukazuje na spremnosti Vlade Crne Gore, u ovom slučaju i DPS-a, koji čini značajan broj ljudi koji učestvuju u toj Vladi, spremnost da se brzo prilagođavaju, da imaju karakteristiku prilagođavanja situacijama, i ovo je sigurno pravi odgovor na to pitanje. Siguran sam da ćemo se moći pohvaliti, da je ovo najznačajniji paket mjera koje je neka država uložila u jedan sektor. Ne samo da će biti zadovoljni ljudi koji su vezani za turizam, biće zadovoljni ljudi koji su vezani za poljoprivredu, jer značajan dio tih proizvoda je preduslov da budu otvoreni hoteli, otvoreni restorani, da rade određene aktivnosti, a ovdje ste vidijeli, ne samo u ugostiteljstvu, nego dio saobraćaja koji je vezan za tur-operatore i dio pratećih djelatnosti. Biće zadovoljni ljudi koji rade određene usluge, ali biće zadovoljne i naše opštine, jer će imati promete u komunalnoj sveri u sveri snadbijevanja vodom, električnom energijom i drugim stvarima. Na ovaj način pokrenućemo i optimizam koji je vezan za realizaciju svih započetih projekata, jer u okviru Investiciono razvojnog fonda koji treba posebno pohvaliti, jer taj rezultat od 81 milion je izvanredan rezultat, i kad to uporedite sa bankarskim sektorom, vidite da je to zbilja jedan rezultat, jedan, ne veliki broj ljudi dao odlične rezultate.

Uvaženi predsjedniče, smatram da je ovo izvanredan paket mjera i da će on proizvesti da

turizam nađe svoju novu poziciju u narednom periodu i na jedan kvalitetan način usmjeri svoje aktivnosti. Ovo će ohrabriti možda i neke koji su namjeravali da ne otvore svoje lokale, ili da ne produže svoje djelovanje, i siguran sam da će i ovaj paket mjera razumjeti i opštine i da će oni slično reagovati kako bi našli najbolja rješenja, kako bi turizam i naša ukupna inidustrija prilagodili se situaciji u kojoj se nalazi. Jedna od karakteristika najrazvijenijih zemalja svijta jeste, dobra sinergija između IT industrije i turizma. Čini mi se da je to ozbiljno pokrenuto i u Crnoj Gori. Vidjeli ste projekat " Ljetuj doma", to je jeda jako interesantan projekat koji je podržalo Ministarstvo kojim Vi koordinirate, koji je obezbijedio domaćim građanima i turistima na jedan povoljan način mogu da borave u našim hotelima. Na taj način obezbjeđuju i održavanje privrednih djelatnosti, a na drugoj strani pod povoljnijim uslovima mogu da ostvare neke svoje usluge.

Kako je IT industrija, neko ko pokreće inovacije, ko podstiče produktivnost i uvećava profitabilnot i doprinosi jačanju kvaliteta. Francuska je, na primjer, poznata po tome što je uvijek vodila računa o sinergiji te dvije, da tako kažem, industrije, pa u skladu sa tim, zamoli bih, ako ste u mogućnosti da odgovorite na dopunsko pitanje, koje je vezano za IT industriju.

Na koji konkretan način država planira da ojača IT sektor, i uopšte inovativnu privredu u cilju inplementacije strategije pametne specijalizacije? Hvala Vam, predsjedniče.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 12:59:26)

Hvala Vama.
Izvolite, predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 12:59:33)

U odnosu na dopunsko pitanje kada, a tiče se IT sektora, vjerujem potpredsjedniče Gvozdenoviću da ste registrovali napore Vlade već od 2018. godine u tom pravcu preko svojih ključnih resora, Ministarastva ekonomije i naravno, Ministarastva nauke i u saradnji sa drugim sektorima, opredijelili smo značajna sredstva preko tri miliona eura za podršku oko 40 projekata u IT sektoru. Mi bilježimo zaista, u Crnoj Gori ozbiljan predak kada je u pitanju IT sektor, odnosno IT industrija. Imamo veoma kvalitetan kadar i potencijal, koji u ovim teškim vremenima pokazuje i vitalnost i sposobnost i da odgovori izazovima pred kojim se nalazi cijela crnogorska ekonomija, na mnogo kvalitetniji način, nego tradicionalni sektori koji su bili pod posebnom pažnjom do ovog vremena. U Ministarstvu nauke imamo u ovom trenutku, registrovano oko 70 kompanija iz oblasti inovacija, od toga, preko njih 30 su izložno orjentisane, a naravno ima ih mnogo više na našem tržištu. Imao sam prilike da se pojedinačno i zajedno sretam sa tim ljudima, i zaista imamo veliki potencijal, izuzetan potencijal kad je u pitanju IT sektor, odnosno IT industrija u periodu koji dolazi. Pratili smo otprilike oko šest kompanija u ovoj oblasti u ovom predhodnom vremenu, kada je u pitanju njihova orjentacija i vjerujte mi da je samo tih šest kompanija učestvuje sa 2,5% u izvozu Crne Gore, samo šest kompanija. Prosječna zarada u njima je hiljadu eura. Dakle, vjerujem da ova pa i svaka naredna Vlada ovom pitanju mora posvetiti dužnu pažnju i ovaj industrija će praktično objediniti sveukupan ekonomski potencijal koji Crna Gora ima u različitim sektorima od turizma, energetike, poljoprivrede i svih drugih djelatosti. Zbog toga mi već u ovom trećem paketu mjera nudimo konkretne podsticaje i to ćemo uraditi kroz dva zakona koja ćemo sjutra utvrditi na sjednici Vlade i proslijediti Parlamentu na usvajanje jer želimo da vać od 01.septembra te podsticajne mjere stupe na snagu, a ja ću reći samo neke osnovne imam ih ovdje na spisku, da ne bih improvizovao. Dakle, olakšice za početak poslvanja startupova i one će biti oslobođene poreza za period od pet godina, zatim olakšano zapošljavanje u inovacionoj djelatnosti, značajno umanjeње poreza i doprinosa do 50%, oslobađanje od poreza i doprinosa za rad na inovativnim projektima, oslobađanje poreza na odbit od 100% za reinvestiranje u inovativne projekte, oslobađanje od poreza na dobit od 100% za ulaganja u startupove i fondove za finansiranje inovativnih projekata, oslobađanje poreza na dobit za donacije i naučno-istraživačkim institucijama, umanjeње poreza na nepokretnosti i izgradnju infrastrukture za inovacionu djelatnost i naravno uspostavljanje fonda za inovacije na kojem već radimo.

Ovo su neke od podsticajnih mjera koji će se odnositi na IT sektor, a ja vjerujem ne sektor nego u najskorije IT industriju. Ovo vrijeme, teško vrijeme, nam je pokazalo da ovaj sektor, kao što sam na početku rekao, može naći najbolje odgovore ili većinu odgovora kako da održimo ekonomsku supstancu i stvorimo pretpostavke kada zdravstvena kriza prođe za ubrzani ekonomski razvoj.

Na kraju ću reći samo da smo zajedno sa Univerzitetom pokrenuli izgradnju tehnološkog parka u Podgorici vrijednog preko osam miliona eura koji će biti centralni prostor koji će okupljati mlade istraživače, inovatore, njihovo povezivanje, razvoj različitih projekata i naravno kreirati, odnosno širiti izlaznu orijentaciju. Na kratak rok očekujemo rezultate u ovom sektoru, baš na kratak rok. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 13:04:09)

Hvala i Vama, poštovane kolege.

Sada pitanje postavlja poslanik Budimir Aleksić. Izvolite.

BUDIMIR ALEKSIĆ (22.07.20 13:04:27)

Ja sam u ime Demokratskog fronta premijeru postavio pitanje:

Da li Vlada Crne Gore intenzivno radi na unijaćenju Crnogoraca što je u funkciji promjene identiteta pravoslavnog stanovništva na prostoru današnje Crne Gore?

Naime, kao što je poznato mi u Demokratskom frontu odavno tvrdimo i dokazujemo da ova vlast od 1997.godine radi na promjeni identiteta ovog naroda i ovog prostora i na duševnom prerađivanju Crne Gore, da parafraziram Benjamina Kalaja koji je kao austrougarski namjesnik u Bosni i Hercegovini tokom 20 godina svoje vladavine govorio o duševnom prerađivanju Bosne. Tako jedan bivši ministar prosvjete govorio da treba stvoriti novog Crnogorca i novog čovjeka, a onda u više navrata vaš šef režima i predsjednik DPS-a Milo Đukanović je isticao da Crnu Goru treba izvesti iz svog tradicionalnog, istorijskog, vizantijsko-slovenskog civilizacijskog kruga i uvesti je u zapadni, odnosno zapadno evropski rimokatolički civilizacijski krug, tamo gdje ona nikada nije pripadala.

Da bi se to postiglo potrebno je pounijatiti Crnogorce i za nas nema dileme da li ova vlast to radi, zato je ključna riječ u ovom našem pitanju, da li Vlada Crne Gore intenzivno na tome radi. Dakle, pitamo vas kojom dinamikom vi to sprovodite, u koliko faza mislite da to realizujete i tako dalje.

Zbog gledalaca i slušalaca mislim da bi bilo dobro da samo ukratko kažem šta je to unija i unijaćenje. Unija i unijaćenje je podređivanje neke pravoslavne crkve Vatikanu i papi. Dakle, prihatile bi se tri osnovne dogme rimokatoličke crkve, to je filioque, papski primat i papska nepogrešivost i zadržali bi se obredi, odnosno bogoslužjenja. Drugim riječima prihatala bi se rimokatolička dogmatika a zadržala pravoslavna liturgika i bogoslužjenje. Od samog raskola u hrišćanskoj crkvi 1054.godine neprestana su nastojanja rimske kurije da pounijeti što više pravoslavnih. Imamo puno primjera od Galicije, današnje Zapadne Ukrajine, pa do ovih naših prostora Dalmacije, Hercegovine, Boke i Crne Gore.

Tako je na primjer, u jednom trenutku cetinjski mitropolit Mardarije 1639.godine poklekao i bio prihvatio uniju da bi se potom pokajao i patrijarh srpski mu je to oprostio. Pa su onda unijati iz Ukrajine 1648.godine pravili lažne saobore u Manastiru Morači i odatle slali pisma papi u kome su ga lažno ubjeđivali o raspoloženju ovdašnjeg stanovništva da prihvate uniju, pa onda u doba svetog Vasilija Ostroškog 1651. on je mora da pod pritiskom unijata napusti svoju katedu u Tvrdošu i da dođe na Onogošt odatle u Ostrog. Pa znamo kako su u gubernaduri Radonjići nastojali da pounijate Crnogorce i da ih uvedu u taj zapadni civilizacijski krug, kako to Đukanović danas priča, ali su u obračunu sa Petrovićima koji su snažno zagovarali ideju opstanka u svojoj pravoslavnoj vjeri i u svom istorijskom identitetu bili idejno poraženi i protjerani iz Crne Gore. Dakle, od tih događaja pa do naših dana ideja o unijaćenju Crnogoraca nije gubila na svom intenzitetu.

Tako je 1968.godine barski nadbiskup Aleksandar Tokić, prilikom svoje posjete Ostrogu, u spomen knjigu zapisao da Crnogorci treba da se ujedine sa rimokatolicima i da prihvate rimskog papu za svog poglavara i taj zapis postoji u manastiru Ostrog. Godinu dana kasnije 1969. monsinjor Francisko Palovinetije iz Metokvića pisao mitropolitu Danilu Dajkoviću i predlagao istu stvar, a onda 90-ih godina, prilikom raspada Jugoslavije, jedan od utemeljivača crnogorskog seperatističkog pokreta i osnivač Dukljakse akademije u zagrebačkom glasilu je razradio ovu ideju, dakle, u zvanikom glasilu rimokatoičke crkve u Hrvatskoj, on kaže da Crnogorci treba da se vrate svojoj pravoslavnoj crkvi sa elementima katoličanstva i eksplicitno tvrdi da treba da prihvate uniju kao što je, kaže, to uradio Sava Petrović, pri čemu on izmišlja. Poznato je da Sava Petrović nikad to nije uradio. Onda 1997. i 1998. kada je došlo do zaokreta u Demokratskoj partiji socijalista ta ideja je razrađena u cjelovitu državnu ideologiju, a ključne tačke toga programa su, kao što znamo, utemeljenje dukljastva kao političke i nacionalne ideologije, preimenovanje srpskog jezika, eliminisanje ćirilicnog pisma, stvaranje nacionalne i državne crkve koja bi prihvatila uniju sa Rimom.

Puno je dokaza koji ukazuju da je upravo to cilj aktuelne crnogorske vlasti. Najbolji dokaz je ovo što se radi sa Srpskom pravoslavnom crkvom putem donošenja ovog neustavnog i diskriminatornog zakona, kojim se želi oduzeti njena imovina i kojom se želi promijetni njen kanonsko pravni status. Onda u svjetlosti činjenice da je ovolika satanizacija svetosavlja od strane svih dražvnih potencijala, dakle, sve svoje političke i ideološke kapacitete vi ste usmjerili u pravcu postizanja toga cilja, to ste na kraju krajeva i Vi prije neki dan kazali, da se Crna Gora ne može graditi na svetosavlju i ako je sva crnogorska pisana i usmena duhovna tradicija i istorija utemeljena na svetosavlju, počevši od Crnojevića i od prve štampane knjige. Dakle, Crnojevići su kalendar unijeli praznik svetog Save kao 14.januar, evo sve to ima ovdje dokumentovano. Onda, Božidar Vuković Podgoričanin u svoj minej unosi kanon svetome Savi, da ne pričamo da stotinu bratstava u Crnoj Gori na prostoru današnje Crne Gore od Pavinog polja pa do Banjana i do Bara pa do Pljevalja slavi svetoga Savu kao svoju krsnu slavu.

Dakle, radikalna obračun sa svetosavljem na kome je zasnovano, kao što rekoh, cjelokupno naše duhovno i kulturno nasleđe o kome su pisali svi Petrovići, svi pjesnici, dakle, u doba od vladike Danila, pa do kralja Nikole koji ima čitavu poemu posvećenu Svetome Savi. Nema pjesnika koji je nešto pisao pa i onoga najposlednjega stihoklepca koji nije makar nešto napisao o Svetom Savi. Svi, i značajni i beznačajni, i to nasleđe je ogromno. Međutim, ono je postalo predmet satanizacije, predmet osporavanja, predmet falsifikovanja, i to, kao što rekoh, od strane svih državnih kapaciteta. To se radi u medijima, to se radi u obrazovnom sistemu, to se radi u kulturnim ustanovama, to se radi preko umjetničkoga stvaralaštva koje režim kontroliše, sve nas to uvjerava u našem uvjerenju, a o tome je dobro govorio i poslanik Medojević u nekoliko navrata da je upravo riječ o radikalnom otklonu od naše pravoslavne vjere svetosavske tradicije, ćirilice i da je krajnji cilj prihvatanje unije sa Vatikanom.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 13:12:18)

Hvala vam.

Predsjednik Vlade ima riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 13:12:25)

Poslaniče Aleksiću, da vas pripremam za nastavak dijaloga da ne bi ispalo nekorektno da ja zadnji kao učesnik u diskusiji vas zatičem ovim pitanjem. Razmislite, a volio bih da čujem da li znate ijednog crnogorskog građanina koji je unijat odnosno koji je unijat, odnosno grkokatolik, da li znate ijednog u Crnoj Gori, pa onda ćemo nastaviti diskusiju vjerujem u nastavku.

Dakle, poslaniče Aleksiću, moram vam priznati da sam više puta morao da pročitam vaše pitanje da se uvjerim da me zaista pitate da li ova Vlada intezivno radi na unijaćenju Crnogoraca, odnosno da želi da promijeni identitet pravoslavnog stanovništva na prostoru današnje Crne Gore. Nastojeći da argumentujete ovu vašu tvrdnju zbunili ste me do kraja, jer to što ste sve naveli u

prilog vašoj tezi zaista je bez ikakvog utemeljenja u činjenicama. Razumijem da smo mi već u predizbornoj kampanji da je to vrijeme kada političari znaju "da zaborave na činjenice", ali vi ste ovoga puta baš pretjerali. Skoro tri četvrtine stanovništva Crne Gore su kao što znamo Pravoslavci. Tvrditi da ova Vlada intezivno radi na njihovom prevođenju katoličanstvo je apsolutna besmislica koja se mogla roditi samo u glavama onih kojima je prevođenje Crnogoraca u srpski nacionalni korpus glavna i da je vodilja. Pa kada to prevođenje ne uspijeva onda valja iskonstruisati postojanje neke nevidljive sile koja nas vuče u bezdan ovaj put nazvan unijaćenjem. Ova Vlada niti koga prevodi, niti će koga prevoditi bilo u vjerske bilo u nacionalne korpuse. Svaki građanin Crne Gore o svom vjerskom i nacionalnom identitetu izjašnjava se slobodno i po sopstvenom osjećaju. Tako je bilo do sada biće i ubuduće. To važi i za mene i za vas poslaniče Aleksiću.

Dalje, ne postoji nikakva odlučnost Vlade Crne Gore da iz ove zemlje eliminiše Srpsku pravoslavnu crkvu, a ponajmanje o tome može da svjedoči usvajanje Zakona o slobodi vjeroispovijesti. Niti je zakon usmjeren kako vi kažete isključivo protiv Srpske pravoslavne crkve niti na oduzimanje njene imovine niti na promjenu njenog statusa. O tome smo se kao Vlada izjasnili i prekjuče i juče nudeći potpunu zaštitu imovine Srpske pravoslavne crkve i to kroz hitne izmjene i dopune zakona pa je i to odbijeno. Ja sam siguran da se je sve to vama veoma dobro poznato baš kao i činjenica da Srpska pravoslavna crkva kao institucija pod tim imenom u Crnoj Gori postoji stotinak godina, a ne 800 kako vi kažete. Država Crna Gora ima obavezu da nam na valjan način uredi pitanje slobode vjeroispovijesti kao i sva druga pitanja koja su u vezi sa tim nameću u skladu sa najvišim standardima evropskih demokratija. Sa ogromnim strpljenjem i tolerancijom nastojali smo da razjasnimo nedoumice sa čelnicima Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori oko novog zakona.

Dalje, kao potvrdu vaše teze navodite i moju nedavnu izjavu o svetosavlju, odnosno suprotstavljanjenosti ove ideologije crnogorskom antifašizmu. Poptuna neznavenost ili zla namjera stoji za pokušaje izjednačavanja lika Svetoga Save koji je svoju misiju imao u 13. vijeku i svetosavlja koje je kao politička ideologija nastala od 30-tih godina prošloga vijeka. Dakle, svetosavlje je samo pozajmilo ime od srpskog sveca, a utemeljili su ga u tadašnjoj kraljevini Jugoslaviji, kao što znate, srpski episkop Nikolaj Velimirović i srpski profašistički političar Dimitrije Ljotić u predvečerje Drugog svjetskog rata. Poznato je da je suština svetosavske ideologije u konceptu jedan narod, jedna religija, jedna država. U tom konceptu niti ima crnogorskog naroda niti crnogorske države. Sve je srpsko. Toliko o odnosu ove ideologije prema Crnoj Gori i Crnogorcima.

Kad ste me već vašim pitanjem vratili u ove istorijske teme moramo vas takođe podsjetiti na istorijske činjenice o odnosu idejnih tvoraca i protagonista stetosavskog nacionalizma prema antifašističkom pokretu, odnosno njihovu kolaboraciju sa fašistima. Vjerujem da vam je poznato da je Adolf Hitler još prije početka Drugog svjetskog rata odlikovao episkopa Nikolaja Velimirovića koga rado nazivaju vladikom. Citiraću nešto što vi vjerujem kao istoričar takođe znate, a to su riječi episkopa Velimirovića o Hitleru. Citiram: "Mora se odati poštovanje sadašnjem njemačkom vođi koji je kao prost zanatlija i čovjek iz naroda uvideo da je nacionalizam bez vere jedna anomalija, jedan hladan i nesiguran mehanizam, jer u 20. veku on je došao na ideju Svetog Save i kao lajk oduzeo je u svom narodu onaj najvažniji posao koji priliči jedinom svetitelju, geniju i heroju" gospodine Aleksiću.

Dozvolite i da vas podsjetim da su antievropejstvo i antisemitizam takođe snažno prisutni u inače obimnom i nekim segmentima značajnom dijelu episkopa Velimirovića za Srpsku crkvu i srpski narod. Takođe, na činjenicu da je blisko sarađivao sa nespornim saradnikom fašista Dimitrijem Ljotićem čije su jedinice u službi Vermahta između svega ostalog učestvovali u masakru nad đacima i svim muškim osobama u Kragujevcu 1941. godine, skoro 3.000 ljudi je tada strijeljano. Posmrtni govor Ljotiću održao je upravo episkop Velimirović 1945. godine kada ga je nazvao "ideologom hrišćanskog nacionalizma i pravim reprezentnom srpske politike". Kada smo se već dotakli ovih velikih antifašista, poslaniče Aleksiću, moram vas podsjetiti na to da ste vi lično inicirali da su u Beranama podigne spomenik četničkom vojvodi Pavlu Đurišiću. Takođe, vi bi rekli istaknutom antifašisti kojeg je Hitler u maju 1944. godine na predlog njemačke komande za jugoistok odlikovao ordenom gvođenog krsta. Ispada da je Hitler taj svetitelj, genije i heroj kako ga je vidio idejni tvorac svetosavlja praktikovao da značajna odlikovanja dodjeljuje antifašistima, a

znamo da nije, jer je odlikovao isključivo svoje ratne saveznike.

Istoriju svako može da tumači na svoj način. Može i da nastoji da je upodobi svojim interesima, ali istorijske činjenice su jedne i nesporne. Ja sam samo podsjetio na te činjenice i to konkretnim povodom obilježavanja Trinaestojuskog ustanka. Dakle, antifašizmom se ne mogu kititi saradnici fašista. To je sve što sam na tu temu saopštio. Ništa novo i ništa epohalno nisao otkrio, a po najmanje antisrpsko. Naravno, među Srbima to znamo svi bio je veliki broj boraca za slobodu partizanskih komandanata, narodnih heroja i mi antifašisti uvijek ćemo se diviti njihovoj veličanstvenoj borbi ruku pod ruku sa crnogorskim i svim ostalim antifašistima i konačno da bi optužili Vladu da radi na unijaćenju Crnogoraca potegnuli ste argument koji je da budem iskren uopšte nisam razumio. Da princa Nikolu Petrovića korumpiramo milionima eura zbog toga što je rimokatolik, dok ostali potomci kuće Petrovića koji su ostali vjerni pravoslavlju nemaju nikakvu pomoć od države.

Činjenice su sledeće: Tačno prije devet godina Skupština Crne Gore, dakle, ova Skupština donijela je Zakon o statusu potomaka dinastije Petrović Njegoš, a u članu 1 tog Zakona stoji, poslaniče Krivokapiću isječak od toga " Radi istorijske i moralne rehabilitacije i dinastije Petrović Njegoš ovim zakonom se uređuju pitanja od značaja za status potomaka dinastije Petrović Njegoš koja je detronizovana protivno Ustavu za knjaževinu Crnu Goru aktom nasilne aneksije države iz 1918. godine". Prema ovom Zakonu potomke dinastije predstavlja najstariji muški potomak, a to je praunuk kralja Nikole princ Nikola Petrović.

Vlada Crne Gore je u prethodne skoro četiri godine samo sprovedila u život obaveze iz spomenutog zakona ne baveći se vjerskim, vjeroispovijednim opredeljenjima potomaka dinastije Petrović Njegoš. Niti znam niti se interesujem koje i kakvog vjerskog opredeljenja. To na kraju nema nikakve veze sa sadržajem zakona koji je usvojen u ovoj Skupštini prije devet godina, a koji je Vlada dužna da sprovodi. Tako da je besmisleno dovoditi u vezu vjersko opredjeljenje princa Nikole s izmišljenim nastojanjem Vlade da radi na unijaćenju Crnogoraca, a to se jednom riječju zove podvala.

Sušтина je, poslaniče Aleksiću, da je tek u samostalnoj i demokratskoj Crnoj Gori mogla da bude ispravljena velika nepravda učinjena dinastiji Petrović Njegoš na kraju prvog svjetskog rata. Nepravda prema dinastiji, ali i prema državi Crnoj Gori i prema svima koji u njoj žive. Zato ću ovu priliku iskoristiti da podsjetim da je princ Nikola Petrović prije tri godine primio najviše odlikovanje Republike Francuske nacionalni orden legije časti. Tom prilikom predstavnik Ministarstva vanjskih poslova Francuske prenio je sledeću poruku, opet moram citirati: "Mi smo ovdje, među ovim zidovima, u pobjedničkoj euforiji 1918. godine, zbog Jugoslavije žrtvovali Kraljevinu Crnu Goru u onome što smo smatrali višim interesima. Vaš prađed je od samog početka rata 1914. godine bio saveznik koji se hrabro borio protiv nadmoćnog neprijatelja, ali je na Versajskoj mirovnoj konferenciji to zaboravljeno" kraj citata.

Mi smo, poslaniče Aleksiću, čekali skoro cio vijek da ispravimo nepravdu učinjenu tada Crnoj Gori. Ispravili smo je na mirnom demokratskom referendumu 2006. godine, a ubrzo potom i nepravdu prema dinastiji Petrović Njegoš. Tako radi država i tako radi Vlada koja je odgovorna prema crnogorskoj istoriji, ali i prema našoj budućnosti, ne Vlada nego Vlade. Ne tračari i ne prebira prema vjerskim opredjeljenjima. Naprotiv, odgovorna je prema građanskom konceptu savremene crnogorske države. Odgovorna je za stabilnost našeg društva i za njegov sveukupni napredak. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 13:23:18)

Hvala vam.

Pravo na komentar odgovora ima poslanik Budimir Aleksić. Izvolite.

BUDIMIR ALEKSIĆ (22.07.20 13:23:29)

Da krenem od ovog poslednjeg, od vašeg odnosa prema princu Nikoli, zašto vi njega finansirate, milionima evra vi njega korumpirate da bi on tumačio našu istoriju, a nije naučio naš

jezik. Znači, on i Milo Đukanović koji za 30 godina nije naučio prokameniti ijednu stranu riječ, tako ni princ Nikola ovdje, prvi put je došao 1989. godine, valjda je red bio da nauči naš jezik. Nije ga naučio, ali sada on tumači istoriju, o čemu ništa ne zna. Kažete da vas ne zanima njegova nacionalna pripadnost. Mi u Demokratskom frontu tvrdimo da ga samo zato finansirate što je rimokatolik i što je antisrbini i što je potro svu tradiciju svojih slavni predaka koji su bili i ostali u pravoslavlju. Jer, da je bilo drugačije, ne biste se vi okrenuli na njega više nego što se ne okrećete na ostale potomke, a ima ih dosta, fala Bogu su brojni, te slavne mitropolitsko gospodarske loze Petrović Njegoš od kojih su mnogi bili na litijama, a neki su potpisali podršku Srpskoj pravoslavnoj ckrvi i osudili vašu namjeru da se otimaju svetinje. Njih ste zaboravili. Potomci serdara, vojvode Šaka, vojvode Đura, i da ih ne nabrajam. Ovoga upravo zato što je rimokatolik finansirate i korumpirate i pišete mu ta saopštenja u kojima on tumači crnogorsku istoriju. Ne znam srpski, ne zna naš jezik, a tumači šta se dešavalo u prošlosti, neobrazovan čovjek, ne zna ništa o tome. Toliko o tome.

Dakle, mi ostajemo na svom stanovištu da vi njega finansirate jer je katolik jer treba da bude primjer. Ako je princ i potomak slavne loze katolik, onda svi podanici treba da postanu Katolici. Poruka je, po našem mišljenju, potpuno jasna. O Nikolaju Velimiroviću, stari falsifikat da mu je Hitler dao orden, dobio orden od njemačkog Crvenog krsta zato što je uredio groblje poginulih njemačkih vojnika u okolini Bitolja. Sva njemačka štampa i naša u to doba je o tome pisala, to je opštepoznata istorijska činjenica, a najobičnije je podmetanje da mu je Hitler dodijelio orden. Što bi njemu Hitler dodijelio orden? Zna se kome Hitler dodjeljuje ordenje i kome države to dodjeljuju.

Takođe, teza o tome da svetosavlje nema veze sa Svetim Savom, to su produkovali isti ovi dukljanski akademici, ja sam s njima polemisaio još od 1990. godine. Oni su tvrdili, evo mojih polemika u mojim knjigama i dokumentima, da niko ne slavi Svetog Savu na prostoru današnje Crne Gore. Onda mu ja pobrojim stotinu bratstava, tome navodnom lažnom akademiku. Strahinji Bulajiću je prislava Sveti Sava. Toliko koliko crnogorska mitomanska istorijografija vodi računa o istorijskim činjenicama. Ima li u Crnoj Gori unijata? Nema. Zašto? Zato što je unijaćenje samo jedna faza ka potpunom utapanju u rimokatoličanstvo. Tako je bilo. Vi ste čitali, u vaše doba kao i u moje, Simo Matavulj je bio u lektiri, pa se sjećate njegove čuvene pripovijetke Pilipenda, pripovijetka velikog srpskog realiste Sima Matavulja iz Šibenika koji opisuje kako je bilo unijaćenje i katoličenje u siromašnim krajevima Dalmacije i Hercegovine. O tome bi mogao da vam nešto kaže i ministar Pažin koji je iz tih krajeva. Dakle, unijaćenje pa onda prelazak u rimokatoličku vjeru. Kažete da je to nemoguće jer su tri četvrtine Crnogoraca su pravoslavni. Izgledalo je nemoguće da ćete vi preimenovati srpski jezik.

Svetozar Marović i vaša vrhuška 1996. godine, kada smo prof. Radulović i ja pravili Narodnu slogu drži govore i optužuje nas da svako onaj ko glasa Narodnu slogu glasa, kaže, za nekakav tamo crnogorski jezik, citat - za nekakav tamo crnogorski jezik, i svi oni koji glasaju za Narodnu slogu glasaju za nekakvu tamo autokefalnu crkvu koja nikad nije postojala. Čelnici DPS-a, citiram ih, a vi aplaudirate i drugi koji ih slušate. Znači, ono što je nemoguće sada biće moguće za par godina. Pa ste 1998. godine obećali patrijarhu Pavlu da ćete čuvati, Đukanović i Marović, evo saopštenje Vlade, objavio sam i to u mojoj knjizi, da će čuvati, kaže, kanonsko pravni kontinuitet Srpske pravoslavne crkve, da će eliminisati Miraša Dedeića i da neće dovesti u spor imovinu Srpske pravoslavne crkve. Posle dvije godine ili godinu Đukanović okreće politiku i čestita Dedeiću Vaskrs. Govorili ste Jugoslavija bez Miloševića, to je bila parola. Dragan Šoć kaže kako ste ga prevarili. Dakle, govorili Jugoslavija bez Miloševića. Opet okrenuli, nestao Milošević s političke scene 2000. godine, a vi krenuli putem crnogorskog separatizma. Dakle, tako se i sada čini nemoguće ovo o čemu mi govorimo. Mi u Demokratskom frontu prepoznajemo istorijske tokove i procese, i imamo iskustva s vama, i pratimo šta ste radili u poslednjih 30 godina. Tačno smo potrefili i ukapirali šta je magistralna linija i magistralni pravac vaše crnogorske navodno dukljansko frankovačke, a ne crnogorske politike i ideologije. Antisemitizam. kod Srba, gospodine Markoviću, nikad nije bilo antiseminizma. Nema Srbina koji je digao ruku na fašistički pozdrav. To su radili neki u Gaeti i vaše pristalice u Kočanima prije pola godine, evo fotografija iz novina, iz Dnevni novina. Vaše pristalice koje viču viva Montenegro, dižu ruku u znak fašističkog pozdrava. Dakle, to su istorijske činjenice.

Episkop Nikolaj, to smo raščistili. Zašto ste udarili na Srpsku crkvu, i time završavam.

Znači, znate da ona neće da prihvati unijaćenje i rimokatoličenje. To je odbio Danilo Dajković. Vidjeli ste da je to predlagao nadbiskup barski Aleksandar Tokić, ima zapis u Ostrogu, možete provjeriti, i monjsinor Palovineti u ime tadašnjeg pape. Ne tvrdim da to hoće sadašnji papa. Mislim da neće, ali vi ste veći katolici od njega, od sadašnjeg Pape, kao što neće da kanonizuje Alojzija Stepinca. Tvrdim to danas i ovdje da dok je papa na tronu Svetog Petra u Rimu neće biti, neće biti kanonizacije Stepinca.

Vi idete korak dalje, vi se namećete, vi dajete i ono što se od vas ne traži. Zašto. Zato što stvarate novi identitet, o tome cijelo vrijeme mi govorimo. Dakle, novi identitet, novi kulturološki obrazac, novog Crnogorca, kao što je rekao bivši ministar prosvjete, koji nema veze s tradicionalnim istorijskim bićem ovog naroda. Zašto ste eliminisali ćirilicu iz javnog prostora, iz državnih institucija, iz svih ustanova? Poruka je jasna. Sve što Crnogorci imaju, osim Italijana, latinska tradicija u primorju, latinska, to nisu Crnogorci, to su bili valjda okupatori, ako ste crnogorski integralisti onda su svi koji su držali Boku do 1918. bili okupatori, Mletačka Republika, Austrougarska Monarhija i oni su pisali latinskim jezikom, a što su Crnogorci pisali pravoslavlje, na prostoru današnje Crne Gore, sve je napisano isključivo ćirilicom. Nemate nijedan dokumenat, nijedno pismo, nijedno književno djelo, nijedno crkveno djelo koje je napisano na latinici. Vi ste to sve potrlji. Samo očekujem da i ove toponime izbrišete. Pa, na primjer u Gusinju su izbrisali Savin izvor, sad kažu Ali-begovi izvori. To vi tolerišete, kao što tolerišete onaj spomenik, govorite ovdje o antifašizmu, a ja evo i sad sam postavio pitanje Vladi Crne Gore tolerišete spomenik koljaču, balisti, pripadniku fašističkih formacija za koga je Komunistička komisija za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača dokazala da je učesnik pokolja u Velici. Tamo je podignut veliki spomenički kompleks, vijori se zastava druge države, a kažnjavate ovdje nikšićku omladinu koja je istakla trobojku, kažete to je zastava druge države, a tamo zastava Albanije, pored osnovne škole. Znači, djeca idu u školu, svaki dan prolaze ispod zastave druge države. Tri puta sam to pitanje postavljao, evo svjedok je gospodin Brajović, imamo nemušte odgovore da ne mogu inspeksijski organi, republički ništa lokalnoj samoupravi koja stoji iza tog spomenika. Nije tačno da sam ja još zagovarao spomenik Pavlu Đurišiću u Beranama nego sam govorio da ako bi tamo neko podigao spomenik što biste ga rušili ako ostalima ne rušite. Ako ne rušite ovome Čeljaju.

Pavle Đurišić, to ne zaboravite, je učesnik Trinaestojulskog ustanka, oslobodilac Berana, uhapšen od Njemaca 1943. i odveden u logor i čitava njegova jedinica i ubijen od ustaša, valjda saradnika Njemaca. Za razliku od njega Krsto Popović čitavo vrijeme rata, školski primjer kvisinga, svaki mjesec mu je legla plata, živio u hotelu na Cetinju, prvo pod italijanskom, potom njemačkom okupacijom i stradao od koga, ne od Njemaca, ni od fašista, ni od ustaša nego od Udbe, od vaših ideoloških prethodnika. Od Veljka Milatovića i družine. E, to su istorijske činjenice, a da ne pričam o antisemitizmu Sekule Drljevića čije ste stihove uzeli za himnu koji je pisao, evo i to imam, ako vas zanima zaista istorija, mogu da vam dam, programske antisemičke tekstove u listu Graničar u Zemunu čiji je bio urednik i u kojima veliča Adolfa Hitlera. Ovdje član vladajuće koalicije, član vladajuće većine kaže za njega da je on crnogorski velikan.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 13:34:30)

Hvala, kolega Aleksiću.
Predsjedniče Vlade, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 13:34:37)

Ovo nije bilo potrebe da se javim za komentar jer je poslanik Aleksić u odgovoru na moje postavljeno pitanje na vrijeme da se pripremi rekao ne, u Crnoj Gori ne samo da nema nijednog slučaja nego da mu to i nije poznato. U poslaničkom pitanju je razvio čitavu teoriju o strateškoj državnoj politici na unijaćenju Crnogoraca. Dakle, priznali ste, poslaniče Aleksiću, žao mi je to što moram da vam kažem ponekad vas ja slušam na tim raspravama istorijskim iako smo neistomišljenici, da ste ovdje manipulisali i pokušali da manipulišete u političke svrhe. Nije to primjereno vašem obrazovanju, pa ni tituli koju nosite. Da ste rekli da postoji ijedan slučaj u Crnoj

Gori, i jedan jedini slučaj, pa bih onda rekao možda po modelu Nebojše Medojevića izgleda da vam neko iza leđa priprema ozbiljnu igru, a mi ne znamo. Da su nam se uselili satanisti i neđe se zavukli u crnogorske pećine i ovdje rade onako sistematski progon, a da za to ne znaju državni zvaničnici.

Dakle, poslaniče Aleksiću, sami ste sebe demantovali, sami ste rekli da ne govorite istinu u odnosu na prvo pitanje. Drugo, karikirali ste sa prestolonaslednikom kralja Nikole, bez obzira šta mislite o njemu ne želim da vas ja uopšte ubeđujem da mijenjate svoj stav, ali ne priliči vama da na takav način govorite o prestolonasledniku. Ne liči posebno, princu Nikoli, posebno na način karikiranja kako govori, da li govori jezik. Ja sam se više puta sreo sa njim i uvijek smo govorili na crnogorskom, a ako hoćete da budem sada maliciozan, kao što ste vi bili u odnosu na princa bolje govori on crnogorski nego princ Aleksandar srpski. Vidite onu sprdnju šta se dešava, šta se dešava na vašem omiljenom političkom i društvenom prostoru Srbije i sa vašim princem. Prema tome, nemojte to da radite, kažem, natjerali ste me da ja budem maliciozan, ali ne bez činjenica.

Treće, progon Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori, pozivate se na ljude iz naše politike. Šta hvali to Srpskoj pravoslavnoj crkvi u Crnoj Gori? Da ne gradi objekte. Gradi. Da nijesu veleetni. Jesu. Da li gradi na divlje. Gradi. Da li registruje sveštenike. Ne registruje sveštenike. Da li plaća poreze. Ne plaća poreze. Da li je neko otišao u stečaju, uhapšen zbog toga. Nije. Sada govorim o slabostima ove države, kada vi govorite o progonu Srpske pravoslavne crkve. Govoreći o onome što je položaj Srpske pravoslavne crkve govorimo o slabosti ove države i ne zbog toga da bi progoinili nego zbog toga da bi pokušali da se negdje u nekoj ulici nađemo na istoj trasi i obezbijedimo kvalitetan odnos države i crkve radi interesa svih u Crnoj Gori, ne samo pravoslavni vjernika nego i svih građana Crne Gore. Sav dijelog, koji sam vodio sa crkvom, je bio u tom pravcu. Jedna grupa ljudi sa ovog političkog bloka misle da ja pretjerujem i da sam previše sklon kompromisu, pa i ovom zadnjem, vidjeli smo šta se desilo. Znači, njih ne interesuje ono što su tražili u noći kada smo usvajali zakon u kabinetu predsjednika Parlamenta, predlog koji je donio vaš predsjednik stranke. Kada mi je rekao prihvatite ovo, ja ne znam je li bio potpredsjednik Pažin, bio je, da bili ste i vi poslaniče Kneževiću, prihvatite vi ovo noćas sve završavamo, mi glasamo za zakon. Mi smo to ponudili prije neki dan, nema od toga ništa. Šta to znači? Apsolutno i velika saglasnost u dijelu Srpske pravoslavne crkve u odnosu na to rešenje, ali su prevladali političari u srpskoj crkvi i politička filozofija Srpske pravoslavne crkve da njima ne treba nikakav zakon, njima treba pokorena i obespravljena Crna Gora u kojoj će biti kontrola Srpske pravoslavne crkve svakog segmenta života u Crnoj Gori. To je juče pokazala. Odbijanje našeg predloga je to juče potvrdilo. Prema tome, u kolonu sa sveštenicima Srpske pravoslavne crkve i vidimo se 30. avgusta na izborima, vidjećemo šta će biti. To je pozicija Srpske pravoslavne crkve koju je juče javno demonstrirala. Ako mislite, ako želite da vam pokažem amandmane, pokažaću vam amandmane i vidjećete da li su ti amandmani problematični i da li to govori o progonu Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori. Postavite mi na sledećem Premijerskom satu poslaniče pitanje pa ću vam odgovoriti. Ovdje ste izmanipulisali, nismo se mi razišli za Miloševića i protiv Miloševića, pošto sam evo tu sam akter tih procesa političkih, to je bilo za Jugoslaviju sa alternativom i bez alternative, to nije imalo veze sa Miloševićem. Vaši politički duhovni oci su bili za Jugoslaviju bez alternative, a mi smo rekli ne, sa alternativom, uvijek sa alternativom. Mi smo se tu razišli. Pobijedila je naša politička opcija i zbog toga smo danas evroatlanska zemlja, zbog toga smo danas na pragu članstva u Evropsku uniju, zbog toga smo demokratska zemlja i nadam se da ćemo u daljem procesu emancipacije emancipovati vaš politički blok. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 13:40:39)

Hvala.

Poštovane kolege, imali smo dugo prekoračenje u oba pravca i od strane poslanika Aleksića i od strane premijera. Ja se ne bih miješao u ovu religijsku, istorijsku raspravu, ali je bila priča, priča i o Zakonu o slobodi vjeroispovjesti koji je donio ovaj dom. Moram vrlo precizno i jasno da vam saopštim stav i moj i Socijaldemokrata zbog ove priče koja se čula, a to je da je za nas Socijaldemokrate apsolutno prihvatljiv i podržavamo dijalog koji se tiče Zakona o slobodi vjeroispovjesti samo kad je u pitanju implementacija tog zakona a ne promjene toga zakona, to je

jedna stvar. Naš stav je jasan, principijalan i dosljedan. Ja, kolege vas poslanike pozivam da razmislite što je naš mandat, naš mandat je da čuvamo ime Crne Gore, da čuvamo državu i njenu ponosnu istoriju, da štitimo sve građane Crne Gore, e zato je ovaj Parlament usvojio Zakon o slobodi vjeroispovijesti, poštovana gospodo, kojim se garantuju jednaka prava i slobode svih vjerskim zajednicama. O korišćenju državne imovine odlučuje samo i isključivo država Crna Gora i sva kulturna baština mora da bude svima na raspolaganju u skladu sa propisima. Zakoni se, poštovana gospodo, donose da se poštuju i da se primjenjuju i što se tiče Socijaldemokrata sa tim nema pogađanja.

Procedura, poslanik Knežević. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (22.07.20 13:42:23)

Jeste da je velika vrućina, ali čini mi se da vi niste postavili poslaničko pitanje premijeru Markoviću i zato mi je neophodno da mi objasnite šta je značila sad ova Vaša digresija, i u kom svojstvu, na osnovu polemike koju su imali premijer Marković i poslanik Aleksić. Koliko sam ja dobro shvatio i zamolio bih premijera Markovića da izađe za govornicom i da nam saopšti da li je Vlada bila spremna da povuče članove 62, 63 i 64 i da kroz nove izmjene i dopne zakona u ovom Parlamentu na neku od sledećih sjednica se raspravlja o tome, a vi niste bili u toku sa tim i sad šaljete poruku premijeru Markoviću da mu ne pada na pamet da ne ulazi u izmjene ovih članova jer Socijaldemokrate to neće podržati. Da li ja dobro shvatam da Vlada premijera Markovića nema puno jedinstvo u pregovorima sa Srpskom pravoslavnom crkvom, jer vi imate vaše ministre koji to ne podržavaju? I to mi je veoma važno zbog crnogorske javnosti da čujem Vaš stav. Veoma je važno i da čujemo stav premijera Markovića, pošto se sad ovdje otvorila jedna ozbiljna parlamentarna, Boga mi i vladajuća kriza.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 13:43:46)

Poslaniče Kneževiću, ako vam je vruće mi ćemo uključiti klimu ovdje u ovom Parlamentu. To se morate kolege poslanici dogovoriti.

Ja sam ovdje reagovao zato što sam ja predsjednik Parlamenta koji je donio Zakon o slobodi vjeroispovijesti. Samo zbog toga sam reagovao. Ova Vlada, naravno, ima podršku Socijaldemokrata, i to je potpuno jasno, a da se o svemu koalicioni partneri ne slažu u potpunosti i to je valjda svima jasno, jer se ovdje nalazila podrška za neke zakone i kad su Socijaldemokrate bile protiv njih, to je druga stvar. Ja sam samo o tome komentarisao, jer je ovdje bilo priče o zakonu koji je ovaj parlament donio.

Hvala. Proceduralnu reakciju želi predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 13:44:43)

Predsjedniče, mislim da ste pogriješili i da u odnosu na poslaničko pitanje koje je meni postavljeno od poslanika Aleksića nije bilo primjereno da na takav način saopštavate stav vaše stranke. Mislim da na ovom pitanju da je došlo do rasprave u Parlamentu bi bilo prostora za veliku diskusiju i naravno saopštavanje vašeg ličnog i političkog stava. Drugo, na ovu temu i u okviru ovog procesa ako postoji bilo kakav razlog za dopunsko razrješenje to može biti u Parlamentu, a može biti i u koalicionom razgovoru. Što se tiče ovog zakona, mi nijesmo govorili o zakonu koji se razmatra nego o predlogu za kompromis. Ne obraćam se vama nego se obraćam se predsjedniku Parlamenta. Gledajte me, naučićete dosta toga. Dakle, mi nijesmo govorili o zakonu, nego o predlogu za kompromis i da je bilo kompromisa taj bi zakon u redovnoj proceduri Vladinoj i Parlamentarnoj došao ovdje na izvještavanje i svak bi iamo mogućnosti da iskaže svoj stav.

Što se tiče kapaciteta Vlade da na takav način vodi dijalog u zemlji radi opšteg interesa ne pojedinačnog i političkog ima ga prije svega zbog političke podrške koju uživa ili koju ima od najveće stranke u koalicioni. Demokratska partija socijalista svoja opredjeljanja, svoju politiku i svoju

pristup ozbiljnim društvenim problemima kreira na osnovu državotvornog sadržaja kojeg ima, ne na osnovu kratkoročnih političkih interesa kad - kada oni i bili suprotni raspoloženju pa i našeg biračkog tijala. Dakle, mi smo odgovorni za vođenje državne politike, za stanje u državi, mi imamo taj potencijal da iniciramo tako krupne i zahtjevne procese i naravno, oni se mogu verifikovati jedino u ovom domu ovdje. Dakle, molim vas, ja bih zamolio da kada su ove stvari u pitanju koje se tiču mene i mog odnosna u Prlamentu budu pažljivije tretirane i da se ne koristi moj pristup radi slanja poruka o nekim pitanjima koja nisu na dnevnom redu. Ovo je dijalog u okviru poslaničkog pitanja.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 13:47:09)

Nemate, poslaniče, iskoristili ste proceduru. Završavamo samo mojim odgovorim na ovu proceduralnu intervenciju predsjednika Vlade koja je naravno bila u skladu sa propisima i zato je predsjednik Vlade dobio riječ.

Poštovane kolege, ovaj dom donosi zakone i mi kad smo donosili Zakon o slobodi vjeroispovijesti ja sam siguran u to da ga nismo donosili vođeni kratkoročnim nekim interesima nego dugoročnom potrebom države Crne Gore. U tom smislu sam ja i reagovao, jer je u toj raspravi bilo rasprave oko Zakona o slobodi vjeroispovijesti koji je donio ovaj dom. Svako će, naravno, u skladu sa svojim kapacitetom i ne sporim ništa, rekao sam podržavam dijalog, stav oko čega ga podržavam, oko implementacije kao što sam uvijek davao te izjave, a neko oko izmjene nekih stavova koji po mom shvatanju onda suštinski mijenjaju taj zakon. U svakom slučaju, naravno, u koliko bi Vlada usvojila predlog izmjena i dopuna to bi se našlo u ovom Parlamentu i onda bi svi saopštili i glasanjem svoj politički stav.

Sad prelazimo na pitanje poslanika Raška Konjevića u ime Socijaldemokratske partije Crne Gore. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (22.07.20 13:48:30)

Mislio sam da budem malo oštrij, ali ste Vi, predsjedniče Vlade, čini mi se i predsjednik Parlamenta i predsjednik Vlade, ja sam s sad malo strecnuo, ja ću da budem pažljiviji, moram priznati, prema vama. Ne, ja samo politički konstatujem.

Predsjedniče Vlade, govorili smo u ovih sati i po vremena, odnosno kolege poslanici su govorili, između ostalog, o jednoj temi koja je svakako univerzalna pa se u jednom segmentu može odnositi i na ekonomiju. Govorilo se dosta o pravdi i o nepravdi. Jedan dio moga pitanja odnosi se upravo na jedan zakon koji smo mi inicirali, radi se o potrebi, po našem viđenju, da se smanje stope poreza na dodatu vrijednost za turističku i ugostiteljsku djelatnost zbog činjenice da se ispravi jedna nepravda koju je ovaj Parlament učinio jula 2016.godine, na prijedlog grupe poslanika Demokratske partije socijalista. Tada je usvojeno da svega 20 hotela u Crnoj Gori, onih koji imaju visoku kategoriju pet zvjezdica na jugu i četiri zvjezdice na sjeveru, njih je ukupno 20-ak, to je procenat od 7% hotela i 7% ukupnih smještajnih jedinica, da imaju stopu PDV-a na hranu i piće 7%, a da svi drugi, njih preko četiri hiljade, ima stopu PDV-a 21%.

Mi mislimo da već četiri godine traje nepravda. Pokušavamo u te četiri godine od inicijative Ustavnom sudu koja je, na žalost, odbijena do amandmanskog djelovanja kada je Zakon o PDV-u bio u prethodnom periodu do sad formalnog akta koji je upućen prije nešto više od mjesec dana. Mi mislimo upravo na ovoj tezi da je nepravdedno da u jednom društvu imamo grupu privilegovanih hotelijera koji, kad bi počeo da im nabrajam imena, a neću radi korektnosti prema ovome domu, vidjeli bismo da se obično radi o ljudima koji su najčešće bliski vladajućim partijama ili nekoj od vladajućih partija. Mi mislimo da ta stvar treba da se promijeni da bi se ta nepravda ispravila, jer mislimo da nije pravedno, da nije korektno, da svega 20-ak ljudi u Crnoj Gori je dovedeno u povlašćeni status u odnosu na 4.000 ugostitelja. Kao što mislimo, i pozivamo vas istovremeno, da razmotrite ove inicijative koje dobijate sa sjevera Crne Gore, jer je jednako turizam ili na žalost manje, izvinjavam se ne jednako, zastupljen na sjeveru i ugostiteljstvo da razmotrite, neću da kažem usvojite, ali da temeljno razmotrite da li je baš do kraja pravedan odnos prema sjeveru u

dijelu rada ugostiteljskih objekata ili nerada u pojedinim gradovima. Formalno ste dobili ne vi nego NKT inicijative iz Berana, Bijelog Polja i drugih gradova, ja bih molio da to razmotrite.

Drugi Prijedlog zakona koji smo mi predložili koji je Vlada odbila jeste naš *lex specialis* o neobračunavanju kamata tokom trajanja moratorijuma. Puno smo mi u ova tri-četiri mjeseca pričali, nazivani populistima, da ne znamo, da nije tačno i tako dalje i prođe ta tri mjeseca dođe 1. jun i ljudi počnu polako da uviđaju da smo mi bili u pravu. Dakle, prema sada već zvaničnom podatku Centralne banke koja se pravila mrtva tri mjeseca, nakon što je donijela jednu ovakvu odluku, građane i privredu će moratorijum koštati skoro 20 miliona eura za tri mjeseca. Zašto, predsjedniče Vlade, mi mislimo da to nije pravedno prema građanima i privredi? Zato što je ovaj parlament prije 11 godina 2009. godine usvojio zakon da se pomognu banke. Kamatna stopa 2009. godine da se pomognu banke novcem ovih građana bila je 1,25, a prosječna kamatna stopa koja je obračunavana tokom moratorijuma građanima Crne Gore od strane banaka, uz dozvolu Centralne banke, bila je preko 6%. Mi mislimo da to nije bilo niti pravedno, niti ima obrise solidarnosti, niti je od strane Centralne banke bilo odgovorno, a bilo je na teret građana i privrede za koju svi kažemo da bi trebalo ravnomojno da se to podnese. Nikakve solidarnosti kod banaka nema. Naprotiv, mi smo u ova tri mjeseca naše građane pretvorili u robove pod "profita" crnogorskih banaka i njihovom trkom za profitom koji je prošle godine iznosio 50 miliona. Treći zakon koji smo mi predložili koji, takođe, Vlada nije prihvatila jeste upravo zakon koji po našem sudu je trebao da pomogne crnogorskoj privredi koja je ugrožena COVID-om. To je Zakon o uspostavljanju garantne šeme za pomoć privredi.

Predsjedniče Vlade, slične zakone su usvojili Srbija, Slovenija, Češka, Poljska, Njemačka, Španija, Francuska, Velika Britanija i Austrija, slične zakone, zavisno od njihovog pravnog sistema. Mi predlažemo da Vlada izda garancije, odnosno garantuje za ukupan garatni fond od 200 miliona eura gdje bi kamata dila do 3%, ročnost preko pet godina, uz grejs period od 12 mjeseci, uz najjednostavnija obezbjeđenja koja su potrebna. Zašto? Da bismo ne ovako kako kaže jedan od mojih prethodnika koji vas pita da imamo najbolji turistički paket u regionu, a najmanje turista. Nešto nije logično, jer danas, predsjedniče Vlade, vi imate u Hrvatskoj 600.000 turista, kod nas imamo 10.000 do 15.000, 50% prometa u julu je u Hrvatskoj, kod nas se te prognoze neće ostvariti. E, iz tih razloga mi mislimo da bi jedan ovakav zakon bio od pomoći turističkoj privredi. Mi smo ga predložili.

Dobro, predsjedniče Vlade, vi ste u jednom od vaših odgovora na pitanje rekli da bismo u ovim uslovima krize trebali svi da damo doprinos. Prema tome, ovo shvatite kao naš doprinos, makar se o tome i ne slagali, a ako vas podsjećamo, pa šeme su i za turizam, a ako vas podsjećamo na neke cifre koje se nisu ostvarile ni vama, ni nama, jer se nisu ostvarili državi Crnoj Gori, onda bi trebali svi da se zapitamo da li smo baš negdje u nekom segmentu dobro neku od tih mjera odmjerili. Da nijesu stvari koje smo mi predlagali samo reda radi pokazuje činjenica da je samo u zadnjih nekoliko mjeseci Velika Britanija smanjila stopu PDV-a na turizam sa 20 na 5%, da je Njemačka smanjila opštu stopu PDV-a sa 19 na 16%, Austrija sa 20 na 5% za turizam, Belgija sa 12 na 6% na turizam, Bugarska sa 21 na 9%, Kipar sa 9 na 5%, Češka sa 15 na 10%, Grčka sa 24 na stope od 13 i stopu od 5% i Litvanija stopu sa 21 na 9%. Sve su ovo stope ovo što smi predlagali da se na takav način pomogne turizam.

Još jedna tema na koju sam vam postavio pitanje ja molim u tom segmetnu za odogovor. Dakle, radi se o temi finansiranja zdravstvenog sistema u Crnoj Gori. Mi smo uveli jednu novinu da su nam privatne bolnice dio javnog zdravstvenog sistema. Malo smo pomiješali privatni kapital i javni interes. Ne znam je li greška, ja ću vam reći šta su podaci, a vi mi recite je li greška, jer prema podacima koji su zvanični, koji su sajta Fonda za zdravstveno osiguranje, podaci su da crnogorski građani, dakle, novcem iz budžeta Crne Gore za 4.318 pacijenata su tokom prošle godine platili šest miliona eura, a da takve usluge u zdravstvenim ustanovama koje su javnog karaktera u opštim bolnicama koštaju skoro tri puta manje, a da u Kliničko bolničkom centru koštaju oko dva i po puta manje. Da je prosječna faktura liječenja u javnim zdravstvenim ustanovama, prema zvaničnim podacima, 440 eura, a u toj privatnoj bolnici 1.300 eura. Moje pitanje je vrlo jednostavno. Da li je Vlada razmatrala, da li je ovakav mehanizam uključivanja privatnih apoteka, a vi se sjetite da smo jednom te apoteke uključivali, pa smo ih onda isključili, pa kad su se neki vratili u Vladu opet smo ih uključili, mene interesuje da li ste razmatrali finansijski efekat ovoga sistema i kako objašnjavate činjenicu da je trošak građana Crne Gore u jednoj

privatnoj bolnici skoro tri puta veći nego u javnim zdravstvenim ustanovama? Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 13:59:25)

Hvala.
Predsjednik Vlade ima riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 13:59:34)

Ja mislim, predsjedniče, da treba da uvedemo Poslovnikom jednu posebnu sjednicu za poslanička pitanja gospodina Konjevića, on nije postavio jedno, nego četrdeset i jedno. Pošto sam ja odgovoran čovjek pripremam se.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 13:59:45)

Predsjedniče Vlade, ta vam je opaska na mjestu, ali to važi za sve poslanike kako je ovo posljednji Premijerski sat sad nećemo uvoditi taj red, ali zaista poslovnička je jasna odredba sa postavljenim jednim pitanjem premijeru. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 14:00:08)

Ovo je u pozitivnom kontekstu, jer ja očekujem da će poslanik Konjević biti poslanik i u sljedećem mandatu.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 14:00:15)

Dobro, ja znam za ta vaša očekivanja, prema tome, pripremite se za odgovor.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 14:00:24)

Poštovani poslaniče Konjeviću,

Već puni mandat iskazujem puno uvažavanje za vaša široka interesovanja koja nikada ne završe na jednom pitanju predviđenom za institut Premijerskog sata. Uvažavajući ovaj dom i funkciju koju obavljate nastojao sam da temeljno i posvećeno pristupim svakom odgovoru i uvijek. Ipak na samom kraju mandata moram vam sugerisati da, ukoliko budem u prilici, a predsjednik Skupštine ima drugačiji pristup, obojica da opet razgovaramo u Parlamentu, svoje interesovanje pokušate svesti na jedno pitanje ili da prosto Parlament promijeni Poslovnik pa da i ovako svakomjesečno i bezgranično isleđujete predsjednika Vlade, ma ako on bio, i u nedogled.

Dakle, na raspolaganju sam da diskutujem na sve teme, i mimo toga moj kabinet i ja smo dostupni u svakom trenutku. Znaće bolje kolege poslanici koji su iskoristili na osnovu člana 50 Poslovnika, ali po ko zna koji put daću odgovore na sva vaša interesovanja. Dakle, krenimo redom. Za svaku izmjenu zakonskog rješenja, naročito onih koja imaju značajne fiskalne implikacije neophodno je sprovesti detaljnu analizu fiskalnog uticaja kako se ne bi ugrozila likvidnost budžeta i samim tim održivost javnih finansija. Vjerujem da ovo razumijete jer ste i sami bili ministar finansija. Ne sjećam se da ste bili inicijator i jednog zakona u Vladi kao ministar finansija koliko ste sada inicirali zakona u ovih mjesec dana od kada se raspisuju izbori. Za mjesec dana je predložio 40, a za šest mjeseci je mogao makar tri.

Dakle, u finalnoj je fazi treći paket ekonomskih mjera na kojima smo predano i posvećeno radili i izgleda nešto ste načuli, poslaniče Konjeviću. Iako sadržajno orjentisani na razvoj i dugoročnu potporu sektorskih politikama, pripremili smo u najvećoj mogućoj mjeri odgovor i na sadašnji nikad izazovniji ekonomski trenutak. Nećemo zapostaviti socijalno ugrožene kategorije

našeg stanovništva i nećemo dozvoliti da im sadašnja kriza nametne dodatni teret na ionako skromne budžete. Za to ne treba ničija intervencija niti posredovanje. Neće Vlada zanemariti potrebe ni sektora turizma ni ostalih grana privrede kojima su podrška i pomoć najpotrebniji. Govorio sam o tome u odgovoru na pitanje poslanika Gvozdenovića i gotovo najavio sve. Kao jedna od mjera razmatra se izmjena Zakona o porezu na dodatu vrijednost, u smislu smanjenja poreskih stopa za turističku i ugostiteljsku djelatnost u periodu krize, i to pitanje se, takođe, veoma detaljno analizira.

Pored toga, ne smijemo dozvoliti da zbog nezapamćene nelikvidnosti bankrot solventnih preduzetnika i preduzeća bude ceh koji će ugroziti cio sistem. Nema veće ekonomske štete nego kada zdrav i održiv privrednik bankrotira zbog trenutno nepovoljnih i nedovoljnih tokova novca. Neću se ovdje detaljnije baviti pozitivnim i negativnim efektima moratorijuma otplate kredita na njegove korisnike. Reći ću samo sledeće. Da nije imao ekonomski smisao i benefite ne bi predmet moratorijuma bila gotovo polovina ukupne kreditne izloženosti banaka. Ali, poslaniče Konjeviću, u jednom opštem dijelu djelimično ću se složiti s vama. Teret ovog teškog vremena ne može i ne smije da podnese samo država. U četiri mjeseca krize banke su nastavile s kreditiranjem i unijele su dodatan novac u sistem, i to je dobro. Nije dobro što je tokom ova četiri mjeseca neto rast kreditnog portfolija Investiciono razvojnog fonda prema privredi veći od rasta osvarenog kod svih 13 komercijalnih banaka zajedno i to prema svim sektorima. Ne da nije dobro nego bih rekao da je to nedopustivo. I da raščistimo. Nije Investiciono razvojni fond prekomjerno finansirao već su komercijalne banke finansirale nedovoljno. Zato, pozivam komercijalne banke da snažnije odgovore izazovima vremena koje je pred nama. Od države će imati podršku, a zdrav klijent je njihov interes ništa manji od interesa države i samih vlasnika kapitala.

Poslaniče Konjeviću, Odlukom Vlade o mreži zdravstvenih ustanova koja je u primjeni od sredine 2016. godine, Specijalna bolnica Codra sa sjedištem u Podgorici dio je zdravstvene mreže. Pokušavam da se sjetim, mislim da je to nastalo čak i u vrijeme vašeg mandata, a možda i nije. Shodno Zakonu o obaveznom zdravstvenom osiguranju, Fond neposredno zaključuje ugovor s ustanovama iz zdravstvene mreže čiji osnivač nije država, na period od dvije godine, pa je tako prvi ugovor s Codrom zaključen 1.01.2017. godine.

Pored drugih specijalističkih pregleda i usluga vantjelesne oplodnje, u Specijalnoj bolnici Codra osiguranicima Fonda za zdravstveno osiguranju, pružaju se složene hiruške intervencije, a za neke od njih su građani Crne Gore ranije upućivani i na liječenje van države. U skladu s zaključenim ugovorom s Fondom, Specijalna bolnica Codra osiguranicama Fonda pruža zdravstvene usluge u skladu s cjenovnicima koji su jedinstveni za sve javne i privatne ustanove s kojima Fond ima zaključen ugovor. Dakle, nema odokativne metode, poslaniče Konjeviću. Počev od 1.01.2019. godine, ova zdravstvena ustanova kao i sve druge zdravstvene ustanove u mreži ispostavljaju fakture Fondu za pružene usluge akutnog bolničkog liječenja po dijagnostički srodnim grupama. Ovaj model obezbjeđuje veću transparentnost u izvještavanju i pruža mogućnost međusobnog poređenja efikasnosti bolnica.

Ukupan iznos ispostavljenih faktura od Specijalne bolnice Codra u 2019. godini je šest miliona eura od čega, slušajte pažljivo, poslaniče Konjeviću, 5,8 miliona eura odnosi se na usluge bolničkog liječenja. Na osnovu detaljnih analiza o obimu i vrsti pruženih zdravstvenih usluga za sve njihove davaoce s kojima Fond ima zaključen ugovor, a koje se rade u kontinuitetu, konstatovano je da se od ukupno 4.539 bolničkih liječenih pacijenata u Codri u 2019. godini čak 3.500 ili 77,11% njih odnosi na složene hiruške intervencije, pa su samim tim i troškovi intervencija veći, to je valjda jasno i vama i meni kao laicima, što utiče da je iznos prosječne fakture veći od prosječne fakture u javnim zdravstvenim ustanovama. Tako da vam je pristup veoma pogrešan, da ne kažem nedobronamjeran.

Naime, prosječna faktura u Specijalnoj bolnici Codra u 2019. godini iznosila je 1.280,62 eura, na nivou opštih bolnica 462,4 eura dok je u Kliničkom centru Crne Gore prosječna faktura 797,10 eura. Ovo iz razloga jer od ukupnog broja liječenih slučajeva hiruške grane u Codri učestvuju s 77,11%, kao što sam rekao, u opštim bolnicama s 20,10% dok u Kliničkom centru hiruške grane u ukupnom broju liječenih slučajeva učestvuju s 26,19%. Dodatno od fakturisanog iznosa, Specijalna bolnica Codra plaća i potrošni materijal i lijekove i plate i poreze, snosi troškove amortizacije prostora i opreme, popravki, servisa i nabavlja novu savremenu opremu. Sve navedeno državu ne opterećuje niti jedan cent, a s druge strane Codra godišnje unese u državni

budžet oko milion eura po osnovu plaćenih poreza i doprinosa. Imajući u vidu da se radi o veoma velikom broju pruženih usluga i finansijski značajnom iznosu sredstava, uveden je čitav niz mehanizama kontrole koji je informatički podržan, vrše se redovne mjesečne kontrole ispostavljenih faktura, a u kontinuitetu se sprovode i terenske kontrole od strane stručnih lica Fonda za zdravstveno osiguranje.

Na kraju, sva potencijalno prekomjerna plaćanja ove ili bilo koje druge vrste jesu i biće pod posebnom pažnjom Vlade i ne samo to nego će biti ispitana i od strane onih kojima je to zakonska nadležnost. Jer, na tu navodnu privilegiju niko ne smije imati pravo. U krajnjem, u pitanju je novac građana i tim novcem se mora domaćinski raspolagati na svim nivoima do svakog namijenjenog eura. Za sam kraj podsjećam vas i na institut poslaničkih pitanja u okviru koga specifične teme možete adresirati nadležnim ministrima i resorima.

Na kraju da ne zaboravim, govorili ste, a to sam razumio, o pogrešnim projekcijama Vlade o turističkoj sezoni i posjeti i kako je to u Hrvatskoj već na 46%, a kod nas mnogo niže. Zbog toga što je Hrvatska dio evropskog jedinstvenog tržišta. To jedinstveno evropsko tržište kojim upravlja Evropski savjet i Evropska komisija nije ograničilo slobodu kretanja. Vidite da zbog COVID-a i rasta epidemije se to ne odnosi na treće zemlje, pa ni Crnu Goru. Tako da to ne zavisi ni od vas ni od nas, to ne zavisi ni od pameti nijedne Vlade nego od onoga što je oko nas, a to je virus i posledice koje on izaziva. Kamo sreće da smo na nivou Hrvatske ili neke druge zemlje. Na žalost, kako stvari stoje, nećemo biti ne zbog nas, ne zbog toga što ne znamo šta radimo nego zbog toga što je ovaj zdravstveni problem izazvao posledice za čitavu planetu, pa dakle i za Crnu Goru.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 14:10:44)

Hvala.

Komentar na odgovor na pitanje, poslanik Raško Konjević. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (22.07.20 14:10:55)

Slažem se s vama da je to u Hrvatskoj bolje nego kod nas zbog činjenice koju ste vi saopštili. Ali, u tome i jeste cijena našeg nedovoljnog napredovanja ka Evropskoj uniji, govorim ka društva, ne govorim sada ni vlast ni opozicija nego kao društva.

Ne znam, vi ste rekli, kada ste ušli u Parlament na početku mandata, da ćemo završiti pregovore za četiri godine pa nam ne ide. Ali, jedan podatak. Hrvatska je, predsjedniče Vlade, zato što je članica Evropska unije, što je na vrijeme reformisala svoje društvo, svoje institucije, što je, da i to uvežem, kada smo kod zdravstva i ovog DRG sistema, znate li koliko je koeficijent KBC-a Zagreb gdje se obavljaju najsloženije procedure tipa transplantacije jetre i srca, ljudi će znati i čemu se radi, 1,3. U bolnici o kojoj ste vi govorili je 2,83. Dakle, ta bolnica je duplo i više od duplo skuplja od KBC-a Zagreb. E, zbog toga je Zagreb u Evropskoj uniji, a mi smo ovđe đe smo. Jer, nama jedna privatna bolnica koja je u javnom zdravstvenom sistemu fakturiše šest miliona za godinu dana. Ispada kao da se najsloženije operacije u ovoj državi ne rade u KBC-u nego u jednoj privatnoj bolnici. Nemojte baš tako, predsjedniče Vlade. KBC je naša najbolja zdravstvena institucija. Jer, cijena koštanja u toj privatnoj bolnici je dva i po puta veća prosječna nego u Kliničko bolničkom centru. Ne znam zašto se vi, gospodine Gvozdenoviću, sada uključujete oko bolnice Codra.

Dakle, reforme kada su riješene onda smo u Evropskoj uniji, a kada smo u Evropskoj uniji onda dobijemo 22 milijarde pomoći kroz paket. Onda nam je lakše da prebrodimo ovu strašnu krizu koja nam se fakat u tom segmentu dešava. Tolika je cijena nekih naših stvari. Znate li zašto sam vas pitao oko zdravstvenog sistema. Kada sam pitao vašeg resornog ministra, znate li što mi je odgovorio - ja neću s vama da pričam o tome, i zato sam pitao vas. E, da ste vi Andrej Plenković kojim slučajem, u metaforičnom smislu govorim, vi biste takve ministre davno otesli iz Vlade, žargonski, izvinjavam se na terminu. On je četiri godine svoga mandata uradio s njih 14, znate zbog čega, jer nisu tačno prijavljivali imovinu, zato što nijesu poštovali Parlament da razgovaraju s poslanicima, zato što nisu mogli svoju imovinu da dokažu na neki drugi način kada

ih primaju poslanici. Jednom riječju, zato što su bili neodgovorni u političkom smislu.

E, onda vi dođete i kažete - vi, poslanice Konjeviću, imate interesovanja ovakva i onakva. Moram pitati vas jer vaš ministar kaže da se njemu u Parlamentu ne razgovara na tu temu. Ovaj ugovor s ovom bolnicom je potpisan 1.01.2017. godine. Ne tvrdim ovdje ništa. Samo vas, predsjedniče Vlade, molim, ove podatke su mi dali zdravstveni radnici, da vi ovo provjerite, da se ne oslanjate na svaki odgovor, što je prirodno u tom segmentu imajući u vidu da ste prvi čovjek Vlade, ali nađite način da provjerite. Jer, potpuno je nelogično da je cijena koštanja neke i najsloženije usluge u jednoj privatnoj bolnici dva i po puta skuplja nego što je u Kliničkom bolničkom centru. Predsjedniče Vlade, ovi podaci su na sajtu Fonda za zdravstveno osiguranje. Ovo o čemu vam govorim su primjedbe koje pojedini zdravstveni radnici daju na ovaj sistem samo što se njihov glas u tom sistemu, na žalost, po mom sudu čuje nedovoljno.

Oko druge dvije teme o kojima smo razgovarali, dakle da li se nešto načulo o trećem paketu, samo da bude treći paket i što god bude sadržina tog trećeg paketa dobro doći će mi se slagali o njemu ili ne, i turističkoj privredi, i svakoj drugoj privredi, i zaposlenima itd. Cilj Vlade i svih nas ovdje bi trebalo da bude da zajednički doprinesemo da kroz ovu krizu prođemo najlakše.

Prema tome, ako mi kritikujemo Vladu zašto neke stvari ne radi brže, zašto mi mislimo da treba ovaj zakon, onaj zakon itd, dakle to je dio parlamentarne demokratije, kao što nije dio parlamentarne demokratije, predsjedniče Vlade, da vi u jednom trenutku budete predsjednik Parlamenta i predsjednik Vlade, ali vjerovatno vas je to u komunikaciji koju ste imali na početku ponijelo pa ste rekli mi vas ovdje isleđujemo, pretpostavljam da ste mislili pod navodnicima. To je i obaveza poslanika, predsjedniče Vlade. To je ustavna obaveza poslanika, pod ogromnim navodnicima, da iskoristim vaš termin, da isleđuju Vladu ili da koristim ustavne termine da vrši nadzornu i kontrolnu ulogu nad radom Vlade koju ovaj parlament bira. Vlada je, ovo znate mnogo bolje nego ja, odgovorna ovom Parlamentu. Završavam i zahvaljujem, predsjedniče Parlamenta.

Oko moratorijuma i PDV-a. Predložite smanjenje stope PDV-a za ugostiteljstvo, mi ćemo glasati za taj zakon. Za njega se zalažemo, imamo taj stav, nikakav problem nemamo da glasamo taj zakon ako ga predložite na sjednici u utorak. Oko moratorijuma. Dakle, i to je stvar, predsjedniče Vlade, bojim se kao i ova oko zdravstva, u temu koju ste ušli da branite, a nijeste, to sam rekao, direktno odgovorni za to.

Predsjedniče Vlade, prije 11 godina kada je bankama trebalo uzimali su pare od ovih građana po kamatnoj stopi od 1.25. Nakon 11 godina, kada banke nisu u krizi nego su u krizi građani i privreda, banke tokom moratorijuma od te privrede i tih građana uzmu skoro 20 miliona eura za tri mjeseca po kamati koja je preko 6%. Ne znam šta vi mislite jer ste niste izjasnili, ali oko ovoga se ne možemo složiti da je fer, pošteno i pravedno. Ne može biti fer, pošteno i pravedno, predsjedniče Vlade, jer ti građani, ako ništa drugo, zaslužili su jer su te 2009. godine spašavali bankarski sistem. Moglo je barem ako ništa drugo da se kaže, onako narodski da se izrazim, hajmo bratski po pola, pa pola građani i privreda, a pola banke, a ne banke sve, 50 miliona profita i građani još 20 miliona eura u sred krize. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 14:18:52)

Predsjednik Vlade ima riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 14:19:02)

Ispravke navoda.

Niti sam se ponašao niti mi pada na pamet da budem predsjednik Parlamenta, samo sam skrenuo pažnju jer mislim da nije praksa da se na poslaničko pitanje na koje odgovara premijer uključuje bilo ko, pa i predsjednik Parlamenta. Ako to pravo postoji, izvinjavam se, ne poznajem Poslovnik.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 14:19:23)

Predsjedavajući vodi sjednicu, a vi odgovarate na pitanja. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 14:19:28)

Dakle, ta vrsta karikiranja vam, poslaniče Konjeviću, nije na mjestu.

Zaista se čudim, vi ste danas u pogrešnom parlamentu, vi znate da se danas bira hrvatska Vlada. Vi ovdje nastupate kao član HDZ-a. Danas se tamo konstruiše Parlament i odlučuje o novoj Vladi. Molim vas da što prije, nakon ovog Premijerskog sata, krenete tamo i da pomognete u kreiranju njihovih, odnosno u osnaživanju postojećih ekonomskih i ukupnih politika jer više govorite o hrvatskom Parlamentu, o hrvatskom premijeru, o hrvatskoj ekonomskoj politici, o hrvatskom turističkom tržištu nego o crnogorskom. Možda vi više vremena provodite tamo pa to bolje poznajete nego ovdje, ali ne razumijem taj pristup. Čak nije ni primjeren u uporednom modelu. Nešto mi je tu čudno.

Drugo, kada govorite o hrvatskom iskustvu, tačno Evropska unija donosi benefite svojim članicama, ali u Hrvatskoj je velika saglasnost između opozicije i pozicije oko evropskog puta i onoga što evropski put i evropsko članstvo doprinosi. Nijesam čuo u vrijeme mog mandata da je neko iz opozicije rekao da Crna Gora mora i treba da bude članica Evropske unije nego Crna Gora ne treba s DPS-om da uđe u Evropsku uniju i sve radite da to ne bude napredak i rezultat DPS-a, odnosno Vlade kojom predsjedavam. Dok je DPS-a nema Evropske unije. Dakle, nijeste se pretrgli da ubrzamo taj proces, poslaniče Konjeviću.

Kada govorite o novcu u okviru toga podrška bankarskog sektora tačno 22 milijarde. Ukupan paket je grant, više granta nego kreditnih sredstava. Pa da bankarski sektor u državama Evropske unije razmišlja ili se ponaša ovo kako vi kažete, a ja sam rekao i složio se sa vama u odgovoru na poslaničko pitanje da je nedozvoljeno, da je nedopustivo i da moraju imati aktivnije i više učešće ne bi Evropska unija iz svojih solidarnih fondova obezbeđivala ovliki novac nego bi to bankarski sektor podržavao na nivou nacionalnih ekonomija.

Dakle, to je poseban sistem, gospodine Konjeviću. To je novac akcionara, to je novac akcionara nema pravo nijedan menadžer da kaže e ovako ćemo u Crnoj Gori, ovako ćemo u Hrvatskoj jer je to novac akcionara. Prema tome, ne može to Vlada da kaže e ovako će biti. Kada bih rekao tako onda bi mi rekli zloupotrebjavamo ovlašćenja kao obično.

Oko zakona i politika Vlade, negdje imam osjećaj da ste stalno tu negdje blizu naših kabineta u kojima kreiramo ozbiljne i održive politike. Onda kažete da treba Zakon o Fondu PIO, treba Zakon o PDV-u, treba zakon o ovome, treba zakon, ugrabite neđe dva minuta prije to da saopštite nego što mi zaokružimo plitiku. Priznajem vam da ste vješt političar, ali mi to liči ne na neke Nušićeve predstave. Hvala vam, nastavljamo dijalog kada god budete spremni za to bez izbira na ova nerazumijevanja koja imamo. Vi govorite o cijeni zdravstvene usluge, prosječnoj cijeni zdravstvene usluge, u zdravstvenim ustanovama javnog zdravstva i privatnog zdravstva, a ne govorite o cijeni pojedinačne zdravstvene usluge. Dakle, pojedinačne operacije i zbog toga vam je argumentacija problematična i nije utemeljena, ali sam primio znanju ovo što ukazujete i provjerićemo. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 14:23:31)

Sada pitanje postavlja, poslanik Ervin Ibrahimović.
Izvolite, kolega.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (22.07.20 14:23:39)

Poštovani predsjedniče Vlade, uvaženi članovi Vlade, kolegenice i kolege poslanici, poštovani građani, draga dijasporo,
U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, postavio sam pitanje, gospodinu Dušku

Markoviću.

Poštovani predsjedniče Vlade,

Da li je Vlada uradila procjenu na posljedice koje će izazvati krizom izazvanom pandemijom koronavirusa na našu ekonomsku stabilnost za ovu fiskalnu godinu, da bismo sačuvali održivost javnih finansija, a samim tim nastavak redovnih isplata zarada, penzija i socijalnih davanja?

Zadovoljstvo mi je u ovom Parlamentu da podsjetim građane da je Vlada u svojim nepunim četiri godine mandata realizovala veliki broj važnih kapitalnih projekata u našoj državi sve u cilju jačanja privrednog ambijenta u našoj državi i poboljšanja kvaliteta života naših građana. Tako, dozvolićete mi, da samo par od nekih nabrojim.

Ono što je, po meni, posebno prepoznatljivo bilo u radu Vlade je to da se svake godine uvećava iznos kapitalnog budžeta, tako da u periodu između 2016 i 2019. godine čak iznosi 935 miliona. Pričamo o onom realizovanom kapitalnom budžetu. Što je dovelo i do toga da smo imali veliki broj izgrađenih i rekonstruisanih objekata državnih institucija i time smo našim građanima približili te državne institucije, odnosno poboljšali uslove ostvarivanja svojih prava. Takođe, i zaposleni u tim državnim institucijama su osjetili boljitak.

Naravno kada pričamo o kapitalnom budžetu stvarno želim još jednom da pohvalim jednu strategiju Vlade, a to je razvoj sjevera, odnosno otvaranje ski centra na sjeveru naše države. Mišljenja sam da će to u budućnosti dovesti, biti glavna okosnica razvoja naše države.

Takođe, kada pričamo o kapitalnom projektu ne možemo da ne kažemo o realizaciji dionice autoputa i ono što je još važno pored toga da je uspjelo da se u zadnjih tri, četiri godine izgradi, rekonstruiše skoro 220 km puta, preko 14km trećih traka, tri bulevara. Sve je to pratilo ne manje važno izrada zakonskih akata, a sve u cilju onog i najvažnije zaštita i bezbjednosti naših građana u saobraćaju.

Kada pričamo o zakonima ne mogu da ne izdvojim i Zakon o radu koji je vrlo jasno definisao sve ono kada se tiče zapošljavanja u našoj državi, a s jedne strane s druge i reflektuje ekonomsku i socijalnu politiku naše države. Naravno ovdje treba da pomenemo, već smo i čuli ovdje, da je prošle godine oboren rekord u turizmu, da smo imali preko dva i po miliona turista u našoj državi i da je ostvareno preko jednu milijardu eura prihoda. Sve ovo je dovelo do toga da nije slučajno da smo u zadnje tri, četiri godine imali rast BDP-a i da smo bili u najvišem nivou, svjetskom nivou od najbrže rastućih ekonomija.

Kada hvalimo unutrašnju politiku Vlade mogu reći da se nije zaostalo i na vanjskoj politici. Crna Gora i dalje je ostala prepoznata kao jedna stabilizujući faktor u regionu i ozbiljan faktor na međunarodnoj sceni. Postali smo članica NATO-a, što je izuzetno značajno. Jedna posebna vrijednost trajnog mira našim građanima, što je izuzetno važno na ovom području Zapadnog Balkana, složićemo se svi, ali isto smo s druge strane poslali poruku investitorima da njihova investicija, odnosno njihov kapital u našoj državi je siguran. Vidjeli smo da već imamo dosta značajnih investicija u našoj državi.

Naravno danas smo i ovdje čuli priču oko evropskih integracija. Zatvorili smo zadnje poglavlje i ostali smo lideri u procesu evropskih integracija.

Kada sumiramo razmišljanje svih nas ovdje ono što je važno nije ovdje pitanje da li će nas DPS uvesti u Evropsku uniju. Naravno, mislim da možemo teško ući bez DPS-a u Evropsku uniju, ali je važno da imamo konsenzus oko evropskog puta naše države za Evropsku uniju. Jedino tako možemo jačati reforme u našoj državi, demokratizovati društvo, jačati institucije i na osnovu svega toga i naši građani će imati odgovarajući kvalitet života.

Dozvolite mi da kažem i to da Crna Gora i pored svih izvanrednih rezultata u proteklom periodu, kao i druge države se susreće sa krizom koja prijeti da ugrozi ove pozitivne efekte u našoj državi i na žalost moram da kažem globalna pandemija COVID-19 ozbiljno prijeti da ugrozi ekonomski napredak naše države i standard naših građana. E, zato mislim da naša Vlada, odnosno država ima veoma važan zadatak da održi naše javne finansije, odnosno da obezbijedi uslove ostvarivanja budžeta i finansiranje budžeta. S obzirom na trenutnu situaciju da će faliti novca, sigurno je veliki izazov za našu vladu. Zato sam i postavio pitanje u tom pravcu, da li ste uradili proekciju kako biste obezbijedili ostvarivanje javnih finansija, odnosno da građani ne brinu da će biti obezbijedena redovnost zarada, redovnost plata, odnosno zarada, penzija i socijalnih davanja. Zahvaljujem na pažnji i očekujem odgovor u pisanoj formi.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 14:29:34)

Hvala vam.
Predsjednik Vlade ima riječ.
Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 14:29:43)

Uvaženi poslaniče Ibrahimoviću,

Rekao bih da vaše pitanje dolazi u pravi čas. Vaš pristup ovoj temi je i odgovoran i patriotski. Nema dana, a da ne dobijem veliki broj predloga mjera koje Vlada treba da preduzme u cilju ublažavanja krize izazvane COVID-19. Pored onih korisnih i primjenjivih, na kojima sam izuzetno zahvalan, veliki je broj i onih koji se kao po pravilu lišeni elementarnih analiza ekonomskog i fiskalnog uticaja na sistem. Kada bi privatili, na primjer, naše javne finansije ne bi bile održive duže od par mjeseci. Strateški razvojni cilj Crne Gore je održiv i slojevit ekonomski rast koji će doprinijeti smanjenju razvojnog zaostajanja u odnosu na prosjek Evropske unije. To je ključni preduslov povećanja kvaliteta života svih naših građana.

Ekonomska politika Crne Gore u prethodnom periodu bila je usmjerena na konsolidaciju javnih finansija, kao što znate i očuvanju stabilnosti finansijskog sektora kako bi se obezbijedio ambijent za ekonomski rast. Rezultati ostvareni u prethodnom periodu, o njima ste govorili, takođe ukazuju na uspostavljanje pozitivnog trenda kada je u pitanju ekonomski razvoj Crne Gore u čemu prilog govore rezultate koje ću ja pomenuti.

U proteklom trogodišnjem periodu realni rast iznosio je 4,4% što crnogorsku ekonomiju svrstava u vrh liste zemalja regiona Zapadnog Balkana. Broj zaposlenih u 2019. godini iznosio je gotovo četiri hiljade, što je za preko 13 hiljada zaposlenih više u odnosu na 2018.godinu. Sprovedenom fiskalnom konsolidacijom budžetski deficit smanjen je sa 5,8% GDP-a u 2017. na 2,9% u 2019. godini uz ostvarenje suficita tekuće potrošnje u svim godinama, dakle u sve tri godine,. Kroz kapitalni budžet realizovani su projekti u vrijednosti od skoro jednu milijardu eura u periodu 2017. - 2020. godina. Izvorni prihodi budžeta od početka fiskalne konsolidacije zaključno sa krajem 2019.godine povećani su za preko 300 miliona eura, odnosno 20%, ključni dokument smo usvojili u ovom Parlamentu. Pozitivni rezultati fiskalne konsolidacije omogućili su povećanje minimalne zarade za 15% i smanjenja poreskog opterećenja rada, a poreski dug u odnosu na 2016.godinu smanjen je za preko 30%. Poboljšanjem fiskalne pozicije ojačana je i kreditna sposobnost zemlje, a povoljnim i nepovoljnim zaduživanjem u novijoj istoriji obezbijeđena je bolja kreditna struktura duga i ročnost obaveza.

Prema projekcijama svih relevantnih međunarodnih finansijskih institucija Crna Gora bi ostvarila rast GDP-a u 2020.godini uz nastavak pozitivnih trendova u oblasti javnih finansija kroz projektovano smanjenje budžetsko deficita i prelazak javnog duga na silaznu putanju. Ipak, kao i sve zemlje Crna Gora se u martu mjesecu suočila sa pandemijom virusa COVID-19 te su mjere usmjerena na zaštitu zdravlja stanovništva, odnosno stavljanje pandemije pod kontrolu dovela je do značajnog ograničavanja ekonomske aktivnosti i posledično tome dovela je do pada javnih prihoda. Uporedo sa padom prihoda spovođenje hitnih mjera zahtijevalo je dodatna izdvajanja za finansiranje zdravstvenog sistema, nabavku neophodne medicinske opreme, ali i pružanje pomoći socijalno ranjivim kategorijama stanovništva. Pored njih podrška privredi se podrazumijevala kroz dva paketa realizovanih mjera podrške i obezbjeđenja potrebnih uslova za donošenje trećeg paketa ekonomskih mjera. Ograničena privredna aktivnost i potrebna finansiranja svega navedenog uslovlila je izmjene i dopune budžeta kroz usvojeni rebalans kojim je deficit budžeta projektovan na iznos od 335,9 miliona eura, odnosno 7,3% društvenog proizvoda.

Potrebno je naglasiti i da se Crna Gora sa ovom krizom suočila u momentu ostvarene stabilnosti javnih finansija i obezbijeđenih sredstava za finansiranje budžeta u 2020.godini. Upravo to je omogućilo hitno reagovanje prema privredi i građanima u suočavanju sa posledicama krize, uz obezbjeđenje likvidnosti budžeta i u situaciji značajnog pada naplate prihoda uslovljene ograničavanjem privredne aktivnosti. Dakle, u prethodne tri godine radili smo marljivo i stvorili

stabilan finansijski sistem koji je izdržao ovaj neprerđiv pritisak. Likvidnost budžeta očuvana je i u izuzetno negativnim ekonomskim okolnostima, a da su pri tom svi obaveze države redovno servisirane uz očuvanje nivoa zarada, penzija i socijalnih davanja, kao i nastavak realizacije kapitalnih projekata. Da se u ovoj situaciji posebno vodi računa o životnom standardu naših građana dokazano je i predloženim izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju čijim će se usvajanjem stvoriti uslovi za povećanje najnižih penzija i obezbijediti značajnije povoljnosti za naše penzionere. Fokus ekonomske politike u narednom periodu biće usmjeren na ekonomski oporavak, odnosno vraćanje pozitivnog trenda koji je karakterisao ekonomiju prije izbijanja pandemije, te stvaranje uslova za dugoročni rast i razvoj. Polazeći od projektovanih vrijednosti i prihoda javne potrošnje nakon negativnog budžetskog salda u 2020.godini očekujemo nagli pad deficita već u 2021.godini, što pokazuje da je negativan rezultat prije svega uslovljen vanrednim ekonomskim prilikama uzrokovanim pandemijom te se u 2022.godini očekuje ostvarivanje deficita ispod 2% GDP-a. Ostvarenju ovog cilja prići će se kroz stvaranje uslova za širenje ekonomske baze, širenje fiskalnog potencijala, te nastavak i nova ulaganja u strateški značajne grane privrede kako bi se osnažila proizvodnja i realna ekonomija i supstituisao jedan dio uvoza. Kao što sam već rekao, tim ciljevima namijenjen je i već pripremljen i treći paket ekonomskih mjera oslonjen na kvalitetniju i povoljniju kreditnu podršku i korišćenje donatorskih sredstava. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 14:36:08)

Hvala.

Izvolite, poslaniče Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (22.07.20 14:36:16)

Zahvaljujem, uvaženi predsjedniče Vlade.

Ono što posebno raduje građane i što smo čuli još od prije nekih Premijerskih stova kada sam Vas pitao da li će nastaviti realizacija kapitalnih projekata, Vi ste rekli da nastavljamo, da se ide dalje i to posebno raduje sve nas, jer bez toga nema ni razvoja ekonomskog standarda ni razvoja Crne Gore.

U koliko sam Vas dobro shvatio posebno da su obezbijeđena sredstva ranije i da građani ne treba da brinu za redovnost isplate zarada, penzija i socijalnih davanja. Takođe, raduje me najava trećeg paketa koji smo rekli da će biti izdašan i da će biti usmeren pomoć turizmu i ostalim privrednim društvima. Sigurno je prilika da sa vama podijelim par nekih razmišljanja mojih sugrađana, inače ljudi su sa sjevera, naravno koji su pogođenih ovih dana, prije svega, zdravstvenim problemima usled zaraze virusom - koronavirusom i ne možemo da odvojimo ekonomska situacija je vrlo zabrinjavajuća. Naravno, uvijek sam za to da poštujemo struku i treba da poštujemo sve te poruke NKT-a, ali kao premijer, kao prvi čovjek Vlade, želim sa vama da podijelim par stvari.

Pozdravljam ublažavanje mjera koje se tiču za Andrijevicu, Plav i Gusinje i otvaranje ugostiteljskih objekata, ali moram sa vama da podijelim i to da pozdravljam i da je opet omogućeno kretanje i građanima Rožaja do 22h, ali imam pitanje od velikog broja porodica koji rade u ugostiteljskim objektima i kojima je to jedino primanje, da li im možete poslati poruku ovdje. Razumijem da je to NKT-e nadležan za to ali imamo i pored Vas i Vašeg zamjenika, mislim da građane zabrinjava to da se plašimo da više ne mogu izdržati jer veliki broj porodica se izdržava i zaposleni su u ugostiteljskim objektima, mnogi od njih su uzeli kredite kako bi otvorili te ugostiteljske objekte i sada se nalaze u velikom problemu. Da li možete ovdje građanima prenijeti poruku, naravno, prije svega zdravlje. Još nešto moram reći, izvinjavam se u ovom periodu posebno na sjeveru sva vrata su otvorena našoj dijaspori i dijaspora dolazi u svoj zavičaj. Na žalost, zbog ove situacije mali je broj ljudi koji može da dođe, a ti koji dolaze na sjever Crne Gore to je ta naša dijaspora oni su bili najveći potrošači u našim gradovima i mislim da je to vrlo osjetno za budžet naših građana. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 14:39:02)

Hvala Vam.
Predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 14:39:08)

Hvala Vam, poslaniče Ibrahimoviću, na ovom dopunskom pitanju, jer i sam sam izložen u kontinuitetu pa i sinoć do kasno sličnim upitima pa i zahtjevima, ali moramo poći od osnovne pretpostavke koja mislim da nije upitna ni za koga u ovoj zemlji, posebno za donosiocje odluka. Zdravlje je najpreče. Bez zdravog čovjeka i bez zdrave nacije nećemo imati, ne bilo kakvu nego nikakvu ekonomiju. Vidimo, na žalost, da stvari izmiču kontroli ne samo u Crnoj Gori nego globalno kada je u pitanju pandemija koronavirusa. Kao što vidite, mi zaista pokušavamo da obezbijedimo u Crnoj Gori balans onoga što jesu potrebe očuvanja zdravlja naših građana ali i minimuma ekonomskog života, jer o ekonomiji, punoj ekonomiji, njenom sadržaju i benefitima kao što znate nema riječi. Nešto smo o tome pričali i u okviru prethodnih poslaničkih pitanja.

Vjerujte mi da i ako ne učestvujem u tim odlukama ali se konsultujem vezano za te odluke. Teško mi padaju trenuci kada moramo se prikloniti preporukama i stavovima Instituta za javno zdravlje. Tako je to bilo i ja mislim juče, u toku jučerašnjeg dana, gdje je bio potpuno drugačiji pristup nas u Vladi koji brinemo, ne samo o zdravlju, nego i o ekonomiji, o socijalu i o svakom drugom aspektu bezbjednosti, investicijama. Naš je stav bio da pokušamo u sjevernim opštinama gdje je došlo do zabrane djelatnosti da ponudimo određene olakšice pod režimom, strožijim režimom, koji važi i za druge opštine. Lično sam vjerovao da će to neići na razumijevanje struke i Instituta za javno zdravlje, ali oni su juče u poslepodnevnim časovima bili tvrdi pri tom stavu, a medicinski štab koji je dio operativnog, da kažemo, operativne strukture Nacionalno koordinacionog tijela je bio još rigidniji u odnosu na mjere koje treba da preduzima. Naravno, taj predlog nije prošao, ali se stalo iza predloga Instituta za javno zdravlje. Dakle, kada je u pitanju da i dalje ostaju zatvorene ugostiteljski objekti u Rožajama, Pljevljima i Bijelom Polju. Kada bih vam sad pokazao koliko je sve poruka bilo, makar iz Bijeloga Polja i drugih gradova u tom smislu brige i nervoze, zaista bih se složio sa vama da moramo još jednom to sagledati. Nažalost, vidjećemo danas ili sutra kako se kreće epidemiološka situacija u tim opštinama, da li je rast slučajeva ili je u opadanju. U Rožajama imamo za sada stabilniju situaciju, ali je moramo provjeriti, tako mi je rečeno iz Instituta za javno zdravlje obilaskom posebne ekipe Instituta za javno zdravlje provjere podataka i da li su adekvatni. Pokušaćemo da razumijemo te zahtjeve, ali vjerujte mi ne podređujući te zahtjeve zdravlju interesa građana. Danas su u Pljevljima bili protesti privatnih ugostitelja, pokušao je čini mi se, kako sam dobio informaciju dok traje skupština i nasilan ulazak. U zgradu lokalnog Parlamenta u Bijelom Polju je nervoza, kod vas u Rožajama je nervoza, nije nama lako, ali zdravlje nema cijenu. I još jednom da kažem, nismo samo te ljude ostavili tako nekontrolisanim posledicama takovog pristupa. Do sada, u svakom mjesecu ugostitelji dobijaju naknadu za zaposlene. Ona ide zaposlenima, a to znači smanjivanje troška poslodavcima. Treći paket mjera produžava te subvencije još tri mjeseca, za sve, dakle, u ugostiteljstvu i turizmu na čitavom prostoru Crne Gore. Tamo gdje su bile zatvorene djelatnosti 100%, gdje nijesu zatvorene djelatnosti nego ograničen rad do 50%, i naravno, ići ćemo sa ovom mjerom, privremenom mjerom od godinu dana koji se tiču smanjenja PDV-a na ugostiteljske usluge na 7%. Tako da trebaju biti strpljivi, trebaju da nasa razumiju. Ali, bez obzira na sve, s uvažavanjem sam saslušao ovu Vašu, rekao bih molbu, i potpredsjednik Simović je tu, takođe kao prdsjednik Nacionalno koordinacionog tijela. Vjerujem da ovo ljudi iz Instituta za javno zdravlje prate. Pokušaćemo da vidimo da li ima načina da nađemo kvalitetnu prihvatljivu mjeru ili balans između epidemiološke situacije u tim opštinama i potrebe da privreda funkcioniše. Bićete informisani oko toga.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 14:44:33)

Hvala Vam, predsjedniče Vlade.
Sada će pitanje postaviti poslanik Boris Mugoša.
Izvolite.

BORIS MUGOŠA (22.07.20 14:44:42)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvažene poslanice i poslanici, poštovani predsjedniče Vlade, uvažena članice i članovi Vlade, poštovane građanke i građani.

Ja sam za ovaj posljednji Premijerski sat u okviru mandata aktualne Vlade čini mi se izabrao jedno izuzetno važno pitanje, jer se radi zaista o jednom od ključnih izazova sa kojim se suočava veliki broj mladih ljudi u Crnoj Gori, a govori se o rješavanju stambenog pitanja mladih ljudi. I u tom smislu sam Vas i pitao, u kojoj je fazi realizacija projekta, odnosno model rješavanja stambenih potreba mladih koji je najavljen prošle godine? Vi ste, mislim, u jednoj emisiji na Javnom servisu rekli, da bi trebalo tokom 2020. godine da se zaokruži taj model i prema nekoj inicijalnoj najavi Plan je bio da država gradi stanove, odnosno da finansira njihovu izgradnju ili u saradnji sa privatnim partnerima, a da se ti stanovi daju mladim ljudima pod povlašćenom kirijom na period od 10 do 15 godina, odnosno dok oni ne mogu sami da riješe to stambeno pitanje. I naravno, tu ste rekli da treba akcenat da se stavi na ljude sa potencijalom, na talentovane ljude, na ljude koje bi se zbog toga ako im se obezbijedi stan ostali ovdje, a ako do toga ne dođe imaju ponuda u inostranstvu i vjerovatno bi odlučili da napuste našu zemlju. Zaista mislim da je ovo jedna izuzetno kompleksna problematika i možemo je sagledavati iz različitih uglova. Ja ću sada da se kratko osvrnem na dva ugla, a o jednom ću nešto detaljnije.

Gledao sam podatke o sklopljenim brakovima u Crnoj Gori, i kada razgovaram sa mojim prijateljima, dešava se, tu imam prijatelje u zrelim godinama, koji mi kažu da jedan od razloga zbog kojih ne ulaze u bračnu zajednicu, jer nijesu riješili stambeno pitanje. To zaista jeste jedan od razloga za značajan broj ljudi u Crnoj Gori. Ako pogledate broj sklopljenih brakova u poslednjih devet godina, on na sreću od 2016. do 2019. je uzlazni trend. Znači, 2017. više nego 2016, 2018. nego 2017. i 2019. više nego 2018. Međutim, ako pogledamo druge podatke, broj sklopljenih brakova u 2019-oj godini je manji nego u 2009, 2010, 2011, 2012, 2014. i 2015.

A ako pogledamo i drugi aspekt, a to je prirodni priraštaj je, takođe, ovo se može direktno ili indirektno vezati za podatke o prirodnom priraštaju, svjedočimo jednoj činjenici da gotovo u 2/3 Crne Gore mi imamo negativan prirodni priraštaj, i mi smo o tome razgovarali na nekom od predhodnih diskusija. Tako, da zaista i sa tih aspekata je veoma važna ova problematika rješavanja stambenih potreba mladih. I aspekt sociološkog i psihološkog razvoja čovjeka koji živi sa roditeljima dugo vremena, neću ga sada otvarati, tu je koleginica Tanasijević, ona bi sigurno to mnogo bolje i kvalitetnije mogla da obrazloži, ali ima podatak da je prosječna starost mladih u Crnoj Gori koji se osamostaljuju 32 i po godine, to je dosta kasno. Dosta kasno, jer ako vi do 32 godine živite sa roditeljima u smislu sazrijevanja, to može da nosi određenu vrstu posledica, opet kažem, stručna rasprava je u pitanju, neću u to ulaziti. Ono što mene posebno zanima je odnos između rješavanja stambenog pitanja mladih i odlaska mladih i odliva mladih. Takođe, sam pronašao podatak da u Crnoj Gori samo 3,5% mladih je obezbijedilo krov nad glavom, i ako upoređujemo te podatke sa regionom i Evropom bilježimo jedan od najslabijih procenata. I ako sada posmatramo ovu problematiku kroz cijenu, odnosno trošak odlaska jedne mlade osobe, sve vas upućujem na jednu veoma dobru regionalnu studiju koja je upoređivala taj trošak između Srbije, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Albanije. A, taj trošak se sastoji od dvije komponente, trošak obrazovanja, odnosno koliko je država, odnosno poreski obveznici uložila u predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje. Mislim da se posmatrao period oko 18 godina i koliko su roditelji, porodice uložili u svoje dijete, neformalno obrazovanje, privatni časovi i druge aktivnosti i to je u Crnoj Gori negdje na nivou oko 32 hiljade eura.

Drugi segment je, koliko država gubi zbog odlaska mladog čovjeka na BDP-u, i taj se segment sastoji iz direktnih i indirektnih i indukovanih troškova, a znači, da vi ako napustite svoju zemlju nećete doprinijeti u proizvodnom smislu BDP-u svoje zemlje, ne možete doprinijeti, jer nijeste tu. Zatim, nećete zarađivati platu ovdje, pa je trošiti na ličnu potrošnju, koja je

takođe dio BDP-a, a nećete plaćati ni dažbine zbog čega će država imati manje novca. Ona je negdje u Crnoj Gori na nivo oko 22 hiljade, tako da sumarno je to oko 53 hiljade eura. Gubi se 53 hiljade eura zbog odlaska jednog mladog čovjeka u inostranstvo. Ako to pomnožite sa brojem mladih ljudi doći ćete do podataka da je to u predhodnih 13 godina, gdje su procjene da je oko 50-60 hiljada ljudi napustilo od čega je većina mladih, naravno, imate trajno i privremeno napuštanje, ali su procjene da je to nekoliko stotina miliona eura. I da smo te pare uložili izađu ostalog i u rješavanje stambenih potreba i u poboljšanje uslova rada, mi bi u tom finansiskom smislu bili u plusu. Naravno, postoje i doznake ljudi iz inostranstva koji doprinose BDP-u, međutim prema istraživanjima one su 1% do 3% vezane za razvoj, jer otprilike ljudi iz inostranstva šalju pare svojim porodicama da prežive, da eventualno kupe neku nekretninu, a to nije skopčano sa razvojem, što je veoma važno. Kad pogledate troškove obrazovanja našeg čovjeka, Srbija ima veće troškove, pa mi pa Sjeverna Makedonija, pa Albanija. U troškovima GDP-a mi smo na prvom mjestu koliko gubimo zbog opšteg obima nivoa našeg GDP-a, pa ide Srbija, Sjeverna Makedonija i Albanija. Ako pogledate zašto jedna Njemačka hoće naš kadar, pa njih deset puta skuplje košta obrazovanje njihovog čovjeka u njihovoj zemlji, a dobijaju iz zemalja Zapadnog Balkana mnogo jeftiniju radnu snagu, znači dobijaju kompletiranu osobu u koju nisu ulagali, a dobiju jedan kvalitetan nivo znanja.

Radi se o vrlo ozbiljnoj problematici koji zahtijeva međuresorski pristup, koja zahtijeva mnogo intenzivniji razgovor s mladim ljudima da se vide što su njihove potrebe i što su njihove želje, a ljudi s iskustvom su tu da realnije posmatraju da li je sve to moguće, ali je za to neophodan nevjerovatno intenzivan dijalog. U drugom dijelu ću vam reći iskustva Srbije, Hrvatske, Slovenije vezano za ovu problematiku. Na kraju ću nas sve podsjetiti na projekat 1000+ koji je kroz tri faze preko 3.000 građana riješili stambeno pitanje, mislim da je oko 1.200 domaćinstava. Ono što je meni bilo značajno, postoji statistika za drugu i treću fazu, da se u drugoj i trećoj fazi 182 mlada bračna para riješila stambeno pitanje, a ako posmatramo jednočlana domaćinstva do 35 godina, u drugoj fazi 70 takvih naših sugrađana je riješilo, a u trećoj fazi 80. Tako da mi se čini da je ovo dovoljno podataka za jednu kvalitetnu diskusiju po ovom pitanju. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 14:53:06)

Hvala i vama.

Predsjednik Vlade ima riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 14:53:16)

Poslaniče Mugoša, imajući u vidu da je ovo ujedno i poslednji Premijerski sat u mandatu ovog Parlamenta, drago mi je da ćemo se pozabaviti još jednim važnim pitanjem za unapređenje kvaliteta života naših građana. Otvarali smo sve ove važne teme u ovom mandatu od obrazovanja kao temelja društvenog napretka preko očuvanja radnih mjesta, pa evo i do rješavanja stambenih potreba mladih kao jednog od najvažnijih egzistencijalnih pitanja. To samo pokazuje da u ovom Parlamentu postoji potencijal i za kreiranje politika, ali i za razvoj zdrave kritičke misli.

Vaše pitanje odnosi se na status modela rješavanja stambenog pitanja mladih koji je najavljen krajem prošle godine. Dozvolite da podsjetim da je riječ o ideji koja je proizašla s jednog od sastanaka s predstavnicima sindikata koju sam vrlo ozbiljno uzeo u razmatranje i zadužio sam radnike da je detaljnije razrade kako bi imali jasnu sliku o mogućnostima, prednostima i eventualnim preprekama na njenoj realizaciji. U praksi i kroz pređene etape to izgleda ovako. Prvo, definisanje politike, zatim prilagođavanje zakonskog okvira i, na kraju, realizacija projekata. U toj namjeri, sredinom juna ove godine, započeo je rad na izradi strateškog dokumenta stambena politika Crne Gore kojim će se definisati novi model stambene politike za rješavanje stambenih potreba pod povoljnim uslovima za sve kategorije stanovništva, precizirati ciljne grupe koje mogu ostvariti to pravo, zatim načini i kriterijumi za ostvarivanje ovog prava, kao i mehanizmi koji će se zasnivati na principima transparentnosti i objektivnosti. Poseban segment će se odnositi na ciljnu grupu mladih, ali i stručnih ljudi, kako ste vi rekli ljudi s potencijalom, ljudi deficitarnih zanimanja u

cilju smanjenja emigracija, unutrašnje emigracije, očuvanja deficitarnog kadra u Crnoj Gori.

Paralelno s izradom ovog strateškog dokumenta kojim će se bliže urediti stambena politika tj. prilagoditi predmetnoj inicijativi, započete su aktivnosti na izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnom stanovanju. Preciznije, sproveden je javni poziv za predlaganje predstavnika nevladinih organizacija u radnom tijelu, formirana je radna grupa i započet rad na tekstu Nacrta zakona. Navedeni propis predstavljaće pravni osnov za implementaciju svih programa koji imaju za cilj podršku države i jedinica lokalne samouprave u rješavanju stambenih potreba građana koji na tržištu ne mogu da riješe stambenu potrebu.

Shodno zakonu, koncept politika i kriterijumi podrške državi jedinica lokalne samouprave u obezbjeđenju adekvatnog i održivog stanovanja su definisani i uređeni na nivou države, a razrada i primjena ovih politika na nivou jedinica lokalne samouprave. Pojašnjenja radi, socijalno stanovanje kao način zadovoljenja stambenih potreba se ostvaruje uz različite oblike podrške od strane javnog sektora i ima različite pojavne oblike, izvore finansiranja, vlasnički status i režime korišćenja. Takođe, osim što podrazumijeva zadovoljavanje stambenih potreba osjetljivih i ranjivih društvenih grupa, siromašnih kategorija domaćinstva, ovaj model je važan za podsticanje razvoja nerazvijenih područja stambenom ponudom. Pored toga i za poboljšanje uslova stanovanja, stručnjaka i drugih nosilaca razvojnim programima, ali i za povećanje ponude stanova s nižim zakupninama u odnosu na tržišnu ponudu.

Dakle, kao što i sami znate, uvaženi poslanice, zahtjevan je put od ideje do realizacije. Predstoji intenzivan rad na usaglašavanju svih segmenata ovoga plana kako bi u konačnom imali valjan model koji će rezultirati kvalitetnom i podsticajnom stambenom politikom. Uvjeran sam da će budući sastav Parlamenta u najkraćem biti u prilici da se izjasni o novom zakonu, čime će i zvanično biti stvoreni osnovni preduslovi za pokretanje ovih investicija širom Crne Gore. Moram da vam priznam, bio sam ambiciozniji. Mislio sam da će to uraditi ovaj saziv Parlamenta i negdje govorio da to može da bude do sredine ove godine, ali nas je ova situacija poremetila u definisanju i prioriteta i realizacije onih politika koje smo započeli.

Dozvolite na samom kraju da podsjetim da je pitanje rješavanja stambenih potreba mladih i do sada bilo u fokusu stambene politike, pa je tako 349 mladih bračnih parova i 183 pojedinca iz kategorije jednočlanih domaćinstava mlađih od 35 godina do sada riješilo stambeno pitanje u okviru projekta 1000+. Dakle, praktički govorimo o 532 stambene jedinice. Na samom kraju, vjerujem da ćemo u najkraćem roku svjedočiti realizaciji novog modela stambene politike za bolji kvalitet života mladih širom Crne Gore. Jedan slobodan komentar na osnovu onoga što ste rekli. Ovo jeste važna politika i moramo se izboriti za njenu primjenu, ali mi moramo raditi i na drugim oblastima. Nije mladom čovjeku dovoljno samo ponuditi stan, to jeste važno pitanje, mladi ljudi moraju imati mogućnost izbora u ovoj zemlji i više prilika za sebe. Ako uspijemo da uradimo jedno i drugo, onda će perspektiva ne samo mladih nego i Crne Gore s takvim pristupom biti daleko bolja i sadržajnija nego što je to danas. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 14:59:00)

Hvala.

Poslanik Mugoša, komentar odgovora. Izvolite.

BORIS MUGOŠA (22.07.20 14:59:08)

Zahvaljujem, predsjedniče Vlade.

Zbog toga sam rekao da je rješavanje stambenog pitanja jedan od ključnih izazova, svakako da je drugi obezbjeđenje neophodnih uslova za rad kako bi mladi za koje često kažemo svi da su vitalni dio i pokretač svakog društva mogli na pravi način da realizuju svoje potencijale i time doprinesu ličnom i napretku društvene zajednice, ali svi mi znamo da to u značajnom dijelu zavisi od institucionalnog okvira i ambijenta u kojem oni i stvaraju i obrazuju se i odrastaju.

Rekao sam da ću vam navesti primjere par zemalja u okruženju. Čini mi se da je krajem prošle godine, a i ove godine su razgovarali između nadležnih organa i predstavnika krovnih

institucija mladih oko modela rešavanja stambenog pitanja, da je negdje inicijalno dogovoreno da će se u narednih pet godina izgraditi 50.000 stambenih jedinica za mlade, da je negdje predlog da ta cijena kvadrata ide do 400% po m², a takođe mladi su i predložili da se iznajmljuju stanovi po povoljnoj cijeni, jedna trećina od realne cijene, to bi 300 eura bila kirija od 100 eura. Veoma je važno u cijelom tom procesu uloga lokalnih samouprava.

Sada pravim kopču s Crnom Gorom. Siguran sam kada bi se na nivou lokalnih samouprava kroz realizaciju ovog projekta obezbijedili stanovi za mlade i kvalitetne ljude da bi oni ostali tamo i da bi mogli svoj potencijal na pravi način u svom gradu da valorizuju, da bi doprinijeli ne samo, kao što sam rekao, ličnom napretku nego i napretku svoga grada. Vjerujte mi, obavljao sam određene pozicije u Glavnom gradu. Moj najveći stepen satisfakcije u svom poslu je bilo kada sam nešto uradio konkretno za svoj grad. Vjerujte mi, to je poseban osjećaj zadovoljstva.

Zbog toga, mislim da bi na ovaj način kroz rješavanje stambenih potreba mladih mi uspjeli da zadržimo mlade ljude da u svojim gradovima doprinesu razvoju tih gradova, a naravno da bi to značilo i mnogo dinamičniji razvoj Crne Gore. Kada je u pitanju Slovenija, takođe je Vlada razmišljala o donošenju zakona koji je išao u pravcu da će država porodicama prilikom kupovine prvog stana biti garant, odnosno žirant za kredit. Takođe, razmišljalo se o izgradnji "jeftinih", odnosno državnih stanova koji bi se iznajmljivali mladima po simboličnim cijenama. U Hrvatskoj gdje imamo konkretan model, počeo je 2017. da se realizuje, bio je jedan poziv 2017., 2018., i 2019. mislim da i ove godine ali nisam ga vidio, gdje je država subvencionira plaćanje dijela stambenog kredita mladima u prvih pet godina otplate kredita. Uslovi su da kredit ne može da se otplaćuje u periodu manjem od 15 godina, da je najveći iznos cijene po kvadratu 1.500 eura po metru kvadratnom, odnosno do 100 hiljada eura, a visina subvencije zavisi od indeksa razvijenosti mjesta u kojem mladi čovjek kupuje nekretninu ili gradi i ona se kreće negdje u rasponu od 31 do 50%. Tako da imamo tu vrstu uporednih primjera koji nama mogu da posluže prilikom kreiranja određenog modela.

Za sami kraj vjerovatno ću reći par floskula koje imaju demagoški prizvuk, često ih svi pričamo, ali ja duboko vjerujem u njih. Nekako sam ideološki utemeljen u tim postulatima, a to je da pristojan život u kome školujete svoju djecu i živite od svog rada mora da bude pravilo a ne izuzetak. Negdje moramo zbog toga da stvaramo uslove u Crnoj Gori da više stvaramo, ali i da pravednije dijelimo i dolazim do te riječi koja je veoma važna - pravednost. Mi moramo da stvorimo ambijent da mladi čovjek osjeća da će moći pod jednakim uslovima da dobije jednaku šansu da realizuje svoj potencijal. U tom smislu kada je riječ o pravednosti ne smijemo da budemo društvo krajnosti, ne smijemo da gradimo društvo u kom imamo veliki socijalni jaz između bogatih i siromašnih. Mi moramo, ako hoćemo da ova zemlja ima perspektivu, da gradimo jaki srednji sloj. To mora da nam bude svima okosnica dugoročnog razvoja. Izvinjavam se, stvarno djeluje demagoški, ali ponavljam da ja vjerujem u to, da je taj jaki srednji sloj stub razvoja. Zašto? Zato što taj jaki srednji sloj se ne boji napretka i promjena na bolje. Zbog toga sve mjere koje donosimo trebaju dominantno da idu u tom pravcu. Tako da zaista mislim, nema vremena za čekanje. Razumijem i znam da je ovo ludilo koje nas je sad zadesilo sa koronom mnoge prioritete pomiješalo, ali moramo da znamo da svaka godina u ovom smislu koju gubimo, a vraćam se na one podatke od prije, nas mnogo košta. Što ranije počnemo sa fizičkom realizacijom ovoga projekta ranije ćemo osjetiti ogromne benefite po društvenu zajednicu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 15:04:39)

Hvala Vam.

Predsjedniče Vlade, želite li? Ne, u redu. Hvala Vam.

Sada će pitanje postaviti poslanik Srđan Milić. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ (22.07.20 15:04:54)

Hvala Vam, predsjedniče.

Moram da priznam, malo sam slušao Vaše odgovore na neka pitanja i komentare kolega i

nije loše govoriti kasnije nešto čovjek i nauči. Naučio sam da je rečeno da smo sva poglavlja zatvorili, odnosno otvorili smo zadnje poglavlje. Tako je trebalo, ali nije moja funkcija da to ispravljam i to je tačno, naučio sam i da u republikanskom uređenju države postoji prestolonaslednik. Ne znam koga postavlja. Predstolonaslednici postoje u Engleskoj, u Danskoj, u Švedskoj, ovdje postoje oni koje čak ni DPS ne može imenovati prestolonaslednicima. Naša dosadašnja pitanja. Da, naučio sam i ovo, a to će mi trebati vjerovatno za kasnije i hvala Vam predsjedniče Vlade, dobio sam tu informaciju da Vlada nije išla sa jedinstvenom platformom koja je podržana od svih ministara prema Mitropoliji crnogorsko - primorskoj i dovoljno mi je i to. Ja ću to negdje naći načina da učim jasnijim onima kome bude trebalo, a Vama ne treba to znam, čak ni ovo moje pitanje vam nije trebalo ništa, ali evo da odradimo mi pošteno pričajući. Ja sam zaista vidio neke slike, vidim Vi prisustvujete i kažem, red bi bilo da Vas podsjetim kad ste prisustvovali šta ste otvarali. Ništa drugo, eto tako.

Mi smo Vam postavljali pitanje, koleginica Pavićević i ja, sve sa jasnom namjerom. Prvo pitanje je bilo vezano za istraživanje o otvorenim temama u Crnoj Gori za ubistvo novinara i evo dobili smo odgovor od gospodina Veljovića i nadam se da će predsjednik Odbora za bezbjednost, s obzirom da su svi poslanici iz opozicije tražili tu sjednicu zatvorenu za javnost, da one informacije koje je obećao gospodin Veljović da će reći imena svih onih koji su bili u tom automobilu saopštiti konačno posle svih tih godina i članovima Odbora za bezbjednost. Takođe, pričali smo o državnoj imovini, ali i pričali smo gospodine Markoviću i o reformi lokalne uprave i javne uprave. Pošto ste se dotakli, gospodin Konjević i Vi, gospodina Pkenkovića, prva mjera nakon izbora gdje je Plenković dobio izbore je bila totalna reforma javne uprave i lokalne uprave, smanjivanje broja zaposlenih i reakcija u odnosu na ono što čeka državu u narednom periodu, ali to je nešto što može da se desi, ne mora da se desi, čak sam negdje i blizu onoga što predlažu neki, ne treba se opterećivati time koliko ćete pozajmiti novca, mnogo je važniji odgovor na pitanje zašta ćete ga upotrijebiti. To vjerovatno da može da bude neki element dogovora da se prekine kontinuitet trošenja novca na stvari koje nam ne trebaju na takav način. Opet, to je za ministra finansija nije za Vas, Vi ste predsjednik Valde i ja ću ispoštovati ovo što su bila naša interesovanja, a tiče se izgradnje solanih kopnenih malih hidroelektrana, litijumsko jonskih elektrana zbog činjenice da je od 2010. do 2019. cijena te opreme niža od 84% za solarne, 49% za kopnene, 75% za litijumsko - jonske od 2012. godine.

Tražili smo odgovor na pitanje, šta su, kakvu su korist do sada imali građani Crne Gore od obnovljivih izvora energije tih elektrana, država Crna Gora i investitor. Nikad nije bilo jednostavnije pitanje i lakše za odgovoriti, čini mi se, sa naše strena, sa vrlo preciznim elementima. Tražili smo da nam dostavite odgovor o efektima kroz informaciju ako je to pitanje koje su vam dostavili, a vjerujem da jeste, vi ste spremni da odgovarate na to. I informaciju o prosječnoj cijeni uvoza električne energije od 2010. do 2020. godine.

Naravno, ja se ovom prilikom zahvaljujem Ministarstvu ekonomije, Ministarstvu finansija, Regulatornoj agenciji za energetiku, Elektroprivredi Crne Gore, jer svi podaci koje budem koristio ovdje i naravno MORT-u. Juče vrlo značajna rasprava gdje su mi dali nove podatke iz MOTR-a (Ministarstvo održivog razvoja i turizma) jer svi podaci koji budu ovdje korišćeni su iz tih izvora, ne iz svakoga nego od jednog od tih izvora. Ukupna potrošnja energije u Crnoj Gori je cirka 10 teravatti, potrošnja električne energije je negdje računa se na 3,2 teravatta, Piva i Perućica, plus drvo kao energent se računa da su negdje na 2,7 teravatta. Potpisali smo sporazum sa Evropskom unijom da do 2020. godine dostignemo 33%. Mi smo danas na 43%. Sama ta činjenica bi bila značajna da se konstatuje da građani Crne Gore ne trebaju da plaćaju u daljem periodu subvencije. Međutim, mi smo kao država Crna Gora, šalju vam poruke predsjedniče pogledajte telefon, mi smo kao država Crna Gora potpisali ugovore sa ovima koji su vlasnici hidroelektrana, solo elektrana i mi ih moramo poštovati. Dakle, i dan danas i narednih 20-ak godina Crna Gora i građani Crne Gore će morati da plaćaju subvencije za električnu energiju, neće za nove, ali za postojeće hoće zato što postoje ugovori. Je li tačno to.

Ono što je problem gospodine predsjedniče Vlade, šta je bio osnov za utvrđivanje investicije, odnosno šta je bila, kako smo definisali cijenu izgradnje postrojenja, to je osnova pitanja. Cijena izgradnje postrojenja se odnosi na referentne 2009-2010. godinu, a u prethodnom periodu je došlo do značajnoga pada cijene izgradnje tih postrojenja. Referentna energetska berza za nas iz Crne Gore shodno odluci Regulatorne Agencije za energetiku je mađarska energetska

berza. Na toj energetskeg berzi prosječna cijena za dugoročne kupovine je negdje oko 50 evra za jedan megavatsat. Ako je na kraće ona je niža, ali to je i rizik koji postoji, znači 50 evra. Mi smo donijeli odluku da subvencionišemo do nivoa 96 koma nešto ili 95,96 kod elektrana na bio gas 15 evra. Odgovorili su mi da je to način kako to rade zemlje Evropske unije. Ja se slažem, ali znate kako rade zemlje Evropske unije ili jedna bivša zemlja Evropske unije na čije ćemo mjesto mi Bože zdravlja ako bude bilo pameti u ovoj zemlji doći brzo - Velika Britanija. Ona je uložila u energetske sektor za obnovljivi izvor energije 30 milijardi funti. Prosječna garantovana cijena je bila 9,60 i nešto funti po kilovat satu. Pogledajte koja je prosječna plata je li tako da nazovemo naknada za rad u Velikoj Britaniji, a kolika je ovdje, ali su oni gospodine predsjedniče Vlade zaposlili 100.000 ljudi u tom sektoru. Suština je ovdje kad se predlagalo kako su radili Njemci i ostali kad se predlagalo za solarni sektor da se u stvari pomogne proizvodnja solarnih panela i svega ovoga ostalog i taj solarni panel kad se proizvodi on čini neki 70% od one prodajne cijene, ali nema veze, sad je to završeno. Što se tiče Njemačke to je preuzela Kina vezano za solarne panele.

Međutim, koliko je bilo nekada potrošnja u Crnoj Gori. Nekada je bilo preko 11 terabat sati. KAP je trošio tri puta više nego danas. Ako budete mogli odgovorite mi samo da li KAP plaća naknadu za obnovljiv izvor energije i da li smo ugovorom koji smo potpisali sa KAP, odnosno način kako smo to uradili izgubili 15 miliona evra u zadnje tri godine. Željezara danas troši samo 15% struje onoliko koliko je trošila prije, ali ključno je da mi predložimo određene projekte, ja ću se dotaći samo Možura, vjerovatno u odgovoru ću se malo kasnije baviti vjetroelektranama. Elektroprivreda Crne Gore je prije nekoliko godina imala na računu 252 miliona evra. Danas uzima kredit za likvidnost ili za investiciju nebitno od 50 miliona evra.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 15:15:14)

Poslaniče Miliću, samo da vam kažem, već ste duplo prekoračili vrijeme. Naravno nastavite, ali povedite računa o tome. Izvolite. Nije nepotrebno kad kažete da ste naučili dosta od rasprave, mislim da je to vrlo potrebno da se govori o crnogorskom Parlamentu.

SRĐAN MILIĆ (22.07.20 15:15:41)

Hvala vam.

Mi smo, možda jedna računica jednostavno, gospodine predsjedniče Vlade.

Struja električne energije iz Perućice, a znam, nego svakakvog đavola čujem i napišu mi poruku i ovo sad, ne znam odakle mi toliko da mogu da čujem što vi govorite. Izvinjavam se predsjedniče, završavam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 15:16:11)

Nema potrebe onda, ako imate vremena za takve diskusije imate još pola minuta molim vas.

SRĐAN MILIĆ (22.07.20 15:16:19)

Hidroelektrana Perućica, Krnovo 314 megavat sati, predsjedniče Vlade, košta građane Crne Gore 30 miliona evra. Perućica isto to košta građane Crne Gore šest miliona evra, pet puta manje košta građane Crne Gore ono što dobijamo iz naših hidroenergetskih potencijala u odnosu na ono što plaćamo ovima drugima i naš je problem predsjedniče Vlade. Nijesmo imali i ne postoji nezavisna procjena visine investicije u obnovljivi izvor energije. Naša podsticajna cijena je dva puta veća od uvozne cijene. Da smo uvozili energiju za građane bilo bi dva puta jeftinije nego ovo sad. Prihodi koje sam vas pitao oko koncesije za zemljište su mi mnogo bitni. Povrat stvarne

investicije maksimum je nekih sedam godina za one investitore koji se time bave. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 15:17:28)

Nastavićete sad stvarno u ovom drugom dijelu.
Predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 15:17:40)

Poštovani poslaniče Miliću, dobro je kada dijalog na važne ekonomske teme vodimo koristeći referentne izvore i konkretne podatke. Zato cijelim vaš napor da diskutiramo o crnogorskoj i energetske politici počnemo pregledom trenda kretanja cijena novih tehnologija u energetici. S toga ću unaprijed zamoliti za razumijevanje ukoliko prekorači vrijeme, a sada već nema potrebe, jer je to poslanik Milić učinio već u značajnom nivou predviđeno za davanje odgovora, ali cijelim da su sve činjenice koje će saopštiti važne za adekvatno sagledavanje ovog pitanja.

Dakle, kao što ste rekli u proteklih deset godina proizvodna cijena energije dobijene iz solarnih fotonaponskih panela pala je čak za 84%, a energije za vjetroelektrane na kopnu za oko 49%. U istom izvještaju poslaniče Miliću, zasigurno ste primijetili da je te 2010. godine prosječna proizvodna cijena iz fotonaponskih panela bila preko 300 dolara po megavatsatu, a iz vjetroelektrana oko 100 dolara po megavatsatu. Primijetićete u izvještaju da se cijena energije iz vjetroelektrana prilično stabilno održavala na tom do sada visokom nivou sve do sredine 2016. godine dok se cijena energije iz fotonaponskih panela postepeno smanjivala, ali je sredinom 2016. godine i dalje bila izvan 100 dolara po megavatsatu. Nijesmo čekali ni izvještaj o novim tehnologijama o energetici za 2019. godinu ni poslanička pitanja. Pažljivo smo praktično na dnevnom nivou pratili dešavanja u svijetu i na tržištu energetike osmislili, primijenili novi pristup i iskoristili benefite tehnološkog napretka. Uvjereni da se trendovi mijenjaju u pravcu brze ekspanzije obnovljivih izvora već tokom 2017. godine pripremili smo novi koncept valorizacije energetske potencijala.

Početak 2018. godine raspisan je prvi javni poziv za izgradnju u tom trenutku jedne od najvećih solarnih elektrana u Evropi bez bilo kakvog finansijskog podsticaja. Nasuprot stavovima skeptika dobili smo tri kredibilne ponude, odabrali partnera i ugovorili projekat. To je solarna elektrana Briska gora snage 230 megavata bez centa finansijskih podsticaja. Odmah potom 2019. godine raspisan je tender za novu vjetroelektranu koji je takođe uspješno završen, vjetroelektrana Brajići od 100 megavata bez centa finansijskih podsticaja.

Paralelno i Elektroprivreda Crne Gore je došla do spoznaje da su nove tehnologije u oblasti obnovljivih izvora važna razvojna prilika. Pokrenuli su projekat gradnje još 50 megavata vjetroelektrane takođe bez centa finansijskog podsticaja. Cijelim međutim, poslaniče Miliću, da vas ovaj dio naše energetske politike nije motivisao na ovo pitanje. On govori u prilog ozbiljnom pristupu ove Vlade, njenoj promišljenoj i pravovremenoj reakciji na globalne trendove. Pretpostavljam da nijeste htjeli baš to da čujete i to u sred predizborne kampanje. No nevjеровem da ćete biti zadovoljniji ni na osvrtom na dio politike do 2016. godine. Podsjećanja radi to je period u kojem je proizvodna cijena energije iz ovakvih elektrana po izvještaju na koji se referencirate još uvijek bila jako visoka i kretala se oko 100 eura po megavatsatu.

Kao tradicionalna uvoznica električne energije Crna Gora je decenijama bila izložena svim ekonomskim i bezbjedonosnim rizicima takvog statusa. Samo u poslednjih 20 godina na uvoz električne energije iz naše ekonomije nepovratno je otišlo oko 850 miliona eura. Vrijednost cijelog jednog autoputa, uvaženi poslanici, bili smo prinuđeni da damo za energiju potrebno našoj privredi i našim građanima, umjesto da ih utrošimo na nešto drugo i da gradimo i razvijamo zemlju. Međutim, takođe odgovornom politikom uspjesli smo 2009. godine da stvorimo uslove za početak rešavanja problema. Jasno je da niko nije računao to da obnovljivi izvori mogu nadomjestiti sav nedostatak, ali oni jesu bili dio rešenja i u Crnoj Gori kao i u razvijenoj Evropi tada i danas. Smanjeni su gubici, cijena energije za privredu postavljena na principima slobodnog tržišta uložena u energetske efikasnost javnih objekata poput škola i bolnica. Potrošnja teške industrije

svedena je na mjeru domaćih mogućnosti, a jačane su i energetske veze sa susjedima prevashodno prema Albaniji i Italiji. Kao dio sveobuhvatne reforme započeto je i podsticanje gradnje malih hidroelektrana i vjetroelektrana na isti način kao i širom razvijenog svijeta toga vremena.

Zahvaljujući sveobuhvatnoj reformi u poređenju sa 2007. godinom kada je iz Crne Gore za samo 12 mjeseci na neto uvoz električne energije nepovratno otišlo 132,9 miliona eura 2018. godine u Crnu Goru po osnovu neto izvoza energije 13,7 miliona eura. Tačno to je bila hidrološki dobra godina, ali padale su kiše i ranije pa nije bilo prihoda na našem računu. Kada su konkretno finansijski podsticaji za male hidroelektrane i vjetroelektrane u pitanju podaci su sledeći: 2014. godine dato je oko 80.000 eura ili 0,01% ukupnog iznosa koji smo dali za uvoz u proteklih 20 godina, 2015. godine 624.000 eura ili 0,07% tog iznosa, 2016. godine 2,3 miliona eura ili manje od 0,3% iznosa, 2017. godine četiri i po miliona eura ili oko 0,5% iznos, 2018. godine 13,2 miliona eura ili 1,6% iznos, to je iznos za proteklih 20 godina. Da podsjetim 2019. godine 12 miliona eura ili oko 1,5% ukupnog iznosa koji smo bespovratno izgubili na uvoz električne energije u protekle dvije decenije.

Iz navedenog se jasno vidi da u ugovorenih 12 godina podsticanja ukupni iznos neće preći ni 20% iznosa koji smo u prethodnom periodu izgubili uvozeći energiju, a ukupna proizvodnja iz ovih objekata gotovo je identična proizvodnji sistema hidroelektrana na Morači i dovoljna je da snabdije gotovo 100.000 domaćinstava električnom energijom i ne samo to već je gotovo polovina tog iznosa odmah vraćena kao prihod budžeta. U tom kontekstu koristi ovih sveobuhvatnih reformi za građane i državu obuhvataju činjenicu da građanin Crne Gore može danas za svoju zaradu da priušti više energije nego što je to mogao 2006, 2007 i 2008. godine. Povećanu domaću proizvodnju iz elektrana koje će po isteku ugovornog perioda biti u potpunosti revitalizovane i predate državi u vlasništvu. Povećane poreske prihode na osnovu raznih obaveza pojasniću samo u 2019. godini prihodi budžeta su bili preko šest miliona eura ne računajući poreze na nepokretnosti koje naplaćuju lokalne uprave. Preliminarni podaci za 2020. godinu ukazuju da će ovaj iznos biti značajno veći i da će zadržati taj nivo i u narednim godinama, smanjen spoljnotrgovinski deficit i naravno pospješeni put ka dostizanju potpune energetske nezavisnosti države kao jednom od preduslova stabilnog ekonomskog rasta.

Kada su u pitanju benefiti investitora poslaniče Miliću, vjerujem da je to povrat na uloženi kapital, pa valja biti oprezan sa investitorima koji ne traže povrat na uloženo. Eto ukratko koji su rezultati energetske politike vođene u skladu sa zakonom uključujući i Zakon o energetici koji ste u ovom domu 2015. godine i samo podržali u načelu. Siguran sam da ste to učinili zato što je tako bilo ispravno i zato što su njime utvrđeni ciljevi usklađeni sa interesom građana i savremenom evropskom praksom. Takođe, se nadam da ćete ako budete u prilici iz istih razloga podržati izmjene i dopune zakona koje smo donedavno predložili, jer je u pitanju dobar evropski zakon koji je potrebno redovno unapređivati i ažurirati.

Na kraju u dijelu vašeg pitanja o navodnim litijum i jonskim elektranama sa žarenjem konstatujem da stručne službe nijesu uspjele da pronađu referense uz pretpostavku da se radi o litijum jonskim baterijama, odnosno uređajima za akumulaciju energije u očekivanju daljeg paracijena ove i sličnih tehnologija mi smo se za sada ipak odlučili za korišćenje domaćeg resursa. Naime za potrebe upravljanja sistema u koji će integrisati sve više obnovljivih izvora energije poput vjetra i solara prilagodili smo projektno rešenje hidroelektrane Komarnica savremenim uslovima i zahtjevima očuvanja životne sredine. Bez krupnijih konflikta sa prostorom ne dovodeći u pitanje ekološke turističke potencijale tog prostora predložili smo Skupštini Crne Gore detaljni prostorni plan za potrebe višenamjenske hidroakumulacije na Komarnici koji ćete nadam se svi podržati kako bismo započeli realizaciju ovog veoma važnog projekta.

Poslaniče Miliću, uvaženi poslanici, u proteklih desetak godina vodeći odgovornu politiku u sektoru koji je uvijek bio stabilan osnove naše ekonomije složili smo uslove za ulaganje u mrežne i proizvodne kapacitete vrijedne na stotine miliona eura. Gotovo eliminisan uvoz električne energije kreiran je atraktivan poslovni ambijent, unaprijeđena je efikasnost i povećana zaposlenost u sektoru. Samo u mandatu ove Vlade proizvodni kapaciteti su povećani za preko 15% uz nadu da odgovor ispuni vaša očekivanja.

Zahvaljujem na inspirativnom pitanju i referentnom izvoru podataka koji ste koristili kao osnov za diskusiju. Da bih do kraja zaokružio odgovor i ostavio trag u našim arhivama u prilogu

prisanog odgovora dostaviću vam i informaciju o isplaćenim subvencijama budžetskim prihodima i cijenama energije po godinama. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 15:28:08)

Hvala i vama.

Komentar odgovora poslanik Milić. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ (22.07.20 15:28:15)

Da konstatujemo da mi niste odgovorili na pitanje nego ćete mi poslati odgovor je li tako i ne, ne, pa dobro evo možemo mi to nastaviti i mimo Parlamenta, ali da zadržimo neki nivo ovdje. Počeli ste s tim da ste sigurni da neću biti zadovoljan, zadovoljan sam na kraju.

Kažete koštalo nas je, platili smo. Ko je platio gospodine Markoviću. Građani Crne Gore su platili ekstra profit koje ste, mimo procedure, mimo pravila doveli ovdje da grade objekte. Pa da bismo bili precizni oko svega toga gospodine Markoviću, ako su građani Crne Gore kroz svoje račune, vaša porodica i moja porodica kroz račun za struju platila subvenciju imamo li mi pravo kada se završi period davanja koncesije da budemo vlasnici u tom dijelu na tom objektu ili država Crna Gora. Šta je država Crna Gora konkretno uradila oko toga kad smo mi kao građani palaćali tu subvenciju. Ništa, samo je stvorila normativni okvir da neko odavde otima od građana Crne Gore, dva puta su skuplje od uvezene struje. Ono što je bitno Možura. Šta kažu ovi što su uzeli Možuru, ja znam možda nijesu stigli, neki pogledaju još malo oko tih elektrana, naće nešto oko tij litijum jonskih elektrana. Nikada ne postavljam džabe pitanje, ali Možura je bila predviđena gospodine Bulajiću, da se ugradi agregat Simensov G.91-2.0 megavata i oni kažu da su im operativni i troškovi za Možuru bili 35 evra po megavatsatu. Znae kada gospodine Bulajiću - 2011. godine, a ovdje se govori da su bili veći. Onda kažu da je trošak transmisije 5,51 evro, kažu da je renta za zemlju 037 evra po m² i kažu da im je kapitalna investicija gospodine Bulajiću 64 miliona evra. Onda građani Crne Gore dobiju "Šangaj elektrik". Da bi bio u temi uđem da pogledam ko je "Šangaj elektrik" i "Šangaj elektrik" je firma koja je prvu vjetroelektranu znate kad napravila - 2019. godine i koja ime je prvo vjetroelektrana Možura, a što je Siemens. Siemens je firma koja je vodeća svjetska firma vezana za vjetroelektrane. Ta vodeća svjetska firma ima 1.383 elektrane gdje je isporučila opremu. Mi smo imali Siemens za 64 miliona i 588.000 evra, a uzeli smo sada Kineze za 90 miliona evra. Ovdje se postavlja samo jedno pitanje. Āe su 25 miliona evra. Odgovor na to pitanje počeo je da daje Parlament Malte jer oni tamo su pokrenuli proceduru koju zovu Montenegro skandal. Prosljediću predsjedniku Vlade pošto zahvaljujem mu se na tim informacijama. Na svakoj toj proceduri, tim dokumentima je vaša slika. Kad se otvarao sa gospodinom Muskatom, ta čuvena vjetroelektrana tamo to ne znači, vi ste ovo naslijedili, vi možete, gospodine Markoviću, kad upoređujete 2016-tu kad ste preuzeli Vladu i 2020. godinu sada bilo bi lijepo da mi kažete ko je bio predsjednik Vlade prije 2016. godine jer vi upoređujete svoje rezultate u odnosu na te rezultate. Sada potpuno svjestan da vi imate obavezu, kao potpredsjednik DPS-a, a ne kao predsjednik Vlade da branite rezultate Vlade u kontinuitetu. Samo kažem da su ovi podaci, vezano za ove firme, sasvim dovoljni, ovo oko solarne elektrane, da li znate, gospodine Markoviću, poslao sam vam to pitanje pošto pokrivata Ministarstvo održivog razvoja i turizma da biste bili spremni za danas. Znae li koliko koštaju troškovi za povezivanje solarne elektrane Briska gora na naš sistem? Znae li kako posmatraju to sve u Beču i Energetskoj zajednici taj projekat? Znae li na koji način Njemci, evo još jedno pitanje za vas. Vaš Savjet za privatizaciju, vi ste predsjednik Savjeta za privatizaciju donijeli ste odluku da Institut Igalo se ne može privatizovati, što sam ja i podržao, zbog toga što taj koji se prijavio na privatizaciju nije obezbijedio konkurentnost. Koliko ste imali prijavljenih na tenderu za Brajiće. Jednog. Koliko ste htjeli da date prostora, vjerujem da je Vlada Crne Gore sjetište ozbiljnih i odgovornih ljudi. Ti ljudi su predvidjeli za tu vjetroelektranu 13 i po miliona kvadrata u barskoj opštini, cetinjskoj opštini i budvanskoj opštini. Na kraju ste se dogovorili za 500.000 kvadrata u okviru tendera koji ste raspisali, dali ste tu vjetroelektranu. Rekli ste završili ste, ja sam vas slušao šta ste pričali, rekli ste

završili ste tenderski postupak, jedan tenderski postupak. Umjesto 13 i po miliona dali ste za 500.000. Mogu da vas pitam nešto, zar mislite da se ne bi neko drugi javio da je znao da je 500.000 da se izdaje? Da li ste na takav način srušili tendersku poziciju? Da li ste na takav način onemogućili?

Naravno ono što je bitno, oko svega ovoga, nećemo se ubeđivati, vi ćete imati svoje cifre. Ja vam govorim one cifre koje sam dobio od državnih organa, kao što je bilo i prošli put oko boravišne takse oko onoga svega isto sam rekao. Nijednu cifru ne koristim na način da želim da manipulišem. Meni uopšte nije potrebno da ja na bilo koji način obezbeđujem bilo kome problem ako možemo definisati da u ovoj oblasti imamo određeni nivo problema, ako znamo da se druge države bave sa našim investicijama, sa našom investicijom vjetroelektrane Možur. To, gospodine Markoviću, nije manje upućeno prema vama nego prema meni jer mi svi zajedno u određenom smislu činimo ovu zajedničku državu, ovu Crnu Goru. Ja vas molim da mi predsjednicu kluba ne nervirate sa vašim intervencijama. Ona je čitavo vrijeme sjedjela mirno i nije ništa, čim me prekinete to je katastrofa. Ja završavam, gospodine predsjedniče, završavam brzo.

Neporno je danas smo imali priliku na Televiziji Vijesti predsjedniče NKT-a da vidimo dva fantastična poljoprivrednika, ozbiljna čovjeka i nesporno je da oni (prekid) Dozvolite da završim misao.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 15:35:19)

Poslaniče Miliću, obratite se predsjedniku Vlade, a ne potpredsjedniku Vlade. Molim vas, sad da vam kažem nešto da se ne bi nervirali ni vi, ni vaša predsjednica kluba vi ste najduže govorili.

Hvala vam.

Predsjednik Vlade ima riječ.

Izvolite završite misao.

SRĐAN MILIĆ (22.07.20 15:35:36)

Ja se uopšte ne nerviram i zaista cijenim vašu širinu demokratskog kapaciteta da mi dozvolite da završim misao.

Gospodine Markoviću i gospodine Simoviću,

Mi uvozimo tri milijarde evra robe od čega 438 miliona evra prehrambenih i poljoprivrednih proizvoda. Da smo ovaj princip o kome ste govorili koliko o energetici primijenili vezano za poljoprivredu danas Crna Gora ne bi uvozila dnevno milion i 200 hiljada evra hrane.

Hvala vam, gospodine predsjedniče Parlamenta.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 15:36:14)

Hvala, poslaniče Miliću.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

Hvala. Preostalo nam je još jedno pitanje, poštovane kolege, pitanje poslanika Damjanovića. Ne vidim ga u sali, evo se pojavljuje upravo.

Izvolite, poslaniče Damjanoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (22.07.20 15:36:58)

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, gospodine predsjedniče Vlade sa saradnicima,

Ja sam negdje pokušao da ostanemo u kontekstu onog našeg dijaloga, prije svega, kroz ovaj oblik i Premijerski sat, a bilo je dijaloga, naravno, i u direktnim susretima koji su, prije svega,

vezani za neke ekonomske teme. Naravno kada bismo se dotakli nekih drugih tema, gospodine Markoviću, mogli bismo da govorimo o tome kako smo od corona free države, na žalost, postali korona svi, na žalost. Mogli bismo da govorimo o tome zašto i kako se ide prema izbornom procesu uz ugrožavanje života i zdravlja naših građana koji obolijevaju, na žalost, i umiru, a niko da peduzme odgovornost da se makar napavi dijalog o mogućem odlaganju izbora. Pozivam vas da o tome zajednički razmišljamo. Da pričamo o trećem paketu mjera koji je bio najavljen, gospodine Markoviću, u maju mjesecu, a evo bi sutra trebao da bude objelodanjen na svega 38 dana pred izbore što neizostavno stvara sumnju da se odugovlačilo da bi bio doveden u neki predizborni kontekst. Ja neću da vjerujem tome. Da pričamo o tome kako smo potrošili drugi paket i zašto ne objavimo one firme koje su iskoristile subvencije. Kažu da u tih 33 miliona subvencija postoje neke firme koje se debelo profitirale tokom pandemije koronavirusa, a dale su zahtjev za dodjelu subvencija pa evo pozivam vas da i u tom dijelu, javno, objelodanimo ko je sve dobio subvencije. Da pričamo o tome kako se u Podgorici, gospodine Markoviću, nelegalno proizvode maske od firme koja nije u registru Agencije za lijekove i medicinska sredstva za koju pojma nema ministar zdravlja da posluje. Bili su i neki vaši saradnici na otvaranju tih projekata koji su nelegalni. Da pričamo o tome šta smo uradili sa onim v.d. stanjem u institucijama, na žalost, još uvijek ništa imamo problem realno, a ide se prema izbornom procesu i ne samo prema izbornom procesu. Da pričamo o tome da nismo riješili, na žalost, ni krizu oko Zakona o tzv. slobodi vjeroispovjesti. Ja se neću naravno baviti time, ali me zaboljela vaša izjava gdje ste u jednom kontekstu, a znam da nije bila namjera izjednačili, odnosno negirali ili pravili razliku između svetoslavlja ili pravoslavlja sa antifašizmom, a upravo su te vladike svetosavske pravoslavne vladika Platon i mnogi brojni sveštenici stradali od zlikovačkih fašističkih ruku Njemaca i ustaša i pokazali na najbolji način da je upravo u srži svetoslavlja i pravoslavlja antifašizam. Da pričamo o tome šta smo uradili oko tema koje smo ovdje pokrenuli restitucije, autoput, penzije. Hvala na tome što ste podnijeli Predlog zakona o penzijama. Mnogo tema, čini mi se, malo dijaloga. Negdje u tom smislu dijalog postoji, gospodine predsjedniče Vlade, jer se bojim da idem u pogrešnom smjeru koliko istoga ne bude, a kažem mnogo tema i jedan neizvjesna teška jesen koja čeka sve nas zajedno na način kako je svi zajednički rešavamo, čini mi se, da nećemo doprinijeti stabilizaciji već većim problemima koji nas očekuju. Zato sam se ipak opredijelio da nastavimo ovaj dijalog u sferi ekonomskog, prije svega, interesovanja javnosti pa sam vam postavio pitanje iz oblasti uređenja prostora.

Kako Vlada Crne Gore gleda na enormnu usaglašenost detaljnih urbanističkih planova Budva centar izmjene i dopune Bečići sa planskim dokumentima višeg reda, čime se krši zakon, da li Vlada Crne Gore u funkciji sprečavanja ovog, po meni, organizovanog kriminala, a pričaćemo o tome, planira da proglasi zabranu gradnje na tom području, u skladu sa zakonom, imajući u vidu i odluku o izradi Plana generalne regulacije Crne Gore?

Biće, nadam se, odgovor i u pisanoj formi.

Ja ću, naravno, zahvaliti i vašim saradnicama u Ministarstvu uređenja prostora, imajući u vidu da još uvijek nemamo ministra, vi ste v.d. ministar, s kojima sam imao intenzivnu komunikaciju vezano za pripremu ovog pitanja, javnog dijaloga. Naravno, zahvaliću se i gospođi diplomiranom inženjeru arhitekture, sudskom vještaku arhitektonske struke koja mi je dostavila materijale na bazi kojih ćemo da pričamo činjenično. Biću slobodan i predati vam ove materijale nakon završetka našeg dijaloga da pogledate o čemu se radi, sjajno je to odrađeno upravo za potrebe ovog dijaloga. Naravno, gospodinu Bošku Vujičiću i brojnim odgovornim građanima Budve koji su mi dali niz podataka vezanih za građevinski urbanistički kaos, divljanje koje se radi na teritoriji Opštine Budva, i ne samo Budve, cijelog primorja, pa dijelom i u Podgorici, ali je alarmantno u odnosu na ovo što sam dobio kao činjenice, pretpostavljam da će vas zaintrigirati i nadam se da ćete pokazati čvrstu ruku, ako se dogovorimo kako i na koji način Vlada, nadam se da može, da interveniše i spriječi ovo divljanje. Konkretno, potrudiću se da ne trošim vrijeme, jer ovo nikad duži Premijerski sat. Vi ste ovdje dugo i dosta obaveza, pratio sam djelimično naravno u Klubu poslanika, bivajući odgovoran zbog što manje prisutnih u sali.

Dakle, Budva centar, izmjene i dopune iz 2011, Bečići iz 2009. godine, uz sve one neusaglašenosti, odnosno različita mišljenja koja imam ja i jedan dio ljudi koji prate zakonodavstvo s vašim saradnicima oko toga kako je moguće planove koji su istekli produžavati, uz odluke Ustavnog suda koji je jedan dio planova u Podgorici stavio van snage Upravnog suda koji, takođe, stavlja van snage, uz tumačenje vaših saradnika, famoznog člana 162b s kojima se duboko ne

slažem, odnosno člana 162c, zamorili bismo građane ako bismo se bavili tim dijelom, odnosno zakonodavnim aspektom, promene zakona, odnosno planskog kreiranja zakonskih rješenja u funkciji organizovanog kriminala koji su, na žalost, dolazili dijelom i od odgovornih funkcionera koji su nekad radili u Vladi, pa u ovom domu, Parlamentu, znate na šta mislim, nema potrebe da to ide dublje, dakle da otvorimo polemiku i progovorimo o nekoliko stvari. Ovo su ta vještačenja, zamoliću predsjednika Parlamenta još minut ili dva, da dam onda šansu i priliku predsjedniku Vlade, pa onda da negdje pokušamo da zajednički rješavamo sve.

Ovo je izvještaj o neusaglađenosti DUP-a Budva centar, izmjene i dopune iz 2011. godine s planskim dokumentima višeg reda. Krši se zakon. Iz ove sjajne analize vještaka, vidjećete kako to dobro izgleda, na kraju proizilazi da je prekoračenje brutograđevinskog prostora na području Budva centar 151.386 m², 151 zgrada, da vam to prevedem u prosjeku, a ako ove hiljade kvadrata pomnožimo s nekom prosječnom cijenom stana ili poslovnog prostora u Budvi, ova priča je vrijedna nekih 200 miliona evra. Naravno, nije sve ovo organizovani kriminal, neko je dobio, nekome je to malo prekoračenje, a neko je ucrtavao što se ne može ucrtati. Budva nam o tome svjedoči. Ovaj dio je izvještaj o neusaglašenosti Detaljnog urbanističkog plana Bečići s zakonom i dokumentima višeg reda GUP-om i Prostornim planom Budva, gdje je evidentirano prekoračenje od 767.000 m² ili 700 zgrada više na području Bečića. Ne znam jeste li skoro imali priliku da idete tim prostorom, to je pakao što se tamo radi i što tek namjerava da se radi. Dakle, ako to pomnožimo s kvadraturom dobićemo nešto što ipak implicira da je možda, uz ovu borbu koju vodimo konstantno protiv krijumčarenja narkotika, šverca duvana, ovo srž, između ostalog, organizovanog kriminala u državi.

Treće vještačenje, gospodine Markoviću, koje se tiče bisera arhitekture, čini mi se, u Crnoj Gori Slovenske plaže, gdje je pripremljena devastacija Slovenske plaže shodno urbanističkom planskom rešenju za hotelsko apartmansko naselje Slovenska plaža u zahvatu DUP-a Budva centar iz 2011. godine, gdje su pripremljene zgrade i kule od sedam do jedanaest spratova koje će se raditi na području teniskih terena, bazena rondo 2 itd. i tome sl. Sve je ovdje dato kako je bilo i kako treba da izgleda, po onome kako je neko to zamislio. Onda će neko dovesti u vezi i privatizaciju, odnosno namjeravanu kupovinu Slovenske plaže.

Predsjedniče Vlade, negdje u pokušaju da pokušamo da ovo ovdje, ako ne možemo potpuno da zaustavimo, a onda makar djelimično i da napravimo neke korake koje nam omogućava zakon, a radi se i ključni dokument Planska regulacija Crne Gore kako bismo negdje pokazali odgovornost i zaštitili ono malo prostora što je ostalo na primorju, govorim o Budvi centar i Bečićima kao paradigmi, važi za cijelo crnogorsko primorje. Mislim da je oko 300 tih planova sporno i da se u ovom trenutku divlja na našem primorju, i ne samo na primorju, a mi to nekako posmatramo i ne reagujemo. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 15:46:35)

Hvala.

Obavještavam vas da je Državna izborna komisija podnijela Izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta s izborne liste Sigurnim korakom DPS - Milo Đukanović, pa saglasno Poslovniku Skupštine konstatujem da je podnošenjem izvještaja Državne izborne komisije započeo poslanički mandat Drašku Vučiniću, i ja mu čestitam.

Predsjednik Vlade ima riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 15:47:06)

Poslaniče Damjanoviću, na samom početku osvrnuo bih se na dvije kvalifikacije iz vašeg pitanja preko kojih se ne može tek tako preći. Kao što vam je dobro poznato, ocjenjivanje zakonitosti opštih akata, pa tako i planske dokumentacije je u nadležnosti Ustavnog suda Crne Gore. Upravo su ova dva planska dokumenta koja su u fokusu vašeg današnjeg interesovanja bila predmetom razmatranja Ustavnog suda koji u oba slučaja donio rješenje o neprihvatanju inicijative za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odluke o njihovom donošenju.

U odnosu na ocjenu o postojanju organizovanog kriminala u bilo kojem segmentu, pa i prostornom planiranju, podsjećam vas da ste kao građanin i kao poslanik dužni da saznanja o njegovom postojanju prijavite nadležnim organima. Sada da se vratim na suštinu vašeg pitanja.

Pravci razvoja koje je odabrala Opština Budva iskazani su kroz sprovođenje pomenutih planskih dokumenata koji su i dalje na snazi, dakle Detaljnog urbanističkog plana Bečići, Budva centar, izmjene i dopune, a oba su izgrađena pod rukovodstvom uglednog profesora Miodraga Ralevića s Arhitektonskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i njegovog tima u period od 2009. do 2011. godine. Ne znam ga, ali tako mi stoji u pripremi. Rezultate implementacije ovih planova u Budvi danas vidimo svi i često ne možemo sakriti nezadovoljstvo. Međutim, poslaniče Damjanoviću, još veću prijetnju predstavlja ono što se nalazi u usvojenoj planskoj dokumentaciji, a što još uvijek nije izgrađeno, i o tome posebno treba da povedemo računa.

Naime, važećim planovima donijetim na lokalnom nivou uz nesebičnu ekspertsku pomoć iz regiona, predviđeno je širenje grada u gabaritima još tri današnje Budve. Nijesu problematična samo ova dva planska dokumenta već je to bila vizija i namjera planera za cijelu našu obalu, na žalost vizija onih koji nijesu dovoljno ni poznavali naše prilike ni naš geografski i urbanistički ambijent. Istine radi, nema planskog dokumenta koji protokom vremena nije podložan preispitivanju u cjelosti ili u pojedinostima. U ovom slučaju, stav stručne i laičke javnosti je nepodijeljen. U pitanju su, najblaže rečeno, neadekvatna planska rješenja čija je primjena dovela do problema u prostoru i narušavanju ambijentalnog sklada, pa ih je stoga neophodno korigovati, smanjiti im volumen i unaprijediti mrežu funkcija i društvene infrastrukture.

Uvidjevši ozbiljnost ovog problema ne samo u Budvi već i u ostalim primorskim opštinama, od početka mandata ove Vlade sva energija i pažnja u oblasti planiranja prostora bila je posvećena završetku izrade Prostornog plana posebne namjene za obalno područje koji je usvojen upravo u ovom domu, u julu 2018. godine, posebnim naporom bivšeg ministra Radulovića.

Dakle, tim planom su s državnog nivoa propisana stroga pravila za sve primorske opštine koja nalažu zabranu nove stanogradnje u pojasu od 1.000 m od mora, zabranu bilo kakve gradnje van postojećih naselja u pojasu od 100 m od mora, kao i niz regulacionih pravila i obrazaca za kreiranje daljeg prostornog razvoja. Većina ostalih primorskih opština iskoristila je zakonsku mogućnost, ali i obavezu i do kraja 2018. godine ubrzano donijela ili izmijenila svoja ključna lokalna planska dokumenta u skladu s novim pravilima, ali ne i Opština Budva.

Svjesni činjenice da građani jedne lokalne samouprave u konkretnom slučaju Budve ne smiju ostati taoci bilo čijeg oklijevanja da se suoči s evidentnim problemom ni ovdje kao država nijesmo ostali bez adekvatne reakcije. Naime, cjelovitom reformom sistema planiranja prostora nadležnosti izrade planske dokumentacije u potpunosti su prenijete na Ministarstvo, odnosno na Vladu, a nadležnosti usvajanja na nivou Parlamenta. Nova državna strategija u oblasti planiranja prostora biće iskazana kroz izradu i donošenje samo dva državna planska dokumenta koji će strateški odrediti cijelu teritoriju naše države, a njihova izrada je uveliko u toku. To su prostorni plan Crne Gore i plan generalne regulacije Crne Gore. Njihovim donošenjem biće stavljena van snage sva planska rješenja iz prethodnog perioda. U novim planskim dokumentima fokus će biti na prostornim potencijalima kao faktor konkurentnosti Crne Gore, na poštovanju principa nove urbane agende, na poštovanju ciljeva održivog razvoja, što sve nameće potrebu za redefinisanjem dosadašnjih modela u prostornom planiranju i postiže nove modele integralnog upravljanja prostorom u skladu sa državnim interesima i interesom naših građana i njihovog životnoga ambijenta. Zato će se u postupku izrade plana generalne regulacije sagledati i analizirati planska rješenja detaljnog urbanističkog plana Budva centar kao i detaljnog urbanističkog plana Bečići. Ako se u proceduri izrade plana generalne regulacije Crne Gore od strane planerskog tima procijeni neophodnim, a za očekivati je da hoće, zakon nudi mogućnost zaštite prostora obuhvaćenog važećim neadekvatnim planovima.

Naime, shodno članu 26 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata kroz izmjenu odluke kao izradi plana generalne regulacije Crne Gore moguće je zabraniti građenje na prostoru, odnosno dijelu prostora koji obuhvataju ovi detaljni urbanistički planovi. Takođe, postoji mogućnost i drastičnije mjere da se ti planovi u cjelosti stave van snage čime bi se u potpunosti zaustavila bilo kakva gradnja uključujući i izgradnju infrastukture. Ne bi ovoj Vladi bilo prvi put, poslaniče Damjanoviću, da poseže za ovakvim mjerama. Isto je učinjeno i u slučaju proglašavanja

moratorijuma na izgradnju u području pod zaštitom UNESCO-a n teritoriji cijelog grada Kotora i da to sa istim krajnjim ciljem, da se spriječi prekomjerna izgradnja i omogući održivi rast i razvoj. Međutim, kao i u svim slučajevima kada se na bilo koji način odlučuje o nečijim stečenim pravima ili obavezama, tako i u ovom slučaju, treba odgovorno i pažljivo sagledati sve aspekte donošenja takve odluke. Zato će Vlada uvažavajući zakonska ovlaštenja i uz pribavljanje mišljenja lokalne samouprave i stručnog planskog tima osvijetliti sve izazove ovog pitanja i donijeti odluku za dobro ove i budućih generacija.

Ja sad u završetku kao da ću biti predsjednik Vlade i u sledećem mandatu, na žalost poslanika Milća.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 15:54:01)

Sad ćemo da čujemo komentar odgovora poslanika Damjanovića.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (22.07.20 15:54:08)

Zahvaljujem.

Ako možete da obezbijedite, strpljivo sam pratio, bilo je dosta tiho u ovom prvom dijelu, nekako se ovdje uvijek zalomi na kraju da se malo nervoze napravi.

Normalno, ovaj politički kontakt ćemo ostaviti na tim izborima ako ih ne odložimo, ako ništa ono da sačuvamo zdravlje ljudi koji nam obolijevaju i umiru od korone, nadam se da će biti odgovornosti. Pošto ja namam tih problema da se kao bojim ispred partije pa kao da tražim da se priča o odlagnju, ovdje vam to odgovorno kažem, važniji je jedan ljudski život nego ne znam kakvi izbori u ovoj državi, bez patetike, samo da razmišljamo u kom pravcu svi idemo.

U odnosu na prve dvije opaske koje ste dali, slušao sam Vas pažljivo, sad bih ja kao trebao Vama da onako polemički odgovor, ali pričamo vjerujte vrlo otvoreno i direktno oko problema koji imamo. Ustavni sud, gospodine Markoviću, je donio rješenje, ali znate kakvo, neće da raspravlja o dokumentima, odnosno o aktima koji su istekli i to je to. Znači, nije odlučio o ovim planovima, nego nije htio da raspravlja pa je donio rješenje jer su istekli. To je prva stvar. Ministarstvo tumači, shodno članu 162b, neću da opterećujem građane, da on i dalje važi. Kako može nešto što je isteklo i što ima krajnji rok da mu se produžava važnost u nedogled, govorim o planovima iz 2009. i 2011. koji su istekli krajnji rok je bio 2015. u nedogled da se produžava do donošenja plana regulacije koji ponovo nema svoj rok koji može da bude 2025. - 2028. Kao ona priča gospodine Markoviću o Sudskom savjetu gdje produžismo mandat doživotno onoj dvojici, trojici sem ovoga koji je podnio ostavu i uradio ono što je trebao da uradi.

Sa druge strane, rekli ste ako imam saznanja za organizovani kriminal treba da to prijavimo. Naravno, svako saznanje, svaki građanin mora po zakonu da prijavi. Ja vam govorim da po mom skromnom sudu to ima elemente imajući u vidu prekoračenje od 700 hiljada i nešto kvadrata u Bečićima iliti 700 zgrada više, 150 zgrada više u Budvi, a imajući u vidu matricu ko u principu najviše gradi na kojim lokacijama i kako. Kada se to dovde u vezu možda posao i za Tužilaštvo, ne možda nego i sigurno. Tako da i sa te strane, pošto nisam neko ko vitla krivičnim prijavama onako da oprostite, balavi po državi i lupa, nego se ozbiljno spremim. Ovo su tri vještačenja koja su urađena specijalno za ovu namjenu, Vi ćete ih dobiti, ja mislim da Vaši saradnici to imaju jer sam ja gospođi .. to poslao. Vidjećete, odvojite pola sata, nadam se da hoćete, kriminal u tih 800 hiljda kvadrata nije svako kriminalac, nije svako organizovan, što bi rekao gospodin moj i Vaš prijatelj Katnić, Katunjanin, kad se dvoje sastanu pa je treći tu već organizacija. Elementi koji ukazuju ko gradi i gdje gradi pokazuju da ima tog krminala.

Ovdje smo došli do ključne stvari. Ja se Vama negdje zahvaljujem što ste Vi to prvi rekli, jer sam ja naravno ostavio kao da "pentiram" i da vas uputim na Zakon o planiranju prostora i izgradnju objekata i na famozni član 26 koji u svakom momentu omogućava Vladi Crne Gore da zaustavi gradnju i napravi moratorijum na gradnju ako procijeni da se gradi mimo zakona, nezakonito i da planovi nižeg reda nisu u saglasnoti sa planovima višeg reda, prostornim planovima i tako dalje. Normalno, donijeta odluka o izradi plana regulacije prostorni plan ističe ove

godine 2020. je li tako i po meni ako bi čekali taj horizont da završimo i te planove ušli bi u ozbiljan problem. Zato ja očekujem od Vas, pežorativno, da stisnete petlju u mjeri podrške koju ćete dobiti od bilo kog građanina pa i poslanika bez obzira na političke boje. Pričali smo Vi i ja i o tržištu kapitala i o "Simo Miloševiću" neke stvari o kojima smo razgovarali dobro su se i desile, apropo i "Sima Miloševića" i tako dalje. Ja to ne krijem uredno obavijestim javnosti o formalnim kontaktima sa predsjednikom Vlade. Sada mislim da smo u zoni da donesemo ozbiljne odluke. Ove odluke o moratorijumu makar na ovo što se još nije počelo, a sami ste rekli što se sve planira i kako je neko to namjerio da završi su ozbiljne odluke i ovo se dira u osinje gnijezdo. Ovdje se ne provjerava samo lična hrabrost, kad bi bila lična hrabrost da dobijemo svi malo po rebara pa da po nešto i promijenimo u ovoj državi nego se ovdje provjerava hrabrost sistema i institucija, to malo institucija što štitimo. Članom 26, imajući u vidu problem stečenih prava koji se takođe pominju u članu 26, to bi bilo oni koji su ugrabili, je li tako, da nešto završe, spakuju i provuku dokumentaciju.

Opštine su dovedene u nezgodan položaj. Budva je da kažem, paradigma. Govorim o svim opštinama na primorju, jer po tumačenju ministarstva planovi važe, ako važe zašto bi oni ulazili u proces izmjene, dopune, političkih saglasnosti od Ulcinja do Herceg Novoga i onda se tu više ne zna šta je čija odgovornost. Vlada je odnijela neke izmjene kroz zakone koje je ovaj Parlament usvojio, a koje se tiču nadležnosti. Mislim da je veliki problem što nemamo ministra na čelu ministarstva koji bi se direktno tim pozabavio, naravno, u skladu sa Vašim nalogom.

Da zaključim, gospodine Markoviću, negdje samo da pokušamo da štitimo ovo što još nije devastirano, što još nije urušeno i što još nije betonirano. Ući ćemo, kažem, u osinjak. Od onih koji taj beton proizvode pa ga možda negdje sa neke druge lokacije prebace do onih koji to trguju od nekih para ko zna kako zarađenih. Da se posvetimo moru dugih problema, da negdje sagledate balans između stečenih prava i onoga što država mora da uradi ne čekajući da završimo ova dva plana koja ste najavili i da pokažemo snagu države, evo neka krenemo odatke. Što se mene tiče lako je. Ja nemam nikakvih ambicija niti nekretina ovakvih ili onakvih po Budvi i Bečićima tako da ovdje govorim vrlo otvoreno kao neko ko je zainteresovan kao građanin ove države da i Budva kako tako bude očuvana, jer je gotovo do kraja devastirana, a Boga mi ste velike pare iz Budve iznijeli i to baš u periodu 2009. - 2011. kad su ovi planovi donešeni. Neki su i osuđeni jer su priznali da su na čelu organizovane kriminalne grupe. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 16:00:56)

Hvala.

Predsjednik Valde. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (22.07.20 16:01:03)

Distanca, maske, ruke. Odgovornost prema zdravlju naših građana što ne primjećujem kod Vas, gospodine poslaniče Kneževiću.

Poslaniče Damjanoviću,

Pretpostavljam da se razumjeli iz odgovora na vaše poslaničko pitanje da o ovom problemu gotovo identično razmišljamo. Naravno, vi kao poslanik imate vašu poziciju, Vlada mora to da stavi u sveukupni kontekst da bi donijela jednu takvu odluku u skladu s ovlašćenjima koje ima.

Mislim da treba da napravimo tu iskorak, a kakav će biti taj iskorak vidjećemo u opcijama koje ćemo razmatrati u okviru nadležnog resora. U nadležnom resoru se na ovu temu već duže vremena promišlja kako dati odgovor na ovo kompleksno pitanje, teško pitanje koje ruini i ugrožava ono malo prostora što je ostalo u Budvi. Prije neki dan sam vidio, na krivini od 90% niče stambena zgrada s izlaskom direktno na magistralu. Nije mi jasno, ali nisam stigao da provjerim o čemu se radi. Ne vjerujem da je to dio ovog plana, ali nekih, vjerovatno, relacija u bivšem rukovodstvu Opštine Budva. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (22.07.20 16:02:38)

Poštovane kolege, ovim smo završili ovaj dio naše današnje sjednice.

Zahvalio bih premijeru na današnjim odgovorima i razgovoru s poslanicima. Takođe, podsjetiću da je ovo, u ovom mandatu Skupštine i mandatu Vlade, poslednji Premijerski sat. Mislim da smo redovnim sjednicama i održavanjima Premijerskog sata u prethodne četiri godine potvrdili našu konstruktivnu saradnju. Vjerujem da su i poslanici 26. saziva svojim pitanjima, svojim sugestijama dali značajan doprinos i promjeni i dopuni Vladine politike i poboljšanju zakona koji su nam stizali iz Vlade. Vama, predsjedniče Vlade, još jednom zahvaljujem na spremnosti da pred poslanicima i crnogorskom javnošću odgovarate na pitanja koja se tiču rada Vlade i o aktuelnim pitanjima u Crnoj Gori.

Posle pauze od pet minuta, nastavljamo s pitanjima koja su postavljena potpredsjedniku Vlade Milutinu Simoviću. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 16:14:28)

Uvaženi građani, uvaženi poslanici, uvaženi potpredsjedniče Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem i ministre poljoprivrede i ruralnog razvoja Milutine Simoviću, ja vas pozdravljam.

Nastavljamo našu sedmu posebnu sjednicu Prvog redovnog (proljećnjeg zasijedanja u 2020. godini) u okviru poslanička pitanja. U skladu sa uobičajenom praksom koja je uvijek bila do sad ovakva, uvijek je bila ovakva praksa, krećemo sa potpredsjednikom i obično krećemo nakon pitanja koja smo postavili predsjedniku Markoviću. Imamo 15 pitanja i nama je plan da to večeras završimo, postavljaju 16, poslanik 15: Aleksandar Damjanović, Mihailo Anđušić, Predrag Bulatović, Luid Škrelja, Branka Tanasijević, Slaven Radunović, Branko Radulović, Branka Bošnjak, Raško Konjević, Nada Nenezić, Momčilo Martinović, Aleksandra Vuković, Suad Numanović i Branka Tanasijević dva pitanja.

Predlažem da krenemo sa Aleksandrom Damjanovićem. Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (22.07.20 16:16:09)

Poštovani građani, vi ste svjedoci da je Javni servis već neko vrijeme obustavio direktan prenos skupštinskih zasijedanja. Poslanicima Demokratskog fronta je vrlo važno da javnost u Crnoj Gori čuje stavove Demokratskog fronta kad razgovora sa predstavnicima Vlade, a neke privatne televizije su konkretno tv Vijesti, Televizija Atlas su preuzele da emituju direktne prenose na čemu smo duboko zahvalni, ali te televizije mogu da prenose do određenog vremenskog perioda. Ti prenosi prestaju negdje oko 16 i 20 i iz tog razloga smo tražili da se današnje postavljanje poslaničkih pitanja gospodinu Simoviću, odloži za sutra ujutru u 10 časova.

Pošto rukovodstvo Parlamenta nam nije izašlo u susret, a nama je važno da javnost čuje šta smo to mislili i šta smo to htjeli da postavimo gospodinu Simoviću, poslanici Demokratskog fronta neće postavljati danas pitanja potpredsjedniku Vlade Milutinu Simoviću. Mislim da je ovaj parlament, odnosno rukovodstvo Parlamenta trebalo da napravi toliki napor, jer ništa nije strašno da se postavljanje pitanja odloži za sutra za 10 ili ako gospodin Simović ima neke obaveze da se pomjeri i za neki drugi termin, jer ipak odgovara potpredsjednik Vlade i važno je da građani čuju i stavove Demokratskog fronta, a i stavove potpredsjednika Vlade Milutina Simovića i predsjednika naglašava Nacionalnog koordinacionog tijela koje je u suštini preuzelo ulogu Vlade Crne Gore. Još jednom apelujemo na rukovodstvo Parlamenta da dobro razmisli prije nego što krenese sa postavljanjem pitanja ovo nije dobro za sve u Crnoj Gori, jer ipak poslanici predstavljaju dio građana i red je da se čuje šta to poslanici pitaju potpredsjednika Vlade i predsjednika NKT-a. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 16:18:25)

Ovo je novi zahtjev koji do sada uopšte nije postojao. U okviru komunikacija koje smo imali na kolegiju nije bilo ovako izričitih stavova da se ne radi kad nema televizijskog prenosa. Televizijski prenos postoji, neke televizije to prenose, postoji i posebni program i live stream Skupštine Crne Gore koji može da prati svako ko je zainteresovan. Tako da me čudi da ovakvi zahtjevi nisu iskomunicirani u okviru kolegijuma gdje smo mogli da zauzmemo određene stavove. Juče smo isto radili po sličnim principima prije neki dan po nekim drugim principima i ovo je poseban zahtjev jedne poslaničke grupe, a ne vidim da druge poslaničke grupe imaju takav zahtjev.

U skladu sa planom ja ću davati riječ svakom redom u skladu sa dosadašnjom praksom koja je bila evo otkad ja to dugo znam više od desetak godina predlažem sad i dajem riječ Aleksandru Damjanoviću.

Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (22.07.20 16:19:36)

Demokratski front uvijek je pokušavao da nađu racionalna rešenja, ali ponavljamo danas imamo ovdje potpredsjednika Vlade i predsjednika NKT-a i mislimo da je izuzetno važno da građani Crne Gore čuju šta ćemo da pitamo gospodina Simovića. Mi kažemo da se radi o nekim manje značajnim ministarstvima mi bi bili vjerovatno i fleksibilni, jer ovaj parlament još radi iduće nedelje, ali zaista građane sve interesuje šta će da pita najjači opozicioni klub sadašnjeg maltene predsjednika Vlade, jer NKT danas upravlja Crnom Gorom.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 16:20:28)

Građani, možete gledati prenos, evo ja gledam na nekim televizijama prenos, to je pod jedan. Pod dva, postoji live stream gdje to možete da gledate i to je bila uobičajena praksa i prošli put smo radili detaljnu analizu i vidjeli ste da je dio gledanosti jako visok koristeći tu vrstu tehnologije.

Dajem riječ Aleksandru Damjanoviću, nek se pripremi Luid Škrelja.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (22.07.20 16:21:03)

Potpredsjedniče Gvozdenoviću, treba da dam svoj mali doprinos u ime Socijalističke narodne partije Crne Gore čiji sam član i u ime budućeg Narodnog pokreta Crne Gore koji je u osnivanju i koji će biti nova politička snaga na političkoj sceni Crne Gore kanalisati energiju, naravno sa litija i dati lavovski doprinos odlasku DPS-a u opoziciji, ako Bog da, na izborima koji će biti održani kad budu održani. Vi znate, gospodine Simoviću, moj apel koji sam iznio na sjednici NKT-a, nadam se da ćemo imati razuma da makar o tome diskutujemo, da ne napravimo nepopravljive greške u odnosu na izborni proces i na koronu odnosno pandemiju koja je formalno juče ponovo proglašena u Crnoj Gori. Naravno, ostajem dužan vama jedno objašnjenje. Iskoristiću član 50 i našu komunikaciju da postavim pitanje vezano za nelegalnu proizvodnju maski na teritoriji grada Podgorica. Ja ću vam dati detalje koje imam, naravno nećemo opterećivati ovu sjednicu sa time, ali ćemo imati komunikaciju o kojoj ćemo uredno obavijestiti javnost.

Ja sam postavio sledeće poslaničko pitanje, gospodine Simoviću:

Da li ste zadovoljni načinom na koji se odvija realizacija projekta ekonomskog državljanstva, ko su investitori u investicione projekte u turizmu, koji su na listi razvojnih projekata i ko je do dana 20.jula tekuće godine dobio crnogorski pasoš u ovom projektu i na bazi kojeg ulaganja?

Odgovor sam tražio u pisanoj formi, još uvijek ga nemam, nadam se da će taj odgovor da stigne.

Kratko ću podsjetiti i držaću se zaista vremena, mi smo odluku o kriterijumu, načinu i dodjeli ekonomskog državljanstva donijeli još krajem 2018.godine, jedan put je mijenjali. Čini mi se da

smo negdje obavili i te konkurse ili javne pazive za izbor međunarodnih agenata za licenciranje i za odabir projekata i tako dalje. Negdje smo ovih dana dobili neke informacije o tome da su data rješenja o davanju državljanstava za nekih 12 lica kojima pasoši još uvijek nisu udijeljeni zbog pandemije koronavirusa, ali se čeka i taj čin dodjele pasoša. Bilo bi dobro, gospodine Simoviću, da dobijemo informacije ko su ti ljudi, imajući u vidu da oni državljanstvo ne dobijaju diskrecionom odlukom Agencije za nacionalnu bezbjednost, odnosno MUP-a nego po osnovu ulaganja u razvojne projekte. Tako da ja očekujem da to ne može biti tajna za građane jer bi onda bila tajna i u koje se projekte i ko ulaže. Zamislite da građani ne znaju ko je dobio crnogorski pasoš po osnovu ulaganja u razvojni projekat a tamo se neki razvojni projekat gradi i postoji netransparentno, ne daj Bože, vlasništvo.

Drugo pitanje jeste, mi smo negdje čini mi se rebalansom, odnosno budžetom planirali 15-ak miliona evra od te djelatnosti, normalno zbog pandemije koronavirusa i rebalansom je to svedeno na, čini mi se, na nulu, međutim, stidljivo ali ipak se ekonomsko državljanstvo daje. Planirano je da to traje od 2019. do 2021. godine, da se nekih dvije hiljade pasoša podijeli. U ovom trenutku je naravno to sad misaona imenica. Da li ćemo produžiti ovaj projekat nakon 2021.godine, pretpostavljam biće tu procjena tada onoga ko bude vršio odgovornost u vođenju države. Ono što mene u ovom trenutku interesuje jeste ko su ti vlasnici 12 pasoša, šta su oni uložili u projekte iz turizma imajući u vidu da još uvijek nemamo listu projekata iz prerađivačke industrije i iz poljoprivrede, jer i tamo po osnovu tih ulaganja mogućnost postoji za dodjelu državljanstava. Ovdje se za sada radi samo o turizmu.

Naravno, želim da čujem Vaš stav eksplicitan, da li recimo ulaganje u neki kondo hotel ili kupovina apartmana negdje u Lušnici ili tako negdje može biti razvojni projekat i može biti shodno odluci i shodno svemu onome što je intencija norme razlog da neko dobije ekonomski pasoš. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENVIĆ (22.07.20 16:25:03)

Hvala.

Izvolite potpredsjedniče Simoviću.

MILUTIN SIMOVIĆ (22.07.20 16:25:09)

Uvaženi potpredsjedniče Parlamenta, uvažene poslanice, uvaženi poslanici,

Na samom početku htio bih da otklonim ovu jednu dilemu i očekivanje koje je imao jedan poslanički klub danas u Parlemantu povodom postavljenih pitanja. Prije svega želim da kažem da mi ne pada na pamet da se miješam u ono što je dogovoreni red i dogovor sa Kolegijuma Parlamenta u odnosu na dinamiku postavljanja poslaničkih pitanja i dinamiku davanja odgovora na ta pitanja. Kao što znate, evo u kontinuitetu na svakoj ovakvoj sjednici dobijam najmanje 15 pitanja, danas, čini mi se, i 17. Odogorno se odnosim prema svakom interesovanju svakog poslanika, ali ponavljam da nije moje bilo da procjenjujem da li da se odlože moji odgovori na interesovanje poslanika Demokratskog fronta za sutra. Samo želim da kažem nemam nikakvih problema ako normalno to potpredsjednik Parlamenta i Kolegijum Parlamenta tako zaključi, da i sutra dio svog radnog vremena uprkos brojnim obavezama koje sutra imam i lične prirode, ali više od toga zgusnutu agentu obaveza u radu Vlade, spreman da napravim taj dodatni napor, da na ta pitanja Demokratskog fronta dam odgovore sa kojim će biti upoznata crnogorska javnost. Dakle, ne želim da bježim od tih pitanja. To samo želim da saopštim, ali nije na meni da donesem tu odluku.

Drugo, gospodine Damjanoviću, već ste i predsjedniku Vlade tokom trljanja Premijerskog sata osvrnuli ste se na činjenicu postojanja te neke fabrike koja već postoji u Podgorici, koja proizvodi zaštitne maske. Dobio sam, zatražio sam informaciju od nadležnih iz Glavnog grada. Negdje vjerujem da je bi to trebala da bude dobra vijest za sve nas. Dobra vijest i za Glavni grad i za Crnu Goru i da kažemo evo već naučena jedna od lekcija iz ove krizne situacije kad je u pitanju COVID. Naučena lekcija da mi treba i da možemo da sami proizvodimo značajne elemente

zaštitne opreme, posebno medicinske opreme. To sam ja tako doživio tu informaciju, da već u Podgorici imamo jedan pogon gdje je počela proizvodnja maski i da je to zhvaljujući inicijativi koja je pokrenuta sa nivoa Glavnoga grada i informacija koju sam dobio iz Glavnog grada je sledeća: da su se oni, ta firma, da su se registrovali u CRPS prvi dan jer drugačije mašine nijesu mogli da uvezu. Čitam izvornu informaciju. Drugo, u pitanju je zaštitna oprema i bio je predstavnik Ministarstva ekonomije i da su već dobili sertifikacije za izvoz proizvedenih maski za tržište Evropske unije. Tako da vjerujem da su ovo tri nove dobre vijesti, ali ostajem odgovoran prema vašem interesovanju da još jednom zatražim zvanične ove informacije i da upoznamo i vas i ukupnu crnogorsku javnost. Ponavljam vjerujem da ovakve i slične inicijative treba da nas raduju sve nas ako se proizvodi ta oprema u Glavnom gradu u Crnoj Gori, ako se tamo zapošljavaju, ako su tamo otvorili neka nova radna mjesta, ali evo provjerićemo te detalje i te informacije koje očigledno ste dobili od nekog vezano za legalnost poslovanja toga pogona.

Da pređemo na ovo Vaše pitanje. Potpredsjedniče, dakle, kazao sam svoj stav procijenite, nemam nikakav problem da ponovo dođem ovdje sutra, da se pogledam u oči sa poslanicima Demokratskog fronta i da dam odgovore na sva njihova interesovanja.

Poštovani poslaniče Damjanoviću,

Usvajanjem Odluke o kriterijumima, načinu i postupku izbora lica koje može steći crnogorsko državljanstvo prijemom radi realizacije posebnog programa, ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore otpočela je realizacija programa ekonomskog državljanstva, kao značajnog instrumenta za podsticanje investicionih aktivnosti na razvojnim projektima usmjerenim prije svega na manje razvijene opštine u Crnoj Gori, a sve u cilju postizanja ravnomjernijeg regionalnog razvoja. Vlada je do 20.jula ove godine nakon analize podnesene dokumentacije i u skladu sa kriterijumima iz javnog poziva za iskazivanje interesovanja za projekate na listi razvojnih projekata u oblasti turizma na predlog Ministarstva održivog razvoja i turizma uvrstila sedam projekata na listu razvojnih projekata u oblasti turizma i to izgradnja kondo hotela "Kolašin Resort". Projektom je planirana izgradnja hotelskog kompleksa sa četiri zvjezdice, sa 93 smještajne jedinice predračunske vrijednosti 11,4 miliona eura, a namjera investitora je da u okviru hotela otvori novi 66 radnih mjesta. Izgradnja hotela "Breza" takođe Kolašin projekat je koji realizuje CG resort sa sjedištem u Tivtu podrazumijeva investiciju u izradnju hotelskog kompleksa sa pet zvjezdica sa 148 smještajnih jedinica predračunske vrijednosti devetnaest i po miliona eura sa potencijalom za novih 120 radnih mjesta.

Izgradnja Hotela "Kraljičina plaža" Miločer po mješovitom modelu poslovanja projektom je planirana investicija u izgradnji hotelskog kompleksa sa pet zvjezdica kojim će upravljati renovirani brend Aman kapaciteta 126 smještajnih jedinica predračunske vrijednosti 73 miliona eura, a investitor će u okviru hotela otvoriti novih 229 radnih mjesta. Izgradnja Hotela "Durmitor" Žabljak po mješovitom modelu poslovanja kojim je planirana investicija u izgradnji hotelskog kompleksa sa pet zvjezdica, sa 68 smještajnih jedinica predračunske vrijednosti od 19,5 miliona eura, a predviđeno je otvaranjem na Žabljaku 104 nova radna mjesta. Izgradnja Hotela "Bjelasica" 1450 Kolašin u pitanju je projekat izgradnje hotela kategorije četiri zvjezdice sa 168 smještajnih jedinica predračunske vrijednosti 17,8 miliona koji će obezbijediti 96 novih radnih mjesta u Kolašinu. Izgradnja Hotela "K16" takođe Kolašin radi se o projektu koji neplanirana investicija u izgradnji hotela kategorije četiri zvjezdice u Kolašinu kapaciteta 116 smještajnih jedinica predračunska vrijednost šest miliona eura, a namjera investitora je da u okviru hotela otvori novih 58 radnih mjesta takođe u Kolašinu. Izgradnja Hotela "Boka" Tivat po mješovitom modelu poslovanja, u pitanju je projekat koji se realizuje u okviru hotelsko turističkog kompleksa Porto Montenegro gdje planirana investicija izgradnje hotela kategorije pet zvjezdica kapaciteta 240 smještajnih jedinica investicija 43,6 miliona eura, a u okviru kompleksa biće stvorena mogućnost za 96 novih radnih mjesta.

Imajući u vidu trenutne okolnosti izazvane epidemijom COVID, a koje se direktno tiču globalne ekonomije smatram da nema razloga za nezadovoljstvo realizacijom programa sticanja crnogorskog državljanstva putem ulaganja. Kako sam obaviješten od licenciranih agenata za posredovanje crnogorski program sticanja državljanstva važi za jedan od zahtjevnih kada je u pitanju ispunjavanje kriterijuma za sticanje crnogorskog pasoša. To je ustalom i bila najava kad smo pokrenuli taj projekat. Sjetimo se da je taj projekat godinama bio u najavi, ali da smo donijeli tu odluku i uz prethodnu konsultaciju i rekao bih razumijevanje sa našim međunarodnim

partnerima, ali smo kazali da će on imati striktne procedure i da će biti jako kontrolisan.

Međutim, to se istovremeno reflektuje na njegovu ozbiljnost i uliva povjerenje upravo zbog ovako definisanih procedura. Tok realizacije takođe kontinuirano prati i Evropska komisija i nemamo primjedbi za sada tu. Kada je riječ o podacima ko je dobio crnogorski pasoš i na osnovu kojeg ulaganja napomenuo bih da Agencija za investicije Crne Gore u konitnuitetu nesmetano preko ovlašćenih agenata prima zahtjeve za sticanje državljanstva dok je donošenje rešenja o prijemu u crnogorsko državljanstvo u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova imena lica kojima su izdati pasoši i kroz ovaj program ne mogu biti saopštena od strane nadležnih državnih organa shodno Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti. U pitanju su lica iz zemalja kod kojih je ova vrsta investiranja najzastupljenija. Odluka o tome u koji projekat će ulagati zavisi isključivo od podnosioca zahtjeva promotivnih aktivnosti agenata za posredovanje.

Vlada i nadležni organi koji sprovode program ni u jednom momentu nijesu uključeni. U skladu sa rezultatima dobijenim obradom podataka o licima kako od strane egenata za ocjenu međunarodne podobnosti tako i od strane nadležnih državnih organa u pitanju su porodice koje imaju privatni biznis uz provjerenu kredibilnost i porijeklo njihovog novca namijenjenom za ulaganje sa potvrdom da nijesu umiješani u aktivnosti. Da se ne radi o pukom prodavanju pasoša kako ovakvi projekti često bivaju kvalifikovani već kupovini izvrnosti jasno je iz činjenice da će se sredstva dobijena ovim programom usmjeriti na razvojne projekte koji treba da generišu višestruku korist po državu od privredne aktivnosti tokom samog ulaganja preko zapošljavanja tokom i nakon ulaganja i na kraju unapređenja ponude i konkurentnosti sveukupne ekonomije Crne Gore kao krajnjeg cilja, a to nam je sada posebno potrebno i Crnoj Gori i globalnoj ekonomiji.

Prihodi nastali samo po osnovu odobravanja pristiglih zahtjeva i njihove administrativne obrade u ovom momentu iznose milion i po eura uplaćenih na posebni račun za nerazvijena područja kao i milion i po eura po osnovu taksi uplaćenih direktno u budžet. Naša očekivanja da će do kraja godine ta sredstva biti značajno veća i ta sredstva ponovo će vam biti veoma važna u realizaciji svih obaveza koje nas čekaju do kraja godine uključujući i realizaciju veoma ambicioznog, sadržajnog i sveobuhvatnog trećeg paketa vladinog ekonomskih mjera, a u cjelovitim efektima programa ekonomskog dražavljanstva govore podaci po osnovu kojih se može konstatovati da se radi o ukupnim planiranim ulaganjima u visini od preko 190 miliona eura u izgradnju kapaciteta od 959 smještajnih jedinica čime će ponuda hotelskog smještaja visoke kategorije biti više nego udvostručena. S obzirom da će se ovim projektima stvoriti mogućnost za otvaranje novih 769 novih radnih mjesta, a to nam je jako bitno u uslovima kada imamo gubitak radnih mjesta zbog COVID-a svako radno mjesto je dobrodošlo mogu da izrazim zadovoljstvo konstatacijom da do sada iskazano interesovanje potvrđuje očekivanja da će ovaj program biti značajan podsticaj ukupnom razvoju sa akcentom na razvoj manje razvijenih jedinica lokalne samouprave i nova zapošljavanja. Ja mislim podatak koji treba da nas sve zajedno raduje da činjenica da će se pet od ukupno ovih sedam projekata sa liste realizovati, sa liste već odabranih projekata realizovati na sjeveru Crne Gore, a vrijednost tih investicija na sjeveru iznosiće 74,2 miliona eura dok će se stavljanje u funkciju hotela kategorije četiri i pet zvjezdica ukupnih 593 jedinica biti stvorene pretpostavke za otvaranje blizu 450 novih radnih mjesta samo na sjeveru što je još jedna potvrda da smo kroz ovaj instrument podsticanja investicija pravilno usmjerili razvojne projekte.

Što se tiče ostalih javnih poziva za sektor poljoprivrede znate da je taj javni poziv izašao kasnije, postoje već značajna interesovanja, vjerujemo da ćemo i tu veoma brzo animirati potencijalne investitore kako na jugu ja vjerujem posebno na sjeveru Crne Gore. Hvala vam.

PREDSJEDAVALAĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 16:40:34)

Hvala.

Izvolite, gospodine Damjanoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (22.07.20 16:40:43)

Tačno 15 minuta gospodine Simoviću, tri puta više nego, ali nema veze, dobro smo se ispričali, trudiću se da budem racionalan i zbog kolega koji će kasnije vjerovatno postavljati pitanja.

Dakle, prvo maske. Ja sam naravno ovdje u komunikaciji sa gospodinom ministrom zdravlja Hrapovićem ukazao da se na teritoriji Podgorice proizvode maske, a da svi o tome čute, niko ništa ne zna i pravo je čudo, gospodine Simoviću, da se mi nismo pohvalili tim projektom, imajući u vidu ovo što ste rekli da bi bilo poželjno da se kod nas normalno na transparentan zakonit način proizvode. Gospodin ministar zdravlja nikakvu zvaničnu informaciju nije imao o tome, gospodine Simoviću. Agencija za lijekove i medicinska sredstva nema informaciju da se na teritoriji Podgorice proizvode medicinska sredstva. Nije firma upisana u registar. Rekao sam Cetinjani, Italijani, pet radnika, koliko hiljada maski, nezakonito, nelegalno jer nema akata o tome. Vidjećemo šta ćemo imati, dobro je da smo ovo otvorili. Nisam presrećan što ja moram da otvaram neke stvari koje su diskretne, slažem se. Pozdravio bih da smo na sva zvona objavili da se priprema proizvodnja maski, da dolazi investitor itd. Sve ovo je mnogo tajno, gospodine Simoviću. Znete li šta je najgore od svega. Ne što sam dobio informacije nekih slučajem od nekih građana revnosnih na ulici pa ja pitao gospodina Hrapovića i došli do toga vi ovdje meni kažete da imate informacije da se maske proizvode već muk medija, nezavisnih, zavisnih, muk ostalih institucija, niko da progovori, a stidljivo me pita na desetine i stotine ljudi je li istina itd. Strašno, ali idemo kako idemo pa da vidimo dokle ćemo da dođemo.

Oko stvari o kojoj sam vas konkretno pitao, da konstatujemo nekoliko stvari. Po mojim informacijama, podijeljeno je prvih 12 pasoša. Vi ste rekli milio i po evra u budžet, milion i po evra za pomoć manje razvijenim regionima, budžetom 15 miliona, rebalansom nula, kažete biće još novca do kraja itd. Nećete da saopštite imena novih crnogorskih državljana koji su dobili pasoše. Da vam kažem, gospodine Simoviću, kako je moguće da ne saopštavamo imena građana budućih ili sada crnogorskih građana, u stvari državljana koji ulažu u razvojne projekte, na listi razvojnih projekata i svojim ulaganjem dobijaju pasoše. Valjda ćemo da znamo ko stoji iza nekog razvojnog projekta. Dajte malo da unesemo transparentnosti jer postoji opasnost da svi sumnjamo da se ovdje radi, između ostalog, i pored ovih licenciranih agencija o svojevrsnom netransparentnom davanju pasoša i onome kome to ne treba dati. Dakle, imena i prezimena jer ti ljudi nijesu dobili pasoš diskrecionom odlukom ANB-a, Policije ili predsjednika države nego su dobili pasoše jer su napravili neko ulaganje u Crnu Goru, odnosno neki projekat. Valjda ćemo da znamo ko stoji iza projekta, da vidimo da li je on dobio pasoš zato što je kupio neki apartman u Hondo hotelu ili je dobio pasoš zato što ulaže u ovih sedam projekata koje ste nabrojali, turistički četiri, čini mi se, u Kolašinu, jedan na Žabljaku Durmitor, jedan u Tivtu i ovaj na Kraljičinoj plaži. O tome već treba razgovarati, ali nećemo ovom prilikom.

Čudi me, pošto je ova Skupština donijela odluku o davanju u zakup Kraljičine plaže, kako sada nešto što se daje u zakup je na listi razvojnih projekata pa da se po osnovu toga zaposli, kako smo rekli, 769 radnika u sedam projekata, 959 soba, 190 miliona itd. Ako su ovoliki milioni u pitanju i ako je neko ovdje došao da uloži u ove projekte, zašto taj krije ime i prezime. Kako ću sutra, kada ukucam na Centralni registar subjekata, saznati ko je vlasnik firme, ko je vlasnik hotela, ko je vlasnik razvojnog projekta, valjda nije intencija da ih sakrijemo nego da svih 2.000, ako Bog da, kako smo i planirali objavimo pa da svako od njih da najmanje 500 hiljada u neki projekat pa da imamo milijardu od toga. Da pozdravimo. Neko sam ko je ovo forsirao od 2012. godine, ali da bude potpuno otvoreno i da se zna dobio je pasoš građanin te i te države, od sada je crnogorski državljanin s prebivalištem tu i tu, uložio je u taj i taj razvojni projekat ili je kupio apartman u Hondo hotelu, ako vi mislite da tako može da dobije pasoš. Sumnja se, kažu da dobili neki ruski državljanin, vidjećemo koji su. Ove informacije ćemo dobiti, vi to znate, one ne mogu ostati sačuvane od javnosti. Naravno, doći će momenat da se sve to zna.

Mislim da Zakon o zaštiti podataka o ličnosti ovdje ne smije da važi jer se ovdje radi o ulaganju u razvojne projekte. Mi moramo zbog transparentnosti i drugih zakona, Zakona o privrednim društvima da znamo vlasničku strukturu tih projekata na osnovu kojeg je dodijeljen crnogorski pasoš. Kasni se, i tu pokušavam i ja negdje da dam skromni doprinos kroz ovu diskusiju i ovaj naš dijalog, da se izlistaju projekti iz oblasti poljoprivrede, gospodine Simoviću, da se izlistaju projekti iz oblasti priređivačke industrije jer nije sve i sja turizam. Vi znate da će se neki trendovi u turizmu, na žalost, mijenjati nepovoljno po Crnu Goru. Moramo da razmišljamo da gro

tih ulaganja u razvojne projekte bude ne samo u turizmu nego i u ovim djelatnostima. To je negdje bila svrha ovog mog pitanja. To hoćemo li do kraja 2021. godine do kada važi ova odluka ispuniti ovaj cilj je manje bitno od toga da cilj ispunjavamo na zakonit i transparentan način i da ta ulaganja budu u svrhu i novih radnih mjesta i multiplikacije nekih efekata u turizmu ili prerađivačkoj industriji, a negdje da sve sumnje odagnamo time što ćemo ovo učiniti potpuno javno. Do danas se nije znalo da je milion i po evra već ušlo u budžet, desetine onoga što je planirano uprkos pandemiji, a rebalansom smo to sveli na nulu jer smo se prepali da neće biti nikoga. Znači, nešto se radi. Ovdje je javna riječ u funkciji prava javnosti da zna. Što je manje tajni, što je manje diskrecije, vjerujte da je lakše i vama i meni i svima nama da negdje vratimo povjerenje poljuljano u institucije.

Dakle, očekujem da, i time završavam, zahvaljujem se jer sam i ja duplirao, ali s tri na šest minuta, manje od 15, naravno, uložite napore da se kroz modifikaciju odluke potpuno transparentno dobiju podaci o tome ko sve imenom i prezimenom dobija crnogorski pasoš i na bazi kojeg ulaganja. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 16:47:39)

Zahvaljujem na detaljnim informacijama koje smo dobili od ministra Simovića i na, takođe, detaljnom komentaru poslanika Damjanovića.

Sada dajem riječ Rašku Konjeviću.

RAŠKO KONJEVIĆ (22.07.20 16:47:52)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Potpredsjedniče Vlade, vi i ja već pune dvije godine vodimo dijalog o jednoj temi koja se tiče razvoja sjevera. Pažljivo sam slušao ovo što ste odgovarali gospodinu Damjanoviću i zapamtio sam da ste rekli da će kroz ove projekte na sjeveru da bude 450 zaposlenih. Imam, onda, za vas jedno vrlo jednostavno pitanje. Jer, imali ste sličnu priču prije pet, šest godina kada su u pitanju projekti na sjeveru, dakle vi iz ovih klupa ovdje, a s te pozicije štitite jednog vašeg kolegu s kim ste se rotirali u Vladi čiji su ovo projekti.

Ministarstvo poljoprivrede je prije više od pet godina dodijelilo kredite iz Abu Dabi fonda u vrijednosti od preko tri miliona dolara kompanijama Vektra i kompaniji Milk kraft. Tada je javno obećano da će ovi projekti obezbijediti razvoj poljoprivrede i šumarstva na sjeveru Crne Gore. Isto su bile ovakve bajke, gospodine Simoviću, čiste bajke, o povećanju zaposlenosti, o plaćanju poreza itd. Svaka kritika ovih projekata dočekivana je kao protivljenje razvoju Crne Gore. Tu ste vi negdje iz poslaničkih klupa bili vrlo politički aktivni u takvim formulacijama. Ja vas nakon šest godina, mislim da je to peti put, izvinjavam se, ušli smo u šestu, mislim da je to pristojan vremenski interval, pitam tri jednostavna pitanja. Koliko zaposlenih je u kompaniji Milk kraft i kompanija Vektra na dan 1.07.2020. godine, koliko je poreza uplaćeno u periodu od šest godina, odnosno pet i po, od strane ovih kompanija i da li kompanije imaju poreski dug, da li kredite koje su ove kompanije dobile od države vraćaju shodno planu otplate.

Možda sam, uvaženi građani koji revnosnije pratite Skupštinu, vama postao malo dosadan baveći se ovim dva projekta na sjeveru. Mislim da je upornost u politici vrlina. Jer, kod nas vrlo često jedan projekat zatrpava drugi projekat. Vi sada čujete gospodina Simovića, on više ne priča o projektima koje je trebalo Vlada da realizuje nego otvara novu turu novih projekata. Onda ćemo da pratimo ove naredne četiri godine i rezultat će biti isti kao Milk kraft i kao Vektra.

Poštovani potpredsjedniče Simoviću, vi i ja smo se nešto kada smo prošli put prije nekih pola godine razgovarali na ovu temu dogovorili i da li jedan drugome javnu riječ. Tada sam vam obećao ako se mljekara u Pavinom polju otvori kako je predviđeno u Sporazumu o poravnanju 1.08.2020. godine, da ja idem u Pavino polje i da javno odajem priznanje Vladi i vama koji ste uspjeli da realizujete taj projekat. Volio bih da ste vi, gospodine Simoviću, bili u pravu. Za devet dana bi trebalo ta fabrika da bude otvorena jer ste vi u Sporazumu o poravnanju potpisali sledeće, da ne govorim sad što sam pričao koliko je pogrešno partneru koji ne realizuje investiciju davati

novi ugovor i tako dalje, ali ste vi potpisali jednu stvar, kad kažem vi ne mislim u bukvalnom smislu Vi, iz sopstvenih sredstava u potpunosti realizuje započete investicije Milkraft mljekaru i farmu krava u Pavinom polju Opština Bijelo Polje, najkasnije do 01.avgusta 2020.godine, pa Vas ja pitam šta se dešava, a ja sam bio nedavno gore i znam što je od prilike što je, ali evo Vi da kažete javnosti, što se dešava, pošto je 01.avgust 2020.godine za koji dan?

Ova dva projekta, potpredsjednične Simoviću, su tipičan primjer bajki koje širite prema sjeveru, tipičan primjer bajki, jer se ljudi sve više iseljavaju, a vi ste više pričate o nekim projektima gdje će se ljudi zaposliti a od tih projekata nema ništa. Ova dva projekta su tipičan primjer zajedno sa Termoelektranom drugim blokom Termoelektrane u Pljevljima, jer ste tačno prije tri godine i deset mjeseci, u septembru mesecu, u Pljevljima ni manje ni više potpisali ugovor sa Češkom, obećavajući toplifikaciju, nova radna mjesta, investicije, izgradnju drugog bloka Termoelektrane u Pljevljima. Od toga, kao i od "Vektre Jakić" i Milkrafta za četiri godine nema ni jedno radno mjesto, ali ni jedno. Znae šta ima? Ima poreski dug i ima garancija koju će na kraju platiti, na žalost, šest miliona eura građani Crne Gore. Na žalost s punim pravom može da se kaže da smo mi razvili društvo privilegovanih investitora i privilegovanih pojedinaca, a da vam ilustrujem to sa najnovijom izjavom gospodine Simoviću i nudim vam je na komentar, dok je odlukama NKT-a, ne želim da ih komentarišem samo ih konstatujem, zabranjena ugostiteljska djelatnost i u Beranama i Bijom Polju i u Pljevljima i u još nekim gradovima na sjeveru Crne Gore gdje su ljudi dovedeni na rug egzistencije njihovog biznisa vi imate od funkcionera Socijaldemokrata, gospodina Žarka Radulovića, ovog privilegovanog hotelijera koji već četvrtu godinu plaća porez od 7%, koji kaže sledeće: "ko ima šansu da preživi ovo i ko nema, ko nema šansu da ovo preživi ne treba mu davati, jer dajući fnjemu ti si ošteti ovoga koji može da preživi, ovaj je umro i tako i tako, ne mislim čovjek, nego biznis. Ako budeš davao ovome koji može da opstane on neće propasti, ali ako budeš davao i jednom i drugom obojica će da propadnu." U prevodu, pošto mi malo liči na zdravlje njemu na Svetozara Marovića, ovo u prevodu zvuči subvencije dajte samo meni, a ugostiteljima na sjeveru, drugim ugostiteljima na jugu, hotelijerima na sjeveru koji ne rade između ostalog i mjerama NKT-a ne dajte ništa. To je gospodine Simoviću, na žalost, mjera društva u biznis zajednici koju smo mi razvili. Privilegovani investitori mogu da rade što im je volja, a privilegovani hotelijeri umjesto da čute, jer poreze plaćaju već četvrtu godinu, imaju ekstra profit od 14%, drže .. i kažu - pogasi sve osim nas. Znači, jedino svjetlo u ovoj zajednici trebaju da budu oni, a ovi po Pljevljima, Bijelom Polju, Beranama, Rožajama, Cetinju, njima ne trebamo ništa. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 16:55:12)

Potpredsjedniče Simoviću, samo bih Vas zamolio da bi mogli da stignemo danas da onako optimizujemo vrijeme, upozorio sam bio nekoliko puta i poslanike.

MILUTIN SIMOVIĆ (22.07.20 16:55:34)

Hvala vam. Razumijem Vašu sugestiju, ali uvijek u želji da što više ovaj dijalog ima svoga smisla ponakad ne mogu ni da kontrolišem svoje vrijeme, inače imam vrlo disciplinovan odnos prema vremenu.

Gospodine Konjeviću,

Pričali ste o bajkama. Moto Vašega odnosa u Vašem pitanju bila je priča o nekim bajkama i bajkama koje su vezane za sjever Crne Gore. Dakle, Vi pričate o ta dva nerealizovana projekta. Jedan je realizovan u cjelosti, govorim o "Vektri Jakić" pogon je spreman, ali na žalsot zbog finansijskih razloga tu je stalo, inače oprema zapakovana, proizvodnja krenula, ovaj drugi u Pavinom Polju nije još dostigao stepen tehnološke spremnosti. Kad već pričate o bajkama pitao bih ja Vas, da li Vi smatrate da su bajke sva ona ostala ulaganja koja su više nego vidna na sjeveru Crne Gore? Je li želite da kažete da su bajke i značajna ulaganja koja su uložena i koja se vide, skijališta Crne Gore na sjeveru Crne Gore? Jednako i u Kolašinu, i na Žabljaku, i u Mojkovcu, i u Rožajama zar to nijesu projekti koje znače novu vrijednost, nove šanse za stvaranje

nove vrijednosti za nova radna mjesta? Zar, gospodine Konjeviću, za Vas je i bajka uloženi 655 miliona eura na ovoj prvoj trasi autoputa, jedan projekat koji je decenijski san brojnih generacija u Crnoj Gori, projekat koji treba da integriše Crnu Goru samu sa sobom, a i Crnu Goru sa regionom. Zar, gospodine Konjeviću, za Vas su i bajke od 78 miliona koje su investirane u sektoru poljoprivrede, već investirane, već ugovorene i sa velikim stepenom realizacije ili počinje njihova realizacija, 78 miliona eura ukupna vrijednost investicije sa bespovratnim sredstvima od preko 29 miliona eura. Gospodine Konjeviću, zar je za Vas i bajka činjenica da je Uprava za javne radove u prethodne četiri godine investirala preko 200 miliona eura kroz kapitalne budžete i za sjever je uloženo 133 miliona eura, odnosno 61% od ukupno uloženi sredstava kroz kapitalni budžet preko Uprave javnih radova. Zar, gospodine Konjeviću, za Vas je bajka brojni kilometri rekonstruisanih puteva koji se rade preko Uprave za saobraćaj, jednako i na jugu i na sjeveru Crne Gore. Mislim da to nijesu bajke nego to je nešto što građani Crne Gore vide, to je nešto što građani sjevera posebno vrednuju, to je nešto što je suštinska opredijeljenost, ne retorička nego suštinska opredijeljenost, Vlade Crne Gore prema razvoju sjevera.

Ima još mnogo toga da se uradi i to sjeveru pripada i to će sjever dobiti. To pripada vrijednim, mudrim i odgovornim ljudima koji žive na sjeveru. Nezavisno kako se ko zove i preziva, nezavisno iz koje opštine dolazi, to je naša obaveza prema sjeveru. Ja sam siguran da ćemo svi zajedno nastaviti sa pozitivnim odnosom i razvojem sjevera Crne Gore kao naše velike i obaveze ali i šanse.

Što se tiče Vašeg pitanja nije po prvi put, cijenim Vašu doslednost, slažem se da je upornost u svakom poslu dobitna kombinacija, mada ponekad ta upornost zna da postane malo rekao bih i prenapadna, posebno u danima kad već uveliko kreće politička kampanja. Proći će i ovi izbori, ostaćemo mi da se sretamo, da živimo u Crnoj Gori, ostaće naša zajednička obaveza da se nadamo dobru Crne Gore. Tu nikad nije bilo razlike niti će je biti, ajmo tu da napravimo sinergiju tih energija i tih želja.

Rekao sam vam više puta da je u okviru projekta Ministarstvo poljoprivrede realizovalo devet Ugovora o kreditu sa krajnjim korisnicima među kojima su i "Vektra Jakić" Pljevlja i Milkraft Bijelo Polje o kojem Vi stalno pitate, s pravom. Zaključkom Vlade od 22.juna, o tome smo već razgovarali, Vlada je usvojila informaciju o stanju realizacije projekta sa predlogom mjera za njegovu dalju realizaciju. Pomenutim zaključkom, a ne predlog Ministarstva poljoprivrede Investiciono razvojni fond je preuzeo dalju realizaciju projekta i počeo da preduzima sve dalje radnje i aktivnosti u cilju realizacije Ugovora o kreditu i to u dijelu radnje sa korisnicima kredita, komunikacije, praćenje statusa i realizacija zaključenih ugovora o kreditu, terenske kontrole, namjenske kontrole, administriranje kredita i preuzimanje naplate potraživanja. Za korisnike kredita "Vektru Jakić" i "Milkraft" i pored svih napora fonda da korisnici kredita ispune preuzete obaveze, i pored dodatnih rokova konstatovano je da ne postoji mogućnost za dalji nastavak saradnje. Posledice o neizvršavanju ugovornih obaveza su ruskidi Ugovora o kreditu. Nakon raskida ugovora cjelokupna dokumentacija u skladu sa članom 53 Zakona o državnoj imovini, dostavljena je Zaštitniku imovinskopravnih interesa na dalje postupanje, koji je pokrenuo sve pravne radnje i aktivnosti radi naplate dospjelih potraživanja po osnovu raskinutih ugovora o kreditu, postupak naplate je u toku. S obzirom da na vaše kontuirano interesovanje prilikom jednog od predhodnih poslaničkih pitanja, informisao sam, da je Vlada imajući u vidu značaj ovog projekta "Milkraft" za sjever Crne Gore, dala saglasnost na Sporazum o vansudskom poravnanju koji je u svoje ime, a za račun Ministarstva poljoprivrede i razvoja, zaključio IRF sa "Milkraft-Leche" a kojim, između ostalog definisano je da dužnik jednokratno uplati iznos od 105 hiljada dolara, na ime dospjelog duga u skladu sa potpisanim Sporazumom, i izvršena je naplata navedeni sredstava. Kao dodatno sredstvo obezbeđenja dostavi mjenice i mjenična ovlašćenja društva "Milkraft-Leche" i "Milkraft" kao i lične mjenice osnivača-izvršnog direktora. U skladu sa navedenim dostavljena su dodatna sredstva obezbeđenja. Znači, ojačali smo sredstva obezbeđenja, da isplati na transakcioni račun Ministarstva preostali iznos duga u svemu, shodno Planu otplate koji je dostavljen dužniku. Sporazumom je definisano da se otplata duga vrši u 26 šestomjesečnih jednakih anuiteta uključujući i obračun kamate po stopi trenutno važeće zakonske kamate na dan zaključenja Sporazuma, ne više one iste kamate koja je bila 6%-6,5% kamate, iz sopstvenih sredstava, a u potpunosti realizuje započete investicije najkasnije do 1. avgusta ove godine, to je bio dio tog poravnanja.

Sporazumom je takođe predviđeno da u slučaju da dužnik ne plati jedan dospjeli anuitet u punom iznosu po dinamici otplate, shodno Planu otplate, predmetni Sporazum automatski po sili zakona prestaje da važi i Zaštitnik imovinsko pravnih interesa nastavlja sa prinudnom naplatom duga. S obzirom da nije izvršena uplata drugog polugodišnjeg anuiteta, koji je dospio 8. jula, navedeni Sporazum je raskinut, odnosno isti je stavljen van snage po samom ugovoru. Obaveštenje o raskidu, otkazu predmetnog Sporazuma upućeno je dužniku na upoznavanje. Po prijemu predmetnog obaveštenja od strane dužnika, Zaštitnik biće obaviješten, da kao zastupnik Ministarstva poljoprivrede nastavi postupak prinudne naplate duga protiv dužnika "Milkraft-Leche" Bijelo Polje.

Prema podacima dobijenim od strane Poreske uprave, društvo "Milkraft" na dan 1.jul godine ima četiri zaposlena. U periodu od 1. januara 2015. do jula ove godine, to preduzeće je uplatilo po osnovu poreza i doprinosa zaposlenih iznos od 81 hiljadu eura za proreze i doprinose, sa stanjem duga na današnji dan po istom osnovu 992 eura, po osnovu poreza na dodatu vrijednost na današnji dan navedeni obveznik ima kredit u iznosu od 23 hiljade eura. Dakle, ni sam nijesam bio optimista, ali vrijedilo je pokušati. Vrijedilo je pokušati i vidjeti i dati poslednju šansu. Kako stvari stoje ta poslednja šansa nije iskorišćena i sada je na Zaštitnici da radi svoj posao, imovina je tu, značajna ulaganja su tu, i tražiće se model za pokretanje tih kapaciteta.

Što se tiče "Vektre Jakić" kada je u pitanju korisnik kredita "Vektra Jakić"d.o.o. i pored svih preduzetih aktivnosti u cilju aktuelizacije kredita, IRF je u skladu s Ugovorom o kreditu raskinuo govor i svu dokumentaciju proslijedio Zaštitniku imovinsko pravnih interesa, kao i nadležnom organu i zakonskom zastupniku Ministarstva radi preduzimanja svih potrebnih pravnih radnji i aktivnosti koje se odnose na naplatu dospjelih potraživanja. Zaštitnik je u skladu sa zakonom pokrenuo postupak prinudne naplate. Privredni sud je 17. decembra 2019. godine, donio rješenje kojim se određuje izvršenje na osnovu Ugovora o zalozi nad pokretnim stvarima, opremi, od 21. oktobra 2015. godine, i to plenidbom i predajom izvršnom povjeriocu založenih pokretnih stvari, koje su u tom rješenju nabrojani, a koje je predviđeno od strane Apelacionog suda, potvrđeno od strane Apelacionog suda od 21. januara 2020. godine i time postalo pravosnažno. Imajući u vidu da se radi o pokretnim stvarima, Zaštitnik je takođe 4. februara ove godine i obavijestio i Upravu za imovinu. Postupak se sprovodi kod nadležnih izvršitelja na način kako to predviđa Zakon izvršenju i obezbeđenju. Prema informacijama dobijenih od Poreske uprave, ista je u aprilu 2017. godine, donijela Rješenje o reprogramu poreskog potraživanja na ukupan iznos poreskog duga od 5,5 miliona. Poreski obveznik je u predhodnom periodu izvršio plaćanje u iznosu o milion i 600 hiljada eura. U skladu sa članom 13 Zakona o reprogramu, Poreska uprava je u decembru 2018. godine ukinula Rješenje o reprogramu poreskom obvezniku "Vektra Jakić" zbog nepoštovanja odredbi Zakona o reprogramu, to jest, kašnjenja u izmirivanju dospjelih tekućih poreskih obaveza. Po ukidanju rješenja Poreska uprava je pristupila preduzimanju mjera propisanih Zakonom o poreskoj administraciji i to Rješenjem o prinudnoj naplati, blokadom žiro-računa, uz postavljanje hipoteke nad nepokretnom imovinom poreskog dužnika, a na osnovu lista nepokretnosti od februara 2019. godine, uz postavljanje zaloge nad nepokretnom imovinom poreskog dužnika, odnosno 30 vozila ukupne vrijednosti 930 hiljada eura. Poreska uprava je podnijela Prijedlog za pokretanje stečajnog postupka krajem aprila 2019. godine. Prvo ispitno ročište je bilo zakazano za 8. jun 2019. godine, što je isto odloženo na zahtjev stranke i sudije kojem je ovaj predmet dodijeljen. Sledeće ročište nakon odlaganja prvog je zakazano za 19. septembar 2019. na kojem se odlučivalo o inicijativi Poreske uprave za pokretanje stečajnog postupka. Zaključkom Privrednog suda određeno je ročište za 10. oktobar 2019. Zahtjevom za odlaganje punomoćnika, sud je odložio navedeno ročište za 22.11.2019. godine. Na ročištu održanom 22.11. 2019. ostvaren je dokazni postupak i ročište je zaključeno. Takođe, su zakazana i održana ili odložena sledeća ročišta: 5. februara, 12. marta, 7. maja, 8. juna, 20. jula. Međutim, odluka Privrednog suda u ovoj pravnoj stvari još nije donijeta. Naredno ročište zakazano je za 24. septembar 2020. godine. Nadležne institucije će nastaviti da u ovim i svim ostalim slučajevima dosledno primjenjuju sve zakonske propise. I evo podataka, izvolite.

Hvala, gospodine Simoviću.

Malo smo imali prekoračenje, sad ću zamoliti gospodina Konjevića da napravimo pauzu od dva minuta.

(pauza)

RAŠKO KONJEVIĆ (22.07.20 17:15:51)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Potpredsjedniče Simoviću, hvala Vam na informacijama.

Da ponovim, u kompaniji Milkraft rade četiri radnika. Platili su za više godina, za pet godina razumio sam, poreza 81 hiljadu eura i imaju nešto sitno poreskoga duga. U frimi "Vektra Jakić" ne radi niko, a imaju dug od tri i po direktni a zajedno na nivou grupacije oko 20 miliona. Ovo su stvarno ozbiljni problemi. Ja za Vas nakon ovoga imam jedno vrlo jednostavno pitanje. Da li Vi mislite da nakon ovoga što ste saopštili u ovom društvu postoji riječ koja se zove "odgovornost"? Jer je neko izložio šest miliona dolara iz Abu Dabi Fonda za građane Crne Gore da ta sredstva vrate, jer Arape neće interesovati auta, vozila, zgrade i tako dalje.

Kada smo mi govorili da se ovi projekti ovako ne realizuju, da se radi o privilegovanim investitorima vi ste nam govorili - vi ste protiv razvoja Crne Gore. Prošlo je pet godina, potpredsjedniče Simoviću, od tih projekata postoji samo prekrížena nula. Dakle, Vi ste bili ovdje, kao poslanik i upravo ste Vi govorili što me čudilo, podržavali tadašnjeg ministra poljoprivrede čiji su ovo projekti, politički ga podržavali, čiji su ovo projekti. Znete kako su ovo lijepi projekti, posebno ovi u Pavinom polju. Dobijete legalni kredit od tri miliona dolara, lijepo vam taj legalni kredit dođe na račun, malo onda nešto investirate, malo se fakutre naduvaju i tako dalje, posle toga raskinete ugovor, trla baba lan, sve prošlo, ali to može samo u ovako koncipiranom sistemu u kojem riječ "odgovornost" za neuspjele projekte ne postoji.

Ista ovakva stvar se desila sa Termoelektranom Pljevlja. Ugovor, da bude paradoks veći, ni dan danas nije raskinut. Niti drugog bloka, niti toplifikacije, niti bilo čega. To vam je bilo ključno političko obećanje Pljevljacima u septembru 2016.godine. Logika privilegovanih investitora, privilegovanih hotelijera i privilegovanih tajkuna je upravo ova koju je rekao gospodin Žarko Radulović, funkcioner SD - zašto bi ste davali svima, dajte samo meni. To je logika. Malo je što se plaća PDV-e 7% u 20 hotela, a ostalih četiri hiljade ugostitelja plaćaju 21%, sveli smo naš sistem da je on zaštita privilegovanih bliskih vlasti, privilegovanih investitora koji su došli u ovu državu, uzeli kredite, a ovom narodu ostavili garancije. Finansijski efekat od njihovih investicija je nula, niti ko radi, niti se plaćaju porezi nego ostaje poreski dug. Nakon svega toga u ovih pet godina, nakon činjenice da vi sa takvim partnerom, ni manje ni više nego Vlada svojim Zaključkom iz prošle godine kaže - dajemo saglasnost na vansudsko poravnanje. Ja sam vam tada rekao, džaba ste to uradili, to je očigledno da od toga nema efekta, ali Vam sada kažem, Vi ste kao potpredsjednik Vlade, hoću da budem korktan, nijeste Vi potpisivali ove ugovore, ali Vi imate krivnju za jednu stvar. Zato što je Vama važnija partija kojoj pripadate nego državni interes. Vi sa mjesta potpredsjednika Vlade treba da ustanete i kažete - oni koji su radili na ovim projektima treba da podnesu svaku vrstu odgovornosti. To je odgovoran odnos prema državi, potpredsjedniče Vlade gospodine Simoviću. Ne da partija služi kao štít za ovakve stvari. Šest miliona dolara je u pitanju. Gospodin Simović je pričao 11 minuta.

Dakle, šest miliona dolara je ovdje u pitanju koji će na kraju doći na naplatu onim ljudima u Pavinom polju, onim ljudima u Pljevljima, onim ljudima u Bijelom Polju. Ti će ljudi da plate ovu garanciju od šest miliona dolara koja će da pane zbog ova dva projekta. Kad sam govorio o bajkama, znate li kako su ovi projekti predstavljani, gospodine Simoviću? Predstavljani su kao nova razvojna šanska sjevera, razvojom mljekarstva, razvoj drvoprerade, razvoj šumarstva i tako dalje i tome slično. Vi sad meni kažete da je u sjever Crne Gore uloženo 655 miliona u autoputu. Tačno, tačno, samo znate šta ste trebali da dodate. Zašto ulažemo još 120 miliona kroz one zaboravljene radove. Pa, smo projekate autoputa, na žalost, ugovarali na način da ljudi koji su ugovarali te projekte, na žalost, ne znaju da autoputu treba voda, struja i petlja. Onda to građani to plate još 120 miliona. Dakle, još 120 miliona, gospodine Simoviću. Za to ne postoji odgovornost. U ovoj državi izgleda ni za šta ne postoji odgovornost. Pa, ljudi koji se biraju na visoke dužnosti

poslaničke ministarske, direktorske itd. valjda uz privilegije koje svi imamo ima i nešto drugo da ponesemo tu vrstu odgovornosti. Ako ništa barem političke odgovornosti. Ne, mi se partijski štitimo i vi partijski štite bivšeg ministra poljoprivrede, vašeg kolegu člana predsjedništva DPS-a koji je ugovarao ove projekte, kao ministar poljoprivrede i ovi projekti su doživjeli klasični fijasko. E, zato mi, gospodine Simoviću, između ostalog, zbog ovakvih projekata nama Evropska unija kaže gospodo morate da radite reforme institucija, morate da radite u borbi protiv korupcije, mora da radite na vladavini prava. Zato mi četiri godine stagniramo u procesu evropskih integracija, a da smo završili pregovore kako ste najavljivali, gospodine Simoviću, danas bismo možda bili dio ovoga paketa koje su dobile zemlje članice Evropske unije. Pa, nama susjedna Hrvatska dvije milijarde od čega pet milijardi je bespovratne pomoći. To znači da je Crna Gora sprovela reforme da postoji elementarna odgovornost za bilo šta, politička, da ne govorim o nekoj drugoj mi bismo danas od Evropske unije imali između tri, četiri milijarde od čega bi gotovo jedna polovina bila bespovratna. E, zato smo mi, gospodine Simoviću, tu đe smo. Mi samo ljudima pred izbore, odnosno vi ljudima pred izbore na ševeru Crne Gore pričate bajke. Ova bajka o Milk kraftu, Vektri Jakić (prekid) završavam imam još tri minuta. Ova bajka o Vektri Jakić, o Milk kraftu i o Termoelektrani bila je bajka za izbore 2016. godine. Ova priča o ekonomskom državljanstvu o investicijama u sjever kroz ekonomsko državljanstvo je bajka za izbore 2020. godine. Znači šta se dešava, gospodine Simoviću, dok im vi pričate bajke, ti se ljudi iseljavaju. Uzmite podatke o ljudima koji žive u sjevernim opštinama u zadnjih pet ili šest godina vidjećete masovno iseljavanje. Oni bajke više ne mogu da slušaju. Znači zašto. Zato što od bajki ne mogu da žive. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 17:24:29)

Na ovaj način smo završili pitanje koje je postavio poslanik Raško Konjević.

Sledeći na listi je Mihailo Anđušić, znači odustao je, sledeći je Predrag Bulatović i on isto. Dajem riječ Aleksandri Vuković nek se pripremi Luid Škrelja.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (22.07.20 17:24:55)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsedniče Gvozdenoviću.

Ja ću biti efikasna u postavljanju pitanja, gospodinu potpredsedniku Vlade i ministru poljoprivrede, Milutinu Simoviću, efikasna, kao što je efikasna politika Demokratske partije socijalista ne samo u gradu u vezi sa kojim posatavljam pitanje nego i državna politika kojom rukovodi DPS sa svojim koalicionim partnerima. Naravno i ministar Simović koji svoje interesovanje i djelovanje sve vrijeme pokazuje i u samom Kolašinu.

Konkretno pitanje glasi:

Koliko je Vlada do sada uložila sredstava u Kolašin kroz kapitalna projekte? Što se trenutno radi i što su budući planovi?

Ovo pitanje sam postavila, uvaženi ministre Simoviću, iz jednostavnog razloga, lako je hodati po prošlosti, ali je hrabrost zaviriti u budućnost kako je govorio Veljko Vlahović. Mislim da smo mi pokazali zaista stratešku politiku time što smo kroz kapitalne projekte ulagali ogromna sredstva, ma koliko se našim opozicione kolege opirali toj okolnosti. Dakle, toj činjenici baš u ševerni region, shvatajući da samo cjelokupnim razvojem Crne Gore, odnosno razvojem cjelokupne Crne Gore možemo uspostaviti ravnotežu i pravedan sistem vladavine. Zato je veoma važno, da okrenuti prema prošlosti uzimajući iz nje ono što je važno, mi svakako gradimo našu budućnost ne samo vireći u nju nego u stvari gledajući iz nje, a s obzirom na to i s obzirom na sredstva koja se ulažu u sami Kolašin u poslednje vrijeme mislim da Kolašinkama i Kolašincima slijedi jedan dobar period i stabilni života. Mislim da je veoma dobro da i njih konkretno upoznamo sa svim onim što Vlada radi u Kolašinu, a da ne pominjem ono što se na samom lokalnom nivou radi o čemu bih govorila nakon vašeg odgovora na ovo pitanje. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 17:27:06)

Hvala, Aleksandri Vuković.
Izvolite, potpredsjedniče.

MILUTIN SIMOVIĆ (22.07.20 17:27:12)

Hvala, potpredsjedniče Parlamenta.

Zahvaljujem se uvaženoj, poslanici Vuković, na postavljenom pitanju, posebno hvala što se to tiče Kolašina, opštine na sjeveru Crne Gore. Hvala na vašim ocjenama rada Vlade kada je u pitanju odnos prema Kolašinu i sjeveru Crne Gore.

Ja sam nedavno bio u prilici, mislim da je to bio prošli vikend, mislim da je bilo i nakon toga određenih komunikacija i komentara i ovdje u parlamentu šta je to radio Milutin Simović, mislim da je rečeno u kontekstu predsjednika NKT-a tog vikenda, praznično u Kolašinu, kršeći mjere NKT-a. Dakle, neistina ko i svaka druga da je bilo kršenja mjera NKT-a, da je bilo zloupotreba bilo kakve vrste. Milutin Simović i tog vikenda, kao i brojnih drugih vikenda ne samo u ovoj godini, u ovoj manje za razliku od prethodne tri godine i 2017, i 2018, i 2019 i kraj sami 2016. godine gdje sam tokom 2017. godine imao preko 100 radnih posjeta, ja mislim 107 posjeta širom Crne Gore tačno evidentirano, naznačeno gdje, datum koji grad. Godine 2018 - 99 radnih, terenskih posjeta, 2019. godine 76 radnih posjeta i mislim u cijeloj ovoj godini bilo je 17 ili 18 radnih posjeta. Na žalost, nije se imalo uslova, nije se imalo vremena jer smo ovdje u Podgorici svi zajedno bili bitku za zdravlje i živote građana Crne Gore. Ali, i u ovim uslovima kad se ugrabi veoma rado odem i do Kolašina i do Nikšića i do svih drugih opština Bijelog Polja. Vjerujem da ću u narednim danima posebno boraviti na sjeveru da bih se osvjedočio da vidimo šta je to što je urađeno na prostoru sjevera, da vidim kako je dinamika dogovorenih projekata, da vidimo šta je to što možemo dogovoriti u ovom trenutku da bi se u narednom periodu realizovalo za dobro i Kolašina građana koji žive u Kolašinu i svih tih drugih opština. Dakle, terenski obilazak, komunikacija sa menadžmentom Opštine Kolašin, komunikacija sa preduzetnicima, komunikacija sa dobrim domaćinima. Ništa više i ništa manje i ništa od kršenja bilo koje mjere niti bilo kakva privilegija koju želi ko priuštiti za sebe nešto što nema pravo bilo ko drugi.

Što se tiče vašeg interesovanja u odnosu na ulaganja u Kolašin, pripremio sam vam jedan sveobuhvatni odgovor. Dostaviću vam ga u pisanoj formi i mislim da Kolašin je upravo jedan od sinonima ulaganja na sjeveru. Zar nije sinonim ono što je urađeno na skijalištima. Na Žabljaku već uređena skijališta, montirana oprema, zar nije sinonim toga i dogovoreni projekat za vodosnadbijevanje tog skijališta ne male vrijednosti preko 30 miliona eura. Zar nije sinonim ono što treba da se uradi Kolašinu, a to je projekat rešavanja prečišćavanja otpadnih voda. Projekat koji je u određenom zastoju, projekat zbog kojeg smo u intezivnoj komunikaciji sa delegacijom Evropske unije u Podgorici da iskoristimo tu raspoloživa evropska sredstva za realizaciju tog projekta. Zar sinonim tih ulaganja nijesu i brojni infrastrukturni projekti lokalnih saobraćajnica koji se rade na prostoru Kolašina i ova godina s već ugovorenih 300.000 eura za izgradnju lokalnih saobraćajnica i brojni projekti koji se realizuju pojedinačne male vrijednosti, ali u zbiru veoma značajni, podrške koje se realizuju preko Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Mislim da to pripada Kolašinu. Mislim da je to put kojim ćemo konačno valorizovati ono što su značajni prirodni potencijali toga kraja, ono što je mudrost naroda koji živi na tom prostoru, nešto što zajednički treba da probudimo, a to je dodatno buđenje preduzetničkog duha na tom prostoru. Mislim kao rezultat svega toga, možemo da kažemo da Kolašin korača putevima napretka i da će se u Kolašinu kvalitetnije živjeti i da će više biti radnih mjesta, da će biti više turista koji će rado i sve rađe posjećivati Kolašin kao i druge turističke destinacije u Crnoj Gori. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 17:32:46)

Hvala, potpredsjedniče Simoviću.
Kratko Aleksandra Vuković.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (22.07.20 17:32:53)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Simoviću, na decidiranom odgovoru.

Mislim da cifra od uloženi 30 miliona eura u Kolašin 2016. godine govori dovoljno i Kolašincima i Kolašinkama. To što ste bili za vikend u Kolašinu ne vidim kao vašu grešku. Vidim kao grešku vaš češći nedolazak na sever i u Kolašin. Nadam se da ćete češće dolaziti u Kolašin kako biste posebno seotskim domaćinstvima ponudili određenu perspektivu. Jer, Kolašin upravo i njegova perspektiva počivaju na tim dobrim domaćinima i njihovim dobrim vizijama.

Kada već kažete da ste mnoge vikende proveli radno, rekla bih da su možda najbolje Kolašinci i Kolašinke, dakle građani Kolašina videli kako izgleda kada Demokratska partija socijalista i njeni koalicioni partneri nijesu na vlasti i da, s obzirom na vaše radne vikende i na naše radne vikende, možemo reći da je opoziciona vlast u Kolašinu u stvari bila vikend vlast, u stvari za njih je radna nedelja bila vikend, ali u pravom smislu te riječi, dakle jedan odmor će oni nijesu radili ništa u korist građana i građanki Kolašina.

Tako da, gospodine Simoviću, dobrodošli ste u Kolašin, vama se veoma raduju domaćini kada vas kao ministra poljoprivrede više nego kao potpredsjednika Vlade vide tamo. Zašto kažem kao ministra poljoprivrede. Zato što smo mi ođe dužni s državnog nivoa da saopštimo Kolašincima i Kolašinkama koliko se ulaže u infrastrukturu, koliko su značajni projekti i skijališta 1600 i 1450, koliko su značajni hoteli koji se grade i to hoteli s pet zvjezdica u narednom periodu samo nova četiri hotela s čijom se gradnjom već započelo. Ali, domaćinima je, kao što rekoste, važnije ono što se dešava u njihovom okruženju. Zbog toga će im vaša podrška ka ministra poljoprivrede i davanje značaja tim ljudima, rješavanje njihove putne infrastrukture veoma značiti. Tako da mislim da je svaka vaša poseta dobrodošla.

Evo ja vas kao politička koordinatorica za Kolašin pozivam da nam dođete još koji put. Jer, znamo da su mjere NKT-a takve da nema okupljanja više od 40 ljudi na otvorenom prostoru, ali uz poštovanje tih mjera okupljenih 40 ljudi mogu i te kako pronijeti tu dobru energiju, prenijeti informacije, dostaviti vama one informacije koje se tiču njihovih uslova života i njihovih potreba. Tako da sve prozivke koje se u Parlamentu čuju u vezi s tim su nešto što je nonsens i nešto što su pokušaji opstrukcije i ove vlasti i ove Vlade da radi na dobrobit građana i građanki Crne Gore i u ovom konkretnom slučaju Kolašina.

Dakle, da podvučem u komentaru na vaše pitanje, 30 miliona eura uloženi u Kolašin kroz kapitalne projekte govori dovoljno građanima ovoga grada kakav ih život očekuje za nekih pet ili deset godina. Kolašin će, budite sigurni, biti evropska destinacija br.1 kada je u pitanju zimski turizam, a neće zaostajati ni u ljetnjem turizmu. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 17:36:26)

Hvala vam.

Dajem riječ Luid Škrelji.

LUID LJUBO ŠKRELJA (22.07.20 17:36:42)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi potpredsjedniče Simoviću, moje poslaničko pitanje glasi:

"Da li je u dugoročnom planu rada Vlade predviđena valorizacija izdašnih, poljoprivrednih, turističkih i istorijskih potencijala šaskog bazena sa Šaskim jezerom kao centralno i skoro netaknuta prirodna vrijednost, ne samo za područje Ana e Malit - Vladimirovskog područja nego i od značaja za Opštinu Ulcinj i Crnu Goru uopšte?"

Ovo pitanje sam s ciljem postavio vama jer znam da smo nekoliko puta zajedno boravili na tom području, mislim da ste korektno doprinijeli nekim projektima na tom području. Šasko jezero se nalazi na obalama Starog grada Šasa koji geografski pripada, kao što sam rekao,

Vladimirskom kraju, odnosno Opštini Ulcinj. Količina vode u jezeru varira tokom mjeseci, pa površina jezera iznosi 5,5 km² i dubina do osam metara. Jezero je kriptodepresija. Šasko jezero je značajno sezonsko stanište ptica selica. Na njegovoj obali se nalaze ruševine Starog grada Šasa. Istorija kaže da je sagrađeno 365 crkava u okolini jezera. Od svih tih crkvi ostala je tek po neka ruševina, ali mjesto obiluje biljnim i životinskim svijetom i prirodnom ljepotom kakva se rijetko može naći. Jezero je primamljivo pticama selicama koje ga posjećuju u velikom broju, a takođe je veoma bogato ribom i drugim atraktivnim vrstama. Šasko jezero je okruženo visokom trskom i vegetacijom i ne može se vidjeti dok se ne dođe do same obale.

Ako sjednete u čamac ili čun i uskim kanalom okruženim žbunastim rastinjem i uputite se prema jezeru, upustićete se u svojevrsnu avanturu koju možete vidjeti samo u filmovima ili emisijama đe se džunglom kroz neke vrste tunela napravljene od žbunja pokušavaju probiti do velikih rijeka. Nakon ovoga, po izlasku na jezero možete konačno spustiti ruke i prestati da se branite od rastinja, ne plašeći se da će vas isto izgrebati, širom otvorite oči kada ćete ostati zapanjeni prizorom kristalno čiste i mirne vode. Ako imate sreće, vozeći se jezerom, možete vidjeti po neki skok skakavaca, krapa koji pliva ispod vas pa i neku divlju patku, čaplju ili vidru s mladuncima. Trenutno prilaz jezeru je moguć samo s jedne strane, tamo gdje je svojevremeno bio poznati model Šas koji je skoro čitave godine bio pun lovaca i to stranih pretežno iz Italije. Jezero je ranije bilo povezano plovnim kanalom s Bojanom, a takođe je bilo moguće prići jezeru i sa strane okolnih sela ambule Svetog Đorđa, Klezne i Briške gore koji su na svoj način osjetili i iskoristili pogodnosti, ljepote i čari Šaskog jezera. Trenutno na obali Šaskog jezera ima samo jedan turistički sadržaj tj. ugostiteljski objekat s dva do tri smještajne jedinice, sve ostalo je prazno.

Na kraju, smatram da valorizacija ovog područja, bilo u vidu izletničkog ili plovnog turizma, uz istorijske činjenice vezano za ovo područje, bio bi od izuzetnog značaja za ovo područje. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 17:40:02)

Izvolite, gospodine Simoviću.

MILUTIN SIMOVIĆ (22.07.20 17:40:07)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče Parlamenta.

Zahvaljujem se kolegi Škrelji na postavljenom pitanju.

Vrlo nadahnuto smo pričali o području Šaskog jezera, rekao bih s punim pravom ne samo kao čovjek iz Ulcinja, čovjek koji voli svoj grad, čovjek koji želi dobro svom gradu, čovjek koji ima jedan poseban odnos prema svemu onome što su vrijednosti Ulcinja, njegove različitosti, ljudski potencijali, rekao bih posebno s odnosom prema ruralnim područjima jednako uvažavajući i potrebu urbanom dijela Ulcinja, ali nikad ne zaboravljajući ni ono što su potencijali i potrebe ljudi koji žive na ruralnim prostorima Opštine Ulcinj. Sve ovo pričam jer smo bezbroj puta bili zajedno, tome sam svjedočio, svjedočio vašim brojnim upitima, sugestijama, zahtjevima da se pomogne tim ljudima. Uradilo se koliko se moglo. Negdje sam siguran sa ključnim kapitalom koji smo iz tih naših zajedničkih aktivnosti i proizveli, a to je povjerenje ljudi. Povjerenje ljudi u odnosu na ono što se obeća da se završi, da se završi i više od onoga što se obeća.

Sjećam se negdje jednom prilikom kada smo otvorili pitanje Šasa i tog cijelog područja kazali smo da će se Vlada orjentisati uraditi sve da se valorizuje onaj jedan značajni potencijal vojne ekonomije koji je decenijama bio zapušten. Najkvalitetnijeg zemljišta 70 hektara na Šasu da ćemo u jednom transparentnom postupku kroz formiranje državne komisije za valorizaciju poljoprivrednog zemljišta pozvati potencijalne investitore, doći do dobrog investitora i uspjeli smo. Uspjeli smo i najbolje tome svjedoče ne samo građani Šasa Ulcinja nego i cijele Crne Gore, svjedočimo da se tamo realizuje i jedan veoma ozbiljan projekat, da tamo to zapušteno imanje postaje, postaje demonstraciono polje kako se može na tom prostoru napraviti i platenici i visokoproizvodni kako se mogu podići višegodišnji zasadi i mandarina i maslina i šipka, kako se može proizvesti značajna količina povrća na otvorenom prostoru. Vidjeli ste da tamo je već

izgrađen objekat koji treba da posluži za ne samo za skladištenje i pripremu proizvedenog povrća i voća na tom prostoru nego smo to zamislili da to treba da bude svojevrsni distributivni centar na koji treba da se naslone i brojni drugi vrijedni domaćini koji žive neposredno uz Šasho jezero.

To je samo jedan od projekata koji smo uradili kroz valorizaciju državnog poljoprivrednog zemljišta, sada već na preko 300 ha, ranije državnog zemljišta koje je do skoro bilo potpuno zapušteno. To sada vidimo na Šaskom jezeru vidimo jedan drugi veoma ozbiljni projekat koji se realizuje na Vranovićima kod Katora gdje se jedan kamenjar pretvara u visoko intezivni zasad maslina. Vidimo na Briskoj gori, takođe, jedan investitor iz Ulcinja je u kamenjaru podiže nove intezivne zasade vinove loze. Vidimo ovdje u Golubovcima nadomak Aerodroma gdje se jedna poljana, koja je do skoro bila zapuštena i zakorovljena, od 35 ha pretvara i već pretvorena u intezivni zasad smilja, ljekovitog bilja. Sve to skupa daje tu novu vrijednost sektoru poljoprivrede i to su neka naša ohrabrenja i podsticaji gdje na brojnim drugim lokacijama gdje god ima zakonskih uslova da damo to na dugogodišnju valorizaciju kroz povoljne režime zakupa, ali insistirajući na investicijama i insistirajući na novim radnim mjestima. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 17:44:47)

Hvala.
Izvolite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (22.07.20 17:44:54)

Samo da se zahvalim potpredsjedniku, a u skladu i u cilju i pokušaju racionalizacije neću da komentarišem jer potpredsjednik je rekao sve ono što bih ja na kraju imao i da kažem. Zahvaljujem se na odgovoru.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 17:45:10)

Gledam da li je tu Slaven Radunović, nije.
Branko Radulović, nije.
Suad Numanović.

SUAD NUMANOVIĆ (22.07.20 17:45:24)

Uvaženi potpredsjedniče Vlade gospodine Simoviću,
Moje pitanje se odnosi na trenutnu situaciju uslovljenu pandemijom COVID 19 i kako ona utiče na realizaciju kapitalnih projekata na sjeveru?

Obrazloženje:

Kapitalni projekti zahtijevaju određena materijalna sredstva koja sigurno zahtijevaju tu uvoznju komponentu. Ono što je vezano za njih jeste i uvozna radna snaga. Sve su to ograničavajući faktori, kao i što je i prihodna strana u ovakvim uslovima ograničavajući faktor koji bi mogli da dovedu do toga da ti kapitalni projekti na sjeveru stanu. Međutim, ja koji dolazim iz Bijelog Polja prosto ne mogu da povežem te dvije stvari ograničenje i ono što se dešava na terenu. U Bijelom Polju ću samo napomenuti nekoliko kapitalnih projekata, a tu, prije svega, mislim na valorizaciju Bjelasice gdje imamo izgradnju i putne infrastrukture, vodovodne, elektro instalacije imamo postavljanje žičare jedan intezivan rad koji se dešava na Bjelasici, Cmiljači sa bjelopoljske strane.

Ono što isto tako kao Bjelopoljac vidim, vidim intezivne radove koji se dešavaju prema Đalovića pećini u putnoj infrastrukturi, u izgradnji trafostanice. Ovih dana potpisan je ugovor i za završetak i adaptaciju unutrašnjosti same Đalovića pećine koji je ogroman potencijal ne samo za stanovnike Bistrice i za stanovnike Bijelog Polja nego, rekao bih, i čitave Crne Gore. Kad prođem

pored moje Osnovne škole "Dušan Korać", vidim da su završni radovi, građavinski radovi, projekat koji vrijedi preko pet i po miliona. Ova dva prva projekta vrijede preko 40 miliona. Znam da je Vlada uložila preko 10 miliona avansnog plaćanja i prosto mi kažemo ove dvije stvari ne idu, ograničenje koje naročito čujemo od opozicionih poslanika. Ono što građani Bijelog Polja vide živim okom, jedna intezivna izgradnja svih tih kapitalnih projekata na zadovoljstvo, kažem prije svega, građana Bijelog Polja, na zadovoljstvo otvaranja novih radnih mjesta, ali i onih građana koji tamo žive jer benefite od svih ovih projekata će, prije svega, vidjeti građani koji žive na tom području. Da napomenem još jednu manju opštinu to je Opština Petnjica gdje je u infrastrukturi u izgradnji putne infrastrukture su uložena značajna sredstva od Petnjice prema Beranama. Uložena su velika sredstva u izgradnji vodovodne infrastrukture gdje ste vi, kao ministar poljoprivrede participirali sa nivoa ministarstva u izgradnji najdužeg vodovoda u Crnoj Gori preko 16km. (prekid) zahvalnost tih građana za takve projekte, i evo kažem, pitanje da li se nastavlja ovakvim intezitetom u šta ne sumnjam. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 17:48:59)

Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (22.07.20 17:49:03)

Hvala, potpredsjedniče.

Zahvaljujem uvaženom poslaniku Numanoviću na postavljenom pitanju.

Najkraći odgovor je nastavljamo. Nastavljamo zajedno, nastavljamo odgovorno, nastavljamo odlučno, nastavljamo sa građanima Crne Gore koji razumiju okolnosti u kojima se realizuju svi ovi projekti koji vide da i u otežanim uslovima, kakvi su uslovi pandemije kovida, da nema odustajanja. Naprotiv, ubrzavaju se projekti tako će biti i u narednom periodu i siguran sam da najbolje o tome govore dva, u prilog govore dva podatka. Da smo 19. marta, već uveliko je kovid bio krenuo, da je Vlada dala nalog da se avansno isplati izvođačima radova kako bi se ubrzali kapitalni projekti avans od 10,8 miliona eura. Uprava javnih radova je do sada već realizovala 33,6 miliona eura ukupno na prostoru Crne Gore od čega je skoro 20 miliona usmjereno na sjever Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 17:50:24)

Hvala.

Poslanik Suad Numanović.

SUAD NUMANOVIĆ (22.07.20 17:50:32)

Zahvalnost potpredsjedniku Simoviću. Prosto podrška da idemo dalje u realizaciji neovisno od izbora. Ovo su projekti koji traju, ovo su projekti koji otvaraju sjever zajedno sa autoputem i ponavljam ono što sam često kao poslanik ovdje govorio razvojnu šansu Crne Gore vidim u sjeveru i siguran sam da će to biti potencijal mnogo veći nego ostali dio Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 17:51:01)

Sada je na redu Branka Bošnjak. Nije tu.

Branka Tanasijević, ima riječ.

BRANKA TANASIJEVIĆ (22.07.20 17:51:14)

Hvala vam najljepša.

Uvaženi potpredsjedniče, predlažem da u raspoloživom vremenu postavim jedno i drugo pitanje dobijem odgovor, objedinim komentar i na jedno i drugo jer se oba pitanja odnose na istu starosnu grupu, odnosno na stariju populaciju u Crnoj Gori.

Moje prvo pitanje glasi:

"Da li se planira da se dnevni boravci za stara lica kao vid podrške i pomoći ovom dijelu populacije da ostane u svom životnom okruženju, otvaraju u svim opštinama u Crnoj Gori?"

Dnevni boravci za stara lica predstavljaju jedan od najboljih načina podrške i brige o ovoj kategoriji stanovništva na lokalnom nivou. Prvi servis te vrste u Crnoj Gori otvoren je u Nikšiću 2012, a 2015. i 2016. godine otvorena su još dva. Pored tri dnevna boravka za stara lica u Nikšiću dva su otvorena u Danilovgradu i po jedan u Mojkovcu, Plavu, Bijelom Polju, Rožajama, Prijestonici Cetinje, Petnjici, Risnu i Pljevljima.

Otvaranjem dnevnih centara za stara lica poboljšava se status starih u društvu, podstiče njihovo osamostaljivanje i osnaživanje za kvalitetniji i sadržajniji život. Na taj način se starim osobama pruža prilika da u granicama svojih mogućnosti doprinesu unapređenju socijalnog ambijenta u opštini u kojoj žive. U okviru dnevnog boravka svakog radnog dana od 08:00 do 16:00 sati pružaju se sljedeće usluge - razgovori i druženje u cilju prevazilaženja problema usamljenosti i socijalne izolovanosti, organizovanje sportskih i kulturnih dešavanja, posjeta pozorišnim predstavama i drugim kulturnim događajima, organizovanje izleta i obilazaka drugih lokalnih sredina, učestvovanje u društvenim igrama, korišćenje biblioteke i čitanje dnevne štampe, jedan besplatan obrok i dnevno posluženje, psihosocijalna podrška, pružanje jednostavnih medicinskih usluga i savjetodavno edukativne radionice. Otvaranjem ovih servisa stvaraju se uslovi za integraciju ove ranjive grupe u zajednicu kroz animiranje i kreativno osmišljavanje slobodnog vremena, komunikacije, uključivanje u društveni život. Bilo bi korisno da se dnevni boravci za stara lica otvore u svim opštinama u Crnoj Gori.

Drugo pitanje glasi:

"Pomoć u kući za stara lica pokazala je pozitivne efekte na položaj ovog dijela populacije u Crnoj Gori, pa me zato interesuje da li će se i u narednom periodu nastaviti s realizacijom ovog projekta, da li će se povećati broj starijih osoba koje će moći da koriste ovu uslugu i da li se planira da sve opštine budu obuhvaćene ovom vrstom brige za stariju populaciju"? Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 17:53:50)

Zahvaljujem poslanici Branki Tanasijević.

Dajem riječ potpredsjedniku Simoviću.

MILUTIN SIMOVIĆ (22.07.20 17:53:58)

Zahvaljujem uvaženoj poslanici Tanasijević na postavljenim pitanjima.

Mislim da je svako pitanje važno, nosi svoju poruku, ali ova pitanja koja su usmjerena prema starim osobama, prema brizi društva o starijoj populaciji, da ona negdje imaju svoju posebnu vrijednost i poseban značaj i da se kvalitet svakog društva negdje mjera izgrađenih vrijednosti u svakom društvu, između ostalog mjeri odnosom i brigom o starim ljudima. Čini mi se da to posebno negdje važi za tradicionalna društva kakvo je i crnogorsko društvo. Kada kažem tradicionalno društvo, mislim u pozitivnom smislu.

Mislim da upravo ovi projekti koje ste vi dobro nabrojali, dobro opisali, idu u prilog tome da možemo da kažemo da u našem društvu postoji jedna kontinirana briga o starim osobama, briga koja se manifestuje ne samo kroz ove dnevne centre za boravak starih lica koji imaju svoju funkciju, koji dosta znače za te starije osobe s aspekta i osnaživanja za samostalni život, za pružanje psihosocijalne podrške i za sve ono što je u tim godinama svakom čovjeku potrebno. Troškovi na godišnjem nivou nisu ni mali, ali za tu svrhu vrijeme, to je oko 300.000 eura, kao što

su veoma važni ovi projekti izgradnje novih domova za boravak za stare pored postojećih u Risnu, pored već ranije useljenog u Bijelom Polju, pored nedavno useljenog u Pljevljima. Mislim da danas vrijedi podsjetiti na dva velika projekta. To je izgradnja Doma starih u Podgorici koji već uveliko odmiče, investicije oko 15 miliona eura, gdje Glavni grad učestvuje s blizu tri miliona eura, što je, takođe, dobar pokazatelj i dobrog odnosa Glavnog grada prema ovoj potrebi, i Dom starih u Nikšiću, gdje je investicija pet miliona i 178 hiljada eura, gdje će biti mjesta za 208 starih osoba za njihov smještaj, gdje su donatorska sredstva dva miliona i trista hiljada eura, ostalo je ulaganje iz kapitalnog budžeta od strane Vlade. Zaboravio sam da kažem da je u Podgorici broj mjesta 270.

Što se tiče drugog dijela vašeg pitanja i geronto domaćica, takođe projekat koji je pokazao svoju vrijednost, značaj i potrebu. Dakle, taj projekat će se nastaviti. Godišnji trošak za taj projekat je, takođe, preko 300.000 eura. Mi vjerujemo da će u narednim godinama sve veći broj starih osoba biti osnažen i s tom uslugom, obilaskom u domovima gdje žive da bi im se pomoglo, da bi se neka topla riječ od onih geronto domaćica uputila prema osobama koje one paze. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 17:57:37)

Zahvaljujem potpredsjedniku Simoviću koji je dao odgovore na dva pitanja poslanice Branke Tanasijević, a ona ima pravo na komentar. Izvolite.

BRANKA TANASIJEVIĆ (22.07.20 17:57:49)

Hvala, potpredsjedniče Simoviću. Zaista ću biti kratka.

Jako sam zadovoljna vašim odgovorom jer ste tim odgovorom pokazali u stvari brigu države Crne Gore za stariju populaciju. Činjenica je da ste potpuno u pravu kada kažete da se stepen razvoja jedne države upravo mjeri, između ostalog, i time koliko se ulaže u tu starosnu grupu.

Pomenuli ste servise i usluge i oni doprinose kvalitetu života starije populacije, ali takođe socijalni program Vlade Crne Gore koji jeste sveobuhvatan i smatra se jednim od najkvalitetnijih u regionu. To nije ocjena Crne Gore nego je upravo ocjena regiona i dolazi s mnogih evropskih adresa.

Prema tome, briga kroz servise i usluge, briga kroz socijalni program, uz ono što se do sada pokazalo kao prava vrijednost, a to je redovnost penzija, njihovo usklađivanje, jednostavno briga o starijoj populaciji u Crnoj Gori, zaista je na visokom nivou. Hvala lijepa.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 17:58:46)

Zahvaljujem poslanici Branki Tanasijević koja se intenzivno bavi ovim pitanjima.

Imamo dogovor da ova pitanja koja su vezana za Branku Tanasijević, ova druga pitanja budu dostavljena u definisanoj formi.

Poslanik Momčilo Martinović može kratko da se javi, a shvatio sam da je zadovoljan da je ovo pitanje dobio u pisanoj formi, pa samo to javno recite, takva je procedura.

MOMČILO MARTINOVIĆ (22.07.20 17:59:31)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

S obzirom da je tema za koju sam pokazao interesovanje dosta interesantna i zahtijevala bi dosta i vremena i elaboracije, naravno da bi se građani Prijestonice radovali ovim aktivnostima koje bismo željeli da čujemo svi zajednički, ali insistirao bih i na ovaj način da dobijem u pisanoj formi. Onda se iskreno nadam, s obzirom da i potpredsjednik Simović potiče iz tog područja, da ćemo negdje u jednoj posjeti kada bude radna u tom dijelu zajednički popričiti i govoriti o dostignućima i daljim perspektivama i planovima razvoja i Riječke i Katunske nahije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 18:00:17)

Hvala, poslaniče Martinoviću.
Ministar Simović.

MILUTIN SIMOVIĆ (22.07.20 18:00:19)

Svakako će pisani odgovor uvaženi poslanik Martinović dobiti. Hvala vam na pozivu. Pribojavam se samo da prosto neće to biti fizički moguće sve obići ako pogledamo evidenciju toga koliko je urađeno posljednjih godina na prostoru i Katunske i Riječke nahije. Da kažem obići ćemo i Velestovo i Bajramovicu i devet kilometara puta, pa u Mjesnoj zajednici Čeklići i pet kilometara asfaltnog puta koji smo uradili, pa u Donjoj Zaljuti Mjesna zajednica Bata tri i po kilometra puta, pa Lipa Cucka gdje je zajedno s Prijesticom Ministarstvo poljoprivrede, sve su ovo projekti gdje smo zajedno radili, četiri kilometra puta. To je nešto što smo prošle godine dogovorili kada smo bili na jednom finom događaju u Lipi Cuckoj. U Riječkoj nahiji Prevlaka četiri kilometra puta, Bobija kilometar i četiristo, zatim, Dubova-Smokovac 4,5 km, Ljubotinj 3 km, i mnogo drugih projekata. Ali, evo, prihvatam taj vaš poziv sa zadovoljstvom, sa menadžmentom lokalne uprave, sa poslanicima sa Cetinja, da to sve obiđemo i da se sretnemo sa svim dobrim i vrijednim građanima ovih zajednica i da se dogovorimo za nove projekte.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 18:01:54)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Simoviću.
Poslanica Nada Nenezić.

NADA NENEZIĆ (22.07.20 18:02:03)

Poštovani potpredsjedniče, poštovani ministre, poštovani građani,
Potpredsjedniku Vlade i ministru poljoprivrede gospodinu Milutinu Simoviću postavljam slijedeće poslaničko pitanje:

Kolika je procjena vrijednosti radova za izgradnju Doma za stare i odrasle osobe sa invaliditetom u Nikšiću?

Obrazloženje,:

Septembra mjeseca 2019. godine, simboličnim polaganjem kamena temeljca označen je početak ovog veoma važnog projekta na mjestu bivših ruiniranih objekata vojnog kompleksa u podnožju Trebjese. Svi statistički podaci i finansijski pokazuju da je ovaj projekat potpuno opravdan. Da je naša Vlada napravila pravu stvar pokazuje i veliki broj zainteresovanih lica za smještaj u toj ustanovi. Izgradnja se do sada odvija predviđenom dinamikom. Pored obaveznih smještajnih jedinica, ovaj projekat podrazumijeva salu za fizioterapeuta, poštu, banku, radnje, frizerske salone itd. Sve ukazuje da se ide ka tome da sve ovo preraste u jedan moderni Gerontološki centar. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 18:03:17)

Hvala.

MILUTIN SIMOVIĆ (22.07.20 18:03:30)

Hvala, poslanice Nenezić.
Razumijem zbog čega ovo pitanje, i zbog čega je ovo pitanje i od poslanice Nenezić, kao i

interesovanje poslanice Tanasijević baš vezano za ove projekte. Razumijem to kao reagovanje vas Nikšićanki i nas Nikšićana, u odnosu na ono što je jedan vrijedni projekat koji se privodi kraju u Nikšiću, projekat Doma starih za građane Nikšića, ne samo za građane Nikšića nego biće otvoren i za druge opštine, kapaciteta 208 ja mislim mjesta ukupne vrijednosti i oko pet miliona i 200 hiljada eura sa jednim značajnim učešćem međunarodnih donatorskih sredstava, i ovom prilikom, hvala svim tim našim međunarodnim partnerima koji pomažu realizaciji ovih projekata, i vjerujem da će to biti jedna nova, da kažem, institucija koja će u pravom smislu pružati onakvu uslugu kakva pripada tim našim starima koji će biti smješteni u toj ustanovi. Siguran sam da aktuelni menadžment koji već počinje sa radom na čelu sa odgovornim, vrijednim, posvećenim doktorom Bulatovićem, koji je dokazani čovjek humanista, i tu instituciju podići na nivo koji pripada toj instituciji. Da ćemo tamo zaposliti odgovorne i vrijedne ljude, da će to biti istovremeno prilika da Nikšićani koji očekuju posao, a imaju potrebne kvalifikacije, da dobiju zaposlenje u toj ustanovi. To će biti isključiva nadležnost izvršnog direktora, da prepozna te zaposlene na bazi referenci i CV-a, i mislim da zbilja to treba da bude jedna od institucija sa kojom ćemo se ponositi u narednom periodu. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (22.07.20 18:05:49)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Simović.

Uvaženi poslanici, uvaženi građani Crne Gore, konstatujem da smo na ovaj način završili pitanja koja su vezani za potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku, finansijski sistem i ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Poslanica Nada Nenezić je bila poslednja na listi od 15 poslanika koji su postavili pitanja, dio poslanika zbog toga što nije bilo, kako oni kažu, televizijskog prenosa, nije bilo u mogućnosti da učestvuje, od 15 pitanja, devet pitanja je odgovoreno. Poslanici koji su postavili pitanja bili su, Aleksandar Damjanović, Mihailo Anđušić, Predrag Bulatović, Luidž Škrelja, Milan Knežević, Branka Tanasijević-dva, Slaven Radunović, Suad Numanović, Branko Radulović, Aleksandra Vuković, Branka Bošnjak, Momčilo Martinović, Raško Konjević i Nada Nenezić.

Pitanja su postavili i dobili odgovor, Nada Nenezić, Raško Konjević, Momčilo Martinović, Aleksandra Vuković, Suad Numanović, Branka Tanasijević- dva, Luidž Škrelja i Aleksandar Damjanović.

Uvažena gospodo završili smo današnji rad.

Sjutra počinjemo u 10:00 sati, sa pitanjima koji su vezani za potpredsjednika Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministra pravde Zorana Pažina, nakon toga su pitanja koja su vezana za ministra unutrašnjih poslova.

Hvala vam lijepo.

Potpredsjedniče, Vama posebno zahvaljujemo na učešću i sadržajnim i konstruktivnim odgovorima koji ste dali poslanicima, a koji su bili danas sa nama.

Hvala vam.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (23.07.20 10:24:58)

Dobro jutro, kolege poslanice i poslanici.

Nastavljamo Sedmu posebnu sjednicu Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini.

Prelazimo na postavljanje pitanja. Prva pitanja su upućena potpredsjedniku Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku ministru pravde Zoranu Pažinu, koga pozdravljam. Po redosljedu pitanje će postaviti prvo kolega Predrag Bulatović, onda poslanica Željka Savković, pa nek se pripreme i kolege Slaven Radunović i Danijela Pavićević.

Kolega Bulatoviću, izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (23.07.20 10:25:43)

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Dame i gospodo, gospodine potpredsjedniče, poštovani građani,

Razmišljao sam da li da odustanem od postavljanja pitanja, jer sam ga postavio u trenutku kad su najavljeni razgovori između Vlade i Mitropolije crnogorsko primorske. Ipak ću da ga postavim ne zato što je sve jasno nakon razgovora nego što nakon razgovora mislim da ulazimo u zonu značajne manipulacije od strane Demokratske partije socijalista i Vlade.

Dakle, mi smo nakon propalih pregovora imali saopštenje Mitropolije crnogorsko primorske. Izašao je prvi put premijer čitajući sa idiota nevješto napisano saopštenje da promoviše stavove Demokratske partije socijalista. Zatim je reagovala ponovo Mitropolija preko oca Gojka Perovića. Vi ste juče imali konferenciju za štampu, a juče nam je dao poruku premijer Demokratskom frontu vidimo se na izborima 30. avgusta vi i crkva na jednoj listi. Tako da je to dobilo jednu veoma naglašenu, sa strane DPS-a i Vlade, političku konatacaiju manipulatorsku uoči izbora 30. avgusta. Da bi sve to bilo začinjeno imali smo neposlovničku reakciju i sukob između premijera i predsjednika Skupštine juče gdje predsjednik Skupštine rekao da njegova partija koja ima dva mandata može da razgovara samo o implementaciji zakona stavljajući vama do znanja da vi nemate mandat što se parlamentarne većine tiče da razgovarate sa crkvom. Ali ipak ovo pitanje treba da postavimo, da ga malo razjasnimo.

Gospodine Pažin, Vama želim da saopštim da na osnovu relevantnih istraživanja i od kraja januara kada su bile u jeku litije, ali iz sredine juna je evidentno da oni koji se opredeljuju da glasaju Demokratsku partiju socijalista na pitanje - da li podržavate Zakon o slobodi vjeroispovijesti njih oko 40.000 kaže ne, a minimum 40.000 podržava Srpsku pravoslavnu crkvu. Što se mene tiče govorim u svoje ime razlog zašto ste vi pokrenuli taj dijalog jeste upravo u tome što u tom biračkom potencijalnom tijelu tih 40.000 može da fluktuiru vrlo negativno što se Demokratske partije socijalista tiče. Vi ste fingirali jedan dijalog i pokušaj da ste kako vi ono kažete napravili krajnju liniju kompromisa. To je novi termin moram da vam kažem da je ovaj inovativan, ali čovjek uči dok je živ posebno u politici, a posebno na političkoj sceni Crne Gore.

Dakle, pitanje je bilo obnovljeni su razgovori Vlade i crkve i mene interesuje da li mi možete reći šta ste spremni da promijenite u zakonu, to i dalje važi, da bi se odustalo od očigledne namjere DPS-a da oduzme imovinu SPC i čak da pokuša njenu marginalizaciju nezakonitom upotrebom državne sile i realizacije kongresnog stava DPS-a o formiranju posebne crkve.

Vi nijesti promijenili program, vi u programu imate formiranje vaše partijske crkve, a kako se vama može vjerovati nakon svih brutalnih izjava protiv crkve u pitanju je do juče, nije do juče jer i juče je bilo, jer onaj ekspozice predsjednika Vlade koji se bavio svetosavljem na jedan neprimjeren način i ove poruke da crkva učestvuje na izborima je očigledno da nijeste odustali od toga. Kako vam se može vjerovati nakon hapšenja vladike i sveštenstva? Ostaće upamćeno u istoriji Crne Gore da je mitropolit Amfilohije privođen nekoliko puta i da smo bili na ivici sukoba zbog hapšenja i držanja u pritvor, neosnovano, vladike Joanikija. Posebno gospodine Genci, nakon torture, progona i hapšenja i kažnjavanja velikog broja vjernika Srpske pravoslavne crkve zbog zakonitog i mirnog protesta protiv Zakona o slobodi vjeroispovijesti, dodao bih i gubitka posla.

U ovim razgovorima, gospodine Pažin, što se Demokratskog fronta tiče pored suštine materije, gdje mi imamo naš stav, a naš stav je bio da se brišu članovi 62,63 i 64. Nakon pregovora koje ste imali sa mitropolitom pregovora koje ste Vi, predsjednik Skupštine i premijer imali sa Andrijom Mandićem, Milanom Kneževićem mi smo ponudili kompromisne amandmane koje je nama Mitropolija rekla. Tada je i gospodin Mandić saopštio ovo su amandmani Mitropolije koje podnosi Demokratski front. Mi smatramo da je i to suviše nedovoljno, meko, ne znam koju formulaciju bih rekao, ali mi pristajemo da glasamo za zakon ako vi to prihvatite, to je stav Demokratskog fronta. Ja nijesam vidio da ste vi dali taj ustupak.

Hapšen je značajan broj ljudi koji su učestvovali na litijama i mirnim protestima bilo je prebijanja vode se sudski procesi /prekid/ Demokratskog fronta je ovdje nezakonito uhapšen bez skidanja imuniteta to je broj jedan.

Broj dva krivične su prijave protiv Andrije Mandića, Milana Kneževića i Miluna Zogovića zbog onoga što se dešavalo ovdje u sudnici što je neprimjereno, a da ne govorim o tome da su podignute već krivične prijave protiv tri poslanika Demokratskog fronta zbog izgovorene riječi ovdje u Skupštini.

Dakle, mi nećemo zaboraviti torturu prije svega nad običnim ljudima, nad pripadnicima Srpske pravoslavne crkve, vjerujućem narodu koji vaš režim i Vlada preko Veselina Veljovića i

Uprave policije sprovodi i dalje ima namjeru da sprovodi. Mi mislimo da vi imate namjeru ne samo da formirate crkvu nego da oduzmete suprotno zakonu upotrebom državne sile imovinu Srpske pravoslavne crkve. Hvala, gospodine Genci.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 10:32:21)

Potpredsjedniče Pažin, da čujemo odgovor.

ZORAN PAŽIN (23.07.20 10:32:25)

Poštovani predsjedavajući, uvažene dame i gospodo poslanici, poštovani poslanice Bulatoviću,

Prije svega drago mi je da ste dobro i zdravo u ovo vrijeme novog Vavilona obilježenog mnogim izazovima među njima i korona krizom pod kojem stenje čovječanstvo. Da ste dobro vidim iz Vašeg pitanja, jer u ove četiri godine mandata ovog Parlamenta i ove Vlade nijeste propustili ni jedan Premijerski čas, odnosno poslanička pitanja da mi ne postavite poslaničko pitanje. Time sam istinski počastvovan, jer ste Vi bard ne samo crnogorskog parlamentarizma nego i doajen crnogorske politike. Ja time postajem ministar koji je za vrijeme četvorogodišnjeg mandata dobio uvjerljivo najveći broj poslaničkih pitanja što se može vrlo lako provjeriti kroz arhivu Skupštine. Bojim se da ovaj put ne budemo dosadni Vi i ja, jer sam ja sadržinski juče na konferenciji za štampu odgovorio na suštinu Vašega pitanja, ali nemam ništa protiv da Vi i ja rezimiramo tu suštinu.

Dakle, kao što je javnost već upoznata ekspertski dijalog Srpske pravoslavne crkve i Vlade nije dao očekivani rezultat iako je Vlada iskazala i spremnost i toleranciju i kompetentnost da na jedan pravno utemeljen način iznosi svoje argumente. Prije svega da iskaže ne samo razumijevanje nego i spremnost da prihvati stavove protivne strane iako se sa njima pravno ne slaže. To smo uradili prije svega da bi svoj lični doprinos dali prevazilaženju podjela i razlika u Crnoj Gori koje razjedaju društveno biće Crne Gore posebno među građanima pravoslavne vjeroispovijesti iskazujući na taj način, gospodine Bulatoviću, odgovornost i kao političari i kao Vlada.

Ono što smo predložili na tom dijalogu je upravo ono što je sve vrijeme traženo od strane Srpske pravoslavne crkve u čemu ste i vi participirali one noći donošenja zakona, ne ponovila se sa onakvim sadržajem. Dominantno ste zahtijevali da se zakon izmijeni, odnosno od tada usvoji sa sadržajem koji bi podrazumijevao da pravnu valjanost argumenata za upis kulturnih dobara sakralnog karaktera koje čine kulturnu baštinu Crne Gore se vrši ne pred organom uprave, a to je Uprava za nekretnine nego pred redovnim sudovima. Upravo je to ponuđeno prijedlogom izmjena zakona tokom ekspertškoga dijaloga.

Takođe, predložili smo da i u situaciji kada se pred redovnim sudom pravosnažnom sudskom odlukom utvrdi da ta kulturna dobra čine državnu svojinu, da crkva ima pravo da nastavi korišćenje te imovine uz dodatne garancije obzirom da je ranije izražavana bojazan da bi organ nadležan za upravljanje korišćenja i raspologanja tom imovinom mogao u jednom trenutku da im uskrati to pravo. Nikada nije bila namjera ni Vlade, niti bilo koga da to pravo bilo kome uskraćuje kao što ste bili u prilici da vidite svih prethodnih mjeseci vjernici slobodno posvjećuju hramove, niko ih u tome ne sprečava. Ponajmanje Vlada koja je odgovorna i da spriječi svakoga koji bi na taj način pokušao da tretira bilo koju vjersku zajednicu uključujući i Srpsku pravoslavnu crkvu.

Da se zajedno podsjetimo da nadležnost, nezavisnost i kompetentnost Uprave za nekretnine nije bila sporna Srpskoj pravoslavnoj crkvi kada se knjižila nad tom imovinom u dobrom broju slučajeva po našem čvrstom uvjerenju suprotno pozitivnim zakonskim propisima.

Takođe smo ponudili da u hitnoj proceduri Vlada usvoji predložene izmjene i da se već danas, odnosno sutra najkasnije taj prijedlog nađe pred Crnogorskim parlamentom. Sve je to gospodine Bulatoviću odbijeno, na moju žalost, jer je to bila dobra šansa da pokažemo kao društvo zrelost i spremnost da prevazilazimo podjele koje razjedaju društveno biće Crne Gore. Izgovor koji smo čuli za to da Srpskoj pravoslavnoj crkvi nije prihvatljiva registracija u Crnoj Gori je

potpuno deplasiran, jer ta ista Sprska pravoslavna crkva se 2006. godine registrovala u Srbiji pod rednim brojem jedan u registru ne tvrdeći da time gubi svoj subjektivitet niti da neko osporava dugogodišnju egzistenciju u Srbiji što se spočitava sada Vladi Crne Gore kada isti takav propis koji postoji svuđe u svijetu postoji i u Crnoj Gori.

Srpska pravoslavna crkva nije imala problem da se registruje ni u Hrvatskoj 2002. godine ni u zemljama u okruženju Srbije 2011. godine u Mađarskoj, 2006. godine u Rumuniji. Jedini problem je da se registruje u Crnoj Gori iz nama zaista neshvatljivih razloga. Osim ako se iza tih razloga, gospodine Bulatović ne krije neka skrivena politička agenda, ali vas uvjeravam da će nosioci te političke agende biti razočarani jer će Demokratska partija socijalista pobijediti na izborima, dominantno činiti ovu Vladu. Kao i do sada iskazujući političku zrelost DPS će pozvati sve društvene snage koje nose progres da participiraju u toj Vladi kao što je to činila i ranijih godina.

Postavlja se pitanje da li je ovo izgubljeno vrijeme gospodine Bulatoviću. Mislim da nije, jer istorijski procesi nikada ne teku ravnomjerno. Dok god idu u pravcu progresa to je dobro. Vjerujem zaista da će se u jednom trenutku tog istorijskog procesa Pravoslavna crkva u Crnoj Gori i država naći na istoj strani, a da ćemo Vi i ja biti savremenici toga istorijskoga trenutka i tome se radujem. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 10:40:36)

Hvala, potpredsjedniče Pažin.

Da čujemo komentar na Vaš odgovor poslanika Bulatovića.

PREDRAG BULATOVIĆ (23.07.20 10:40:49)

Gospodine Pažin i ja se nadam da ćemo biti savremenici da crkva i država budu na istoj strani. Nadam se da će to da bude već 30. avgusta, a zato je potrebno samo jedna mala stvar koja je istorijska i velika, a to je da Demokratska partija socijalista izgubi. Vjerujem za razliku od Vas da ćete biti parlamentarna manjina. Sve ovo što radite zato što su Vas kao jednog od najspobnijih u političkom ili nekom drugom smislu isturili je pokušaj da se izvrši uticaj na značajan dio biračkog tijela Demokratske partije socijalista koji se ne slaže sa vašom odlukom da donesete Zakon o slobodi vjeroispovijesti, ne slaže se sa vašom odlukom da formirate vašu partijsku crkvu i koji podržavaju Srpsku pravoslavnu crkvu. Veoma dobro znate kao i ja da je taj broj potencijalnih birača vaših 40.000 i vi sada pokušavate ovih mjesec dana da zadržite što se zadržati može.

Poštovani pripadnici Srpske pravoslavne crkve koji glasate Demokratsku partiju socijalista, ako iskreno pripadate Srpskoj pravoslavnoj crkvi kojoj ova Vlada čiji je potpredsjednik Zoran Pažin želi da oduzme imovinu, nemojte da glasate Demokratsku partiju socijalista i onda će crkva biti i država u istoj koloni, dok je DPS na vlasti to će biti suprotstavljeno.

Nabrojali ste ovih nekoliko zemalja gdje je registracija crkava kako ste Vi rekli, ja to ne sporim, ali evo možete samo da mi kažete sa mjesta da li i u jednoj od tih zemalja vladajuća partija u svom programu ima da će da formira neku novu crkvu. Da li Hrvatska demokratska zajednica želi da mimo Srpske pravoslavne crkve koja postoji na prostoru Hrvatske formira neku drugu crkvu? Naravno, oni sljedbenici Ante Pavelića imaju i imali su određene namjere u Hrvatskoj. Iskren da vam budem prepoznajemo Vladi Crne Gore neki koji su sljedbenici upravo te ideologije Anta Pavelića i kojima smeta Srpska pravoslavna crkva. Zato je ona u tom nekom nemuštom obliku, u vašim dokumentima je napisano da treba da Crna Gora ima novu pravoslavnu crkvu što je nonsens. Kada govorite o drugim zemljama otidete samo u vaš program i vidite da je to potpuno neodrživo.

Više od 50% građana ne podržava zakon koji ste usvojili. Govorite o ružnoj večeri koja je bila ovjde. Nadam se da se nikada više to neće ponoviti, ali u smislu da predsjednik Parlamenta ili ma ko drugi naredi da se jedan poslanički klub na onaj bestijalan način izbaci iz ove sale i uhapsi, liši slobode. Vi znate, bili ste u Strazburu, Vi poznajete međunarodne odnose, međunarodne konvencije, znate šta je imunitet poslanika. Zgažen je poslanički imunitet to veče. Ja se najdublje nadam da se to više nikada neće desiti u ovom Parlamentu. Znate li gdje je vaša najveća

zabluda? Vaša najveća zabluda je bila u tome što ste smatrali da smještajući u dvije policijske marice, čitav poslanički klub i zaposlene u Demokratskom frontu da ste riješili problem zakona. Nijeste mogli da shvatite da iza ovog poslaničkog kluba DF-a stoji ogroman narod, već sledeći dan je ustala Crna Gora, već narednih dana su nastupile litije u kojima su učestvovali pripadnici Demokratske partije socijalista i to je ono što znači podjele u Crnoj Gori kojima ste vi do kraja doprinjeli.

Gospodine Pažin, iskreno Vam preporučujem da pročitate tekst koji je izašao danas jednog dobrog pravnika, advokata Velibora Markovića. Preporučujem Vam, jer nema vremena da se to elaborira, on je na pravnički stručan način, ne kao član pregovaračkog tima Mitropolije nego kao pravnik potpuno razobličio svaku od teza Vlade i vi znate šta nije dobro u tezama Vlade. Mogu Vas da pitam sljedeću stvar. Šta se promijenilo to gospodine Pažin, ako vi možete članove 62 i 63 da preinačite sada, a niste htjeli kad smo mi podnosili amandmane, šta se to promijenilo? Promijenilo se jer se približavaju izbori, ali nećete da ga mijenjate čak ni u formi u kojoj je to traženo od vas nego na jedan maglovit način kako bi pokušali da prevarite vaše birače da dođete do vlasti i da nastavite onu vašu misao koju imate od ranije. Nijeste nikada pominjali registraciju. Vama je u početku pregovora sa Mitropolijom, registraciju nijeste pominjali, bilo vam je sporno 62,63 i 64, šta se to desilo? Je li korona na vas uticala gospodine Pažin od marta do današnjeg dana da promijenite radikalno stav? Ne, imate problem velikog naroda koji je Kenan Hrapović ministar zdravlja zaustavio svojim uredbama da se zaustave litije i kad smo već kod korone sa kojom ste počeli, da završim imam još oko ovoga zakona.

Gospodine Pažin, mislite vi da će ovo sve da prođe tako. Vi ste objavili vanrednu situaciju sa manje zaraženih, zaustavili ste čitavu Crnu Goru, proglasili ste pobjedu i Milutina Simovića za pobjedioca nad koronom da bi od sredine juna do danas već imamo 2.000 zaraženih, imamo oko 30 preminulih, imamo tragediju u Crnoj Gori. Vi morate da podnesete račun ovom narodu i kad govorite već o tome da nema podjela zašto Vlada ne dođe i pita ovdje opoziciju oko toga NKT-a i ukupne situacije koja se tiče zdravlja stanovništva. Mi smo iskreno zabrinuti za to. Mi smo spremni da učestvujemo u svemu na jedan iskren način kada je zdravlje stanovništva u pitanju. Vi to ne radite, vi i koronu zloupotrebljavate, mislim na DPS kalkulišete kako i na koji način da dobijete koji mandat više. Vi znate da nakon 30. avgusta tek dolaze problemi od epidemije, ekonomije, podjele u društva i mnogo čega što se na kraju može desiti.

Dakle, gospodine Pažin, Demokratski front nikada neće zaboraviti i oprostiti i stalno će govoriti ko su sve ljudi koji su ostali bez posla od Vojske Crne Gore, Ministarstva unutrašnjih poslova, zbog podržavanja litija, ko je sve u utamničen, šta ste uradili mitropolitu i vladici Joanikiju itd.

Dakle, vi nijeste iskreni, nije vam /prekid/ možda jeste to će vam reći sa terena vaši oni koji rade siguran glas. Ipak nije loše što smo ovo pomenuli. Gospodine Pažin, od 1997. godine do danas traje borba između ove Crne Gore koju uvijek predstavljamo i vi. To je borba za odbranu identiteta Crne Gore zašto se mi zalažemo, a ono zašto se vi zalažete je falsifikovanje prave Crne Gore i to baš ne može da se završi za kratko vrijeme. Ta borba će trajati sve dok ne bude poražena Demokratska partija socijalista.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 10:48:49)

Hvala, poslanice Bulatoviću.

Uz veoma veliko prekoračenje vremena nastavljamo sa pitanjima.

Ovaj put ćemo imati pitanje koje je upućeno na Četvrtoj posebnoj sjednici. Uputila ga je poslanice Željka Savković.

Poslanice Savković, izvolite.

ŽELJKA SAVKOVIĆ (23.07.20 10:49:12)

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici, gospodine ministre,

Moje poslaničko pitanje glasi - da li stečeno pravo može biti oduzeto, ako nije proglašen

javni interes? Danas ću ovo moje izlaganje upravo početi sa ovom maskom na mom licu da vam dočaram sliku mog tridesetogodišnjeg rada i mojih kolega na Klinici za onkologiju. Upravo držeći ovu masku na našim ustima rastvarali smo citostatike nemajući vazduha ispod ove maske i udisali sve one hemijske supstance koje su možda čak bile i kancerogene za moje koleginice koje su preminula od karcinoma i koje su se danas, pojedine, razboljele od istoga. Ovo vam upravo pričam zbog možda dopunskog pitanja koje ću vam postaviti i sada ću ovu masku maći, jer vjerujte gušim se od nje.

Koliko su puta majke korisnice naknada pomenule stečeno pravo da im je toliko godina života nikada ne bi umrle. Član 147 Ustava Crne Gore stav 1 zakon i drugi propis ne može imati povratno dejstvo, stav 2 izuzetno pojedine odredbe zakona ako to zahtijeva javni interes u utvrđenom postupku donošenja zakona mogu imati povratno dejstvo i stav 3 odredba krivičnog zakona može imati povratno dejstvo samo ako je blaža za učinioce krivičnog djela. Rekoste prije neki dan da se o retroaktivnosti zakona može razgovarati stručno i laički, ja spadam u grupu laika koji će se složiti sa Mišljenjem Vlade broj 08453. To je upravo ovo mišljenje od 2. aprila 2015. godine u kojem se navodi i ukazuje ko sve pripada socijalnim kategorijama i na kraju kaže da Predlog zakona o dopunama Zakona o dječijoj i socijalnoj zaštiti koji je predložio poslanik Aleksandar Damjanović ne treba prihvatiti. Vi ste svjesni činjenice kao pravnik da socijalno davanje ne može biti stečeno, a toga sam svjesna i ja kao laik. Nažalost kao i uvijek do sada kao i sada što se usvajaju zakoni uoči i ovih izbora, zavrtjelo se kolo ovaj put na nesreću sa majkama i usvojio se zakon, ispoštovane sve institucionalne mjere i sproveden upravo po Ustavu Crne Gore.

Socijalno davanje je postalo stečeno tri znaka uzvika i tačka i to lično svojim potpisom aminovao pravnik, predsjednik Filip Vujanovi. Mogao je lagodno mogao da neda svoj potpis na ovaj zakon i da jednostavno ne stupi na snagu da se vrati da se raspravlja da bi konačno dobio onaj možda koncept kakav je možda i trebalo da bude. Ne želim o tome da pričam zato što jednostavno ovaj zakon gledam od 01. januara 2016. godine kada je stupio na snagu i ni u kom drugom pogledu. Vrlo mi je drago što je sa svim svojim izmjenama i dopunama čak uvrstio i majke sa Zavoda i žene penzionerke, jer nema majke žene u Crnoj Gori koja ne zaslužuje neki vid finansijske pomoći, jer biti žena, majka, sestra u Crnoj Gori nije isto što i u čitavom svijetu i vi to odlično znate. Ukupno 22.051 majki je ostavila stečeno pravo 4.652 penzionerke, 12.872 sa Zavoda za zapošljavanje 3.161 raskinula radni odnos, 1.059 koje nijesu bile u radnom odnosu, ali su ostvarile to pravo po osnovu radnog staža.

Zašto ako ste umislili da finansijama Crne Gore prijeti kolaps zbog majki prvo nijeste krenuli od drugih koji su to stečeno pravo ostvarili prije nas poslanika, sportista, kulturnih stvaraoca, koncesionara, igara na sreću vlasnika kockarskih aparata u kafićima i restoranima? Već od onih koje su najarmjivije, zašto nijeste od onih koji to pravo koriste i treba, ali i dalje su radno sposobni i rade? Nijesu oni krivi majkama. Ustav je Ustav i treba da se poštuje za sve podjednako rekao je premijer Marković baš ovdje u ovoj sali.

Zašto ministre od majki? Ako ćete da se pozivate na to da Vi nijesti ukinuli stečeno pravo nego Ustavni sud nemojte ni slučajno. Ministre, nijesu majke dobijale stanove ni kredite po povlašćenim uslovima nego upravo svi koji su učestvovali u ovoj prevari vijeka i ministri i sudije svih sudova koji sada odlučuju o predmetima koji su na sudovima. Čujemo da će i sin gospodina Vujanovića da ide u Strazbur i neka mu je srećno. Mnogo je slučajnosti ministre, mnogo, a nastavljam u Vašem odgovoru. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 10:54:40)

Hvala, poslanice.

Potpredsjedniče Pažin, izvolite.

ZORAN PAŽIN (23.07.20 10:54:46)

Uvažena poslanice Savković, još jednom izražavam žaljenje što nijesmo u prethodnom terminu bili u prilici da razmijenimo argumente, odnosno da Vam odgovorim na ovo pitanje koje je

prije svega pravno stručnog karaktera, jer Vi u svom pitanju potencirate dvije teme. Jedna je tema stečena prava, a druga je tema princip zabrane retroaktivnosti. U svom obrazloženju se dotičete i drugih ne samo pravnih nego i ekonomskih instituta i kategorija iz Ustava. U pravu ste ako razumijete da se ovdje u suštini ne radi o stečenim pravima i sami ste rekli socijalna davanja nemaju kategoriju stečenih prava. Međutim, postoji još jedan dodatni argument zašto ovo ne mogu biti stečena prava. Iz prostog razloga uvažena poslanice, jer je Ustavni sud utvrdio da je zakon diskriminatoran. Vi ste dali jedno dobro obrazloženje kroz svoju elaboraciju pitanja zašto je taj zakon diskriminatoran, rekavši da svaka majka u Crnoj Gori zaslužuje da bude tretirana na isti način. Međutim, ovaj zakon kojeg je Ustavni sud proglasio neustavnim nije tretirao sve žene i majke na jednak način. Vi dobro znate da tim zakonom nijesu obuhvaćene bile majke kao korisnice naknada sa sela, iz ruralnih područja Crne Gore, samo zato što nijesu bile registrovane na Birou. Mogle se da imaju i desetero i više djece, ali nijesu bile uhvaćene ovim zakonom.

Dakle, samom tom činjenicom zakon je diskriminatoran, jer ne tretira sve potencijalne korisnice toga prava na jednako pravan način. Kada imate diskriminaciju u pravnom sistemu jedini način na koji pravni sistem može da reaguje na tu diskriminaciju na osnovu propisa jeste uklanjanje tih propisa iz pravnoga prometa. Upravo je to uradio Ustavni sud oglasivši ove odredbe zakona neustavnim. Pri tom je zadužio Vladu da Vlada riješi problem koji je nastao neodgovornim, slažem se sa Vama, donošenjem Zakona od strane uprave ovoga Parlamenta. Evo da se složim sa Vama i politički da je to urađeno iz neke vrste politikanskih razloga bez odgovornosti da se u skladu sa pravnim poretkom tretiraju ta pitanja čime ste Vi i druge korisnice ove naknade dovedene bez ikakve svoje odgovornosti u tešku situaciju. Slažem se potpuno sa Vama. Ono što je Vlada uradila izvršavajući odluku Ustavnog suda, jer je to ustavna obaveza Vlade je jedan korektan pristup u datoj situaciji koja je teška u kojoj ova Vlada nije participirala, ovaj parlament je participirao u tome. Mislim da vi intimno znate da je Vlada u datim okolnostima uradila sve što je mogla da ispravi te teške propuste iz ranijeg perioda.

Da smo to uradili na pravno valjan način potvrđuje činjenica da po mojim informacijama blizu 200 predmeta koji su završili pred Evropskim sudom za ljudska prava su odbačeni, kao očigledno neosnovani. Što znači da je stav Evropskog suda da Vlada donošenjem ovih zakona kojim se popravljaju oni teški propusti iz ranijeg perioda nije prekršila nijednu odredbu međunarodnog prava u toj oblasti.

Drugo pitanje koje tretirate jeste princip zabrane retroaktivnosti i tumačite ga na ispravan način. Dodao bih da pored zabrane retroaktivne primjene propisa i izuzetka koji Ustav dozvoljava, a to je samo kada je javni interes utvrđen, ali prilikom donošenja samog zakona nije dopušteno niti legitimno naknadno proglašavati javni interes. Javni interes ili postoji tokom donošenja zakona i proglašen je kao takav ili ga nema. Ako Vlada, kao najčešći predlagač zakona ili poslanici ako iniciraju donošenje zakona propuste da obrazlože javni interes nema više nikakve prilike ako ćemo poštovati ustavni poredak po kome je moguće proglasiti naknadno nešto za javni interes. O tome sam govorio jednim drugim povodom kad se takođe pominjalo pitanje principa zabrane retroaktivnosti.

Dakle, nema naknadnog proglašavanja javnog interesa makar nam se činilo očigledno da taj interes postoji ako nije utvrđen prilikom donošenja propisa. To je princip zabrane retroaktivnosti. Dakle, žao mi je poslanice Savković što ste Vi i druge korisnice naknada bez svoje ikakve krivice dovedeni u tešku situaciju, ali Vlada je uradila što je mogla spremna je i dalje da iskazuje razumijevanje za taj problem. Vi sa svoje strane drago mi je da ste dobro i temeljito elaborirali čitavu ovu situaciju jer i to je značajno da se sada mnogo bolje razumijemo nego što je to bilo prije godinu ili dvije dana kad je problem tek tako snažno otvoren na javnoj sceni Crne Gore na štetu korisnica naknada.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 11:00:57)

Hvala Vam, potpredsjedniče Pažin.

Koleginice Savković, da čujemo Vaš komentar odgovora.

ŽELJKA SAVKOVIĆ (23.07.20 11:01:05)

Nema zakona koji nije diskriminatorski. Nema, ali na veliku žalost majki 22.051 korisnice naknada baš je Ustavni sud našao da je baš Zakon o majkama diskriminatorski. Nemojte vi meni da pričate kako majke na selu imaju 10 djece i kako nijesu ovo prvo ostvarile. Nijesu krive 22.051 majka što te majke nijesu ostvarile to pravo gospodine, a krivim ovu vlast što je dozvolila da majke sa 10 ili pet ili četvero djece na selu koje je dugogodišnji svoj radni staž, nažalost, koji nigdje nije evidentiran za ovih 30 godina nijesu udostojili da sami predlože zakon da sve te majke sa sela imaju i te kako pravo i ja bih vjerujte podržala bih svim srcem.

Nažalost, došli smo bili u situaciju da i ovo slušamo. Evo nadam se da ćete i vi ovo sada čuti /snimak sa telefona/. Prepričaću, ali evo da znaju odlično svi da je ovo prije usvajanja zakona gospođa Zorica Kovačević, ministarka prava, jasno i glasno rekla da gospođe, da majke koje ostvare ovo pravo je nešto stečeno i da im se nikada ne može oduzeti. Ne bi vjerujte vi meni majke korisnice naknada koje su prekinule radni odnos bilo koja, nebitno ja ne pravim kategorizaciju, ne bi te majke, gospodine Pažin, napuštale svoja radna mjesta ne bi žene zamrzavale penziju i uzimale ovo nego su vjerovale institucijama. Gospođa Zorica Kovačević je tada bila institucija. Znači, tek je zakon počeo da stupa na snagu gospođa Zorica Kovačević je uporno sa malih ekrana potencirala na to da majkama to stečeno pravo ne može niko oduzeti, i ne može gospodine Pažin.

To što pričate danas priču ovdje da je presuda za 200 majki u Strazburu da nemamo pravo na to zapamtite građani Crne Gore još nijedan odgovor iz Ustavnog suda na koji smo se žalili povodom ukidanja naknada majka nije dobila. Zašto? Zato što je Ustavni sud ukinuo odredbu po kojoj je u roku od 18 mjeseci trebao da odgovara nama i dao sebi proizvoljno prostora da odgovori majkama na njihovim žalbama.

Meni je jako žao što u Vladi Crne Gore tada su bili Zorica Kovačević - pravnik, predsjednik Vujanović - pravnik, predsjednik Vlade - pravnik i gospodin Pažin - pravnik. Gospodine Pažin, ne mogu nikako da se složim da neko ko je pravnik dozvoli ni pod tačkom razno da socijalno davanje bude stečeno, ali vi odlično znate i svjesni ste toga da je to doneseno, da je to usvojeno i nema toga ko će ga oduzeti. Vjerujte Zorica Kovačević je ovdje rekla i naravno da su se majke odrekle sve one koje su imale neka primanja manja od 336 eura da uzmu. Odrekle su se majke plate od 800 eura, ja od 417, od 500 ne znam ni ja koliko, odrekle su se žene penzije sa možda 300 eura, socijalnih davanja. Znači, ispade po Vladi Crne Gore da nijedna žena ništa nije primala. Od tih žena i te kako je ogroman broj žena primao davanja i vrlo je mali procenat bio koji se dodavao da bi te žene imale pravo. Ne zaboravite da su danas u ovakvim situacijama kada je korona učinila što je učinila od privrede Crne Gore i od svakog domaćinstva i te kako te pare bile potrebne majkama Crne Gore. Ne majkama samo nego svakom domaćinstvu u Crnoj Gori koje je danas totalno obesparilo, pa ne može ni ovu masku da uzme danas gospodine.

Postaviću dodatno pitanje, kažite mi, da li je ikom u Crnoj Gori oduzeto stečeno pravo po bilo kom osnovu od kad je Demokratska partija socijalista na vlasti? Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 11:05:54)

Potpredsjedniče Pažin, da li želite? U redu.

Koleginice Savković, dobićete odgovor pismenim putem.

Hvala Vam koleginice nemate proceduralnih prava sada da odgovarate.

Izvolite, hajde.

ŽELJKA SAVKOVIĆ (23.07.20 11:06:10)

Pošto će pisano, odgovoriću Vam na taj pisani odgovor usmeno. Zamislite da ste jednom sportisti, vrlo je bitna stvar, oduzeli bilo kom kulturnom stvaraocu, jednom među mnogima, stečeno pravo mislite li da bi to bilo diskriminatorski? Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 11:06:49)

Hvala, poslanice Savković.

Prelazimo na sljedeće pitanje.

Pitanje će postaviti kolega Slaven Radunović, nek se pripremi koleginica Danijela Pavićević.

Poslaniče, izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (23.07.20 11:07:06)

Hvala, predsjedavajući.

Potpredsjedniče Pažin, siguran sam da ste pročitali moje pitanje znate da je ono vrlo aktuelno. U Crnoj Gori postoji veliki broj kako to ljudi vole da kažu kolokvijalno fantom birača. To je ona razlika između broja upisanih birača u birački spisak i ljudi koji stvarno žive u Crnoj Gori i imaju 18 godina i pravo glasa o svakom zakonu ne samo Crne Gore nego i svih drugih država koje funkcionišu po istom principu. Tako da imamo slučajeve recimo da u Rožajama ima više upisanih birača nego broja stanovnika. Svi znamo odakle je to, zbog toga što najveći broj tih fantom birača su u stvari građani Crne Gore tj. državljani Crne Gore koji ne žive maltene decenijama u Crnoj Gori. Oni nemaju prebivališta ovdje, ali DPS zloupotrebljava čitav jedan sistem koji je stvorio da ti ljudi ne moraju da se formalno odjave i da, nekad svojevrijem nekad za pare, krše propise i ove države i države u kojoj žive i dolaze ovdje i daju glas DPS-u i odlučuju o sudbinama građana Crne Gore koji ovdje žive i koji su vezali svoju sudbinu za Crnu Goru i moraju da trpe Demokratsku partiju socijalista za razliku od tih građana koji žive u normalnim državama uređenim državama, privređuju u normalnim uslovima, djeca im idu u školu, niko ih tamo ne maltretira zbog ovoga ili onoga ili imaju normalnu socijalnu zdravstvenu zaštitu itd.

Zbog toga koristim priliku što ste ovdje Vi koji ste vrlo ponosni na svoje pravničko znanje i, rekao bih čak i na lični integritet što ste pokazali maloprije kad ste rekli da niste glasali za Zakon o majkama na Vladi. Pa vas pitam - da li Vi, kao potpredsjednik Vlade za politički sistem i ministar pravde, smatrate da državljanin Crne Gore koji žive u inostranstvu mnogo duže od dvije godine, koji tamo ima odobren stalni boravak, tamo radi, ostvaruje svoja prava iz sfere socijalne i zdravstvene zaštite, koji tamo uplaćuje novac u penzioni fond, tamo plaća porez, koji tamo zadovoljava kulturne, sportsko-zabavne i druge potrebe, kome tamo djeca idu u školu ima po Ustavu pravo da glasa na izborima u Crnoj Gori?

Znamo i Vi i ja odgovor, ali ste Vi funkcioner Demokratske partije socijalista i osim, naravno unaprijed kažem zavisi od Vašeg odgovora, ukoliko ne kažete da se i ograđujete kad je ovo pitanje na dnevnom redu na Vladi i u partiji, možda se isto ograđujete pa vas preglasaju Đukanović i Marković. Vi ne samo da ne gonite ove ljude što to rade protivzakonito nego ih još organizujete, plaćate im novac da dolaze. Samo mi nemojte reći da im ne plaćate jer sam bio svjedok 2016. godine u Baru na izborima tog dana kad su, bio sam koordinator tog dana za Bar izbornog dana ispred Demokratskog fronta, kada su naši ljudi snimili 42 slučaja kamerom ljudi koji su promašivali, pošto je naša kancelarija u opštini do DPS-a, koji su dolazili da podignu novac u DPS kancelariji. Neko 250, mi smo ih intervjuisali, dobijali njihova imena, odakle su došli, ko ih je preporučio, koliko im je para obećano, od 250 do 400 evra je bilo u pitanju. Znači, vi sve to radite, a pretpostavljam da znate da je nezakonito.

Mi smo došli znate da smo pokrenuli neki softver i pozvali građane Crne Gore da pomognu da se identifikuju konačno ta lica i da ih ako ne bude moglo u Crnoj Gori procesuiramo tamo gdje to može. Iz DPS-a su nam rekli da se bavimo cinkarenjem svojih građana i da ih prijavljujemo ne znam stranim državama. Da, da građane koji su spremni umjesto da dođu ovdje na odmor da troše taj novac koji su pošteno zaradili, da se provedu sa svojim prijateljima i rođacima dolaze da pomažu DPS-u da bi se inatili sa građanima koji dominantno razmišljaju kao ja i moji prijatelji sa ove strane. Oni zaslužuju da tamo ostanu bez određenih privilegija, a neki bez boravka stalnog ukoliko nastave time da se bave.

Samo ću da pomenem neke, možda ih i vi znate vi ste u vrhu DPS-a, Šefko Ličina iz

Švajcarske i njegovo sedmoro braće organizuju, evo danas sam vidio na Fejsbuku, priprema navodno dolazak 6.000 ljudi iz Luksemburga i 4.000 iz Švajcarske. Vi da se bavite svojim poslom rekli biste evo da ih popišemo i da ih odmah kaznimo sve jer znamo da nemaju pravo da glasaju žive tamo. Ljudi imaju firme, plaćaju porez 20 godina.

Fetija Kalač iz Luksemburga čuveni organizator dolaska na izbore za DPS. Prima platu koliko sam shvatio od ove vlade. Navodno je tamo nekakav koordinator za kulturno-umjetničke i slične poslove.

Da li Vi, kao potpredsjednik Vlade i pravnik prvenstveno i građanin koji razmišlja svojom glavom, mislite da je ovo po zakonu i da je ovo kako treba?

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 11:12:46)

Hvala, poslaniče Radunoviću.

Riječ ima Zoran Pažin, potpredsjednik Vlade za politički sistem.

ZORAN PAŽIN (23.07.20 11:12:51)

Poštovani poslaniče Radunoviću, Vaše pitanje započinje da li smatrate, pa ste završili da li mislite. Dakle, ovo nije pitanje pravno-teorijske apstrakcije i nema karakter pravne teorije što je jednim dijelom bilo prisutno tokom pitanja stečenih prava jer je ono u značajnoj mjeri pravno teorijsko i time apstraktnije nego ovo pitanje koje Vi postavljate. Dakle, ovo je pitanje striktno primjene prava. Ovo je jus strictum, strogo pravo nema ko šta da smatra mora se kao takvo primijeniti ili jus cogence - kogentne pravne norme. Zato ću ja i Vas i crnogorsku javnost podsjetiti kako je to uređeno Ustavom i zakonom. To je sve što možemom i Vi i ja da uradimo i da poštujemo i Ustav i zakon jer je on iznad naših volja, očekivanja, potreba interesa i političkih svakih drugih.

Ustavom Crne Gore je propisano, između ostalog, da pravo da bira da bude biran ima državljanin Crne Gore koji je navršio 18 godina života i ima najmanje dvije godine prebivališta u Crnoj Gori. Na osnovu Ustava Crne Gore, a u skladu sa Zakonom o izboru odbornika i poslanika propisano je da pravo da bira i da bude biran za poslanika ima birač koji je navršio 18 godina života koji je poslovno sposoban i koji ima prebivalište u Crnoj Gori najmanje dvije godine prije održavanja izbora. Članom 9 Zakona o biračkom spisu, između ostalog, propisano je da se u birački spisak upisuju državljani Crne Gore koji imaju biračko pravo, a nakon donošenja odluke o raspisivanju izbora i lica koji biračko pravo stiču najkasnije na dan izbora prema mjestu prebivališta. Takođe, birač koji ima boravište u inostranstvu upisuje se u birački spisak prema posljednjem prebivalištu prije odlaska u inostranstvo. Crnogorski državljanin koji se iseljava iz Crne Gore da bi se nastanio u drugoj državi sa namjerom da u njoj stalno živi - može odjaviti prebivalište. Odjavu prebivališta crnogorski državljanin može podnijeti područnoj jedinici ili filijali za građanska stanja i lične isprave Ministarstva unutrašnjih poslova u opštini u kojoj ima prijavljeno prebivalište. Takođe, crnogorski državljanin može odjavu prebivališta podnijeti diplomatsko-konzularnom predstavništvu Crne Gore u roku od 15 dana od dana njegovog nastanjenja u drugoj državi. Sve može. Zakonom o registrima prebivališta i boravišta nije propisana obaveza odjave prebivališta već je to propisano, kao mogućnost pa samim tim i građani u skladu sa ovom normom odjavljuju prebivalište.

U skladu sa navedenim crnogorski državljani koji imaju prijavljeno prebivalište u Crnoj Gori duže od dvije godine na bazi Ustava i pozitivno pravnih propisa Crne Gore koje regulišu ovu oblast imaju i biračko pravo. Dakle, još jednu stvar da Vam kažem koju ste pomenuli van ovog pitanja u elaboraciji samoga pitanja. Ne znam zaista nijednog fantom birača u Crnoj Gori, da znam, vjerujte, reagovao bih ne manje striktno nego Vi. Ne smatram pročitavši ovo da je to riječ o fantom biračima. Fantom birač znači nešto drugo, a Vi to nijeste elaborirali.

Takođe, rekli ste - vi plaćate, sve što ja plaćam, gospodine Radunoviću, su moji režijski troškovi. Svaki mjesec uredno plaćam svoje troškove i uredno plaćam porez. To je sve što ja plaćam. Drugu vrstu plaćanja koju Vi pominjete izvolite tu su institucije sistema procesuirajte,

utvrdiće se činjenično stanje, vidjeti koja pravna posljedica proizilazi ili ne proizilazi iz tog činjeničnog stanja pa ćemo i Vi i crnogorska javnost znati ko je u pravu, a ko ne.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 11:17:12)

Hvala Vam, potpredsjedniče Pažin.
Poslaniče Radunoviću, da čujemo Vaš komentar na odgovor.
Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (23.07.20 11:17:18)

Teško je gospodine Pažin kad morate da se bavite tim poslom na takav način pa morate malo u smislu ličnom kao građanin da se ponizite.

Pročitali ste šta kaže Ustav, ljudi koji žive minimum dvije godine u Crnoj Gori. Da li živi ovaj Ličina koji živi 25 godina u Luksemburgu dvije godine zadnje u Crnoj Gori? Ne, ne, ne poznajete ga Vi, ali evo pretpostavka, vjerujte mi toliko, postoji, ne takav, postoje ih na desetine hiljada. Ne žive u Crnoj Gori, baš zbog toga i pričamo. Opozicija i građani kojima je stalo do Ustava i zakona da se poštuju i da pravda nekad zavlada u Crnoj Gori, a ne da budemo stalno na tapetu Evropske unije kao neko ko ne sprovodi vladavinu prava. Podrazumijeva da se brišu stvari koje su nelogične. Vi ste namjerno ostavili neke kvrčice tipa ovog mogu sami da se odjave, a ne moraju. Mogu oni da se odjave i ne moraju, mogu oni da se odjave i ne moraju, ali oni ne smiju da glasaju zato što po Ustavu niko ko ne živi u Crnoj Gori bar dvije godine i po Zakonu o izboru odbornika i poslanika član 11 ista stvar.

Znači, građanin koji ima 18 godina koji je poslovno sposoban i ima prebivalište u Crnoj Gori dvije godine. Sami ste rekli u jednom dijelu kako vam se kaže onaj koji se iseljava, a ima boravište u drugoj državi ne mora ovdje da promijeni prebivalište. Naravno jer boravište i prebivalište nijesu isto. Boravište je mjesto privremenog stanovanja za koji ne vezujete svoje profesionalne, zdravstvene i ostale obaveze. Oni koji rade, koji plaćaju porez, koji žive, kojima djeca idu u školu, koji se liječe u inostranstvu ti su ispunili normu o prebivalištu po svakom zakonu na ovoj planeti. Svi su tu zakoni vrlo, vrlo slični i kažu prebivalište je mjesto koje je centar profesionalnog, kulturnog, socijalnog, zdravstvenog i svakog drugog života građanina. Sigurno nije Rožaje jer tamo dođu 20 dana da ožene sina ili udaju ćerku ili da se vide sa rođacima i to je u redu i dobrodošlo, ali se zna gdje se zarađuju pare gdje se ide u školu i sve ostalo.

Ovo govorim, a vi ovo odlično znate zato kažem da je ovo licemjerno jer koristite mogućnost koju ste sami ostavili. Naravno, bio je rat u ovoj Skupštini između opozicije i vlasti kad se o ovim stvarima raspravljalo, ali smo se pouzdali u situaciju da se u Ustavu ta norma ipak potpuno jasno iskazuje i da preko toga ne može da se pređe.

Naravno, pošto smo mi svjesni sa kim imamo posla i svjesni smo da se ovo ne može promijeniti, da se ti ljudi ne mogu izbrisati iz biračkog spiska dok opozicija današnja ne dođe na vlast mi smo pribjegli drugim metodama i potražićemo pravdu u državama gdje ti ljudi žive. Pa, ćemo dokazujući da ovdje koriste prava iz prebivališta, a to je glasanje u Crnoj Gori, to je pravo iz prebivališta staviti pod znak pitanja njihovo prebivalište tamo. Pa, da vidimo kako će stvari da idu, pa kad počnu da ostaju bez poslova, kad počnu da gube stalni boravak biće drugačija priča pa neka se jave na kasu u DPS da ih onda DPS izdržava njih i njihove porodice. Mene samo zanima prošla je mogućnost da mi odgovorite kako možete kao čovjek, kao pravnik, kao neko ko je sudio u Crnoj Gori bio predsjednik suda čak, ko je bio zastupnik Crne Gore u Strazburu kako možete da mi u odgovoru preskočite činjenicu da u Ustavu piše da ti ljudi ne mogu da glasaju. Vi znate da ne mogu i pokušavate na klasični DPS prevarantski način da nađete mogućnost.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 11:21:41)

Kolege, molim vas, u narednom mandatu ćete moći nastaviti pitanje na ovu temu.

Koleginica Danijela Pavićević, postavlja pitanje i onda ćemo preći na postavljanje pitanja koja su upućena ministru unutrašnjih poslova Melvudinu Nuhodžiću. Zbog javnosti, pročitacu, da poslije ministra Nuhodžića pitanja će biti postavljena ministru odbrane, pa ministarki ekonomije, ministru vanjskih poslova, Ministarstvu nauke, ministru kulture i finansija na kraju. /upadice/

Kolega Knežević, obaviješten sam od starane njihovog kluba da on neće danas postaviti to pitanje tako sam razumio.

Poslanice Pavićević, izvolite.

DANIJELA PAVIĆEVIĆ (23.07.20 11:22:10)

Zahvaljujem.

Gospodine Pažin, moje poslaničko pitanje je glasilo ovako, mada Vi ste ga dobili, ali zbog građana ću ga pročitati.

Nakon korona free perioda Crna Gora je ubrzo stavljena na crvenu listu nebezbednih zemalja zbog naglog porasta broja oboljelih. Iz Instituta za javno zdravlje krajem juna saopšteno je kako su zaraženi građani importovani iz Srbije tačnije iz Tutina i sa fudbalske utakmice koja se održavala u Beogradu. Da, virus su raširili građani koji su protivzakonito boravili tamo, a danas imamo zvanično, je li tako, oko 2.000 zaraženih, a mnogi neće ni da kažu svoje kontakte. Imamo teško oboljele na respiratorima i na žalost, one koji su izgubili bitku sa bolešću.

S tim u vezi moje pitanje Vama je bilo - šta su nadležni organi preduzeli povodom narušavanja zdravlja velikog broja građana Crne Gore usljed kršenja propisanih mjera? Da li su procesuirani građani koji su protivzakonito prelazili granicu i boravili u zaraženim područjima? Da li su pokrenute izviđajne radnje u pravcu utvrđivanja odgovornosti lica na pograničnim punktovima? Što je ovim povodom preduzelo Tužilaštvo tj. da li je imalo bilo kakvu reakciju s obzirom na to da kršenje mjera u Rožajama ima za posljedicu masovno narušavanje zdravlja građana Crne Gore?

Obrazloženje.

Svakodnevno nas upozoravaju iz Nacionalnog koordinacionog tijela da nepoštovanje propisanih mjera predstavlja direktan atak na nacionalne interese i javno zdravlje. Ogroman broj građana Crne Gore procesuiran, kao što znate, i kažnjen zbog toga što su na primjer bili treći u automobilu, odnosno prekršili su neku od mjera. Crkveni velikodostojnici i sveštenici su hapšeni i privođeni zbog litija. Sa druge strane su se mogli vidjeti brojni snimci i fotografije koji jasno pokazuju da upravo oni koji su posljednjih mjeseci, ministre, gonili i kažnjavali "prekršioce" mjera NKT-a kršili upravo te iste mjere. Vršilac dužnosti VDT-a se oglosio povodom slučaja vladike Joanikija i naredio hitnu reakciju Tužilaštva i odmah saopštio nakon toga da nema selektivne pravde. Međutim, njegove kolege iz pravosuđa tj. službenici Osnovnog suda u Nikšiću snimljeni su u kršenju mjera NKT-a, postoje snimci o tome, ali do ekspresne reakcije Tužilaštva i Uprave policije nije došlo. Tako ispada da prekršiocima mjera sude oni koji sami krše mjere. Da li su mjere samoizolacije i dalje iste za sve? Čudimo se što neće sad građani da saopštavaju svoje kontakte.

Kada su među kontaktima zaražene osobe visokopozicionirani članovi DPS-a tada nema samoizolacije. Kažu iz Instituta da je kontakt ostvaren kada osoba možda nije bila zaražena, pa dalje krene tako možda nezaražena u populaciju. Možda baš iz tih razloga imamo danas ovoliki broj zaraženih u Crnoj Gori. Nejednakost u primjeni mjera samoizolacije. Da li mjere NKT-a važe i za same članove NKT-a? Svi zajedno smo vidjeli člana ovog tijela kako ostvaruje kontakt bez maske i time je demantovan Institut koji nam prije toga reče da su oni samo telefonom razgovarali. Tako da se prisjetismo tada one narodne mudrosti u laži su kratke noge. Na djelu je kršenje mjera tu od onih koji ih promovišu. Naime, promoteri mjera krše mjere, a optužuju narod za sadašnje stanje. PCR test nekim privilegovanim građanima urađen vjerovali ili ne, o tome smo čitali znate, za jedan dan, a neki čekaju i po sedam dana za rezultate. Znate li kako se zasluži ta privilegija? Kažite građanima.

Dalje, diskriminacija na veoma grub način. Ako imate novca da iznajmite privatni avion možete ući ili izaći iz Crne Gore bez ikakve izolacije odmah u populaciju. Vjerovaće vam na riječ da niste zaraženi ako pak nemate za privatni avion - karantin. Znači, gospodine Pažin nemanje novca za privatni avion povećava i rizik od zaraze, tako ispada, promocija nejednakosti i kršenja Ustava. Nijesmo svi jednaki neko je, a tačno znamo i ko iznad zakona.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 11:28:26)

Hvala, poslanice Pavićević.
Potpredsjedniče Pažin, izvolite.

ZORAN PAŽIN (23.07.20 11:28:31)

Uvažena poslanice Pavićević, hvala Vam na pitanju. Vjerujem da Vi znate da ja nijesam član Nacionalnog koordinacionog tijela i nijesam kompetentan da govorim o zdravstvenom aspektu problema na koji ukazujete. S obzirom na to da se dotičete i nadležnosti policije, tužilaštva, razumijem zašto ste jednim dijelom usmjerili ovo pitanje i na mene.

Na samom početku odgovora, dozvolite mi da izrazim sumnju, da je iz Instituta izjavljeno, kao što ste Vi u pitanju citirali, da su zaraženi građani importovani iz Srbije. Riječ je o tome da su zaraženi građani - importovali virus, a nijesu oni importovani iz Srbije. /upadice/

Pa znam, ali moramo biti precizni u izražavanju, jer se obraćamo crnogorskoj javnosti. Importovane slučajeви korona virusa registrovani su u Crnoj Gori sredinom juna, a što je između ostalog izazvano boravkom jednog broja državljanina Crne Gore u Republici Srbiji za vrijeme jedne fudbalske utakmice, to je opšte mjesto, svima je to poznato. Takođe, i prelaskom jednog broja državljanina Crne Gore iz Rožaja u Tutin, Novi Pazar i druge gradove iz te države. U odnosu na dio aktivnosti koji su sproveli Uprava policije i Državno tužilaštvo u odnosu na ovo važno pitanje, informišem Vas sljedeće, potrudio sam se da pribavim od ovih institucija odgovore na Vaša pitanja.

Početkom drugog talasa i importovanjem korona virusa u Crnu Goru, Sektor granične policije preduzeo je niz pojačanih aktivnosti u dijelu nadzora državne granice, posebno prema Republici Srbiji na teritoriji u nadležnosti stanice granične policije Rožaje. Kao podrška ovoj stanici angažovana je mobilna jedinica Sektora granične policije i Vojska Crne Gore sa kojom se kroz mješovite patrole sprovodi pojačani nadzor državne granice. Sva lica zatečena u nezakonitom prelasku državne granice se procesuiraju u skladu sa Zakonom o graničnoj kontroli, te u saradnji sa Sektorom kriminalističke policije utvrđuje se njihova eventualna krivična odgovornost u dijelu kršenja mjera Nacionalnog koordinacionog tijela. Dakle, ja nemam podatke o toj diskriminaciji o kojoj Vi govorite, a i Vi o njoj govorite krajnje apstraktno. Dajte, molim Vas, ako imate primjere diskriminacije i primjere kršenja propisa, ne samo da ste pozvani da to uradite, nego to je i Vaša dužnost., ali da govorimo o tome apstraktno, to je onda politikanstvo.

Kada je riječ o konkretnim podacima Vrhovnog državnog tužilaštva, koji su mi dostavljeni radi odgovora na Vaše pitanje, kao prilog za odgovor na ovo pitanje informišem Vas sljedeće.

Osnovno državno tužilaštvo Rožaje, za period od 15. juna do 21. jula 2020. godine, formiralo je 14 predmeta protiv 14 lica, zbog krivičnog djela nepostupanja po zdravstvenim propisima za suzbijanje opasne zarazne bolesti iz člana 287 Krivičnog zakonika Crne Gore. Prijave su riješene u odnosu na četiri lica podnošenjem optužnog predloga, optuženje u odnosu na jedno lice je riješeno osuđujućom Odlukom suda i to na kaznu zatvora, dok su tri optuženja neriješena do trenutka pripreme ove informacije. Prijave u odnosu na 11 lica nalaze se u fazi izviđaja.

ODT Nikšić, uradilo je sedam predmeta protiv devet lica, izviđaj je u toku i sva lica su od strane nadležne Sanitarne inspekcije stavljena u samoizolaciju.

U ODT Pljevlja, formirana su dva predmeta protiv dva lica. Jedan predmet je u fazi izviđaja, a u drugome je protiv jednog lica podniet optužni prijedlog nadležnom sudu.

U ODT Kolašin, pokrenut je postupak protiv tri lica, koja su neovlašćeno ušla u Crnu Goru i boravila u Kolašinu. Rješenjem sudije određen je pritvor i podniet optužni prijedlog.

U ODT Plav, podniete su dvije krivične prijave protiv šest lica, od toga, protiv jednog lica je optužni prijedlog, dok je protiv pet lica izviđaj u toku.

U ODT Kotor, formirana su četiri predmeta protiv četiri lica. U jednom predmetu jedno lice je optuženo, dok je u preostala tri izviđaj u toku.

U ODT Podgorica, podnijete su krivične prijave protiv 17 lica, od toga podnijeti su optužni prijedlozi protiv šest lica, dok je protiv 11 lica izviđaj u toku.

U ODT Bar, formirano je devet predmeta protiv devet lica. Protiv šest lica podniet je optužni prijedlog, jedan predmet je riješen primjenom instituta odloženog krivičnog gonjenja, a dva predmeta se nalaze u fazi izviđaja.

U ODT Cetinje, formiran je jedan predmet i izviđaj je u toku.

I na kraju, u ODT Herceg Novi, podnijete su krivične prijave protiv 10 lica, od tog broja podniet je optužni prijedlog protiv jednog lica, protiv dva lica je odbačena krivična prijava u postupku odloženog gonjenja, dok se predmeti protiv sedam lica nalaze u fazi u izviđaja.

Usljed ograničenog vremena za odgovor dao sam Vam kraću informaciju. Svakako, iako to nijeste zahtijevali, mogu Vam dostaviti integralne podatke Uprave policije i Vrhovnog državnog tužilaštva ako to cijenite potrebnim. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (23.07.20 11:34:08)

Hvala, potpredsjedniče Pažin.
Poslanice Pavićević, izvolite.

DANIJELA PAVIĆEVIĆ (23.07.20 11:34:12)

Gospodine Pažin, Vi ste zamjerali na preciznosti odmah na početku, importovani su građani ili je virus importovan, pa da budemo, evo, precizni. Ja se gospodine Pažin informišem sa Tvitera, Tviter naloga Vlade. Je li to vaš Tviter nalog? /upadice/

Evo, ovako, tu stoji na Tviter nalogu Vlade Crne Gore objavljeni su podaci koji prikazuju puteve importacije kovida itd, i onda prikazuju 76% slučajeva importovano je iz Srbije.

Znači, tu kad već tražite preciznost da Vam citiram, pa evo, onda ovo je vaš Tviter nalog Vlade.

Ma, ja Vam pročitah rečenicu upravo ovako kako je napisano. Ovako kako je napisano tako sam pročitala, onako kako kaže Vuk Stefanović Karadžić.

Zašto sam Vama postavila, pa Vi ste ministar pravde, je li tako? E, pa ja postavljam pitanja, ovo, mislim da je ovo upravo za Vas, ni za koga drug u Vladi prije, nego za Vas. Da li ministar pravde profesionalno, ja sam Vam nabrojala u prvom dijelu slučajeve nepravdi, pa Vas pitam, i diskriminacije naravno, da li Vam profesionalno smeta to sve što se dešavalo u Crnoj Gori ili prosto bode oči ovolika primjena selektivne pravde. Nemoguće, da Vi to ne vidite, da vide građani Crne Gore.

Dalje, ja sam navela sve primjere, jedino da sad idem ponovo u prvi dio komentara, u prvi dio pitanja, ja ću Vam poslati to. Kako Vi zovete ono tumačenje misli, gospodine Pažin, direktora Policije od strane NKT-a? Kako Vi to kao ministar pravde vidite ono tumačenje misli gospodina Mugoše, kad je rekao da, kad se trudio da protumači šta je gospodin Veljović mislio nekom rečenicom, šta je on zapravo mislio? Umjesto da ga prosto demantuju kada iznosi neistine o litijama.

Da li Vam izgleda to tijelo nepristrasno, strogo stručno kada daje podršku primjeni policijske sile u Budvi? Je li vođeno strukom ili političkom potrebom DPS-a? Na osnovu kojih kriterijuma, gospodine Pažin, je NKT utvrdilo to, da je molitveni skup epidemiološki opasniji od fizičkog nasrtaja na građane policijskih i parapolijskih snaga ili recimo, od proslave Dana referenduma. Vjerski skupovi su, zamislite, epidemiološki opasniji i od noćnih klubova gdje se sakupljaju stotine ljudi. Da Vas podsjetim kad smo već kod crkve. Vi i Vlada ste, a ovo ćete znati da odgovorite usko je Vaša struka. Vi i Vlada ste odgovorili da ne treba potvrđivati ugovore sa Islamskom i Jevrejskom zajednicom, jer se ne radi o međunarodnim ugovorima. Ovaj Parlament je ratifikovao temeljni ugovor, jer se radi o međunarodnom ugovoru, ugovoru sa strancem. Taj stranac, Rimokatolička crkva, ima svoju imovinu u Crnoj Gori. Svako zna da za zakone koji tretiraju imovinska prava stranaca u ovom Parlamentu treba 2/3 svih poslanika. Činjenično tome pozivamo Ustavni sud da zbog neustavne većine, kojom je izglasan Zakon o slobodi vjeroispovijesti proglasi neustavnim.

Sve ostalo bilo bi konačno jedno rušenje Ustava od onih koji su se hvalili njegovim usvajanjem. Daću Vam ja mogućnost, znam da nemate sada poslovnički, ja ću Vam dati mogućnost da odgovorite ako budete htjeli. Umjesto da je tijelo struke i kompetencije, gospodine Nimanbegu, NKT to tijelo pokazuje odsustvo kriterijuma i selektivnost u primjeni prava.

Da zaključim NKT, svaku mjeru usklađuje isključivo sa svojim posebnim interesima u susret izborima, uz grubu zloupotrebu navodne brige za zdravlje građana. Nejednakost i brojni dokazi selektivne pravde se gomilaju kao, nažalost, i broj zaraženih. Oni koji su odgovorni za masovno obolijevanje građana neće biti kažnjeni niti procesuirani. Ili će možda vaš odgovor obezbijediti personalizaciju krivice, gospodine Pažin, na Vama je.

Želim da Vam postavim jedno dopunsko pitanje, ovo smo završili kako tako, ovo je sada što ćete čuti, dopunsko pitanje.

Gospodine Pažin, s obzirom na to da Vi slovite za nekog ko može da napravi jedan određeni iskorak sudeći po izjavama u posljednje vrijeme koje ste davali, a tiču se Vaših partijskih kolega, visokopozicioniranih. Želim da Vas pitam sljedeće i pružim priliku za još jedan hrabriji iskorak ukoliko prepoznate tu mogućnost. Vi znate da smo nas pet samo da mi ne zamjere članovi kolege iz opzicije, članova Odbora za bezbjednost i odbranu ili trećina članova Odbora zatražili zakazivanje sjednice na kojoj bi direktor Policije, gospodin Veljović, trebalo da odgovara na pitanja u vezi izjave koju je dao da je ubistvo moga brata Duška Jovanovića operativno riješeno. Toj sjednici bi trebalo po zahtjevu Veljovića, da prisustvuju i predstavnici tužilaštva.

S obzirom na to da ste imali i Vi jednu smjelu izjavu u vezi sa tim da su pojedinci napravili propuste koji su doveli do nerješavanja zločina, Vi se sjećate kada ste to izjavili pred novinarima, pitam Vas da li kod vas gospodine Pažin postoji spremnost da i Vi prisustvujete toj sjednici i razmijenite mišljenja i saznanje u vezi sa tim odnosno da ponudite više detalja vezano za tu izjavu koju ste dali. Sjednica bi kao što znate bila zatvorena za javnost. Dakle, sve ono što bi se tamo izgovorilo obavezivalo bi nas sve zajedno na čuvanje tajne, pa Vas pitam da li postoji i kod vas spremnost da prisustvujete toj sjednici. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 11:41:37)

Hvala, poslanice Pavićević.

Potpredsjednik Pažin, odgovara na Vaše dopunsko pitanje.

Izvolite.

ZORAN PAŽIN (23.07.20 11:41:44)

Uvažena poslanice, odgovoriću Vam prije svega kao čovjek, pa tek onda kao ministar i potpredsjednik Vlade. Ja sam poznao Vašega brata još iz studentskih dana i duboko i ljudski razumijem bol koji nosite zbog toga tragičnoga čina.

Rekao sam, zaista ste me dobro interpretirali na jednoj od sjednica jednog drugoga odbora tom prilikom kada sam to rekao i odgovaram Vam ovo bez imalo kurtoazije, da sam spreman da budem na toj sjednici i da razgovaramo o tom problemu. Ono što sam tada rekao jeste, da sam slijedom svoje profesionalne odgovornosti i zainteresovanosti za to što se to desilo, došao do saznanja da u krivičnom pravnom lancu u istraživanju ubistva gospodina Duška Jovanovića nijesu bili svi na visini zadatka. Imam i svoje mišljenje ko je učinio propuste, razumjećete da neću ovako sada da izgovorim na samoj sjednici Parlamenta. Pitanje je pravno šta je moguće preduzeti radi utvrđivanja te odgovornosti, tu je nešto odgovor složeniji nego ovo što sam rekao. Konkretno na Vaše pitanje jesam li spreman da dođem na Odbor za bezbjednost i odbranu - jesam spreman sam da dođem i spreman sam da razgovaramo o tom pitanju.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 11:43:31)

Hvala, potpredsjedniče Pažin.

Sa odgovorom na dopunsko pitanje smo završili pitanja koja su bila upućena potpredsjedniku Vlade, gospodinu Pažinu. Njemu se zahvaljujem za učešće na današnjoj sesiji. Imamo proceduralnu reakciju.

Izvolite.

DANIJELA PAVIĆEVIĆ (23.07.20 11:43:55)

Najprije da se zahvalim gospodinu Pažinu, na spremnosti da prisustvuje toj sjednici. Drugo, s obzirom na to da su se ispunili svi formalni preduslovi za zakazivanje te sjednice, odnosno trećina članova Odbora za bezbjednost je podnijela zahtjev, ovim putem apelujem i na Vas i na predsjednika Parlamenta gospodina Ivana Brajovića, da sugiriše gospodinu Čavoru da u što hitnijem roku zakaže sjednicu Odbora za bezbjednost. Posebnu sjednicu koja je bila tematska koja se tiče ovoga što smo tražili. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 11:44:30)

Hvala poslanice Pavićević, na proceduralnoj reakciji. Još jednom zahvaljujem potpredsjedniku Vlade, gospodinu Pažinu.

Nastavljamo sa pitanjima koja su upućena ministru unutrašnjih poslova Mevludinu Nuhodžiću, on je ovdje sa nama ja ga pozdravljam u moje i u vaše ime.

Prelazimo na postavljanje pitanja, ministru Nuhodžiću su upućena četiri pitanja i idemo po sljedećem redoslijedu poslanik Milun Zogović je prvi, a neka se pripremi poslanica Marina Jočić.

Poslanice Zogoviću, izvolite.

MILUN ZOGOVIĆ (23.07.20 11:45:02)

Poštovani građani na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika o radu Supštine Crne Gore, ministru unutrašnjih poslova gospodinu Mevludinu Nuhodžiću postavljam sljedeće poslaničko pitanje.

Po čijem je naređenju policija nakon odluke postupajućeg tužioca Nikole Boričića o puštanju na slobodu arhiepiskopa cetinjskog mitropolita crnogorsko primorskog egzarha Pečkog trona njegovo visokopreosveštenstvo doktora Amfilohija Radovića držali zatočenog u prostorijama Centra bezbjednosti još tri sata? Ko je naredio policiji da suprotno odluci tužioca satima drži i isljeđuje mitropolita Amfilohija? Navedite imena svih policijskih službenika koje ste smijenili ili je protiv njih pokrenut postupak zbog ovako grube zloupotrebe službenog položaja, a u cilju vjerskog progona Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori. Mitropolit Amfilohije je u zgradu Centra bezbjednosti stigao oko 11 časova i 14 minuta, postupajući tužilac Nikola Boričić je u 13 časova i 52 minuta donio odluku o puštanju na slobodu mitropolita Amfilohija. Mitropolit Amfilohije je u prostorije Centra bezbjednosti zadržan do 17 časova i 14 minuta, znači, tri i po sata nakon odluke tužioca.

Gospodine ministre, ko je počinio krivično djelo iz člana 162 stav 2 Krivičnog zakonika Crne Gore i protivpravno lišio slobode njegovo preosveštenstvo mitropolita crnogorsko-primorskog. Ja sam Vama, gospodine ministre, kroz poslanička pitanja često sugerisao da će nakon istrzanja Uprave policije iz funkcionalne nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Vama ostati samo da snosite odgovornost i branite izvještaje Veselina Veljovića, koji se očigledno otrgao kontroli i koji može u ovakvoj privatnoj državi da radi šta hoće. Čak i da hapsi crkvene velikodostojnike u zemlji, duhovne vođe ovog naroda, u zemlji u kojoj ima gotovo 80% pravoslavaca.

Žao mi je gospodine ministre što će Vas istorija upamtiti da ste bili na čelu Ministarstva unutrašnjih poslova, formalno, kada se u Crnoj Gori sprovodio neviđeni progon još od vremena Informbira i kada su osnovna obilježja rada crnogorske policije bili vjerski i politički progon građana Crne Gore. Taj progon, gospodine ministre, je počeo nakon lažnog državnog udara 2016.

godine kada su pod sumnjivim okolnostima počeli da se progone lideri i funkcioneri Demokratskog fronta na osnovu pakovane lažne afere državnog udara. To je nastavljeno u noći 26. decembra u ovom Parlamentu kada je uhapšen kompletan poslanički Klub Demokratskog fronta.

Gospodine ministre, ko je izdao naređenje da se uhapsi čitav poslanički Klub da bi se omogućili uslovi da se donese onaj sramni zakon nakon čega je krenula epohalna borba i otpor ovog naroda za odbranu svojih svetinja? Tortura policije u neviđenim razmjerama je dalje nastavljena tako što ste uhapsili čak i vladiku Joanikija i držali ga protivzakonito u pritvoru, a onda ste uhapsili i onoga koji sjedi na stolici Svetoga Petra mitropolita crnogorsko-primorskog Amfilohija. Zaboravljajući, gospodine ministre, jednu stvar da je strpljenje i briga o građanima Crne Gore, kao i pastirska vizija tih ljudi u tim momentima sačuvala mir u Crnoj Gori. Bio je dovoljan samo jedan poziv našeg vladike Joanikija ili našeg mitropolita Amfilohija nakon kojeg vjerujte gospodine ministre u Crnoj Gori ništa više ne bi bilo isto.

Očekujem od Vas da u korektnom ambijentu, kao i do sad što ste radili, date tačne informacije.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (23.07.20 11:49:55)

Hala, poslaniče Zogović.

Ministre Nuhodžić, da čujemo Vaš odgovor.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (23.07.20 11:50:06)

Uvaženi poslaniče Zogoviću iz sadržaja Vašeg pitanja jasno je da imate, ja sam slobodan da kažem, pogrešno polazište da Uprava policije generalno postupa suprotno zakonom definisanim ovlašćenjima. Zato ću i danas iskoristiti priliku da Vas podsjetim na profesionalni odnos pripadnika Policije koji ispoljavaju i obavljaju u obavljanju svojih zadataka. Posebno odgovoran i požrtvovan odnos iskazuju u ovim izazovnim trenucima borbe sa korona virusom što čine kako bi u okviru svojih ovlašćenja sačuvali zdravlje naših građana i sačuvali živote svih nas.

Podsjećam Vas da policija jednako postupa prema svima, bez obzira na nacionalnu, vjersku, političku i bilo koju drugu pripadnost, jedna od tekovina vladavine prava jeste da su svi jednaki pred zakonom i da nema niti treba biti izuzetaka.

Da se vratim na Vaše pitanje. Od Policije sam dobio informaciju, izvještaj, da policija postupa isključio u skladu sa zakonskim normama i po nalogu nadležnog državnog tužioca, a ne po nečijem naređenju ili instrukcijama. Tako je bilo i u konkretnom slučaju o kojem govorite, a tako je i u svakom drugom slučaju.

Da budem precizan, prilikom prikupljanja obavještenja od uvaženog mitropolita crnogorsko-primorskog, gospodina Amfilohija Radovića, policijski službenici Centra bezbjednosti Podgorica su postupali u skladu sa zakonskim ovlašćenjima.

Naime, shodno članu 50 Zakona o unutrašnjim poslovima kojim je propisano od Policije da Policija može pozvati lice za koje postoji vjerovatnoća da raspolaže obavještenjima kada je to neophodno za obavljanje policijskih poslova, mitroplitu je uručen poziv da dođe u Centar bezbjednosti Podgorica i da u skladu sa 259 članom Zakonika o krivičnom postupku Crne Gore, da da izjavu na zapisnik o obavještenju od građana na okolnosti organizovanja javnog okupljanja 21.06.2020. godine. Sve ovo u cilju prikupljanja obavještenja vršenja provjera i preduzimanja zakonskih radnji sa aspekta krivične i prekršajne odgovornosti. Prikupljanje obavještenja od strane Policije završeno je u zakonskom roku od šest sati u skladu sa članom 259 stav 2 Zakonika o krivičnom postupku Crne Gore. Detalje o kojima vi govorite o odnosu tužilaštva i policije ćemo sagledati kroz unutrašnju kontrolu.

Nakon završenih službenih mjera i radnji u dijelu utvrđivanja krivične odgovornosti o istom je obaviješten državni tužilac koji se izjasnio da se lice može pustiti na slobodu i dao nalog da se u redovnom postupku podnese krivična prijava. Centar bezbjednosti Podgorica je 22. juna 2020. godine, podnio krivičnu prijavu protiv mitropolita crnogorsko-primorskog zbog postojanja osnova sumnje da je izvršeno krivično djelo iz člana 287 Krivičnog zakonika Crne Gore. Nepostupanje po

zdravstvenim propisima za suzbijanje opasne zarazne bolesti odluke koje je donijelo Nacionalno koordinaciono tijelo na prijedlog Instituta za javno zdravlje o zabrani javnog okupljanja na kojem je prisutno više od 200 lica.

Policija je u okviru svojih ovlaštenja nastavila prikupljanje obavještenja analizom video zapisa i drugog materijala u cilju utvrđivanja prekršajne odgovornosti. Nakon preduzetih službenih radnji i mjera Centar bezbjednosti Podgorica je podnio nadležnom sudu za prekršaje zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv mitropolita crnogorsko-primorskog shodno članu 18 Zakona o javnim okupljanjima i javnim priredbama iz razloga što nije odmah saopštio učesnicima javnog okupljanja da je okupljanje prekinuto i zatražio da se učesnici mirno razidu.

Što se tiče navedenog progona vjernika Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori to je, mogu slobodno reći, čista insinucija. Policija nema namjeru da utiče na vjerski život u Crnoj Gori, na to nema pravo, ti ambiciju smije imati. Ali ima i ustavnu obavezu da čuva red i mir, a u konkretnoj situaciji da spriječi moguće ugrožavanje zdravlja građana.

Još jednom ponavljam Crna Gora svojim propisima svima garantuje vjerske slobode. Konačno Crna Gora je sekularna država u kojoj vjernicima, vjerskim službenicima i vjerskim zajednicama nije i neće biti uskraćeno bilo koje pravo. Ali vjerujem da svi dijelimo mišljenje da nam ništa nije i ne može biti važnije od zdravlja, to je prioritet svih prioriteta.

Da zaključim činjenice i podaci na koje sam prethodno ukazao jasno potvrđuju da sve mjere i radnje koje je Policija preduzima su u skladu sa zakonom i ovlaštenjima. Policijski službenici imaju obavezu da kao i do sada svoj posao obavljaju profesionalno čuvajući život i zdravlje građana Crne Gore.

Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (23.07.20 11:55:44)

Hvala ministre Nuhodžiću, poslaniče Zogoviću da čujemo Vaš komentar odgovora.

MILUN ZOGOVIĆ (23.07.20 11:55:49)

Gospodine ministre, Vi ste vješt političar, Vi ste mi odgovorili sve ono sem ono što sam Vas pitao. Ja sam Vas pitao zbog čega je nakon odluke tužioca u 13 časova i 52 minuta, Boričića, da se mitropolit pusti na slobodu neko samovoljno i protivzakonito do 17 časova i 14 minuta držao zatočenog mitropolita crnogorsko-primorskog u stanici policije Centra bezbjednosti u Podgorici. Vi ste rekli da će to biti predmet unutrašnje kontrole, a to nije gospodine ministre toliko teško saznati samo ako postoji dobra volja i to je već moglo da bude riješeno i da javnost bude upoznata sa tim.

Gospodine ministre, nijesam ja izjavio sljedeće, ne pada mi na pamet da prekrajam istoriju, prenebregavam ono što su istorijske činjenice i što je nesporno. Dakle, da je crnogorska Mitropolija bila važan stub crnogorske državnosti tokom čitavog trajanja crnogorske države, tokom čitavog istorijskog trajanja crnogorske države. To je izjavio vaš predsjednik Milo Đukanović prije nego što je riješio da pravi partijsku crkvu na kongresu i da na taj način pokaže da želi da bude pored svetovnog i duhovni vođa naroda u Crnoj Gori.

Mi danas, zamislite gospodine ministre, dobijamo zahtjev da se registruje Mitropolija crnogorsko-primorska i Srpska pravoslavna crkva u Crnoj Gori. Zaboravljajući da je to Sveti Sava učinio još daleke 1219. godine na Miholjskoj prevlaci, kada je osnovao Zetsku eparhiju.

Gospodine ministre, prilikom privođenja, hapšenja, njegovog visokopreosveštenstva mitropolita Amfilohija Radovića, vi ste pokazali i ogolili potpuno da je Crna Gora policijska država. Zaboravljajući da se radi o živom svecu, o jednom od najcijenjenih crkvenih velikodostojnika u pravoslavnom svijetu. Najpoznatiji živi crnogorski i srpski pjesnik Matija Bećković, svojim pjesmama je predvidio torturu koja će sačekati našeg mitropolita Amfilohija, govoreći: "I čim se časnim krstom znamenovao nema toga ko ga nije kamenovao, a to kamenje posta mu imanje, svaki kamen njemu jedan hristu manje".

Gospodine Nuhodžiću, ja kod Vas izuzetno cijenim što Vam je glavni grad Podgorica, a ne Sarajevo ili Istanbul. Ali, mi je isto tako žao što ste bili na čelu Ministarstva unutrašnjih poslova u

zemlji u kojoj ima oko 80% pravoslavnih građana, kada je hapšen privođen i protivzakonito isleđivan naš duhovni vođa.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 11:59:14)

Hvala, poslaniku Zogoviću.

Poslanica Jočić, sljedeća postavlja pitanje, nek se pripremi poslanik Milutin Đukanović , a onda poslanik Srđan Milić.

Poslanice Jočić. Izvolite.

MARINA JOČIĆ (23.07.20 11:59:25)

Ja bih zamolila prije nego što postavim pitanje gospodinu ministru da se obratim i Vama i nadležnima, i javnosti, da saopštim da karantin u Igalu u kome se nalazi naša omladina koja je došla iz Beograda, gdje su upisivali studije ili polagali ispite u ispitnom roku, tamo su smješteni, uglavnom tamo da se tamo nalaze u uslovima gori nego što je zatvor. Ta djeca su zatvorena, zaključana, pod ključem u sobama, u sobama gdje nema roletni, gdje grije sunce gdje je neizdrživa vrućina, gdje je užasna hrana, gdje je higijena na najnižem mogućem nivou. Tako da prijete veća opasnost da se zarazi od neke druge bolesti nego od korone.

Pa apelujem na nadležne da tu djecu pošalju kućama, da idu u samoizolaciju, naravno da su to odgovorni građani i da na takav način im napravimo život dostojan čovjeka. Jer, ovako gdje žive evo već sedam dana zadnja grupa koja je došla iz Srbije, to je stvarno katastrofa. Molim Vas ako može ovo da se oduzme od vremena.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 12:00:45)

U redu, ovo će biti kao proceduralna reakcija, neka se vrijeme vrati na početak. Izvolite.

MARINA JOČIĆ (23.07.20 12:00:53)

Ministre Nuhodžiću, da li je neko po ličnoj i komandnoj odgovornosti procesuiran zbog prekomjerne upotrebe sile policije prilikom protesta u Budvi, Nikšiću, Pljevljima, Podgorici, Baru i zbog zloupotrebe ovlašćenja da se suprotno Zakonu o unutrašnjim poslovima oduzimaju mobilni telefoni privedenim građanima? Da li je neko procesuiran zbog protivustavnog hapšenja cijelog poslaničkog Kluba Demokratskog fronta?

Slušajući odgovore koje ste dali mom prethodniku, gospodinu Zogoviću, vidim da ni Vi ni Uprava policije ne misli da je prekršila ikakva pravila.

Zbog toga, ovaj provizorijum u kome mi trenutno živimo je upravo policijska država, a vi pokušavate da građane torturom zaplašite i da sačuvate te ostatke koji su ostali od DPS-a i da pokušate još jednom da osvojite vlast.

Da bih Vam dala argumente na koje možete da odgovorite evo nekoliko stvari ću da nabrojim koje mi, građani Crne Gore, doživljavamo kao torturu.

Prije svega uhapšen je kompletan poslanički Klub 27. decembra prošle godine, bez skidanja imuniteta, hapšenja i privođenja su vršila lica koja su bila bez identifikacije, koja su bila u civilnim odijelima, gdje se posebno istakao jedan, ne znam ko je taj tip koji je vikao da ne upotrebljavam grublje riječi, a možda bi i trebalo, urlao i na te ljude koji su nas hapsili i na nas poslanike. Dakle, prekršen je Ustav, lišeni smo slobode mimo zakona i Ustava.

Dalje, u Pljevljima je u januaru prebijen vladika Metodije dobio je teške tjelesne povrede i liječen je u Beogradu poslije toga na VMA, iako nije pružao nikakav otpor policiji. Hapšena je omladina koja je nosila ili farbala trobojke. Zanima me po kom zakonu i šta su oni to prekršili da bi bili hapšeni, lišavani slobode i trpjeli torturu u stanicama policije.

Novinar Veliša Kadić je bez ikakvog razloga na svom novinarskom zadatku isprskan biber sprejem danima nije mogao normalno da funkcioniše, nije vidio i nije mogao da obavlja svoje radne zadatke, da ne pričam o kršenju njegovih ljudskih i profesionalnih prava.

Držanje mitropolita Amfilohija, o čemu je moj kolega Zogović govorio, duže od tri sata nego što je to bilo potrebno. Hapšenje vladike Joanikija, zadržavan je 72 sata i vi pretpostavljam da ste pravnik znate da se hapšenje vrši i lišavanje slobode samo onda po strogo određenim, da ne citiram sada zakon, po strogo određenim uslovima i da je uvijek intencija po evropskim konvencijama da ljudi ne idu u zatvore, ako ne moraju da budu lišavani slobode.

Prebijanje Ognjena Mijatovića iz Pljevalja, kada ga je devet policajaca na očigled javnosti, postoje snimci o tome o svemu ovome sljedećem postoje snimci što ću da govorim. Devet policajaca ga je besomučno tuklo, čizmama, pendrecima, izivljavalo se, bacalo ga na zemlju, a on nije nikakav otpor pružao niti je uhvaćen u vršenju nekog krivičnog djela.

Prebijanje britanskog državljanina u Budvi, mislim da se gospodin preziva Radetić, koji je sjedio u kafiću i ništa nije radio što bi moglo da izazove bijes i odmazdu policije koja je krvoločno tukla tog čovjeka, postoje fotografije, ovdje su pokazivane, njegovih povreda.

Nanošenje teške tjelesne povrede, odnosno hapšenja odbornika DF-a, Mladena Mikijelja, kada mu je policajac stavio koljeno na vrat baš kao onom crncu u Americi kada se cijela Amerika podigla na noge, a nije se opirao hapšenju i nije bilo potrebno da se primjenjuje sila. Zbog uzvika ne damo svetinje, sa visoko podignutim rukama, ne da je uhapšen nego sedmorica su ga besomučno tukla, sedam policajaca, gospodina Rakovića, mislim da se tako preziva.

Hapšenje dva poslanika krajem juna, mene i gospodin Zogovića, hapšenje iako ništa njesmo uradili. Zogovića su trotoara gdje je sjedio digli, mene su uhapsili zato što sam snimala policijsku torturu. Okupljenih kojih je bilo manje 100 jednu ružnu riječ nijesu rekli. Nikome ništa nijesu rekli nikoga nijesu vidjeli, krenuo je kordon policije iz zgrade Centra bezbjednosti iz poprečnih ulica i uhvatili su u klopku te mladiće počeli odmah na njih da bacaju suzavac.

Prekoračila sam, izvinjavam se, ali toliki je spisak tih prekoračenja i zloupotrebe policije da stvarno je bilo greota da ovo ne kažem.

Uzimanje telefona privedenima u Centar bezbjednosti bez naloga tužioca. Takođe ste prekoračili mjere. Ne mogu, neću i ne želim da dijelim nadležnost Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije. Vi ste meni sve jedno, vaše nadležnosti sve ono što se radi u Upravi policije, ja samtram da ste Vi direktno odgovorni za to i za to od Vas očekujem odgovor.

Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (23.07.20 12:05:53)

Hvala, poslanice Jočić.
Ministre Nuhodžić. Izvolite.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (23.07.20 12:07:26)

Uvažena poslanice Jočić, vjerujem da smo saglasni da niko ne može imati privilegiju da se ponaša suprotno pravnom sistemu države Crne Gore.

Nažalost, prošlog mjeseca smo svjedočili neodgovornom ponašanju pojedinaca i grupa u više crnogorskih gradova koji su pokušali da nasilno ruše pravni poredak Crne Gore i ugrozili su javni red i mir.

Jednako tako svjedoci smo da je u datim okolnostima Crna Gora pokazala da ima institucije koje mogu da odgovore na sve izazove, institucije koje rade u skladu sa svojim zakonskim ovlašćenjima. Pripadnici Uprave policije koji odgovorno obavljaju svoj posao pokazali su da imaju kapacitet da obezbijede sigurnost i bezbjednost svih građana poštujući zakone ove države ni manje ni više od toga.

Podsjećam da je reakcija nadležnih državnih institucija uključujući Upravu policije, na svaki oblik nasilničkog ponašanja, njihova Ustavom i zakonom propisana dužnost. Dakle, u konkretnim slučajevima o kojima govorite, policija je iskazala visok stepen tolerancije, suzdržanosti i

trpeljivosti, profesionalno i odgovorno radila svoj posao i ako je bilo nečega što valja preispitati to su pojedinačni slučajevi o kojima i vi govorite.

Želim da podsjetim vas i crnogorsku javnost, da sam od prvog dana stupanja na dužnost ministra unutrašnjih poslova saopštio jasan stav. Integritet policijskih službenika i pravilno postupanje temelji su na koje mora počivati sistem vladavine prava.

Kao što sam radio i u ranijem periodu kad god je postojao osnov sumnje i prekoračenja ovlaštenja i povodom dešavanja u Pljevljima, Nikšiću, Budvi tražio sam od Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije da pokrene postupak unutrašnje kontrole. Sve to u cilju utvrđivanja činjenica od značaja za ocjenu, zakonitosti postupanja policijskih službenika prilikom upotrebe sredstava prinude. Postupci unutrašnje kontrole su pokrenuti u odnosu na slučajeve intervencije policijskih službenika u vezi kojih su putem elektronskih i drugih medija objavljeni snimci događaja na osnovu kojih se ukazuje na sumnju da je u određenim slučajevima došlo do nezakonite upotrebe prinude ili prekoračenja ovlaštenja policijskih službenika prema pojedinim licima. Napominjem, da je i predmet provjera unutrašnje kontrole i događaj kada je došlo do aktiviranja suzavca u sportskoj sali Mediteranskog sportskog centra u Budvi, kao i navodi građanina Z.V. o nezakonitom postupanju policijskih službenika prema njemu u vezi ovog događaja.

Činjenica da se u konkretnim slučajevima radilo o primjeni policijskih ovlaštenja prema licima za koja su postojali osnovi sumnje da su prethodno izvršili prekršaj javnog reda i mira ili krivična djela za koja se gone po službenoj dužnosti nesporno ukazuje na postojanje osnova za primjenu policijskih ovlaštenja u ovim slučajevima. Takođe, naglašavam isto podrazumijeva i bezuslovnu obavezu zakonitog postupanja policijskih službenika u primjeni policijskih ovlaštenja, naročito prilikom upotrebe sredstava prinude.

Ukoliko se u postupcima unutrašnje kontrole u ovim slučajevima utvrde činjenice i dokazi o nezakonitoj upotrebi prinude ili prekoračenja ovlaštenja od strane pojedinih policijskih službenika. Prema njima će bez odlaganja biti sprovedene zakonske mjere, odnosno inicirat ćemo odgovarajući postupak za utvrđivanje odgovornosti sa jasnom intencijom da takvo ponašanje u potpunosti iskorijenimo. Ovom prilikom ću ponoviti ono što sam u više navrata javno isticao. Bilo kakvi pojedinačni nezakoniti ili neprofesionalni postupci policijskih službenika prilikom primjene ovlaštenja biće sankcionisani.

Dozvolite da skrenem pažnju i na činjenicu, da su pripadnici Policije bili izloženi najbrutalnijim uvredama i napadima kao i da su plasirane razne dezinformacije u vođenju kampanje protiv Policije. U tom smislu, a posljednja zbivanja nas uvjeravaju i potpuno opravdano tražit ćemo da svaki napad na policiju dobije najoštriji odgovor jer Policija čuva javni red i mir u državi. Niko ne može i ne treba da bude izvan zakona.

Što se tiče drugog dijela Vašeg pitanja prilikom događaja u Skupštini Crne Gore i privođenja poslanika Demokratskog fronta nije utvrđena odgovornost policijskih službenika, jer su sve mjere i radnje preduzete u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.

Napominjem da se mobilni telefoni privedenih građana oduzimaju isključivo u skladu sa zakonom. Da budem još precizniji, telefoni se ne oduzimaju od lica koja se pozivaju u svojstvu građana radi davanja obavještenja.

Dozvolite poštovana gospođo Jočić, na kraju dva komentara koja su posljedica Vašeg obrazloženja. Kao ministar unutrašnjih poslova apsolutno štitim sve one policijske službenike koji u skladu sa zakonom časno i profesionalno obavljaju svoj posao i neću dozvoliti da bilo ko vrijeđa i omalovažava njihov rad.

Apsolutno ću stati u njihovu zaštitu sa uvjerenjem da su na jednom pokazali da odgovorno čuvaju bezbjednost svih građana. Jednako tako ako bilo ko od policijskih službenika prekorači ovlaštenja ili nezakonito upotrijebi sredstva prinude podrazumijeva se da ne uživa zaštitu resornog ministra i da mu u tom slučaju ta zaštita ne može biti od pomoći. Zbog nezakonitog postupanja će i sam postati predmet bavljenja nadležnih organa.

U prilogu ovoj konstataciji saopštiću sljedeće.

Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije je u prethodnom trogodišnjem periodu izvršilo kontrole zakonitosti vršenja policijskih poslova primjene policijskih ovlaštenja u 247 slučajeva. U 65 slučajeva je utvrđeno postojanje osnovane sumnje i propusti nezakonitosti ili nepravilnosti u radu policijskih službenika. Nadležnim tužilaštvima su na dalje postupanje dostavljeni izvještaji o izvršenim kontrolama zbog osnovane sumnje da je 36 policijskih službenika počinilo krivična

djela za koje se goni po službenoj dužnosti, od čega protiv šest policijskih službenika zbog krivičnog djela zlostavljanje u sticanju sa krivičnim djelima laka tjelesna povreda.

Upravi policije je predloženo pokretanje disciplinskih postupaka protiv 44 policijska službenika od čega protiv četiri službenika zbog teže povrede službene dužnosti izvršene prekomjernom ili nezakonitom upotrebom sile.

Podaci koje sam iznio u odgovoru na Vaše pitanje jasno govore da nema i ne može biti sumnje da ćemo sankcionisati svakog nesavjesnog policijskog službenika za kojeg se utvrdi da je zloupotrijebio ovlašćenja i time nanio štetu ugledu i kredibilitetu policijske profesije.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 12:13:48)

Hvala Vam, ministre Nuhodžiću.

Poslanice Jočić, izvolite.

MARINA JOČIĆ (23.07.20 12:15:20)

Neću ni da napadam ni aboliram prekršioce zakona.

Odgovor policije na nekoga ko krši zakon ne može biti pendrek i cokula, može biti samo zakonsko ponašanje, a ono što ste vi radili i to prema ljudima koji ni jedan zakon nijesu prekršili, ni jedno pravilo nijesu prekršili. Nego kao što snimci postoje i kao što je sva crnogorska javnost vidjela taj brutalni obračun policije sa građanima Crne Gore predstavlja samo zastrašivanje.

Kažem vam da sam bila prisutna ispred Centra bezbjednosti kad nikakvog razloga nije bilo da reaguje policija. Ne znam od čega da počnem jer ste Vi valjda dva minuta prekoračili svoje vrijeme, ali Vi ste toliko stvari rekli.

Kažete, visok stepen tolerancije, pa kako se vi ponašate kad niste tolerantni, ako je ovo tolerancija. Ovo je zlostavljanje građana Crne Gore i zastrašivanje.

Ovo što kažete da su nas hapsili ovdje u Skupštini u skladu sa zakonom, sa kojim zakonom su to hapsili, sa čijim to Ustavom oni mogu da hapse i da privode poslanike bez skidanja imuniteta. Kako Vi možete da kažete da je u skladu sa zakonom, ja ne mogu da vjerujem.

U toku je unutrašnja kontrola kako vam je tako spora ta unutrašnja kontrola, kada je u pitanju policija koja živi od naših para i od građana ovih koje tuku, a nije spora, kad treba mitropolita uhapsiti ili nekoga od nas. Slučaj Mijatović, kolika je to sprega DPS-a, da vi zastrašujete i ponižavate i obeshrabljujete ljude.

Poslije snimanja onog prebijanja Mijatovića, zlostavljanje se nastavilo u Centru bezbjednosti. Kasnije ću naći ovdje kako se zove policajac koji ga je pljuvao u vrijeme korone i koji ga je toki vokijem u srce udario da mu zastane srčani. Poslije toga je u takvom stanju, tako prebijen poveden kod tužioca. Poveden je prvo kod doktorke, da vidim kako se zove doktorica, doktorica koja se već proslavila kao aktivista DPS-a. Dino Hrković, tako se zove policajac koji je udario i pljuvao ovog malog Mijatovića.

Ne mogu ovdje sada da nađem nije ni bitno, doktorica kod koje je poveden na pregled krivotvorila je izvještaj, tako kad mu je pozlilo ponovo su radili izvještaj i opise povreda. Žena gradonačelnika, tužiteljka, je pristala u takvom stanju da ga pregleda. Naravno, tužiteljka je žena gradonačelnika koji je iz DPS-a i sve je to vama lijepo. Zeković koji je za kontrolu policije donedavno bio on kaže - jeste bilo je malo nešto prekoračenja. Za sve te svoje takve izvještaje nelegalne nagrađen je mjestom državnog sekretara u Ministarstvu za manjinska prava. Ni na jedan slučaj zlostavljanja mi niste odgovorili. Šta je bilo sa vladikom Ostojićem Metodijem. Ko je odgovarao za to prebijanje? Onaj vaš karataš tamo iz policije je li, za koga cijela Pljevlja znaju.

Žene koje su trovane u Baru suzavcem, je li bilo potrebno da se baca suzavac na žene koje su mirno protestovale. Nije bitno ni ja ni Vi u ovom trenutku što kažemo, građani Crne Gore znaju šta se dešava i šta se desilo i građani Crne Gore će vas kazniti. Ovo su potezi očajni, to što Milo Đukanović sa svojom policijom radi. To su potezi očajnika, ali nemojte imati iluzije da ćete narod Crne Gore prepasti zato što se mi borimo za istinu, vi za laž, mi za ljubav, vi za mržnju, mi u

ime Boga, a vi u ime đavola i para. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 12:20:22)

Hvala, poslanice Jočić.

Poslanik Milutin Đukanović postavlja pitanje i onda slijedi poslanik Milić.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (23.07.20 12:20:31)

Poštovani građani, postavio sam pitanje ministru unutrašnjih poslova Mevludinu Nuhodžiću. Pitanje glasi - da li državljani Crne Gore koji već duže vrijeme žive i rade u inostranstvu u skladu sa Ustavom mogu da ostvaruju svoje biračko pravo u Crnoj Gori? Vrlo jednostavno pitanje, ali mi znamo da će ministar pokušati na razne načine da ovo učini kako on voli da kaže korisnim nejasnoćama.

Član 45 stav 1 Ustava Crne Gore je više nego jasan i glasi, citiram: "Pravo da bira i da bude biran ima državljanin Crne Gore koji je navršio 18 godina života i ima najmanje dvije godine prebivalište u Crnoj Gori". Šta je ovdje problem? Ovdje je problem kako aktuelni režim, odnosno vlast tumači šta znači imati prebivalište. Iz tog razloga imamo sve probleme sa biračkim spiskom, sa brojem stanovnika, sa brojem školovanih učenika itd. i tome slično. Gospodine Nuhodžiću, pokušaću da Vas podsjetim na neke elementarne činjenice. Kako se prebivalište definiše u Zakonu o prebivalištima u Crnoj Gori? Prebivalište je mjesto na teritoriji Crne Gore u kojem se crnogorski državljanin nastanio sa namjerom da u njemu stalno živi, a što je središte njegovih životnih aktivnosti i sa kojim mjestom ima trajnu povezanost. Vrlo jednostavno.

Kako u Srbiji kako zakon definiše prebivalište? "Prebivalište je mesto u kome se građanin nastanio sa namerom da u njemu stalno živi, odnosno mesto u kome se nalazi centar njegovih životnih aktivnosti profesionalnih, ekonomskih, socijalnih i drugih veza koje dokazuju njegovu trajnu povezanost sa mestom u kome se nastanjuje".

Zakon vaših velikih prijatelja kako glasi u Hrvatskoj: "Prebivalište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj je osoba stalno nastanjena radi ostvarivanja svojih prava i obaveza vezanih za životne interese kao što su porodični, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi".

Vrlo jasno definisano šta je prebivalište. Pitanje je onda veoma lako. Da li neko ko živi i radi duži vremenski period u inostranstvu ima pravo da glasa u Crnoj Gori? Naravno i odgovor je jednostavan, ta osoba, taj građanin, to lice ne može da ostvaruje biračko pravo u Crnoj Gori, ali šta radi aktuelni režim? Aktuelni režim krši zakon, krši Ustav i krši zakon i dozvoljava da ta lica ostvaruju pravo glasa i da nama, domicilnim, koji žive ovdje u Crnoj Gori određuju sudbinu. E gospodine Nuhodžiću to ću u komentaru na Vaš odgovor da Vam saopštim. Demokratski front se dobro pripremio i uradiće sve da se ova zakonska norma ispoštuje, a Vi kao ministar unutrašnjih poslova stavili ste mnogo na svoja leđa. Iza te vaše nevine i benigne face i lica krije se najopasniji podanik Demokratske partije socijalista. Vi upravljate represivnim aparatom, moja koleginica Marina Jočić i druge kolege su jasno precizirale šta vi sve tu radite i još ste jedan od glavnih kreatora izbornih krađa Demokratske partije socijalista.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 12:24:58)

Ministre Nuhodžiću, da čujem odgovor.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (23.07.20 12:25:03)

Uvaženi poslaniče Đukanoviću, na Vaše riječi i kvalifikacije ne želim da odgovaram, mi se dugo znamo i saradivali smo u jednom vremenu, o njemu neću pričati. Mislim da iz tog vremena

mnogo toga o meni znate i čudi me da takve kvalifikacije dajete. One su u svrhu Vašeg političkog profita koji želite da ostvarite i ja to razumijem, ali ja na taj način zbog onog našeg ranijeg rada i radnog druženja neću to Vama da kažem. /upadice/ Radili smo na zakonu zajedno, mnogo sati zajedno u toj radnoj grupi. To sam mislio, ne bih se ni ja družio vjerujte mi nemam vremena za to. Pa ja sam o prošlom vremenu govorio.

Uz prethodnu napomenu da je uvaženi potpredsjednik Vlade, gospodin Zoran Pažin, već govorio na ovu temu i da se vjerovatno dio argumentacije mora ponoviti Ustavom Crne Gore je propisano između ostalog da pravo da bira i da bude biran ima državljanin Crne Gore koji je navršio 18 godina života i ima najmanje dvije godine prebivališta u Crnoj Gori. Shodno Ustavu Crne Gore Zakonom o izboru odbornika i poslanika propisano je da pravo da bira i da bude biran za poslanika ima birač koji je navršio 18 godina života, koji je poslovno sposoban i koji ima prebivalište u Crnoj Gori najmanje dvije godine prije dana održavanja izbora. Članom 9 Zakona o biračkom spisku između ostalog propisano je da se u birački spisak upisuje državljanin Crne Gore koji imaju biračko pravo, a nakon donošenja odluke o raspisivanju izbora i lica koja biračko pravo stiču najkasnije na dan izbora prema mjestu prebivališta. Takođe, birač koji ima boravište u inostranstvu, upisuje se u birački spisak prema posljednjem prebivalištu prije odlaska u inostranstvu.

Crnogorski državljanin koji se iseljava iz Crne Gore da bi se nastanio u drugoj državi sa namjerom da u njoj stalno živi odjavu prebivališta može podnijeti područnoj jedinici ili filijali za građanska stanja i lične isprave Ministarstva unutrašnjih poslova u opštini u kojoj ima prijavljeno prebivalište. Takođe, crnogorski državljanin može odjavu prebivališta podnijeti diplomatsko-konzularnom predstavništvu Crne Gore u roku od 15 dana od dana njegovog nastanjenja u drugoj državi. Napominjem da je Zakonom o registrima prebivališta i boravišta nije propisana obaveza odjave prebivališta već je ista propisana kao mogućnost.

U skladu sa navedenim crnogorski državljanin koji imaju prijavljeno prebivalište u Crnoj Gori duže od dvije godine imaju biračko pravo u skladu sa Ustavom i pozitivno pravnim propisima Crne Gore koji regulišu ovu oblast mogu ostvariti svoje biračko pravo. Više puta su najšira javnost ovaj dom i ova radna tijela u prethodnom periodu bili u prilici da se upoznaju sa aktivnostima koje sprovodi Ministarstvo unutrašnjih poslova na unapređenju izbornog procesa što u dijelu političkih kriterijuma jedan je od uslova je za pristupanje Evropskoj uniji. U društvu zasnovanom na vladavini prava za koje vjerujem da se svi zalažemo i vlast i opozicija i civilni sektor i mediji, jačanje povjerenja građana u instituciji integritet izbornog sistema je naš zajednički zadatak i svi treba da budemo posvećeni tom cilju.

U tom smislu podsjetiću da je na nivou MUP-a i formiran tim koji ima zadatak da prati, usmjerava i organizuje realizaciju obaveza koje proizilaze iz izbornih zakona. Birački spisak je uređen po najvišim međunarodnim standardima, ta je tačnost na visokom nivou da građani ne treba da imaju dilemu da li je birački spisak pouzdan. Ponavljam, nema lažnih identiteta niti fantom birača u biračkom spisku. Ni jedan državljanin Crne Gore ne može u posjedu imati dva ista važeća dokumenta, niti može biti upisan na izvodu iz biračkog spiska na više biračkih mjesta. Dakle, imamo najčistiji birački spisak sa najvišim stepenom ažurnosti, regularnosti i tačnosti podataka. Takođe, imamo potpuno transparentan uvid u birački spisak i promjene koje su u njemu izvršene na osnovu upravnih postupaka koje građani pokrenu na lični zahtjev, a koji se automatski generiše u biračkom spisku.

Zato nije cjelishodno porediti rezultate popisa stanovništva sa biračkim spiskom, jer su u pitanju evidencije koje se međusobno razlikuju po metodologiji, nastanku i načinu vođenja istih. Da budem još precizniji iz biračkog spiska se svakodnevno brišu lica koja su izgubila biračko pravo, smrću, gubitkom crnogorskog državljanstva, odjavom prebivališta iz Crne Gore i upisuju se nova lica koja su stekla biračko pravo, punoljetstvom, prijavom prebivališta u Crnoj Gori i prijemu u crnogorsko državljanstvo.

Dakle, u birački spisak su upisani isključivo birači koji imaju biračko pravo. To se ne može praviti poređenje sa podacima koje proizvodi Uprava za statistiku imajući u vidu različite prirode aktivnosti, različite metodologije prikupljanja podataka i svrha je za koju su prikupljeni podaci namijenjeni. Svi kojima je omogućeno da ostvare uvid u birački spisak političke stranke, nevladine organizacije i svi zainteresovani kojima zakon dozvoljava mogu uvidom donijeti samo jedan zaključak. Riječ je o apsolutno kvalitetnoj i ažurnoj bazi ličnih podataka koja se vodi profesionalno i

savjesno i u kojoj je na današnji dan upisano 540.656 birača.

Ono što želim ovdje da podsjetim i da na taj način odagnam bilo kakvu sumnju, mogućnost zloupotrebe jeste da postoje brojni mehanizmi provjere, kontrole i nadzora. Ministarstvo unutrašnjih poslova raspolaže i sa civilnim AFIS sistemom za deduplikaciju otisaka prstiju kao i uređajem za elektronsku identifikaciju birača koji se nalazi na svakom biračkom mjestu.

Kao dodatni mehanizam kontrole nedavno sam formirao ekspertski tim za praćenje ažurnosti i tačnosti biračkog spiska od raspisanih izbora do dana proglašenja konačnih rezultata izbora u čijem su sastavu predstavnici MUP-a i nevladinih organizacija. O stepenu ozbiljnosti sa kojim pristupamo obavezama iz izbornog procesa govori činjenica da misija kancelarija OEBS-a za demokratske institucije ljudska prava ODIHR prepoznala je i uvažila ove napore Ministarstvo unutrašnjih poslova. U prilog iznijetim ocjenama ide i okolnost da je prilikom posljednje misije ODIHR-a nije bilo primjedbi kada su u pitanju aktivnosti, nadležnosti MUP-a. Tendenciozne i zlonamjerne izjave neće spriječiti Ministarstvo unutrašnjih poslova da nastavi da svoj posao koji i do sada obavljaju na odgovoran, profesionalan i transparentan način.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 12:31:30)

Hvala ministre, uz podsjećanje da ste prekoračili vrijeme.
Kolega Đukanović, da čujemo Vaš komentar odgovora.
Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (23.07.20 12:32:33)

Kad neko ne govori istinu, kad tad mora da progriješi.

Čuli ste poštovani građani, ministra koji je maltene ovdje javno saopštio možete vi da se iselite iz Crne Gore, možete da živite u kojoj god hoćete državi svijeta, ako se ne odjavite vi i dalje imate prebivalište u Crnoj Gori i to je potkrijepio zakonskim normama.

Gospodine Nuhodžiću i Hitler je radio sve po zakonu. Još jednom ponavljam evo i Zakona Hrvatske. Šta je prebivalište? "To je mjesto u kojem je osoba stalno nastanjena, radi ostvarivanja svojih prava i obaveza vezanih za životne interese kao što su porodični, profesionalni, ekonomski i socijalni, kulturni i drugi". Što ste vi nasiljem parlamentarne većine usvojili norme da može neko da zadrži prebivalište, a da se ne odjavljuje to je klasični teror?

Pošto slijedite u svemu Hrvatsku što ne slijedite Hrvatsku i u ovom zakonu? Hrvatska ima provjere terenske. Ode i provjeri da li ta osoba živi na toj adresi, ali nećete. Zbog čega nećete ministre? Zato što hoćete da kradete narodnu volju. Zbog toga nećete to da radite. To je svakome jasno kao dan. Ja sam Vam postavio i ovo pitanje, znao sam da ćete da se pogubite, da nemate argumente. Još jedan prilog Vašoj pogubljenosti je sljedeći. Vi ste prije nekoliko dana ovdje saopštili da u Crnoj Gori živi 680.000 državljana, znači da stanuje u Crnoj Gori 680.000 državljana. Kad dodamo građane Crne Gore koji nemaju državljanstvo, a njih je oko 40.000 vi ste saopštili gospodine ministre frapantan podatak da u Crnoj Gori trenutno živi 720.000 stanovnika.

Premijer Duško Marković kad je odgovarao na pitanje Demokratskog fronta kad smo predlagali da se svakom punoljetnom licu obezbijedi pomoć u vrijeme korone od 222 evra, a maloljetnom od 111 evra računaj da to iznosi oko 120 miliona evra, pa tada je premijer priznao da u Crnoj Gori ne živi više od 450.000 punoljetnih stanovnika, znači i onih koji imaju državljanstvo i onih koji nemaju državljanstvo. Nijesam vam slučajno rekao uprtili ste veliko breme na vaša leđa, em kradete izbore, em progonite pravoslavni narod. Nemojte to da radite ministre. Neće vam pomoći ta benigna i bezazlena faca.

Odakle Vama pravo da spominjete druženje sa mnom. Ja se nikad u životu nijesam družio sa Vama. Sjedjeli smo u jednoj radnoj grupi i šta je posljedica rada u toj radnoj grupi? Prevarili ste nas. Obezbijedili ste elektronsku identifikaciju birača koja ne može da razlikuje falsifikovani lični dokument od originala i to Vi nazivate druženjem. Ja se stidim što sam sa Vama sjedio u toj radnoj grupi, bio sam tada po malo naivan, vjerovao da ovdje ipak postoji nekog duha od visokih funkcionera da su spremni da urade nešto pošteno. Nijeste ništa, samo obmanjujete. Ovdje ni na

jedno pitanje nijeste odgovorili kako policija brutalno prebija ljude. Po 100 puta vam dokazujemo kako kradete izbore, ali i tome ima lijeka.

Vidjeli ste da je Demokratski front pokrenuo snažnu akciju da se spriječi dolazak ljudi iz inostranstva, odnosno da uradimo sve da se poštuje ustavna norma, zakonska norma da ne bi oni koji nemaju pravo na prebivalište dolazili da odlučuju o našoj sudbini, a takvih akcija će ministre da bude puno. Zaboravite danas i sa ovoga mjesta poručujemo da niko neće moći da ostvari biračko pravo, umjesto ovih što ne mogu da dođu iz inostranstva. To su tzv. fantom birači kad pripadnici MUP-a i ljudi bliskih vlasti dolaze na biračka mjesta umjesto ljudi koji su ostali u inostranstvu sa njegovom fotografijom, ali sa podacima osoba koje su ostale u inostranstvu, a koje se nalaze u biračkom spisku. Nemojte to ministre slučajno da pokušate. Odgovor Demokratskog fronta će biti brutalan. Nemojte da šaljete ljude da vrše državni udar. To se ne može drukčije nazvati nego državni udar ili pokušaj državnog udara.

Ministre, toliko argumenata imamo i nama je rekreacija s Vama da raspravljamo sa Vašim lažima, tako moram da kažem, jer to se drugačije ne može nazvati, kad Vi ovdje ustanete i pričate, taj birački spisak dobar moramo imati povjerenje da se to vodi tačno i precizno. Kome pričate, pitam Vas još jednom. Još jednom vrlo jasno i precizno, da li neko ko živi u Luksemburgu 30 godina, tamo mu se djeca školuju, ima državljanstvo Luksemburga, tamo je zaposlen, tamo mu supruga radi, da li može da glasa u Crnoj Gori i da li ispunjava rezidencijalni uslov o tome da ima 24 mjeseca neprekidno prebivalište u Crnoj Gori? Ministre, svakome je ovo jasno. Nemojte da odgovarate da se još više gubite u Vašim lažima i obmanama.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 12:39:08)

Poslaniče, je li ovo bilo dopunsko pitanje? Poslaniče Đukanoviću, da bih čuo samo da vidim šta traži ministar. Izvolite ministre. /upadice/ Poslaniče Đukanović saslušajte me.

Ministre Nuhodžić, proceduralno nemate. Nije postavio dopunsko pitanje.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (23.07.20 12:39:29)

Što se bojite što ću da kažem. Mogu li da odgovorim na njegovo pitanje? Zašto ne mogu da pojasnim? /upadice/

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 12:40:17)

Kolega Đukanoviću dobićete opomenu samo zbog vikanja iz mjesta ni zbog čega drugog. Poštujem Poslovnik tako da, molim Vas smirite se da ne unosite nervozu bespotrebno. Ministre Nuhodžić postavite pitanje kolega Milić, pa ćete Vi odgovoriti. Izvolite.

Kolega Milić. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ (23.07.20 12:40:34)

Zamolio bih... /upadice/

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 12:40:48)

Dajem pauzu.

Poštovane kolege i kolegice nastavljamo sa radom.

Molio bih vas na maksimalno poštovanje vremena od tri, od pet minuta, tako da to će biti princip sada u nastavku i za to se moramo zahvaliti pređašnjim kolegama koji zbilja nijesu poštovali vrijeme. Nastavljamo sa kolegom Srđanom Milićem koji postavlja pitanje.

Izvolite kolega Miliću.

SRĐAN MILIĆ (23.07.20 12:46:46)

Ne znam što od mene počinje to pravilo jer smatram da prvi osnov da smo svi jednaki u pravima i u obavezama treba biti za svakoga.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (23.07.20 12:46:55)

Poslaniče Milić to možete prebaciti na mojoj ranijoj toleranciji, što ja smatram da je doprinijelo incidentu koji je bio ružan maloprije, to zahvalite meni u ovom periodu. Samo izvolite.

SRĐAN MILIĆ (23.07.20 12:47:13)

Kod mene neće biti incidenta sigurni budite.

Dakle, gospodine Nuhodžiću hvala Vam velika što ste mi omogućili da konačno dobijem odgovor od direktora Uprave policije, jer da nijesam Vama postavio pitanje ne bi mi se ministar policija javio. Kakav mu je odgovor bolje da ga nije slao, a ono što mi je poslao svodi se na sljedeće. Ne možemo da prčamo, moramo da se čujemo.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (23.07.20 12:47:39)

Kolega Miliću, molim Vas u sali poštuju vrijeme kolege Milića. Počnite.

SRĐAN MILIĆ (23.07.20 12:47:48)

Prvi odgovor je suprotan, gospodine Nuhodžiću, zapisnicima Savjeta za građansku kontrolu rada policije. Suprotan zaključcima, suprotan mojim prijavama i sve to postoji dokumentovano. Osam sati sam pričao ispred Skupštine Opštine sa onim policajcima. Evo ovde se meni uskraćuje tri minuta da progovorim kako je njima jednima bilo osam sati slušati sve o vama, o predsjedniku države, o Veselinu Veljoviću i sve to što sam rekao tamo ponavljam i ovde i nikakvih problema nema, o vama nije bio ništa posebno, a o ovima drugima bilo je sasvim suprotno. Ono što je bitno nije mi odgovoreno ko je kontrolisao one momke u bijelim majicama, nego mi je upućeno na drugi segment vašeg Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno vama su prebacili. Očekujem od Vas da mi u prvom javljanju odgovorite ko ih je kontrolisao i taj izvještaj i zapisnik tražim.

Još jedan genijalni odgovor, zaista genijalni odgovor. Pitao sam da li je bilo na prostoru ispred Sportskog centra u Budvi nekoga da su primijetili policajce i ko je imao suzavac od građana. Odgovoreno mi je da nije, nego da su svi suzavci tamo bili suzavci Ministarstva unutrašnjih poslova i onda su odgovorili ovdje, da ne gubimo vrijeme da čitam ovo to su gluposti, to je nevjerovatno. Gospodine Nuhodžiću, odgovoreno je da na onaj najvisočiji prozor u Sportskom centru neki građanin je uzeo i tačno kroz onu rupu ubacio suzavac. Odakle mu suzavac? To Jan Železni ne bi pogodio, a ne da su pogodili građani. Naravno, ovo je bruka i sramota i rekao sam na odboru. Onoga šišnjara i onu fukaru u policijskim uniformama ko je to napravio naću ga kad-tad. Pametnije Vam je da Vi meni sami kažete ko je zato što je iz moje porodice dijete bilo u onoj sali i tu sam završio.

Odgovarali ste mi oko Registra državljanstva i svega ostalog.

Gospodine ministre, zahvalnost kolegici koja je odgovorila na ova pitanja, izuzetno korektno, izuzetno profesionalno. Prvo, gospodine ministre odgovorili ste mi da 20% biračkoga spiska živi van Crne Gore, da ljudi koji se nalaze u biračkom spisku žive van Crne Gore, a trebaju da ostvare biračko pravo. Interesuje me samo gospodine ministre, ako možete da me prosvijetlite.

Kako će u situaciji kad je njima zabranjeno da izlaze iz zemlje da žive danas da dođu i da glasaju ovđe, kako ti izbori mogu da budu održani, ako već sad znate da 20% ljudi ne može da glasa?

Druga stvar koja je bitna rekli ste da u Registru državljana ima 92.000 ljudi koji se nalaze u biračkom spisku. Ja Vas pitam sad ministre - iz kojih zemalja su ti ljudi koji su registrovani u vašem Registru državljana. Konačno da mi saznamo, koliko ima tih koji su u Registru državljana Crne Gore a nalaze se u biračkom spisku, a vodi te ih kao da ne žive u Crnoj Gori? Da znamo koliko ih ima iz Njemačke, koliko ih ima iz Srbije, koliko ih ima iz Luksemburga, koliko ih ima iz svake zemlje.

U situaciji kada je ulazak u Crnu Goru onemogućen ljudima koji treba da ostvare biračko pravo ni jedan izborni proces se ne može sprovesti u skladu sa Ustavom i sa zakonom. Imate još jedan odgovor i završavam sa ovim uvodno.

Gospođa Baković mi je odgovorila - zato što ne postoje zakonski osnovi u zakonu ne možemo da sprovodimo terenski rad, a u obavezi su bili svi građani Crne Gore koji napušte Crnu Goru u periodu dužem od 90 dana da se prijave nadležnom organu MUP-a. Ja Vas pitam koji je to broj ljudi koji su se nakon 90 dana koji su napustili Crnu Goru javili MUP-u. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (23.07.20 12:51:47)

Hvala.

Ministre Nuhodžić, da čujem odgovor. Izvolite.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (23.07.20 12:51:53)

U korektnoj komunikaciji ono sve što tražite od Ministarstva dobijete i u pisanoj formi i ne bih sad to što ste dobili ja da komentarišem. To je to, a evo ako treba dodatna neka objašnjenja pošaljite - dobićete i mi smo tu zaista čini mi se korektni kad je u pitanju to što Vi tražite, a i Vi evo naglašavate. Hvala Vam zbog toga.

Želim kada je u pitanju ovo što se tiče Ministarstva unutrašnjih poslova i ono što se odnosi na nas, Vi ste dobili odgovor od Policije. Mislim da Ministarstvo unutrašnjih poslova ne želi da se niko skriva iza svojih funkcija da funkcija mu bude uslov da ne radi svoj posao u skladu sa zakonskim propisima i u skladu sa svojim nadležnostima. Želim da istaknem da je postupanje policije u Budvi bilo profesionalno u skladu sa Ustavom i zakonskim propisima.

Odgovor policije u okolnostima verbalnih uvreda i fizičkih napada bio je pravovremeno u skladu sa zakonom i standardima policijskih postupanja. Taj profesionalni odnos prepoznao je i Savjet za građansku kontrolu rada policije koji je povodom tih događaja iskazao stav da su policijske intervencije bile legitimne, osnovane, opravdane, ali da ne smiju biti kompromitovane prekoračenjem ovlašćenja. Zaista, to sam u prethodnom odgovoru gospođi Jočić govorio, da svi pojedinci koji su prekoračili ovlašćenja će biti sankcionisani kroz rad unutrašnje kontrole koja radi na svim ovim predmetima, na svim pojedinačnim slučajevima sa kojima je upoznata javnost.

Ministarstvo unutrašnjih poslova preduzima intezivne mjere i radnje u cilju utvrđivanja činjenica od značaja za ocjenu zakonitosti i postupanja policijskih službenika u svim slučajevima u kojima postoji sumnja da je prilikom postupanja došlo do nezakonite upotrebe prinude.

Takođe, želim da napomenem da iako u konkretnoj situaciji u Budvi nije bila i upitna identifikacija postupajućih policijskih službenika Savjet za građansku kontrolu je ocijenio da pojedini pripadnici interventnih grupa iz centara bezbjednosti Herceg Novi i Budva sa zaštitnom opremom nijesu imali jasne i vidljive odluke. To ste i Vi potencirali i to smo u jednom razgovoru koji smo imali potencirali Vi i ja taj problem.

Ista preporuka je ponovljena 24. juna 2020. godine i na osnovu Vašeg obavještenja prema Savjetu u kojem ste ukazali da su određeni policijski službenici koji su bili raspoređeni ispred zgrade Opštine Budva bez oznaka, Ministarstvo unutrašnjih poslova je u saradnji sa Upravom policije po hitnom postupku pokrenulo proceduru nabavke identifikacionih oznaka i svi policijski službenici sa zaštitnom opremom, uključujući i pripadnike interventnih grupa svih centara bezbjednosti opremljeni su potrebnim oznakama i na zaštitnoj opremi koju koriste. Time je riješeno

još jedno pitanje važno za kulturu odgovornosti i u policijskoj organizaciji. Uvažili smo bez odlaganja poziv i preporuku građanskog nadzora policije da se novinarima foto-reporterima i snimateljima dodijele fluorescentni prsluci sa oznakom PRESS zbog bolje vidljivosti i prepoznatljivosti medijskih djelatnika.

Što se tiče angažovanja privatnog obezbjeđenja u Opštini Budva, odnosno subjekta koji obavlja djelatnost zaštite. Direktor za bezbjednost postavi nadzor je izvršio vanredan nadzor nad primjenom Zakona o zaštiti lica imovine 26.06.2020. godine u Opštini Budva, tom prilikom je konstatovano sljedeće. Obezbjeđenje zgrade opštine Budva vršilo je privredno društvo Top force system d.o.o. iz Nikšića na osnovu ugovora od 24.06.2020. godine za period od 25.06.2020. godine do 29.06.2020. godine. Privredno društvo Top force system d.o.o. vršilo je obezbjeđenje zgrade Opštine Budva i 24.06. na osnovu ugovora zaključenog 23. juna po radnom nalogu za navedeni dan. Kontrolisan subjekt Top force system d.o.o. posjeduje rješenja za vršenje poslova fizičke i tehničke zaštite izdato od strane Uprave policije od 12.09.2019. godine. Na licu mjesta zatečeno je 15 zaštitara, zaštitara lica i imovine koji vrše poslove zaštite na osnovu radnog naloga izdatog od strane privrednog društva Top force system d.o.o. svi zatečeni zaštitari posjedovali su rješenja za vršenje poslova zaštite izdato od strane Uprave policije. Istima su obezbijeđene uniforme koje su izgledu i boji jasno razlikuju od uniforme pripadnika policije, vojske i drugih nadležnih organa, što definiše član 63 stav Zakona o zaštiti lica i imovine, a zaštitni znak istaknut na lijevom rukavu. U zgradi Opštine Budva izuzev zaštitara nijesu zatečeni drugi službenici Opštine zaduženi za primjenu Zakona o zaštiti lica imovine.

Navedene činjenice su utvrđene i u vanrednom upravnom nadzoru rada nad Centrom bezbjednosti Budva koji su za bezbjednosne poslove i nadzor 28.06.2020. godine uvidom u dokumentaciju i spise predmeta i prikupljanjem ostalih relevantnih informacija. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (23.07.20 12:57:51)

Hvala.

Poslaniče Miliću, da čujemo Vaš komentar odgovora.

SRĐAN MILIĆ (23.07.20 12:57:59)

Ministre, nikakvi zaštitni znakovi nijesu postojali. Ti ljudi su učestvovali u incidentima. Imate po zakonu da oni trebaju da sprečavaju indicente, a u slučaju da treba da budu napadnuti da traže asistenciju policije, a u ovom slučaju oni su napadali ljude i to imate na snimcima, ali to je manje bitno. Ko je sa njima sklopio ugovor? To sam Vas pitao. Potpuno neovlašćeno lice i nije moglo da sklopi taj ugovor, ali ostavimo to po strani i dalje stoji ono što sam rekao za ovaj odgovor Uprave policije vezano za suzavac i da se radi o jednom nevjerovatnom odgovoru jedne državne institucije. To je odgovor koji vrijeđa ogromnu većinu onih koji profesionalno i časno nose uniformu Policije Crne Gore. To kako su se ponašali, pa jedan od ovih komandira je rekao poslije posla ću se ja obračunati s tobom. Rekoh nemoj da čekaš sad ćemo odmah to da riješimo, posle je došao da mi se izvinjava. To je takav mentalni sklop, takvi ljudi su došli tamo da to proizvedu, a neka kažu kako su se na kraju zahvaljivali kad sam bio tamo. To je način kako neko dođe da spašava Crnu Goru od njih, od mene, od nas spašavate Crnu Goru.

Vraćamo se na ovaj dio koji je bitan za birački spisak. Još jedanput. U Registru državljana postoji 92.000, i u biračkom spisku, lica koji žive u drugim državama. Oni su bili u obavezi da poslije 90 dana što žive u tim državama prijave se MUP-u da su tamo otišli da žive. To nijesu uradili. Ono što radite je sljedeće.

U biračkom spisku Crne Gore ima crnogorskih državljana rođenih van Crne Gore kojima ste dali matični broj kao da su rođeni u Crnoj Gori 26.223. Samo po tom osnovu to je zloupotreba. Druga, u biračkom spisku Crne Gore oni koji su rođeni prije 1976. godine, van Crne Gore su rođeni, a dali ste im matični broj u Crnoj Gori kao da su rođeni - imate 20.566.

Onda sam vam pitao da li ste ikada kontrolisali one koji imaju boravište van Crne Gore, jer ti ljudi glasaju na dvoje nacionalnih izbora. U državi u kojoj žive i dolaze u Crnu Goru da glasaju,

rekli ste da nijeste, jer ne postoji pravni osnov. Nijesam vidio da je Ministarstvo unutrašnjih poslova pristupilo izmjeni zakona da bi obezbijedili pravni osnov, a pravni osnov postoji. Na kraju sam Vas pitao. Upoređivao sam samo dva grada, Andrijevicu i Gusinje, i pitao sam Vas kako je moguće da 15.04. konstatujete da je u biračkom spisku Andrijevice bilo 4.196, a 20.06.2020. godine 4.074 da je pad u Andrijevi, a da Gusinje koje ima isti broj stanovnika ima rast biračkog spiska. Znamo da je Gusinje opština gdje najmanje 30.000 naših ljudi živi samo u Njujorku. Znači, Gusinje sa najvećom emigracijom ima porast biračkoga spiska, a Andrijevice na 15 km od njih ima pad u biračkom spisku. Pa jasno je gospodine ministre da je ovo fiktivni plan da se prvo ovi ljudi koji ne mogu da dođu iz inostranstva obezbijedi za njih da glasaju ljudi iz pograničnog dijela prema Srbiji i da uđu da glasaju na njihova imena. Druga stvar koja je, gospodine ministre, potvrđeno je ovde da je jedan klaster vezan za izbore u Srbiji nakon 30.08. ako bude izbora, ali ti izboru su neustavni, ako budu na ovakav način sprovedeni da onemogućite ljudima da dođu da glasaju. Korona im je onemogućila da dođu da glasaju, a vi se držite kao da će biti normalnih izbora. Ti ljudi ne mogu da ostvare svoje ustavno pravo, neka glasaju za vas, ali neka dođu.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 13:02:22)

Hvala, poslaniče Miliću.

Ovim smo završili pitanja koja su bila upućena Ministarstvu unutrašnjih poslova, tačnije ministru Nuhodžiću.

Zahvaljujem Vam ministre i prelazimo na pitanja upućena Ministarstvu odbrane.

Sa nama je ministar Predrag Bošković, on ima samo jedno pitanje. Postavio ga je kolega Danijel Živković kojem dajem riječ.

Poslaniče Živkoviću, izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (23.07.20 13:02:54)

Hvala, poštovani potpredsjedniče Nimanbegu, poštovani ministre odbrane Boškoviću, uvažene kolegice i kolege, poštovani građani,

Ja sam u skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, ministru odbrane Predragu Boškoviću postavio pitanje koje se odnosi na dinamiku izvođenja radova na putnom pravcu između Kosanice, Glibača i Bobova koji izvodi Inženjerska četa Vojske Crne Gore. Dakle, prije par sedmica potpisan je ugovor o izvođenju radova na putnom pravcu Kosanica-Glibači-Bobovo i rekao bih da se radi o jednom veoma važnom projektu, veoma bitnom ne samo za opštinu Pljevlja nego prevashodno za seoski kraj koji je da kažem nepravedno izostao sa ove da kažem saobraćajne infrastrukturne staze.

Ono što je ključno jeste da Vojska Crne Gore što do sada pokazuje svojim djelovanjem na terenu nema samo tu bezbjednosnu ulogu u društvu, već ima veoma važnu civilnu komponentu što je pokazala i na djelu u prethodnom periodu. To se moglo vidjeti i u nekim situacijama prilikom velikih vremenskih nepogoda, a posebno i tokom trajanja epidemije korona virusa. Sada vidimo koliko je značajna Inženjerska četa Vojske Crne Gore koja čini mi se nema kraja u koji nije zašla u Crnoj Gori od juga, središnjeg regiona pa i samo od sjevera. Radilo se i u Ulcinju, Cetinju, vidimo da se danas radi u pet opština na sjeveru Gusinje, Petnjica, Bijelo Polje, Pljevlja i Kolašin.

Postavio sam ovo pitanje iako su skoro započeli radovi da vidimo kojoj dinamikom se izvode ti radovi na ovoj trasi koja će obezbijediti ne samo bolju saobraćajnu infrastrukturnu povezanost između ovih djelova pljevaljske teritorije, već je čini mi se značajno omogućiti i valorizaciju ukupnih poljoprivrednih potencijala koji ima pljevaljski kraj sa jedne strane i sa druge strane imati veoma značajan uticaj na razvoj potencijalnih turističkih potencijala koji ima Ljubišnja i Kanjon rijeke Drage.

Prema tome, ministre Boškoviću, očekujem Vaš odgovor i u pisanoj formi, a bilo bi značajno čuti, vjerujem za ukupnu javnost Crne Gore, pretpostavljam posebno za mještane ovih područja kojom dinamikom teku radovi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 13:05:20)

Hvala, poslaniče Živković.
Ministre Bošković, izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (23.07.20 13:05:27)

Poštovani potpredsjedniče Nimanbegu, dame i gospodo poslanici,

Gospodine Živkoviću, zahvaljujem na Vašem interesovanju i na postavljenom pitanju i mislim da je dobra prilika da i širu javnost upoznamo sa onim što su namjere Vojske Crne Gore prije svega, ali zajedno sa Opštinom Pljevlja i Rudnikom uglja.

Kao što znate Vojska Crne Gore ima svoje tri misije i treća misija je pomoć civilnom stanovništvu. U zadnjih nekoliko godina investirali smo velika sredstva u podizanje kapaciteta kako ljudskih, a prije svega materijalnih kada je u pitanju Inženjerska četa Vojske Crne Gore. Ono što je bitno naglasiti, a Vi ste to u obrazloženju svog pitanja istakli da je i danas Vojska Crne Gore prisutna na nekoliko lokaliteta pogotovo kad je Inženjerijska četa u pitanju. Ipak, ne samo kad je ona u pitanju već i drugi djelovi Vojske Crne Gore na obezbjeđenju državne granice na poziv Uprave policije vrši nadgledanje, monitoring i sprečavanje ilegalnih migracija u Crnoj Gori. Da se vratim na Vaše konkretno pitanje. Tiče se prije svega putnog pravca Kosanice-Glibači-Bobovo.

Dakle, znate da Opština Pljevlja i Ministarstvo odbrane, odnosno Vojska Crne Gore imaju veoma dobru saradnju u prethodnom periodu, Vojska Crne Gore je kroz Inženjerijsku četvu već bila prisutna Opštini Pljevlja. Zajedno sa Opštinom Pljevlja radimo na rješavanju jednog veoma važnog pitanja za pripadnika Vojske Crne Gore stacioniranim u Pljevljima, a to je izgradnja stambene zgrade za potrebe pripadnika Vojske Crne Gore i ona će svakako narednih dana biti započeta. Što se tiče samog putnog pravca on proizilazi iz ovog ugovora o poslovno tehničkoj saradnji sa Opštinom Pljevlja koje Ministarstvo odbrane ima, a između ostalih putnih pravaca koji se nalaze u tom ugovoru koji su Opština Pljevlja i Ministarstvo odbrane zaključili nalazi se i putni pravac Kosanica-Glibači-Bobovo.

Za navedeni pravac prvobitna projektna dokumentacija je urađena još davne 1984. godine koju je uključivao i Meštrevac, odnosno put do granice sa Bosnom i Hercegovinom i kasnije prema opštini Foča u Bosni i Hercegovini. Probu je radila tadašnja Jugoslovenska Narodna Armija takođe u saradnji sa lokalnom samoupravom i Rudnikom uglja. Opština Pljevlja u saradnji sa Rudnikom uglja opet je pokrenula inicijativu da zajedničkim naporima taj putni pravac dovedemo na jedan značajno kvalitetniji nivo kako bi upravo ljudi koji žive na tom kraju ili oni koji su sa tog kraja potekli, a htjeli bi ulagati u određene biznise na tom području mogli imati kvalitetniju infrastrukturu za turizam i za određeni biznis koji tamo planiraju. Planirano je da se radovi realizacije na ovoj pravcu u dužini od 22 km. i Vojska će u početnom periodu biti angažovana na tri različite lokacije ukupne dužine oko 8 km. Paralelno sa radovima na ovim dionicama Opština Pljevlja je pristupila izradi elaborata o eksproprijaciji zemljišta kojim će se regulisati imovinsko-pravni odnosi na kompletnom putnom pravcu i stvoriti uslovi za rekonstrukciju ovog pravca u punoj dužini i pripremi istog za završne radove u gornjem stroju puta.

Radovi se izvode u skladu sa projektnom dokumentacijom koja je izrađena i revidirana 2009. godine, a prema toj projektnoj dokumentaciji predmetni putni pravac sa većim dijelom se poklapa sa trasom postojećeg puta, a na određenim djelovima potrebno je ispravljanje krivina i proširenje trupa puta.

Vojska Crne Gore angažujući kapaciteti Inženjerijske čete u jednom zaista kompleksnom okruženju i pod epidemiološkom situacijom krenula je u izradu grubih zemljanih radova koji se realizuju uz planiranu dinamiku sa određenim zastojima. Ti zastoji su u početku bili posljedica epidemiološke situacije gdje je Inženjerijska četa bila angažovana u jednoj drugoj opštini u Crnoj Gori, pa je morala biti u izolaciji određeni vremenski period, ali nakon toga radovi su odmah i nastavljeni.

Ovakvom vrstom partnerstva lokalna uprava dobija dobra koja će unaprijediti ne samo lokalnu saobraćajnu infrastrukturu već na trajno korišćenje ostati i široj zajednici. S druge strane

ono što benefiti Vojske Crne Gore jeste što kroz ove aktivnosti se oni obučavaju, stiču individualna znanja i vještine, a kroz dobru organizaciju rukovođenja i komandovanja izgrađuju i kolektivne sposobnosti naše Inženjerijske čete.

Ovo je primjer jedne korisne situacije kako za Vojsku Crne Gore tako svakako i za lokalnu zajednicu opštine Pljevlja na tom mikrolokalitetu koji gravitira prema Kosanici i Bobovu. U svakom slučaju mislim da Vojska u narednom periodu će se još intenzivnije posvetiti ovom putnom pravcu, angažovati neke dodatne kapacitete. Ponavljam bez dobre ideje, Opštine Pljevlja prije svega, pomoći Rudnika uglja u ovom situaciji, sve bi ovo bilo mnogo teže. Srećni smo i ponosni što imamo jednu ovakvu saradnju i komunikaciju i mislim da ćemo u jednom vrlo kratkom roku imati ovaj putni pravac spreman za korišćenje svih onih koji su zainteresovani da vide jedan krajolik koji je u dugom vremenskom periodu bio zaista, ne mogu reći zaboravljen, ali vrlo teško dostupan kada je infrastruktura u pitanju. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (23.07.20 13:11:45)

Hvala, ministre Boškoviću.
Poslaniče Živković da čujemo.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (23.07.20 13:11:50)

Hvala, poštovani ministre, na odgovoru.

Vjerujem da su onim što ste sada kazali zadovoljni ljudi koji žive na ovom području pljevaljske opštine. Takođe, znamo da je to višegodišnji projekat, da je taj projekat, kao što ste kazali za ovu trasu urađen već davne 1984.godine, revidovan 2009. godine. Ono što je ključno napomenuti jeste upravo ova uloga, uloga Vojske Crne Gore u državi, a to je ta civilna komponenta odnosno vraćanje duga građanima i stanovništvu, približavanje vojske što se može vidjeti po posljednjim istraživanjima koje Vojska Crna Gore uživa u smislu povjerenja kod građana. To je jedno.

Drugo, 2019. godine Vojska je učestvovala u rekonstrukciji preko 190 km puteva u Crnoj Gori. Radi se o nepristupačnom terenu i čini mi se da je ova Inženjerska četa pokazala visok nivo sposobnosti da odgovori i najtežim izazovima, jer se zaista radi o nepristupačnim terenima, posebno na seoskom području. Ono što bih tu doveo u vezu jeste upravo politika koju sprovodi vladajuća većina okupljena oko Demokratske partije socijalista. Mi smo svjesno i vrlo vizionarski ucertali koordinate kretanja Crne Gore. Crne Gore savremene evropske države sa ciljem usvajanja evropskog sistema vrijednosti. Taj put čini mi se dosta je težak zbog različitih okolnosti i situacija koje su otežane zbog unutrašnjih prilika u našoj državi. Voljeli bismo da je drugačije, voljeli bismo da idemo tom trasom nekim drugačijim auto-putem, ali izabrali smo malo taj otežaniji put koji čini mi se djeluje po geografskim karakteristikama kao i ovaj auto-put i ova prva dionica auto-puta koji gradimo prevashodno zbog toga što postoje unutrašnji elementi u velikom procentu u opozicionim redovima koje vrlo sinhronizovano i strategijski djeluju na skretanju takvog puta. Mi alternativu nemamo. Imamo samo taj jedan put koji smo ucertali. Znamo da oni koji destruktivno djeluju na sistem u Crnoj Gori vrlo smišljeno sa različitih adresa postavljaju prepreke upravo nama na tom putu. Neka budu sigurni u jednu činjenicu da ćemo biti vrlo inspirisani i motivisani da gradimo mostove preko tih prepreka, da bez obzira koliko pokušavaju da nas sputaju u ostvarivanju naših planova u tome neće uspjeti. Bez obzira kakav god stepen motivacije da pokazuju institucije sistema i ova vladajuća većina će uvijek emancipatorski djelovati na sve demokratske procese u Crnoj Gori i finalizovati ono što je naš cilj, a to je članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji.

Ono što je ključno jeste da ćemo se mi kao vladajuća većina boriti da sačuvamo građanski koncept države, multinacionalne države, države zasnovane na antifašističkim vrijednostima i da ćemo upravo kao što Inženjerska četa Ministarstva odbrane radi na terenu po nepristupačnim predjelima i mi pod otežanim uslovima raditi, ali sigurno Crnu Goru dovesti do konačnog cilja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 13:15:20)

Hvala, poslaniče Živković.

Ovim smo završili pitanje koje je bilo upućeno ministru Boškoviću. Ja mu zahvaljujem. Prelazimo na pitanja upućena Ministarstvu ekonomije. Sa nama je ministarka Dragica Sekulić, pozdravljam je. Dajem riječ prvom poslaniku da uputi pitanje, a to je kolega Radoš Zečević, poslije Vas je kolega Branko Radulović. Izvolite.

RADOŠ ZEČEVIĆ (23.07.20 13:15:46)

Hvala.

Poštovana gospođo Sekulić,

Ja sam Vas pitao kada će konačno završiti stečajni postupak u Kombinat u aluminijuma i šta su prepreke da ovaj postupak do sada nije završen. Tu obrazloženje bukvalno da ne treba, znate i sami 2013. godine uveden stečaj, tamo su Zakonom o stečaju neki rokovi predviđeni. Šta se sve dešava oko Kombinata, koji je značaj Kombinata i tako dalje. Izlišno je pričati, Vi to svakako dobro znate. Prosto radi ljudi, mojih prijatelja koji i dalje rade u toj fabrici onako kako rade, gdje su im sva prava kao radnicima suspendovana, znate i sami šta to znači za njihov status i prosto ovo jedno pitanje je i logično, pa bih Vas molio da nam date iscrpan odgovor. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 13:16:51)

Hvala, kolega Zečević.

Ministrice Sekulić. Izvolite.

DRAGICA SEKULIĆ (23.07.20 13:16:56)

Zahvaljujem uvaženi potpredsjedniče, uvaženi poslanici, uvaženi poslaniče Zečeviću,

Sami ste rekli stečaj u Kombinat u aluminijuma krenuo je od 2013. godine, ali ste zaboravili da pomenete da je to urađeno rješenjem Privrednog suda, kao što zakon i nalaže. Samim tim stečajni postupak nakon otvaranja sprovodi Privredni sud kao nadležni sud u skladu o Zakonu o stečaju.

Samim tim Privredni sud je prava adresa za Vaše pitanje, jer Ministarstvo ekonomije niti može niti smije uticati na stečajni postupak, njegovo trajanje i njegovo funkcionisanje. Ja ću s obzirom na to da ste mi postavili ovo pitanje dati par informacija o tome šta se dešavalo u Kombinat u aluminijuma od otvaranja stečaja do dana današnjega, ali ne možete od mene očekivati da vam dam informaciju o tome kad će stečaj biti zaključen, jer je to u nadležnost stečajnog upravnika, stečajnog sudije i samim tim Privrednog suda i u to ne bih smjela da ulazim.

Nakon otvaranja stečajnog postupka nastavljen je proizvodnja u KAP-u kako bi se spriječilo njeno havarijsko gašenje koje bi prouzrokovalo značajnu materijalnu štetu i ekološke posljedice većih razmjera koje bi nastale usljed eksplozija, isparavanja smolnih para i ostalih štetnih gasova opasnih po zdravlju i život ljudi. Nastavkom proizvodnje nije samo spriječeno havarijsko zaustavljanje i nastanak štete već su postignuti i drugi ciljevi, održana su u proizvodnoj funkciji fabrička postrojenja koja su zaštićena od propadanja i krađa, obezbijeđenja je bolja tržišna pozicija Kombinata aluminijuma kao stečajnog dužnika radi lakšeg i boljeg unovčenja njegove imovine i povoljnijeg namirenja stečajnih povjerilaca i obezbijeđeni su uslovi za ostvarenje ekonomskih i socijalnih ciljeva.

Bez bilo kakve državne pomoći organizaciju proizvodnje u Kombinat u aluminijuma po osnovu ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji preuzeo je Uniprom d.o.o Nikšić pod svojim imenom i uz obavezu da finansira proces proizvodnje i sve obaveze koje nastanu iz tog procesa, sirovinu, električnu energiju, zarade i poreze i doprinose na zarade, propisane poreze i druge

obaveze, da snosi eventualne gubitke iz proizvodnje, da očuva vrijednost preuzete imovine kao na dan preuzimanja organizacije proizvodnje i da nadoknadi njeno eventualno umanjeње po bilo kom osnovu. Uniprom je po Ugovoru o prodaji zaključenim sa KAP-om o stečajju dana 10.06.2014. godine, kupac imovine KAP-a u stečajju za cijenu od 28 miliona eura i planirana su investiciona ulaganja u iznosu od 76 miliona eura. Sa kupcem je potpisan Ugovor o prodaji u junu, a u avgustu uplaćen je preostali dio kupoprodajne cijene umanjeњen u skladu sa potpisanim aneksima čime je okončan postupak prodaje imovine Kombinata alumijuma u stečajju.

Nakon isplate kupoprodajne cijene započete su aktivnosti oko primopredaje imovine između prodavca i kupca poslije čega je Uniprom kao kupac nastavio djelatnost sa kupljenom imovinom KAP-a u stečajju pod nazivom svoje firme, a stečajni postupak nad KAP-om kao stečajnim dužnikom nastavio se u skladu sa Zakonom o stečajju. Dakle, u toku stečajnog postupka prodata je cjelokupna imovina stečajnog dužnika, a ne stečajni dužnik kao pravno lice.

Od sredine 2015. godine Kombinat aluminiјuma radi kapacitetom od oko 50 hiljada tona tečnog metala godišnje. Od momenta preuzimanja do danas u postojećе i nove kapacitete KAP-a uloženo je preko 40 miliona eura. Investicije su se odnosile na generalni remont ćelija, projekat gasifikacije, opremu i infrastrukturu, kao i za izgradnju fabrike za proizvodnju legura u formi malih ingota i fabriku za proizvodnju trupaca koji će dati proizvode veće dodate vrijednosti. Ulaganjem u nove proizvodne progone aktivno se radilo na proširivanju kapaciteta uz neophodnu tehničko-tehnološku modernizaciju kako bi se smanjila jedinična cijena proizvodnje, a samim tim i povećala konkurentnost na internacionalnom tržištu.

Dodatno u pripremi je izgradnja fabrike za proizvodnju blokova i fabrike za proizvodnju aluminiske žice. U toku si i investicije u elektroenergetska postrojenja sa ciljem obezbjeđenja sigurnog napajanja energijom starih i novih postrojenja, a sve pokrenute investicije su neophodan uslov da se KAP dovede na nivo modernih profitabilnih fabrika aluminiјuma sa riješenim ekološkim pitanjima. Trenutno je zaposleno 567 radnika od kojih je 34 u novootvorenoj fabrici za proizvodnju legura u formi malih ingota i prosječna neto plata je oko 790 eura.

Što se tiče arbitražnih postupaka iz medija ste upoznati sa njihovim rezultatima, a uskladu sa svim prethodno navedenim koristimo priliku da informišemo da nije moguće prognozirati kada će se okončati ovaj stečajni postupak. Ponavljam, da to nije u našoj nadležnosti, jer je okončanje bilo kojeg, pa i ovog stečajnog postupka, uslovljeno sa okončanjem niza parnica koje su u toku, kao i okončanjem međunarodnih sudskih i domaćih postupaka. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 13:22:30)

Hvala, ministrice Sekulić.
Poslaniče Zečević, izvolite.

RADOŠ ZEČEVIĆ (23.07.20 13:22:34)

Poštovana gospođo, Vi ste zaista dali iscrpan odgovor za sve ono što ja nijesam pitao. Evo prebacili ste lopticu u dvorište Privrednog suda. Mislio sam, s obzirom na resor koji pokrivata, da i Vi imate takvu informaciju bez obzira što je u tom formalno pravnom smislu zaista jeste nadležnost Privrednog suda.

To jedno, ali nijeste mi na drugi dio pitaja dali, površno ste dali odgovor. Šta su smetnje da do sada nije završen stečajni postupak. Još jedno kao potpitanje, molio bih Vas ako znate, vjerujem da znate, da li je cijena isplaćena ili čeka i ona da se završe razni sudski postupci koji se vode. Znamo svi sada da ne ponavljam po kom osnovu i šta se sve tu dešavalo, pa bih Vas molio bar tad dio ako možete da precizirate. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 13:23:26)

Hvala, poslaniče Zečević.

Da li da shvatimo kao dopunsko pitanje ovo? Da čujemo odgovor ministarke.

DRAGICA SEKULIĆ (23.07.20 13:23:36)

S obzirom na to da Vam, eto po Vašim riječima, nijesam puno pomogla, imala sam kratko vremena da Vam odgovorim na Vaše pitanje iz svoje nadležnosti. Ono što mogu da uradim je da od Privrednog suda tražim dodatne informacije vezano i za cijenu i za sve ostalo i da Vam tu informaciju blagovremeno dostavim kako biste imali odgovor na Vaše kompletno pitanje.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (23.07.20 13:24:04)

Hvala, ministarko Sekulić.

Ovim smo završili pitanje sa poslanikom Zečevićem i prelazimo na pitanje koje će postaviti poslanik Branko Radulović.

Poslaniče Radulović, da čujemo pitanje.

BRANKO RADULOVIĆ (23.07.20 13:24:16)

Hvala potpredsjedniče.

Građani Crne Gore ja sam ministarki Sekulić postavio sljedeće pitanje - da li ste svjesni da za vrijeme Vašeg mandata, imajući u vidu Vašu funkciju i odluke koje ste potpisali ste bili saučesnik mnogih radnji koje su nanijele velike i trajne ekonomske, ekološke i razvojne štete Crnoj Gori i da neke od njih spadaju u domen teških krivičnih djela?

Gospođo Sekulić, znam da se Vi mnogo ne pitate. Pokrivete jednu izuzetno važnu funkciju. Meni je neprijatno da razgovaram na ovaj način sa Vama, ali zbog budućnosti Crne Gore, jer sam duboko ubijeđen da je Crna Gora na klackalici biti ili ne biti i da je ovo naša posljednja šansa. Formalno su više odgovorni onaj potpredsjednik Simović koji je utekao sinoć da razgovaramo na ovu temu, da je Marković više odgovoran, ali da se i on mnogo ne pita, nego da se pitaju neki braća Đukanović i još neki kriminalni krugovi. Gospođo Sekulić, Vi ste u tridesetogodišnjem pljačkaškom neoliberalnom periodu posljednja faza koja učestvujete u svemu ovome. Da li se osjećate, da li Vas je stid, u ovakvom stanju je ekonomski Crna Gora danas? Da li Vas je stid jednog podatka - da je pokrivenost izvoza uvozom samo 13,3%? Mi smo gospođo Sekulić bankrotirali.

Danas nema ni jednoga čovjeka u svijetu, ni jednog u Evropskoj uniji, ni jednog u Crnoj Gori, na Balkanu, čak i oni koji su pjenili od neoliberalnog koncepta koji ne kažu da je ovo katastrofa Crne Gore. Vezati se samo za turizam koji je posljedica realne ekonomije je pogubno, nemati konkurentnu realnu ekonomiju to je katastrofa. Zato Vas pitam, da li Vas je stid kao inženjera energetike.

Vi pokrivete nekoliko izuzetno važnih stvari. Pokrivete industriju i poljoprivredu, da li Vas je stid, da industriju i rudarstvo, da li Vas je stid od one strukture industrijske proizvodnje, pitam Vas kao inženjer. Da li Vas je stid što se izvozi preko of šor firme Crvenih boksita čini mi se u onom 110, 120 tona planira taj piljar, taj navodni vlasnik Kombinata da od ove godine 600 i kusur tona izveze, protivzakonito preko of šor firmi. Od ministarstva i od raznih drugih organa sam dobijao različite podatke. Ministarko, znate li koliko je to u srednjetehtnološkom razvoju, srednje 600 do 700 tona crvenih boksita metalurški, nemetalurški može dati oko 120 do 130 hiljada tona, srednje ili visoko tehnološkog sadržaja. To je cijena od 500 miliona do milijardu, vi ste je bačili.

Ministarko Sekulić, da li se stidite onoga što se dešava u energetici od malih hidrocentrala, sada ćete biti dio Možura? Strašno mi je to neprijatno, u mojoj porodici odnos prema ženi, one stoje na posebno pijedestalu. Moram da Vam kažem, ja sam zajedno sa devet ljudi, osam ljudi i deset ljudi podnio tri krivične prijave. Specijalno tužilaštvo je reklo da su utemeljene. Jedne su više od šest mjeseci u izviđaju, jedne su odmah preusmjerene, nijedna nije odbačena. Razgovarao sam sa ministrom, potpredsjednikom Vlade Pažinom, rekao mi je sve su utemeljene. Vi to što ste

uradili, potpisali za Crvene boksite ja Vam ne mogu ništa. Vi ste napravili 14 teških krivičnih djela po raznim članovima i morali ste biti svjesni toga. Dolazi vrijeme kad neko iskoči, stavi se na to mjesto kao podoban da potpiše nešto, ali ga vrijeme proguta ili ga vrijeme u vijek vjekova ovječi.

Ministarko, nemojte ovih posljednjih dana da idete po sudova i u Spuž. Pošto smo mnogo razgovarali za Crvene boksite i mnogo o toj pljački, sad Vi meni pominejte nešto što smo '85. i '90. godine deset puta više proizvodili i pravili. Znete li kako mi radi stomak kad Vi pomenete ingote, kad pomenete žicu, pa pođite do Kolašina, samo je trebalo modernizovati sa 150-200 miliona maraka da bi kombinat bio onaj barem što je u Sevojnu ili onaj što je u širokom brijegu gdje ga drži jedan.

Ja ću sada u drugom dijelu pričati Vaše katastrofalne greške u energetici.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 13:30:05)

Hvala Vam.

Ministarko Sekulić, da čujemo odgovor.

DRAGICA SEKULIĆ (23.07.20 13:30:12)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Poslaniče Raduloviću,

Ja ću Vas u kratkim crtama, bez obzira na Vaše kvalifikacije i krivične prijave podsjetiti šta sam sa svojim kolegama uradila u prethodne četiri godine. Ne samo da bih Vama odgovorila nego da bi i građanima na jedan jednostavan način popisala sve ono što smo radili u prethodne četiri godine.

Da krenem od energetike. U mandatu ove vlade, u mandatu moje funkcije kao ministarke ekonomije Elektroprivreda Crne Gore vraćena je u državno vlasništvo, put opcija je isplaćena bez i jednog uticaja negativnog na budžet, plaćena je 230 miliona umjesto 250 kako je bilo ugovoreno i isplaćena je za dvije godine umjesto za sedam. Sve je ovo realizovano bez ikakvih katastrofičnih scenarija koji su bili najavljivani. Elektroprivreda je danas jaka, stabilna kompanija koja pozitivno posluje, doprinosi budžetu za svakog građanina Crne Gore i uspješno nosi najveći ciklus investicioni u svojoj novoj istoriji.

U ovom istom mandatu završen je posao o kome se pričalo 20 godina unazad ,a koji se odnosi na preuzimanje Rudnika uglja. Podsjetiću i za to čini mi se da ste podnijeli krivičnu prijavu. Uspješno je realizovan posao i omogućio je objedinjavanje termo energetskog kompleksa u Pljevljima koji već u prvim godinama dokazuje ispravnost ovakve odluke. Podsjetiću, od preuzimanja Rudnik uglja Pljevlja ostvario je 16,1 milion eura profita ili skoro 50% cijene za koju je kupljen od strane Elektroprivrede Crne Gore. Od 2016. zaključno sa 2019. godinom 26 miliona eura profita ili 80% cijene za koju je preuzet od strane Elektroprivrede. Svodeći poreski dug kroz zakonski mehanizam reprograma sa 13,4 miliona eura, sveo ga je na 3,9 miliona eura i redovno isplaćuje sve svoje obaveze i prema državi i prema Opštini Pljevlja i prema svakom dobavljaču, dostavljaču i svemu onome što su njegove obaveze. Ovo ističem zbog činjenice da je bilo predloga da se Rudnik uglja šalje u stečaj i preuzme za 1 euro, ali ti tvorci te ideje zaboravljali jedan detalj, da to znači automatsko gubljenje koncesije i otpuštanje 900 radnika Rudnika uglja. E pa evo, Rudnik uglja nastavi da radi, nastavi da doprinosi i Elektroprivreda otplati već 80% onoga što je platila.

Pored ovih uspjeha podsjetiću i na brojne koji se tiču realizovanih ili započetih projekata. Valja nam svima na ponos što smo svjedočili okočanju važnog projekta postavljanja podmorskog kabla sa Italijom, čineći ostvarivom viziju Crne Gore kao energetskog tvorišta ovog dijela Evrope. Imali smo privilegiju da u ovom mandatu svjedočimo rastu proizvodnih kapaciteta u sektoru elektroenergetike za više od 15%. Imala sam privilegiju da u okviru ovog mandata potpišem Ugovor o izgradnji solarne elektrane na Birskoj gori od 250 megavati, da dovršimo tender za izgradnju vjetroelektrane na Brajićima od 100 megavati. Treba podsjetiti na aktivnosti Elektroprivrede na ovom polju, te projekat vjetroelektrane Gvozd instalisane snage 50 megavati.

Dakle, započeti su novi projekti na bazi vjetra i solara instalisana snage 400 megavati ili oko 40% ukupnog instalisanog kapaciteta koji postoje u Crnoj Gori. Kako bi sve to funkcionisalo na optimalan način prilagodili smo projektno rješenje hidroelektrane Komarnica savremenim uslovima i zahtjevima očuvanja životne sredine. Očekujem da će ovaj dom podržati usvajanje detaljnog prostornog plana za potrebe realizacije ovog projekta kako bi još jedan važan preduslov bio zadovoljen.

Podsjetiću, u toku su rekonstrukcije obje velike hidroelektrane. U toku je priprema ugradnje osmog agregata u hidroelektrani Perućica i potpisan je Ugovor za ekološku rekonstrukciju Termoelektrane Pljevlja i konačno toplifikacija Pljevalja.

Poslaniče Raduloviću,

U ovom mandatu je nastavljeno i sa sprovođenjem aktivnosti na implementaciji mjera energetske efikasnosti. Završena je rekonstrukcija 31 zdravstvenog i školskog objekta. U toku su radovi vrijednosti 10 miliona na još sedam objekata.

Pomenuli ste rudarstvo i vađenje rude i kamena. Samo da Vas podsjetim da se u prvoj polovini ove ovakve godine sektor rudarstva bilježi rast od 17,1% u odnosu na prethodnu godinu. U ovom sektoru imamo 43 ugovora o koncesiji, a 24 su u fazi proizvodnje. U tom sektoru, za vrijeme svog mandata, pokrenula sam po prvi put stipendiranje studenata rudarstva i geologije i trenutno imamo 19 mladih ljudi čije stipendije plaća Ministarstvo ekonomije koji se usavrašavaju u ovoj oblasti i za koje očekujemo da nakon završetka fakulteta dođu i rade svoj pripravički staž u Ministarstvo ekonomije.

Podsjetiću, u okviru svog mandata donijeli smo izmjene i dopune Zakona o unutrašnjoj trgovini i omogućili da 37.000 ljudi koji rade u sektoru trgovine imaju slobodnu nedjelju. Takođe ću da podsjetim za vrijeme svog mandata stotine malih i srednjih preduzeća smo finansirali kroz različite grantove, bespovratna sredstva za povećanje proizvodnje i sl.

Ne da me nije sram i stid, nego sam izuzetno ponosna na svaku aktivnost mojih kolega i mene i sve što smo radili radili smo savjesno i u skladu sa zakonom, a ja sam sigurna da će o tome imati ko da sudi. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (23.07.20 13:36:57)

Hvala Vam, ministarko Sekulić.
Poslaniče Raduloviću, da Vas čujemo.

BRANKO RADULOVIĆ (23.07.20 13:37:06)

Nadam se da ćete i mene dopuštiti argumentovano neke stvari.

Gospođo Sekulić,

Strašno mi je neprijatno dok pričam s Vama na ovaj način, ali o tome da ste ponosni ćete razmišljati kad ne budete ministarka u svojoj sobi, pa ćete onda razmišljati. Razgovarate s čovjekom koji je bio najbolji privrednik SFJ, razgovarate sa čovjekom, ministarko koji kaže da je Elektroprivreda Crne Gore zlatni rudnik Crne Gore. Odmah će vam reći da to što je napravio Milo Đukanović sa Beruskonijem je jedna od najvećih pljački i tužbu smo tada dali protiv toga ugovora i Vujice Lazović i cijele grupe. Tada su se krstili kako čuveni Beruskoni. Beruskoni je isto vrijeme potvrdilo da je jedan od najvećih bosova korupcionaša danas u svijetu kao sa Milom Đukanovićem. Terna, mogli smo bolje i taj kabal, ja sam isto takođe za kabal.

Gospođo Sekulić, sada ću redom, ovo što ste Vi rekli. Zašto dajete pare malim hidrocentralama, zašto dajete uopšte subvencije ogromne. Normalno graditi ... energiju, normalno graditi vjetrogeneratore, jer cijena opreme u vjetrogeneratorima vremenom padaju i ona je danas niža nego što je ona za termoelektrane. Zašto ste ovako budalasto, glupo anticrnogorski, ti koji su svi radili oko toga radili oko valorizacije moguće, na koji način fosilnih goriva i uglja u Pljevljima? Zašto ste dozvolili da se ubiju oni ljudi? Zašto je smrtnost najveća? Zašto ste promašili sa prvom analizom i studijom sa Česima? Zašto nijesu Česi mogli da nađu pare? Nijesu mogli da nađu pare, jer je taj projekat na taj način glup i antievropski, zašto ste sada napravili ovo?

Pa pogledajte izvještaj Elektroprivrede. Koliko je desetina miliona eura manji prihod Elektroprivrede zato što moraju da daju, da plaćaju subvencije CO2. Jeste li pročitali onu odluku što je donijela Evropska unija? Vrtite glavom ovako ili onako. To je najveća izdaja na ovaj način raditi Elektroprivredu Crne Gore i davati je Blažu Đukanoviću i Bemaksu. To je sramota. Sad ću ja Vas da pitam treće, što radite ovako sa Komarnicom. Jesmo li mi iz Demokratskog fronta stalno zborili Komarnica, Piva 2, Kruševo, a mi smo utemeljeni. Profesori Vaši sa Elektro fakulteta energetičari, Mišo Ostojić profesor je Vama predavao, da ste ga 1% poslušali, da se Srahinju ili mene 1% mene poslušali. Jeste li čuli Strahinju što je rekao, jeste li čuli mene juče što sam rekao? Vi niste napravili bre osnove za projektni zadatak tamo. Drma se Crna Gora to su dvije ploče. Hoće li pući ta lijeva strana? Oko kvote da ne pričamo i lupili 100 miliona više. Kome? Kome 100 miliona? Onda vi izjavljujete nemušto vremenom cijene rastu, to su stari podaci, pa vrijeme nosi jeftinije, progresivnije, modernije.

Gospođo Sekulić, velike su stvari, sad će vas i Kiprani tužiti za taj lopovluk. Veliki problemi su pred vama, ali ministarko Vi ćete doći i proći. Meni je žao zato što ste žena i zato što niste, mislim da niste dobili centa od tih ogromnih lopovluka. Sad ću da vam kažem nešto građani Crne Gore. Nije u pitanju ona, niti Milo Đukanović, niti onaj glazirani tamo niti brat Mila Đukanovića oko KAP-a, niti mnogi drugi, nego vi, nema podjele na progresivne i retrogradne, nego na čiste i korumpirane. Samo jedna lista čisti, poštene sa pravom alternativom. Mafija u Crnoj Gori može pobijediti i napraviti četiri hidroelektrane .

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 13:41:53)

Hvala, poslaniče Raduloviću.

Sada imamo koleginicu Draginju Vuksanović-Stanković koja postavlja pitanje. Izvolite.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (23.07.20 13:42:13)

Hvala.

Poštovana Skupštino, potpredsjedniče, poštovana ministarko, uvaženi građani Crne Gore, Postavljam ministarki Dragici Sekulić sljedeće poslaničko pitanje.

Da li vaše Ministarstvo i Vlada imaju plan podrške najugroženijim kompanijama u Crnoj Gori koje su zbog korona virusa dovedene na rub bankrota? Kriza koja je izazvana korona virusom je najviše pogodila sektor turizma i ugostiteljstva, međutim postoji niz oblasti privređivanja u kojima je pad prihoda i preko 95% i gdje bez efikasnije pravovremene pomoći države većina njih neće ekonomski moći da preživi ovu godinu. Radi se, prije svega o vlasnicima suvenirnica, turističkih agencija, rent a car kompanija koja bez značajnog dolaska stranih gostiju ne mogu podmiriti osnovne troškove i koje će bankrotirati u narednih par mjeseci, ukoliko ne dobiju određenu podršku države. Odgovor zahtijevam i u pisanoj formi.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (23.07.20 13:43:16)

Hvala Vam poslanice Vuksanović-Stanković.

Ministarko Sekulić, da čujemo odgovor.

DRAGICA SEKULIĆ (23.07.20 13:43:21)

Zahvaljujem. Krenuću sa kraja.

Mislim da smo sve odgovore u pisanoj formi već dostavili u toku jučerašnjeg dana sekretaru Parlamenta, pa se nadam da ćete ih i vi danas dobiti.

Zahvaljujem na vašem pitanju.

Dali ste mi priliku da i vama i građanima pojasnim šta je urađeno u prethodnom periodu, a

tiče se pomoći privredi u situaciji pandemije kovid-19 korona virusa. Zna se da je 24. aprila Vlada na svojoj sjednici donijela drugi paket socijalno-ekonomskih mjera za pomoć privredi kojim je pravovremeno i fokusirano usmjerila pomoć ka onim sektorima kojima je to bilo najpotrebnije. Zna se da smo za mart i za april isplatili preko 33 miliona eura za preko 65.000 zaposlenih u preko 15.000 privrednih subjekata u Crnoj Gori. Ta pomoć se odnosila na isplatu minimalnih bruto zarada u iznosu od 50 do 100% u zavisnosti od toga koji sektor je prepoznat na koji način.

Takođe znate da smo u oblasti turizma iste subvencije nastavili da isplaćujemo i za mjesec jun i u julu smo isplatili preko četiri miliona eura za preko 3.000 preduzeća i za preko 15.000 zaposlenih u tim sektorima. Vi ste pomenuli nekoliko privrednih grana, ajde da kažem potkategorija koje su imale mogućnost uplate subvencija za zarade i u junu mjesecu.

Turističke agencije, vodiči, sve ono što se vodi pod šifrom vezanom za turizma i oni su dobijali 100% minimalne bruto zarade im za jun mjesec, po istom principu kao i za mart i za april. Isti slučaj je i sa rent a car agencijama koje su imale 50% minimalne bruto zarade, a suvenirice su isplaćivane u okviru ona prva dva mjeseca.

Takođe, s obzirom na epidemiološku situaciju na zatvorenost granica, na situaciju u regionu po pitanju epidemije, prepoznali smo da je taj sektor i te kako važan nastaviti i u narednom periodu pa je trećim paketom mjera predviđena subvencija u sektorima turizma, ugostiteljstva i drumskog saobraćaja i za naredna tri mjeseca. Uz napomenu da će procenat biti drugačiji u sektoru turizma 70, ugostiteljstva 50 i drumskog saobraćaja 50. Osim toga sektor turizma kroz treći paket mjera ima i značajan broj drugih aktivnosti i mjera koje će biti danas usvojene na Vladi i predstavljene javnosti. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 13:46:30)

Komentar na ovaj odgovor poslanica Vuksanović -Stanković. Izvolite kolegice.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (23.07.20 13:46:39)

Zahvaljujem, mi pozdravljam to što je Vlada do sada uradila. Vi ste rekli u jednom momentu šta je sve urađeno, ali smatramo da je to dobro, ali da nije dovoljno, pa se postavlja pitanje šta će se tek uraditi. Vi imate najavu sad sa sjednice Vlade da vidimo šta će biti. Želimo da vas podsjetimo da je situacija alarmantna u ovom dijelu o kome sam rekla. Znači očigledno je, ne očigledno, nego jeste tako da ovo što je do sada urađeno nije dovoljno da bi te firme preživjele, da ne govorim o tome da su to male porodične firme.

Sektor turizma svakome je poznato da čine 25% crnogorskog bruto društvenog proizvoda i ove godine moramo biti svjesni činjenice da će u ovoj oblasti izuzetno biti visok pad bruto društvenog proizvoda. I dok se dio hotela odlučuje za akcije usmjerene na domaće tržište, za dio turističke ponude domaći gosti jednostavno ne mogu pokriti ni 3% tržišta. Radi se kao što sam rekla o par stotina suvenirica pogotovo u gradovima Kotor i Budvi, radi se o desetinama tučrističkih agencija sa primorja, Podgorice, sjevernih turističkih gradova, kao i za nekoliko desetina ili stotina rent a car agencija iz skoro svih crngorskih gradova. Ova tri segmenta zapošljavaju par hiljada radnika i kao što sam maloprije rekla u većini slučajeva to su porodične firme od kojih žive ne samo njihove porodice, veći radnici koji su zaposleni kod njih i nemaju drugi izvor prihoda, jer pošteno, skromno i strpljivo rade za taj svoj dinar da zarade sve pošteno.

Država, lokalna samouprava i kompanije u državnom vlasništvu prihoduju milione eura od ovih kompanija. Vi znate koliko je to važno za budžet Crne Gore na godišnjem nivou i smatramo da bi se barem dio tog novca ove godine mogao iskoristiti za pomoć kako bi se ekonomski preživjela godina i dočekala stabilizacija prilika na jednom zaista osjetljivom turističkom tržištu za sve ove kategorije radnika. I u tom dijelu zaista očekujemo da se ove grane privrede, ova preduzeća, koja su porodična, zaštite da im država pruži ruku i da naprosto svi zajednički uradimo sve da svima bude bolje. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 13:48:59)

Hvala Vam kolegice Vuksanović-Stanković.

Mi sad prelazimo na pitanja postavljena ministru vanjskih poslova Srđanu Darmanoviću.

Obavještavam vas da će ispred Ministarstva vanjskih poslova na pitanja odgovarati Vladimir Radulović, državni sekretar Ministarstva, ja ga pozdravljam.

Zahvaljujem, ministarki Sekulić.

Prvo pitanje postavlja, nije u sali sad, Jovan Jole Vučurović. Onda pitanje postavlja poslanik Strahinja Bulajić. Izvolite.

STRAHINJA BULAJIĆ (23.07.20 13:49:38)

Gospodine predsjedniče,

Poštovane kolege, pravoslavna patrijaršijska Crkva Aja Sofija u Konstatinopolju, odnosno Carigradu, odnosno Crkva Svete Mudrosti bila je glavna crkva pravoslavnog hrišćanstva skoro 1000 godina. Tačnije do 1453. godine kada je Konstatinopolj osvojilo Osmansko carstvo i pretvorilo pravoslavnu svetinju u džamiju. Istina je i da je ta crkva bila i 57 godina pretvorena u katoličku crkvu kada su 1204. godine krstaši osvojili Carigrad u doba valjda Četvrtog krstaškog rata, kada su i napravljena nezapamćena zvjerstva i pokolji od njihove strane nad kojim se čak zgražavao i sam tadašnji papa. Isto toliko godina je trajala i pljačka toga grada od strane takozvanih krstaša. Ali, eto tom pljačkom je ipak prenešen, da tako kažem, i dio te velelepne kulture, a tu kulturu, odnosno kulturu Konstatinopolja i Vizantije Evropa je mogla da prihvati tek onda kad je postala spremna, kada je mogla tu kulturu da usvoji pa je to bio i postament i za kasniju renesansu i mnoge druge stvari i pojavu mnogih značajnih Evropljana toga vremena.

Elem, danas se opet Crkva Svete Mudrosti silom sudske odluke, opet pretvara u džamiju, preimenuje se odluka Kemala Mustafe Ataturka. Ta odluka turskog suda, odnosno turske države naišla je na oštro reagovanje i osude prvenstveno iz pravoslavnih zemalja, ali i iz Evropske unije, UNESCO-a itd.

Zato sam postavio sljedeće pitanje - kada će Vlada Crne Gore uputiti zvaničan protest Republici Turskoj zbog nasilja nad vjerskom i istorijskom suštinom velike pravoslavne svetinje crkve Aja Sofija?

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 13:51:58)

Hvala Vam.

Vladimir Radulović ima riječ. Izvolite.

VLADIMIR RADULOVIĆ (23.07.20 13:52:14)

Poštovani poslanici, poštovani gospodine Bulajiću,

Aja Sofija je, kao što ste rekli, oduvijek zauzimala izuzetno mjesto u kulturnoj i duhovnoj istoriji čovječanstva. Kroz vjekove odoljevala istorijskim usudima i promjenama, predstavljajući do danas simbol vjerskih sloboda, tolerancije i različitosti. Kao takva dio je UNESCO-ovog kulturnog

nasleđa i pod njegovom je zaštitom. Aja Sofija je 916 godina bila crkva, 482 godine džamija, a posljednjih 85 godina je muzej koji simbolizuje spajanje Istoka i Zapada. Kao svjedok bogate i turbulentne istorije gotovo čitav vijek služi kao primjer posvećenosti Republike Turske, poštovanju kulturnih tradicija i njegovanju multietničkog i multikonfesionalnog sklada.

Ne dovodeći u pitanje prava Republike Turske da kao svaka država suvereno odlučuje o statusu i načinu korišćenja spomenika kulturnih i vjerskih dobara koji su dio njene nacionalne istorije, Crna Gora po ovom pitanju u potpunosti podržava izjavu i stav koji je u ime Evropske unije iznio šef njene diplomatije Žozep Boler, u kojoj skreće pažnju na simbolička istorijska i univerzalna značenja i vrijednosti Aje Sofije, te potrebu da ona i dalje bude jedna od najvažnijih tačaka susreta naših civilizacija, promovišući pri tom međureligijski i multikulturni dijalog, toleranciju i suživot. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 13:54:02)

Hvala Vam.

Komentar odgovora, poslanik Strahinja Bulajić. Izvolite.

STRAHINJA BULAJIĆ (23.07.20 13:54:12)

Ovdje nešto nije u redu u ovom odgovoru. Ne znam ko je pisac ovoga odgovora, pretpostavljam da ministar Darmanović nije, ali, jednostavno neke stvari u ovom odgovoru ne stoje, prosto nijesu tačne. Ali, prije svega želim da vam se zahvalim, zaista dobio sam odgovor što je rijetkost u Parlamentu da dobijem odgovor na vrijeme.

Ovdje ste napisali, između ostalog, kaže kroz vjekove odolijevala istorijskim usudima i promjenama. To prosto nije tačno. Pa, prije sam rekao u ovom uvodnom obrazloženju skoro hiljadu godina je bila pravoslavna, bila je centralna crkva pravoslavnog hrišćanstva, pa je 57 godina bila katolička, pa kad su došli osmanlije, odnosno krstaši 1204. preveli su je u katoličku. Prije sam govorio o pljačkama Konstatinopolja od njihove strane i pokoljima, pa su onda došli Turci pa su je držali 480 godina, pa je Kemal Mustafa Atatürk prije 85 godina je preveo u muzej, pa evo sad opet nekakvom odlukom suda opet postaje džamija. Dakle, ne stoji ovo nešto, ne znam ko je ovo pisao, prosto kaže - simbol vjerskih sloboda, tolerancije, to nema veze s vezom. Ja ne znam šta se događa, ne razumijem, neću da kažem neku težu riječ, ali je stvarno malo čudan odgovor. Dakle, nema priče o tom vjekovnom odolijevanju promjenama.

Takođe, nevjerovatna je tvrdnja iz ovog Vašeg odgovora da ta crkva simbolizuje kako ste rekli "spajanje Istoka i Zapada" te da je to primjer, ne znam, suživota, tolerancije, međukonfesionalnog sklada... Šta je ovo, ja ne znam o čemu se radi, je li ovo odgovor na ovo pitanje ili možda ste zamijenili odgovor nekome drugome, ja ne znam šta se događa, nemam pojma. Opet kažem, ne znam ko je pisao ovo, ali molio bih vas da obratite pažnju na pisca tih redova, jer nešto nije u redu. Nije u redu, nije pošteno da se u ovakvom odgovoru krijete iza saopštenja ministra inostranih poslova Evropske unije. Iz prostog razloga zato što Crna Gora nije član Evropske unije, nije u redu ni ljudski. Nemojte se pokrivati njegovim, a izgleda mi da nijeste dobro ni prepisali, nije on ovo rekao kao što vi pišete u odgovoru. Evo, ja ću da vam citiram šta je tačno rekao. Samo momentar, kaže ovako Žozep Borel kaže, citiram: "Odlka turskog Državnog savjeta da se poništi jedna od modernih odluka Turske i odluka predsjednika Erdogana da se spomenik stavi pod upravljanje Predsjedništva za vjerska pitanja je za žaljenje". Još je teža izjava UNESCO-a.

Možda jednostavno u svijetlu novih okolnosti u Crnoj Gori pravite sebi alibi za buduće stvari što će se dešavati sa pravoslavnim hramovima Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori. Dakle, razumijem da nećete da reagujete, ovaj odgovor to implicira, znači Crna Gora, zvanična Crna Gora neće reagovati na ovo što je Turska uradila sa centralnom pravoslavnom crkvom na svijetu, a to znači da se solidarišete sa odlukom aktuelnih turskih organa. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 13:58:25)

Hvala Vam, kolega Bulajiću.

Sljedeće pitanje će postaviti poslanik Jovan Vučurović. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (23.07.20 13:58:37)

Pitanje - da li će makar pojava korone i mogućnost širenja zaraze na zaposlene u Ambasadi Crne Gore u Zagrebu i u Vladi Crne Gore spriječiti predstavnike ovdašnjih vlasti da i ove godine prisustvuju obilježavanju zločinačke Oluje u Kninu i počine novu izdaju Crne Gore? Dakle, naravno, pošto ova vlast odlazi u prošlost 30. avgusta Demokratske front će ukinuti ovaj običaj, rekao bih, Demokratske partije socijalista i koalicioni partnera koji duboko vrijeđa i ponos i dostojanstvo ogromne većine građana Crne Gore. Čini mi se prema pozivima koje sam dobijao proteklih dana da je javnost veoma zainteresovana da dobije odgovor na ovo pitanje koje može imati dalekosežne posljedice.

Kao što znamo Republika Hrvatska ove godine obilježava 25 godina od akcije Oluja tokom koje je etnički očišćen prostor na kojima su vjekovima živjeli Srbi. Dakle desilo se klasično etničko čišćenje tokom kojega je pobijeno na hiljade Srba, a kao što rekoh sa svojih vjekovnih ognjišta protjerano nekolicke stotine hiljada. Naravno u akcijama hrvatskih paravojnih formacija '91-95. počinjeni su brojni monstruozi zločini koji su bili nastavak onih zločina iz Drugog svjetskog rata, dakle ono što se desilo u Drugom svjetskom ratu ustaški zločini ponovljeni su i '91-95. godine, ideologija je bila ista, a moje je pitanje, prije svega - šta će tamo predstavnik Crne Gore? Šta on treba da radi tamo gdje se slave zločini.

Ja ću dati sam odgovor na ovo pitanje, tumačim ga naravno tako da Demokratska partija socijalista snažno podržava i zločine i etničko čišćenje samim tim što šalje predstavnika na jednu takvu manifestaciju. Takođe, drugi razlog koji ja smatram da je značajan je da ovim potezom žele da isprovociraju i srpski narod i Republiku Srbiju. Mogli ste to iznenadno prijateljstvo sa Hrvatskom, koja nam nikada nije bila kroz istoriju saveznik, mogli ste to iznenadno prijateljstvo da produbljujete na drugi način, kulturno, politički, da demonstrirate preko privrede, ali, ništa od toga. Dakle, radi se o čistoj provokaciji i znam da je možda uzaludna rabota sad pozivati se na savjest ljudi iz vrha DPS-a ali ja bih volio kad krenete u odlučivanje da pošaljete nekoga tamo, pretpostavljam da ćete poslati, da se ipak sjetite svih onih nastradalih od Prebilovaca do Jasenovca, od Knina do Gospića, od Oluje do Bljeska.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:02:15)

Vladimir Radulović, odgovor, izvolite.

VLADIMIR RADULOVIĆ (23.07.20 14:02:26)

Poštovani poslaniče Vučuroviću,

Kao i puno puta do sada Crna Gora će i ovog puta samostalno i odgovorno donositi odluke koje se tiču njenih unutrašnjih i spoljnopoličkih aktivnosti. Crna Gora uvijek i sa svima, a posebno sa svojim susjedima ostvaruje politiku otvorene i prijateljske saradnje zasnovanu na međusobnom uvažavanju uz poštovanje njihove suverenosti i samostalnosti. U skladu s tim, a u duhu odličnih i prijateljskih odnosa sa Republikom Hrvatskom koja je uz to i naš NATO saveznik, iskreni promoter evropskih integracija, crnogorski diplomatski državni i svi drugi predstavnici u Republici Hrvatskoj će se odazvati na sve događaje kojima zvanična Hrvatska obilježava važne datume iz svoje istorije. Na to nas, pored ovoga što sam rekao, upućuje konačno i dobra diplomatska praksa primjerena dobrim susjedima.

Da li će i ovog avgusta predstavnik naše države učestvovati na obilježavanju Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana branitelja, zavisi isključivo od odluke nadležnih državnih organa

Republike Hrvatske na koji će način, obzirom na postojeću epidemiološku situaciju organizovati njeno obilježavanje. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:03:42)

Komentar odgovora, poslanik Vučurović. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (23.07.20 14:03:48)

Ovo je odgovor koji sam očekivao i dobro je, nije zbog mene važno je da je javnost čula da je crnogorski režim spreman i ovoga puta da pošalje svoga predstavnika na obilježavanje zločinačke Oluje kojoj gospodin iz ministarstva tepa da je dan pobjede i ostalo. Dakle, kao što sam rekao, samim tim što je gospodin izgovorio on se slaže i režim se slaže sa etničkim čišćenjem i sa zločinima počinjenim nad srpskim narodom.

Ono što naravno ne smijemo da zaboravimo je da je ovim zločinima hrvatskih vojnih snaga, raznim zločinima '91-95. stradao i veliki broj građana Crne Gore, naših komšija, rođaka, prijatelja. I ako vas već ne interesuju ljudi koji su pobijeni u Oluji, Bljesku, Medačkom džepu, Gospiću i drugim stratištima širom Republike Srpske Krajine, ja se pitam da li se neko u ovom režimu makar stidi od tih familija koje su nastradale od tih ustaških zlikovaca. Da li ima obzira makar prema familijama, prema prijateljima, prema rođacima tih ljudi koji su stradali iz Crne Gore? Ali, sad sam dobio jasan odgovor.

Da budemo vrlo precizni, taj koji ode, ako ode tamo jer sprečava ga samo ova epidemiološka situacija, taj koji ode u Srpski Knin da obilježava zločine nad srpskim narodom, taj ne ide u ime Crne Gore nikako jer većina ljudi u Crnoj Gori se zgražava onoga što je urađeno u avgustu 1995. godine. Taj samo tamo može da predstavlja vlast koja se odrekla svega onoga što jeste Crna Gora koja se odrekla svojih predaka. Zato sam ja ovdje više puta ponavljao, naravno nijesam bez neke, u politici valja ponavljati neke stvari jer narod brzo zaboravlja. Zato često ponavljam ovdje da ova vlast u svojim korijenima ima 12. jul 1941. godine, ima ideologiju ratnog zločinca ustaše Sekule Drljevića i to se upravo potvrđuje ovim potezom. Dakle, nema boljeg dokaza od ovoga i Drljević je bio sluga te Pavelićeve ideologije i na žalost, mi imamo danas režim koji ide stopama takođe te ideologije i to se pokazuje progonom srpskoga naroda i progonom srpske pravoslavne crkve.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:06:39)

Poslaniče Vučuroviću, vrijeme sam zaustavio tako da ne gubite vrijeme, samo da Vam kažem. Ovdje ste imali potpuno jasan stav predstavnika Ministarstva, državnog sekretara Ministarstva vanjskih poslova. Vi se ne slažete sa tim stavom. Nemojte dalje kvalifikovati na takav način, a kao što kažete 30. avgusta su izbori, pa ćemo da vidimo ko je tu većina u Crnoj Gori. To što mi mislimo ko je većina, ne znači ništa, izbori su jedini čin kojim se mjeri većina u jednoj državi. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (23.07.20 14:07:19)

Dakle, Vi smatrate da većina podržava zločine nad srpskim narodom, je li tako? Ja sam to rekao.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:07:22)

Većina je neko, odnosno većinski stav ove Crne Gore je saopštio predstavnik Ministarstva

vanjskih poslova. To je svakako većinski stav ove Crne Gore. Ako vi nekad budete većina u Crnoj Gori vi ćete imati drugi stav.

JOVAN VUČUROVIĆ (23.07.20 14:07:42)

Dobro, evo da nastavim.

Inače jutros mi je rekao jedan moj prijatelj, kaže - Jole možda i ne treba da postavljaš to pitanje jer ništa njih to ne interesuje, nećeš ih iznervirati tim pitanjem, jer ovu vlast u Crnoj Gori inače ovu koaliciju, narod inače zove "koalicija za dom spremni". Onda ja kažem ja i ne postavljam ovo pitanje zbog režima jer ja znam njihov stav, već ovo pitanje postavljam zbog ljudi u Crnoj Gori, čisto da predočim građanima po ko zna koji put dokle je ovaj režim spreman da ide u izdaji Crne Gore. Dakle, to je moja osnovna intencija bila ovoga pitanja.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:08:21)

Hvala Vam.

Znači, završili smo pitanja koja su usmjerena Ministarstvu vanjskih poslova.

Zahvaljujem, gospodinu Raduloviću.

Sada jedno kratko obaveštenje, sada je pitanje ministarki nauke Sanji Damjanović postavio, u stvari trebao je da dođe na red Radule Novović. Dobio sam informaciju, da su se oni dogovorili da pismeno dobije odgovor na to pitanje, pa prelazimo na pitanja koja su upućena ministru finansija.

Obavijestite sam da će umjesto ministra Darka Radunovića odgovore na poslanička pitanja čitati generalni direktor Snežana Mugoša i Biljana Peranović, pozdravljam ih.

Prelazimo na prvo pitanje koje će postaviti poslanica Daliborka Pejović.

Izvolite, kolegice.

DALIBORKA PEJOVIĆ (23.07.20 14:09:20)

Moje interesovanje za ovu skupštinsku raspravu, kao otprilike i većina mojih kolega već danima u crnogorskom Parlamentu, a sve su prilike da će ta interesovanja trajati u kontinuitetu obzirom na aktuelnu krizu, baš je vezana i upravo okrenuta ka tome, da li je Crna Gora, odnosno Ministarstvo finansija ili Vlada Crne Gore negdje vodila evidenciju prikupljene, odnosno očekivanje finansijske i druge pomoći za borbu Crne Gore sa korona krizom? Kao što sam već rekla, u kontinuitetu će vjerovatno trajati duže vrijeme, a negdje predstavlja okrenite, obrnite ključnu i dominantnu temu, jer se zaista tiče onoga što je građanima najbitnije, a to je pitanje zdravlja i naravno, pitanje njihove socijalne situacije i socijalnog opstanka. Kad sam ovo imala u vidu, s obzirom na to da sam već dobila odgovor na postavljeno pitanje, na čemu sam Vam zahvalna, moj ambicija je bila da podstaknem državne organe Crne Gore da zaista pokušamo negdje da napravimo tu vrstu aproksimacije vrijednosti opreme koja je stigla. U javnosti se nažalost vrlo se često minimizira takav doprinos, i negdje se zbilja čini mi se, cijeli državni sistem u Crnoj Gori tretira kao slab, nedovoljno referentan ili loš partner za eventualno obezbjeđivanje pomoći za građane Crne Gore, to je jedan dio pitanja koji je mene zanimao.

Drugi je vezan za to, da li nam možete dati ocjenu oko kontinuiteta nekih mjera sanacije koje su preduzete na lokalnom nivou. Tu imamo različita iskustva. Moja je procjena da su sve lokalne uprave negdje analizirajući njihovu realnu situaciju i probleme koji imaju, vodili računa da ne naruše postojeći poslovni i drugi ambijent, ali da pokušaju da nađu prazan prostor, odnosno mogućnosti da kroz stimulatívne mjere ili olakšice negdje obezbijede, pogotovu u malim i srednjim peduzećima, da koliko-toliko mogu u datim okolnostima uspješno funkcionisati bez određenih posljedica i naravno nadamo se na zadovoljstvo u ovoj datoj situaciji i okolnostima prevashodno građana Crne Gore.

Ja sam prikupila određene podatke, iskoristiću to u tumačenju odgovora koji dobijem od

vas, i još jednom zahvalnost što ste kao, da kažem, odgovorno Ministarstvo, a to je već postala vaša praksa, uvijek tu kad treba dati konkretne odgovore na ova pitanja i što ste uvijek obezbijedili da se unaprijed na neki način obavijestimo o samoj sadržini odgovora koji ste dali. Hvala Vam, predsjedniče.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:11:44)

Hvala Vama.
Izvolite, odgovorite na pitanje.

SNEŽANA MUGOŠA (23.07.20 14:11:52)

Uvaženi predsjedniče, uvaženi poslanici, uvažena poslanice Pejović,

Ministarstvo finansija kao što znate, kao što smo već odgovorili nije nadležno da vodi evidenciju o dodijeljenoj i obezbijeđenoj pomoći međunarodnih i evropskih organizacija institucijama u Crnoj Gori. U pogledu primljenih donacija od početka pandemije kovid-19, Ministarstvo finansija je bilo uključeno u razgovore koji su vođeni sa Evropskom komisijom vezano za odobrenje donacije u iznosu od 53 miliona eura. Navedena donacija predstavlja sredstva koja je Evropska komisija odobrila Crnoj Gori vezano za borbu protiv pandemije, a sredstva donacije pružiće dodatnu dugoročnu pomoć zdravstvu i podstaći ekonomiju, podržati preduzetnike, obezbijediti najugroženije i podržati ostale pogođene sektore nakon pandemije. U pogledu podrške koja je data Crnoj Gori u borbi protiv pandemije ona se najviše ogledala kroz novčane uplate, davanju u materijalu i drugim dobrima koji su realizovani preko Nacionalnog koordinacionog tijela. U vezi paketa mjera podrške građanima i privredi, lokalnim samoupravama, a posebno u Podgorici, obavještavamo Vas sljedeće.

Sve jedinice lokalne samouprave su u skladu sa svojim mogućnostima donijele programe mjera za podršku građanima i privredi u cilju umanjenja negativnih posljedica izazvanih epidemijom. Ove mjere odnose se prije svega na oslobađanje plaćanja određenih такси i naknada, odlaganja izmirivanja obaveza na određeni period, jednokratne pomoći socijalno ugroženim licima, kao i programi direktnih finansijskih podsticaja za razvoj poljoprivrede, malih i srednjih preduzeća, ženskog preduzetništva. Na ovaj način lokalne samouprave su pokazale visok stepen odgovornosti i spremnosti da podnesu dio tereta i pruže podršku privrednim subjektima i da pomognu ranjivim kategorijama stanovništva. Osim navedenog, među mjerama koje predstavljaju smanjenje budžetske potrošnje i solidarnosti u nastaloj situaciji ostvarivanjem manjih prihoda, a time i slabijeg punjenja budžeta, lokalne samouprave su donijele adekvatne mjere koje se odnose na smanjenje tekuće budžetske potrošnje, a time su ispoštovane preporuke Vlade u cilju vođenja odgovorne fiskalne politike i usklađivanja rashoda sa raspoloživim prihodima.

Kada je u pitanju Podgorica, Podgorica može poslužiti kao pravi primjer opštine, lokalne samouprave koja je donijela jedan značajan paket mjera podrške u privredi i građanima, i gradonačelnik Glavnog grada je donio Odluku o ublažavanju finansijskih posljedica polovinom aprila, a ovu Odluku potvrdila je Skupština Glavnog grada polovinom maja. U okviru ove Odluke su prepoznate tri seta mjera.

Jedan set mjera usmjeren je na ograničenje i smanjenje potrošnje u okviru tekućeg budžeta, stvaranje uslova za nastavak realizacije započetih kapitalnih projekata.

Drugi set mjera se odnosi na odlaganje plaćanja poreskih obaveza po osnovu prireza porezu, obračun poreza na nepokretnosti na osnovu povoljnije osnovice za poreske obveznike, umanjeње iznosa lokalnih komunalnih такси, oslobađanje plaćanja zakupnine, odlaganje plaćanja naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta. Ovaj set mjera je svakako uticao na smanjenje sopstvenih prihoda Glavnog grada.

Treći set mjera je uticao na pad prihoda privrednih društava čiji je osnivač Glavni grad usljed obezbjeđenja podrške privrednim subjektima koji su prestali sa obavljanjem svojih djelatnosti u aktuelnoj situaciji kroz oslobađanje plaćanja zakupa i plaćanja komunalnih usluga srazmjerno vremenu korišćenju u periodu važenja Vladinih naredbi. S obzirom na to da će

realizacija ovih mjera uticati na poslovni rezultat privrednih društava Glavnog grada usljed smanjenja prihoda i poslovanja i povećanje troškova, održavanje infrastrukture i higijene javnih površina, rebalansom budžeta Glavnog grada su predijeljena dodatna sredstva za transfere privrednim društvima kako bi mogli nesmetano da obavljaju javnu funkciju.

Osim navedenog, prema podacima kojim raspolaže Ministarstvo finansija, Glavni grad je izdvojio značajan iznos sredstava koja su usmjerene na Nacionalno koordinacionom tijelu za kupovinu prehrambenih proizvoda za penzionere i RAE populaciju, za podršku za suzbijanje pandemije u Opštini Tuzi, za kupovinu higijenskih paketa, kupovinu medicinske opreme za potrebe Kliničkog centra itd.

Kao što sam već rekla, Glavni grad Podgorica je donošenjem sveobuhvatnog paketa mjera podrške građanima i privredi, izdvajanjem sredstava za jednokratne pomoći značajno doprinio ublažavanju posledica izazvanih epidemijom covid-19 virusa na teritoriji Glavnog grada i na taj način je pokazao zavidan nivo solidarnosti i odgovornosti u periodu aktuelne krize. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:16:20)

Hvala Vama.

Poslanice Pejović, izvolite, komentar na odgovor.

DALIBORKA PEJOVIĆ (23.07.20 14:16:26)

Hvala Vam, predsjedniče.

Evo, kao i što sam obećala, zbilja sam se potrudila da nađem podatke koji mogu biti relevantni i za nas kao poslanike, ali i za kompletnu crnogorsku javnost. Oni su za mene jako značajni. Zaista smatram da su vrijedni naše pažnje i paženje javnosti, ako ništa drugo možda će ublažiti taj već prisutan strah od toga da li možemo do kraja godine očekivati jednu vrstu dobrih mjera ili da kažem, solidnog kormilarenja situacijom koju trenutno imamo u Crnoj Gori. Možda ćemo imati dodatne hrabrosti i kuraži da shvatimo da ipak nećemo biti ostavljeni u ovoj borbi koja će kao što sam već rekla, očigledno u Crnoj Gori trajati dugo i koja se negdje naslonila već na probleme koje smo i ranije primjećivali kada je u pitanju ekonomski razvoj naše države.

Dakle, Vi ste pomenuli, zaista želim posebno radi građana da ovdje apostrofiram podršku od 53 miliona eura koja je zapravo jedna vrsta restrukturirane IPA podrške kada je u pitanju Crna Gora i projekti koji su se dugoročno trebali realizovati za neke druge sektore u našoj zemlji. Zaista ovdje želim posebno da naglasim da se radi o podršci od tri miliona, namjerno ću da, zbilja, navodim na šta se ta pomoć odnosila, da shvatimo zapravo da sve što se ovdje kaže ima svoju finansijsku vrijednost, da to nijesu samo oprema i nijesu uređaji, nego se sve to može iskazati kroz jedan novčani iskaz. O tome, iskreno se nadam, neko će u državnim strukturama Crne Gore, povesti računa da nas u nekim okolnostima obavijesti da prosto znamo o kakvoj se vrijednosti radi.

Dakle, 100 respiratora, 10 mobilnih rendgenskih uređaja, kontigent lične zaštitne opreme za medicinske radnike, nepromočivi kombinizoni i kecelje, zaštitne naočare i viziri. Želim da naglasim 50 miliona podrške Evropske unije u borbi protiv korona virusa koja se odnosi na sljedeće oblasti: sektor zdravstva, sektor privrede, pomoć preduzetnicima i posebno važno i želim da naglasim pomoć socijalnim slučajevima, odnosno socijalnim problemima u Crnoj Gori. Želim da kažem i da naglasim pomoć koja je došla preko takozvanog mehanizma Evropske unije za civilnu zaštitu uglavnom se odnosi ovo na bilateralne vidove pomoći članica Evropske unije koja je bila raznorodna, ali koja se takođe na neki način ogledala i kroz finansijsku pomoć i kroz pomoć i podršku u opremi u raznim drugim vidovima podrške kada je u pitanju sama kriza.

I ono što želim posebno da naglasim to je podrška Međunarodnog monetarnog fonda. Vrlo nam često mnogi prijete u javnosti Crne Gore, pa i mnogi političari da nas je Međunarodni monetarni fond ostavio, da nam više nikada neće pomoći da mi ne treba da očekujemo njihovu podršku. Dakle, u ovoj situaciji imali smo po vrlo povoljnim uslovima već otvorenu kreditnu liniju od 74 miliona, sa kamatnom stopom od 1,1% i sa grejs periodom od pet godina koji zaista smatram

da je više nego finansijski referentan da se doživi zaista kao jedan vid jako korisne i jako dobronamjerne podrške.

Zaključicu sa sljedećim, a ovo govorim iz razloga što se u javnosti čulo od zaista vrsnih ekonomskih stručnjaka da je ta, ako je tako mogu nazvati, neka budžetska rupa između 560 i 600 miliona eura će, ako se desi, zaista ublažiti taj nazovimo ga deficit u narednom periodu a to je video call koji je obavio predsjednik države gospodine Đukanović sa predsjednikom Evropske banke za obnovu i razvoj. U tom pozivu pominje se cifra od 120 miliona eura kao vrlo izvjesna pomoć koju bi trebalo Crna Gora da dobije u narednom periodu i pod određenim okolnostima da bi se na neki način ublažile posljedice koje je ova kriza izazvala.

Dakle, sve u svemu, zaista želim da prosto sebe, ako ništa drugo, a nadam se i neke građane u Crnoj Gori uvjerim da jedna vrsta solidarnosti međunarodnih finansijskih institucija i država Evropske unije nije izostala i sigurno neće u narednom periodu. Nije to nama olakšanje neko veliko, ali jeste zbilja sama činjenica da možemo računati na tu vrstu pomoći, ipak to govori da smo mi za te ljude, odnosno te institucije iz sistema ozbiljni partneri.

Moje kratko osvrtnje na situaciju lokalnim samoupravama. Potpuno se slažem sa vašim konstatacijama. Zaista mislim da su napravljeni maksimalni naponi da se što je moguće više učini za građane, posebno socijalne slučajeve i ljude koji se bave biznisom. Znaete i sami, svuda provodimo vrijeme na raznoraznim mjestima i obično ako poznajete vlasnika nekog ugostiteljskog objekta čućete otprilike uvijek jednu rečenicu da je samo zbog ograničenja rada tih objekata, ako se bavi, ako je restoran u pitanju, neko ko se bavi da kažem proizvodnjom hrane, odnosno uslugom hrane, morao da otpusti jednog konobara i jednog kuvara. Kad pogledate o kolikom se broju ugostiteljskih objekata radi, onda možete misliti o kojem je broju lica riječ i zaista bih ja pozvala i vas i naravno sve ljude koji su u lokalnim upravama zaduženi za ovo da povedu računa o ovim situacijama, i zbilja pokušamo nekako razumjeti probleme tih ljudi i unaprijedimo trenutni ambijent.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:21:29)

Hvala Vam.

Sljedeće pitanje će postaviti poslanik Milun Zogović. Izvolite.

MILUN ZOGOVIĆ (23.07.20 14:21:35)

Hvala, predsjedniče Parlamenta.

Prije nego što postavim samo poslaničko pitanje, želio bih da problematizujem neprisustvo ministra finansija na Premijerskom satu, odnosno u momentu kad se daju odgovori na poslanička pitanja. Naravno, ne želeći ni jednog momenta da time osporim kredibilitet i stručnost njegovih saradnika koji su danas ovdje sa nama, ali smatram da je institut poslaničkog pitanja onaj momenat kada ministri podnose izvještaj o svome radu, ne samo nama poslanicima nego građanima Crne Gore, i smatram da ministar Radunović danas nije trebalo da ima nikakvu preču obavezu nego da bude u Parlamentu i da odgovara na poslanička pitanja. Naravno zajedno sa svojim saradnicima, ako postoji takva potreba.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:22:27)

Naravno. Samo trenutak izvinjavam se.

Ako je koji ministar odgovoran prema Parlamentu zaista je tu ministar Radunović vrlo odgovoran i kad god treba da prisustvuje raspravama, ne samo na plenumu, nego i u odborima. Koliko imam informaciju iz potpuno opravdanih razloga, ne da je imao ništa preče nego iz zaista opravdanih razloga.

Razumijem Vaš nastup, samo Vam govorim o tome.

MILUN ZOGOVIĆ (23.07.20 14:22:58)

Gospodine predsjedniče, samo ću kratko jednu rečenicu da prokomentarišem.

Nijesam ovim htio da pokažem nikakav lični odnos prema ministru finansija danas isključivo, nego jedan principijelan stav da svi ministri moraju da poštuju i ovaj dom, odnosno da poštuju građane Crne Gore i da im podnose izvještaj i da budu tu kada je to potrebno, a posebno kada je u pitanju Premijerski sat i poslanička pitanja.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:23:22)

Kao što znate potpuno se slažući sa Vama, uvijek imam institiranje da ako poslanik ne želi da mu neko drugi odgovara osim ministra, to uvijek podržavam. Ovdje se zaista radi o opravdanim razlozima i zbog toga Vas molim da nastavite.

MILUN ZOGOVIĆ (23.07.20 14:23:41)

Prelazim na poslaničko pitanje koje sam postavio ministru finansija, gospodinu Darku Radunoviću - koliko će paket Vladinih mjera da pomogne održavanju finansijske ekonomske stabilnosti ili nas već na jesen čeka slom javnih finansija i radikalni rezovi koji će uticati na redovno finansiranje plata i penzija?

Realna je bojazan da može doći do smanjenja zarada u javnom sektoru, naročito što će prihodi od turizma izostati u mnogo većoj mjeri nego što su bila Vladina očekivanja. Jasno je da je Vlada imala pogrešnu projekciju i da će nivo projektovanih prihoda od turizma pasti mnogo više od 40%.

Crna Gora je 10. jula imala 11.191 registrovanog turistu, što je svega oko 8% od ostvarenog turističkog prometa na isti dan prethodne godine. Ovaj podatak o padu turističke posjete od 92% usred jula pokazuje da će prihodi od sezone biti značajno lošiji, čak i u odnosu na prognozu Vlade iz jula. Kada se prilično neznaveno govorilo o Crnoj Gori kao korona free destinaciji Ministarstvo turizma je saopštilo da 45 do 50% hotela nije otvoreno, a da je u ostalim popunjenost oko 10 do 13%. Zbog pogoršavanja ovih parametara novi rebalans državnog budžeta je neminovnost uz mogućnost značajnijih rezova kod troškova javne uprave. Prognoza međunarodnog fonda MMF-a od aprila ove godine je da će ekonomija Crne Gore pasti za 9% zbog smanjenja prihoda od turizma, ali i ti parametri mogu biti značajno pogoršani ako se pandemija nastavi, odnosno pojavi drugi talas, jer je ova prognoza bila dok smo mi promovisali Crnu Goru kao korona free destinaciju. U takvim uslovima smanjenje broja zaposlenih i nivoa zarada i u privatnom i u javnom sektoru svakako je neminovna posljedica. Posebno je ugrožen privatni sektor, jer kad nema prometa nema ni prihoda, ne samo za biznis nego i za radnike i za budžet države, što pokazuju i podaci nadležnih institucija.

Veliki dio preduzeća iz privatnog sektora bilježi loše poslovanje, što će rezultirati ne samo njihovim već i znatno manjim prihodima države. Sve to vodi ka smanjenju broja zaposlenih i zarada u privatnom i javnom sektoru. Stopa nezaposlenosti dramatično raste. Na spisku Centralne banke Crne Gore početkom juna bilo je 18.400 kompanija sa blokiranim računima, a to čini oko 50% crnogorske privrede.

Prije nego što dobijem odgovor zamolio bih koleginicu Pejović da mi potvrdi da je ona već dobila odgovor na poslaničko pitanje. Ako ste već to učinili kolegini Pejović iz vladajuće većine, mislim da je minimum neke korektnosti bio da ste to mogli da dostavite i nama, a ne samo nekom ko je iz Demokratske partije socijalista.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:27:17)

Hvala Vam.

Sada ima riječ predstavnica Ministarstva finansija. Izvolite.

SNEŽANA MUGOŠA (23.07.20 14:27:23)

Uvaženi poslaniče Zogoviću,

Sva pitanja su poslata danas, maloprije nego što smo mi krenuli, jer imali smo veliki broj pitanja nekih koja su zahtijevala veliko vrijeme za odgovor, posebno kod gospođe Danijele Pavićević koja nam je tražila podatke. To sve radi jedan isti broj službenika tako da žao mi je što Vam nije stigao odgovor, ali sigurno ćete ga dobiti.

Kako bi se obezbijedila održivost javnih finansija kao jedan od osnovnih preduslova ukupne makroekonomske stabilnosti zemlje, fiskalna politika u prethodnom periodu bila je usmjerena na sprovođenje mjera fiskalnog prilagođavanja usmjerenih na smanjenje deficita javnog duga. Sprovedena fiskalna konsolidacija omogućila je ostvarenje pozitivnih rezultata upravljanju javnim finansijama o čemu svjedoče postignuti rezultati, a to su u prvom redu značajno povećanje budžetskih prihoda, racionalizacija tekuće budžetske potrošnje uz rekordno ulaganje kroz kapitalni budžet kojim se unapređuje državna i lokalna infrastruktura i smanjenje budžetskog deficita i stvaranje uslova za postepeno opadanje javnog duga.

Poboljšanjem fiskalne pozicije ojačana je kreditne sposobnosti zemlje i povoljnim zaduživanjem obezbijeđena je bolja kreditna struktura duga i ročnosti obaveza.

U prethodnom periodu realizovane su tri emisije euro obveznica, pri čemu je kamatna stopa od 5,6% koliko je iznosila u 2016. godini smanjena na 2,55% u 2019. godini, što svjedoči povjerenju finansijskih tržišta u rezultate upravljanju javnim finansijama. Svi pomenuti rezultati su ostvareni uz očuvanje nivoa i redovnosti u isplati penzija, plata, socijalnih davanja i redovno servisiranje svih javnih funkcija države, uz ostvarene rekordne stope ekonomskog rasta od 4,7% u 2017, 5,1% u 2018. i 3,6% u 2019. godini.

Može se konstatovati da je fiskalna konsolidacija sprovedena tako da nije narušen postojeći poslovni ambijent odnosno zadržana atraktivnost Crne Gore, kao investicione destinacije istovremeno zaštićen standard socijalno najranjivijih kategorija stanovništva.

Proces fiskalne konsolidacije je doprinio daljem jačanju makroekonomske stabilnosti, odnosno jačanju otpornosti ekonomije na moguće eksterne šokove i dalje slabljenje globalne ekonomije, a da nije usporio ekonomsku aktivnost i nastavak infrastrukturnih radova najvažnijih razvojnih projekata.

Prema projekcijama svih relevantnih međunarodnih finansijskih institucija Crna Gora bi ostvarila rast bruto domaće proizvode u 2020. godini uz nastavak pozitivnih trendova u oblasti javnih finansija kroz projektovano dalje smanjenje budžetskog deficita i prelazak javnog duga na silaznu putanju počevši od tekuće godine.

Ipak, kao i sve zemlje Crna Gora se u martu suočila sa pandemijom virusa kovid-19, te su mjere usmjerene na zaštitu zdravlja stanovništva, odnosno stavljanje pandemije pod kontrolu dovele do značajnog ograničavanja ekonomske aktivnosti i posljedično tome su dovele i do pada javnih prihoda. Uporedo sa padom prihoda sprovođenje hitnih mjera je zahtijevalo i dodatna izdvajanja za finansiranje zdravstvenog sistema, nabavku neophodne medicinske opreme, ali i pružanje pomoći socijalno ranjivim kategorija stanovništva i privredi.

Crna Gora se sa ovom krizom suočila u momentu ostvarene stabilnosti javnih finansija i obezbjeđenih sredstava za finansiranje budžeta u 2020. godini, već krajem prethodne godine, što je omogućilo i hitnom reagovanju u cilju pružanja neophodne pomoći u suočavanju sa posljedicama krize građanima i privredi uz obezbjeđenju likvidnosti budžeta čak i u situaciji značajnog pada naplate prihoda koje su uslovljene ograničavanjem privredne aktivnosti.

Želim da naglasim da je likvidnost budžeta je očuvana i da sa izuzetno negativnim ekonomskim okolnostima, a pritom sve obaveze u pogledu obaveza države su redovno servisirane uz očuvanje nivoa zarada, penzija i socijalnih davanja kao i nastavak realizacije kapitalnih projekata.

Fokus ekonomske politike u narednom periodu biće usmjeren na ekonomski oporavak, odnosno vraćanju pozitivnog trenda koji je karakterisao ekonomiju prije izbijanja pandemije i stvaranje uslova za dugoročni rast i razvoj. Kao podršku u tom cilju Vlada Crne Gore je pripremila

treći paket mjera podrške kojim se stvaraju pretpostavke za postepeni oporavak ekonomske aktivnosti, ali uslovi za nove razvojne mogućnosti. Mjere su definisane tako da pruže podršku na kratak rok u cilju ograničavanja negativnih efekata pandemije na privredu, ali i na dugi rok kroz stvaranje uslova za rast postojećih i osnivanje novih biznisa, diversifikaciju privrede i povećanje domaće proizvodnje.

Uporedo sa sprovođenjem ovih mjera podrške nastaviće se i sa konsolidacijom javnih finansija, kako bi se osigurala njihova održivost u srednjem roku. U situaciji rastuće neizvjesnosti na međunarodnom planu kao i potencijalnog drugog talasa pandemije adekvatno vođenje fiskalne politike i očuvanje stabilnosti finansijskog sistema je od presudnog značaja i prioritet je Vlade u cilju očuvanja cjelokupne makroekonomske stabilnosti.

Shodno navedenom ističemo da je pred nama izazovan period podstaknut neizjesnošću uzrokovan razvojem situacije virusom na globalnom nivou. Međutim, ne slažemo se sa konstatacijom da nas na jesen čeka slom javnih finansija i da će kao što je to bio slučaj u dosadašnjem periodu kako u periodu prije pojave kovida-19 tako i u periodu trajanja pandemije država redovno izmirivati zarade, penzije i sve druge obaveze. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:32:43)

Hvala i Vama.

Komentar odgovora poslanik Zogović. Izvolite.

MILUN ZOGOVIĆ (23.07.20 14:32:49)

Sa posebnim uvažavanjem želim da istaknem da sam vaš odgovor doživio kao pomirenje sa nečim što je realna činjenica da vi nećete biti na vlasti poslije 30. avgusta i zbog toga ste mi pročitali ovu poemu vezanu za 2016, 2017, 2018. i 2019. godinu, a samo na kraju ste se dotakli onog što je bilo moje poslaničko pitanje.

To je prilično dobro za Crnu Goru i ja to tako tumačim, jeste malo nekorektno da ćemo se mi kao nova vlast suočiti sa svim tim problemima koji će ostati poslije jedne tako neodgovorne vlasti, kao što je bila trodecenijska vlast Demokratske partije socijalista. Građani Crne Gore će jednom morati da se suoče sa realnim stanjem u kojem se nalazi naša država i naše finansije i da nije megalomansko zaduživanje jedini put da bi preživjela crnogorska privreda, crnogorske finansije i crnogorska ekonomija. Naravno sve te nedostatke ćemo nadomjestiti tako što će se usvojiti Zakon o nelegalnom sticanju imovine javnih funkcionera i onda će morati, poštovani građani svako da se suoči sa pravnom državom i da vrati sve ono što je nelegalno sticao zloupotrebom službenih ovlašćenja svih ovih 30 godina.

Još jedna stvar. Vi ste željeli da predstavite kao da sve funkcionise u regularnim i normalnim okolnostima zaboravljajući koliko već ljudi od proglašenja pandemije korona virusa ima probleme da dostigne običan egzistencijalni nivo da prehrani svoje porodice, da plati kirije, a da ne govorim o onim ljudima koji rade na crnom tržištu rada, koji nemaju osiguranje, koji nemaju nikakvu mogućnost niti način da im država pomogne, jer je država omogućila da funkcionise crno tržište da pojedini poslodavci koji su monopolisti na crnogorskom tržištu rada mogu da drže radnike da im ne plaćaju osiguranje, da ih plaćaju na crno i trenutno je najugroženija ta socijalna kategorija. Ja sam u potpunosti zadovoljan vašim odgovorom, nijesam više očekivao, ali vjerujte građani Crne Gore da ćemo mi kao nova vlast naći rješenje za sve ove negativne posljedice koje ostaju poslije jedne neodgovorne vlasti koja je imala jedinu ideologiju, lični interes i privatno bogaćenje.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:35:34)

Hvala.

Poslaniče Zogoviću, sad će pitanje postaviti poslanik - potpredsjednik Genci Nimanbegu.

Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (23.07.20 14:35:44)

/Prevod sa albanskog/

Poštovane dame i gospodo,

Imam čast da u okviru Skupštine Crne Gore, Vladi, to jest ministru finansija, gospodinu Darku Radunoviću postavim ovo pitanje.

Poštovani ministre,

Uzimajući u obzir stanje u kojem se danas nalazi naša ekonomija i društvo, povodom pandemije korona virusa kovid-19 i evidentnog direktnog uticaja na pad turističke sezone interesuje me da li je Ministarstvo finansija uradilo analizu uticaja kovid-19 na poslovanje ugostiteljskih objekata i davaoca privatnog smještaja za 2020. godinu?

Da li će Ministarstvo finansija predložiti u trećem paketu ekonomskih mjera da se za hotijere i ugostitelje obezbijede zarade za narednih šest mjeseci do 31.12.2020. godine?

Da li će se davaocima privatnog smještaja omogućiti krediti bez kamate za nadolazeće mjesec do početka turističke sezone 2021. godine i to u mjesečnom iznosu od 1 do 1,5 prosječne mjesečne zarade gdje bi garant bio država sa rokom otplate do 2027. godine, kako bi oni njihove porodice lakše prebrodili zimski period i koliko-toliko spremno dočekali ljetnju sezonu do 2021. godine?

Da li Ministarstvo planira mjeru korona kredit, kreditnu liniju kojom bi se omogućila finansijska pomoć familijama koje će imati finansijske poteškoće izazvane pandemijom kovid-19. Hvala i očekujem pisani odgovor.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:38:41)

Izvolite, predstavnici Ministarstva.

SNEŽANA MUGOŠA (23.07.20 14:38:56)

Poštovani poslanice Nimanbegu,

Izbijanje pandemije virusa kovid-19 i sprovođenje mjera usmjerenih na zaštitu javnog zdravlja stanovništva izazvalo je značajne potrebe u ekonomiji, prije svega usljed ograničenja u obavljanju ekonomske aktivnosti. Negativne efekte, kroz smanjenje prometa i posljedično tome poslovnih prihoda, trpe svi privredni subjekti u Crnoj Gori. Kako bi se uticaj negativnih efekata pandemije na građane i privredu ograničio, Vlada Crne Gore, je kao što znate, donijela dva paketa mjera podrške usmjerenih na zaštitu standarda građana i pomoć privredi u očuvanju likvidnosti privrednih subjekata i očuvanju radnih mjesta kao najvrednijem ekonomskom resursu.

Kako bi se nastavilo sa podrškom privredi u suočavanju sa pandemijom, Vlada Crne Gore, kao što ste upoznati, priprema treći paket ekonomskih mjera, u toku je. Polazeći od već definisanih razvojnih prioriteta Crne Gore, koji su u prethodnom periodu razrađeni kroz strateške okvire razvoja sektorskih politika, trećim paketom stvaraju se pretpostavke za nastavak urgentne podrške ugroženim sektorima crnogorske ekonomije, postepeni oporavak ekonomske aktivnosti, ali i uslovi za nove razvojne mogućnosti.

Imajući u vidu opredijeljenost i pozicioniranost Crne Gore kao turističke destinacije, kao i polazeći od toga da je ovaj sektor, kako u svijetu tako i u Crnoj Gori, usljed pandemije najviše pogođen, pa samim tim trpi i najveće posljedice, u kontinuiranoj smo komunikaciji sa turističkom privredom, tako da će taj treći paketom svakako sektor turizma biti posebno tretiran. Podrška će biti usmjerena kroz mjere na kratak i dugi rok, koristeći se instrumentima subvencionisanja i povoljnog finansiranja kod finansijskog sektora. Mjere podrške koje pominjete u Vašem poslaničkom pitanju u dosta segmenata su usaglašene sa informacijama koje smo dobili od turističke privrede, kao i mjerama koje će biti prezentovane u okviru Trećeg paketa koji će Vlada

vjerovatno danas razmatrati.Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:40:44)

Komentar odgovora, potpredsjednik Genci Nimanbegu.
Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (23.07.20 14:40:54)

Hvala, gospođo Mugoša.

Imam želju da obavijestim vas i javnost na nekoliko mjera koje smo preduzeli ranije i koje smo preporučili. Ove mjere se tiču toga da treba da se pomognu oni koji izdaju privatne smještaje u Crnoj Gori, ne samo hoteli koji su registrovani, ali i privatni smještaji jer je on stub razvoja našeg turizma.

Prema podacima koje ću ja pročitati od Monstat-a jasno je da na nivou Crne Gore većina smještaja i većina turista su u privatnom smještaju za veliki broj porodica ovo je velika baza prihoda tokom godine. Zbog toga, njima treba dati mogućnost da uzimaju kredite koji bi bili u vrijednosti od 1-1,5 prosječne mjesečne zarade, ali da se ne vrati u roku od jedne godine već u okviru dužeg perioda, da bi bilo moguće da oni to i urade.

Drugi sektor, sektor hotelijera treba od ovog momenta Vlada da izađe i kaže da do kraja ove godine će imati suvencionirane plate za njihove radnike. Ja sam slušao sa pažnjom vaš odgovor, i jučerašnji odgovor premijera Markovića, i treba reći da tu postoji samo jedan problem, to je problem da fond IRF nije puno dostupan za nekoliko hotelijera i one koje imaju vlasnike privatnog smještaja. Osim što sam poslao Nacionalnom koordinacionom timu Crne Gore, koji je vođen od strane gospodina Simovića, poslao sam i ministru finansija gospodinu Radunoviću i premijeru Markoviću, inicijativu sam poslao prije mjesec dana. Vjerujem da sa njihovom implementacijom imaćemo bolje i sigurnije društvo.

Nikad Crna Gora neće imati veće opravdanje da uzme kredit za pomoć svom stanovništvu. Veoma siguran da svaki građanin će ovo podržati i neće vidjeti ovo kao dug koji će uticati na budućnost njihove djece, nasuprot tome, ovo je dug koji će osigurati bolju budućnost ili kvalitetniju budućnost. Pošto imam veoma malo sekundi, želim da pomenem i sektor zapošljenih i manjih biznisa koji se takođe moraju pomoći kovid kreditima. Znači, vrijednosti kredita bi trebao da budu oko 500 do 700 eura mjesečno, i oni bi tu imali garancije države. Ovdje se ne uključuju suvencije koje je država ili Vlada trebala da da, i daće vjerujem, da se ova godina što bolje prebrodi. Hvala puno.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:44:39)

Hvala i Vama.

Sada će pitanje postaviti poslanik Milutin Đukanović.
Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (23.07.20 14:44:51)

Poštovani građani.

Ministarstvu finansija sam postavio sljedeće pitanje - koliko očekujete da će na kraju 2020.godine iznositi javni dug u odnosu na BDP? Želim da se zahvalim dobio sam odgovor, što je rijetka praksa kod ministara i u odgovoru saopšteno da očekuju da će bruto javni dug iznositi 82,5% bruto domaćeg proizvoda. Pošto se malo bavim i bavio sam se matematikom samo želim neka pojašnjenja. Ako ste saopštili da ćemo imati pad BDP-a od 6%, to je znači 300 miliona, projektovani odnosno procijenjeni BDP za 2019. godinu, iznosiće četiri milijarde i 900 miliona, to

su vaši podaci. Ako imamo pad za 300 znači smatrate da će BDP iznositi četiri milijarde i 600 miliona.

Takođe, javni dug na kraju 2019. godine iznosio je tri milijarde 800 miliona, a vi ste rebalansom budžeta saopštili da će nedostajuća sredstva iznositi 400 miliona. Znam da nije baš tako proporcionalan direktno račun, ali znači imaćemo javni dug po vašem priznanju četiri milijarde i 200 miliona, a imaćemo BDP četiri milijarde i 600 miliona. Što znači da će javni dug u odnosu na BDP iznositi preko 90%, a vi saopštavate 82%.

Tražim pojašnjenje za ove cifre da li je to ustvari predizborna propaganda Demokratske partije socijalista da se nebi prikazala sva dramatičnost situacije u koju nas je ova vlast dovela. Ali situacija po javne finansije Crne Gore su još nepovoljnije. Da podsjetim građane da su ove projekcije rađene pod uslovom da pad prihoda od turizma bude svega 40%, a šta se dešava evo u julu imamo pad prihoda od turizma gotovo 90%. Šta se onda dešava sa javnim dugom nedostajućim sredstvima i padom BDP-a? Ukoliko hoćete da ste ozbiljno ministarstvo, vi ste tu analizu trebali da napravite, ali je vama neko rekao biće pad 40% i držite projekciju 40% pad prihoda po turizmu. Šta se dešava sa ostalim djelatnostima, koliko je pad u građonarstvu, koliki je pad u poljoprivredi, šta se dešava sa energetskektorom? Loše stanje ekonomije se reflektuje na sve sektore, ali vi ste samo uzeli ovo od turizma i to nije tačno, svugdje ćemo imati drastičan pad. Vi znate dobro da će pad BDP-a iznositi oko 15%. Odustali ste sezone nema, vi ste se pomirili i zato je predsjednik vaše partije zakazao izbore 30. avgusta, nadajući se da to nešto novca što se ima potroši u izbornu kampanju odnosno da budem precizniji za kupovinu glasova. Ali narod je ustao, narod je to pročitao, ta radnja i ta priča više ne može da prođe.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:48:36)

Hvala Vam, poslaniče Đukanoviću.
Ima riječ predstavnic Ministarstva finansija. Izvolite.

SNEŽANA MUGOŠA (23.07.20 14:48:47)

Ne znam ima li potrebe da čitam odgovor na pitanje koje ste dobili.

Na kraju 2019. godine bruto javni dug iznosio je 77,21% brutodomaćeg proizvoda. Potrebno je napomenuti da su na kraju 2019. depoziti države iznosili 597,13 miliona eura, pa je neto javni dug na kraju 2019. godine iznosio 65,04% brutodomaćeg proizvoda. Napominjemo da je od navedenog iznosa depozita 540 miliona eura planirano da se iskoristi za otplatu duga i finansiranje budžeta u 2020. i inicijalno je trebalo da u potpunosti pokrije finansiranje u 2020. godini. Istovremeno, prvobitne projekcije javnog duga za 2020. koje su rađene krajem 2019. godine predviđale su iznos javnog duga u ovoj godini od 72,5% brutodomaćeg proizvoda. Navedeni iznos uključivao je oko 300 miliona planiranih depozita predviđenih za finansiranje budžeta u 2022. godini. Prema ovoj projekciji, neto javni dug na kraju 2020. godine iznosio bi 66,5% brutodomaćeg proizvoda.

Međutim, usljed krize izazvane pandemijom koja je prouzrokovala pad prihoda kao i neplanirani porast rashoda države, država je pristupila izradi rebalansa budžeta u cilju iznalaženja odgovora na novonastalu situaciju. Rebalansom je utvrđeno da depoziti koje je država imala na raspolaganju ne mogu pokriti nedostajuća sredstva i da je potrebno obezbijediti dodatnih 338 miliona eura. Navedena situacija je stvorila potrebu za revidiranjem i prvobitnih projekcija duga, imajući u vidu da se sva dodatna sredstva moraju pribaviti kroz kreditne aranžmane. Ministarstvo finansija je u skladu sa novim potrebama realizovalo pregovore s Evropskom komisijom sa kojom će biti zaključen kreditni aranžman od 60 miliona eura dok je kreditni aranžman sa MMF-om vrijedan oko 74 miliona eura zaključen krajem juna ove godine. Uz PBG aranžman podržan garancijom Svjetske banke od 250 miliona eura koji je realizovan početkom maja 2020. godine za potrebe finansiranja budžeta u ovoj godini, praktično je obezbijeđeno oko 384 miliona eura.

Uzevši u obzir pomenuto, izrađena je i nova projekcija javnog duga koja je objavljena u smjernicama makroekonomske fiskalne politike za period 2020-2023. godine. Prema novoj

projekciji se predviđa da će bruto javni dug u 2020. godini iznositi 82,5% brutodomaćeg proizvoda.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:51:11)

Poslanik Đukanović, komentar odgovora. Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (23.07.20 14:51:17)

Poštovani građani, predstavnici Ministarstva,

Vjerujte, nekad mi nije prijatno da istrajavam na nepobitnim činjenicama i argumentima. Ova priča iz Ministarstva je više nego neozbiljna. Dan danas se tvrdi da će pad prihoda od turizma iznositi 40%. Ko nama vodi finansije, ko nama vodi državu? Jul mjesec je prošao, jasno mogu da se naprave projekcije i da se zna. Ako je bio predviđen pad od turizma 40%, po osnovu turizma gubili bismo 500 miliona evra. Šta ako je 80% prihoda od turizma, znači onda nema 900 miliona evra. Da ne govorimo koliko je bilo novca u sivim tokovima baš od tog turizma.

Ponovo nemamo odgovora šta se dešava sa ostalim sektorima, sa ostalim granama, šta se dešava sa građevinarstvom, šta se dešava sa energetikom, šta se dešava sa poljoprivredom, šta se dešava sa proizvodnjom obojenih metala? Nema odgovora. Zbog turizma dešava se ovo. O ostalim djelatnostima svi znate da je to uzročno posljedično, da je to povezano i da moraju da budu radikalni padovi i u ostalim djelatnostima. Ne obavlja se tako javna funkcija. Nemate vi pravo da štitite bilo čije političke interese. Vi ste predstavnici Ministarstva finansija. Vi obavljate javni interes. Morate da štitite javni interes. Čiji interes štitite. Građana. Treba tačno da ih informišete. Nemojte radi predstavnika vlasti iz Demokratske partije socijalista ili iz SD-a ili albanskih partija ili Bošnjачke partije da se ponižavate, da ponižavate vašu struku i vaše znanje. Proći će ovo. Pobjedićemo ovu vlast 30. avgusta. Toliko je zla nanijela da nema čemu da se nada. Na izborima kakvi god da budu oni će da izgube. Kako ćete vi, onda, da obrazložite. Neko će da se sjeti da ste vi 23. jula ovdje saopštili da i dalje očekujete pad prihoda od turizma 40%. Onda ćete morati da cijepate vašu diplomu. Za koga to radite. Vjerujem da ste vi poštene osobe. Nema potrebe niko da vas tjera da svoju struku ponižavate. Ne ponižavate vi struku. Ovdje su jednostavni računi. Nažalost, iskreno mi je žao, ponižavate sami sebe da bi tamo bio zadovoljan Milo Đukanović da biste mu omogućili još da vlada četiri godine, da ga ne uvrijedite, da kažete da, situacija je alarmantna, imaćemo pad BDP-a 15% pa ćemo da se zadužimo 700, 800 miliona evra.

Ovo je alarmantno stanje. Treba svi pametni ljudi u Crnoj Gori da sjednu i da se dogovore. Šta vi radite. Vi jednostavno, neću da koristim grublje riječi, inače smo imali korektnu komunikaciju i sa ministrom Radunovićem, ali pustite, nemojte da služite ovim političarima koji vladaju ovoliko i koji žive izvanredno, koji nemaju problema i koji ne znaju koliko novca imaju. Zamislite vi političara kada ne zna da je sa njegove kartice plaćeno 15.000 evra. Zamislite ko upravlja Crnom Gorom. Petnaest hiljada evra je njemu ništa i nema predstave šta se dešava. Ne treba da ih slušate.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:55:16)

Hvala, poslaniče Đukanoviću.

Sada će pitanje postaviti poslanica Danijela Pavićević. Izvolite.

DANIJELA PAVIĆEVIĆ (23.07.20 14:55:26)

Hvala, predsjedniče.

Uvaženi građani, predstavnici Ministarstva,

U skladu sa članovima 187 i 188 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, moje poslaničko pitanje Vladi se odnosilo na primanja. Dakle, tražila sam da mi se dostave primanja od mjeseca juna 2019. zaključno sa junom mjesecom 2020. godine za svakog izvršnog direktora i člana

upravnog odbora ili borda direktora preduzeća koja su u državnom vlasništvu ili u njima država ima određeni nivo akcija, većinski, podrazumijeva se. Takođe, tražila sam da mi dostavite finansijske izvještaje tih firmi za prvih šest mjeseci ili za prvi kvartal 2020. godine. Tražila sam to jer je o tome bilo riječi na prethodnom Premijerskom satu. To je bio dio mog šireg pitanja tako da tada nijesam dobila odgovor. Iskoristila sam priliku sada da, u okviru instituta poslaničko pitanje, ponovim ovo što nijesam dobila u tom prethodnom pitanju.

Zašto me zanima? Zanima me šta je to konkretno Vlada preduzela povodom nepristojno visokih zarada pojedinih menadžera kompanija u većinskom državnom vlasništvu, a o čemu je bilo riječi na prethodnom Premijerskom satu, kao što sam rekla. Kakve je konkretno korake preduzela u pravcu suzbijanja porodičnog zapošljavanja koje je javno promovisano od strane visoko pozicioniranog člana vladajuće partije? Nije valjda da Vlada, u onom periodu kada smo to svi čuli i kada je to promovisano, nije krenula u suzbijanje takvih pojava.

Gospodin Milić je ranije dobio zvaničnu i preciznu informaciju od vaših službi da je prosječna zarada menadžera u državnim kompanijama iznosila 4.400 eura. Prosječna zarada je iznosila toliko, bez obzira da li se radi o preduzećima višemilionskim gubitašima čiji minus pokrivaju građani. Vi ste i sada mogli da izvučete prosjek i da mi date taj iznos prosječne zarade. Maloprije sam dobila odgovor, ona velika i debela skripta, vidjela sam, nijesam stigla još pogledati, ali vjerovatno će kolega pogledati. Što je veći gubitaš po pravilu su visočije zarada menadžmenta. Tako smo imali prilike da se upoznamo ranije. Primjeri su Montenegro airlines i Plantaže. Dakle, radi se o kršenju Zakona o zaradama. Postavlja se pitanje ko štiti te ljude i zašto ni na koji način do sada nijesu sankcionisani. Da li Zakon o zaradama važi za njih ili samo za opozicionare?

Znam da Vi jedva čekate, predsjedniče, da mi oduzmete riječ. Neću još dugo, samo dvije rečenice, ako može, molim Vas.

Zakon može važiti jedino za opozicione predstavnike i građane dok su direktori i menadžeri preduzeća iznad zakona. Tako ispada. Zašto se ne primjenjuje Zakon o zaradama. Javnost je bila zgranuta kada je objavljena visina mjesečne zarade gospođe Maraš koja je iznosila preko 7.000. Na brzinu sam uspjela da vidim da je ona čak bila i veća - 8.200.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 14:59:38)

Kao što znate, ne žurim, Vaša opaska i nije bila na mjestu da vam oduzmem riječ nego kada Vam istekne vrijeme prvo vas upozorim, a onda Vas prekidam. Pošto ćete imati i komentar na odgovor onda Vam se zahvaljujem i dajem riječ predstavnici Ministarstva finansija.

SNEŽANA MUGOŠA (23.07.20 15:00:01)

Uvažena poslanice Pavićević, Vi ste svojim poslaničkim pitanjem tražili samo veliki broj podataka. Tražili ste podatke za sva državna preduzeća, preduzeća koja imaju određeni nivo akcija. Mi smo Vam dostavili podatke koje smo uspjeli da prikupimo u ova dva dana od preduzeća jer smo tražili detaljno i, kao što ste Vi to zahtijevali, podaci su vam dostavljeni.

Kada je u pitanju politika zarada, Vlada radi na tome. Danas se ne bih izjašnjavala o tome, a vi ćete biti upoznati, naravno. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 15:00:33)

Hvala.

Izvolite sada, komentar odgovora.

DANIJELA PAVIĆEVIĆ (23.07.20 15:00:38)

Ovo pitanje je posebno važno u svjetlu aktuelne krize izazvane kovidom koja je usloвила

smanjenjem zarada zaposlenima u javnom sektoru i svuda. Mnogi zaposleni u maloj privredi čak su ostali bez posla. Možemo li mi kako da saberemo sredstva koja se izdvajaju za izvršne direktore, članove i predsjednike borda direktora, firme u većinskom vlasništvu, kao i raznih nezavisnih regulatora, zatim privilegije od goriva preko ostalih svih prinadležnosti koje im pripadaju na tim pozicijama. Sigurna sam da bismo dobili značajnu cifru i sredstva koja bi mogla biti pravednije raspoređena u budžetu, posebno u ovim sadašnjim kriznim vremenima.

Podsjećam na izjavu premijera tim povodom, da i sam smatra da su određene zarade menadžera u državnim kompanijama nepristojno visoke, posebno za uslove u kojima živi većina građana, da vjeruje da će taj kriterijum uskoro biti razmatran na Vladi i, kako je rekao, zakon mora biti jednak za sve.

Međutim, izgleda da je Vlada namjerno zaboravila to da stavi na dnevni red svoje sjednice, rukovodeći se onom svakog čuda po dva dana. Treba podsjetiti i da je prosječna zarada u Crnoj Gori u padu. Posebno su tako visoke zarade direktora kompanije i zamjenika članova borda i sl. zapravo pokazatelj bahatosti predstavnika vlasti i ruganje građanima koji strahuju za elementarnu egzistenciju. Iz Vlade su više puta hvalili sami sebe, navodeći kontinuiran rast BDP-a, pa nije očekivano da prosječna zarada kada saberete inflaciju i troškove života zapravo pada. Marković je rekao i to, daleko od toga da su rezultati zadovoljavajući na nivou potreba građana. Dakle, vrlo dobro zna da građani nemaju mogućnosti da zadovolje svoje ekonomske potrebe, to mu je jasno, ali šta je konkretno preduzeo s obzirom na to da se radi o Vladi kontinuiteta tj. ne vlada ova Vlada od juče već više desetina godina, tako se to može tretirati. Premijer sada kaže - s obzirom da sada znaju ili znate da građani ne mogu da opskrbe svoje potrebe, zato su se sada fokusirali na razvoj onih oblasti koje će doprinijeti valorizaciji resursa.

Ispada kao da tek danas nakon toliko godina i toliko vremena vladanja, Vlada hoće da vrši popis crnogorskih resursa i zaključuje, zamislite, da ih treba valorizovati i donosi plan njihove uspješne valorizacije tek sada. Biće da je to malo drugačije. Biće da su ti resursi ipak do sada valorizovani u privatne svrhe. Nalaze se u rukama kumova i kumovskih porodica, a na uštrb javnog interesa i na štetu građana Crne Gore.

Prema Zakonu o zaradama, ako državno preduzeće ostvaruje gubitke ili ima poreski dug, Vlada daje saglasnost na plate menadžmenta. Tako da izjava premijera kako su određene zarade nepristojno visoke itd. služi samo trenutnom marketingu i pokušaju, ne bih kvalifikovala kakvom, da se otimanje od naroda nastavi nesmetanom dinamikom. Zato se mora jasno i glasno reći dosta je bilo nepotizma, dosta je bilo podjele, nezarađenog, dosta je bilo ovakve neodgovorne vlasti. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 15:04:34)

Hvala.

Sada svoje pitanje postavlja poslanik Srđan Milić. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ (23.07.20 15:04:42)

Hvala Vam, predsjedniče.

Dobio sam neki dokument i ne znam što ođe piše. Najiskrenije vam to govorim i najpoštenije, imamo odličnu komunikaciju. Iz Ministarstva finansija uvijek dobijam tačne podatke. Je li neko nešto zaboravio da odštampa, vjerovatno jeste.

Ponoviću vam pitanje - koliko je u periodu od 1.01.2007. do 1.07.2020. godine bilo primitaka na naknadnoj strani budžeta po osnovu, pa onda idem za primitke, naknada, pozajmica i kredita po godinama, onda koliko je bilo izdataka za gorivo, za energiju, službenih putovanja, bankarskih usluga, konsultantskih usluga, projekata i studija, kamata, zakupa objekta, zemljišta i opreme, troškova sudskih postupaka, izrade i održavanja softvera, advokatskih, notarskih, pravnih usluga, liječenja van Crne Gore, transfera NVO, trasfera političkih partija i naplate duga. To je sve struktura izdataka i primitaka. Onda se uzme Završni račun budžeta za 2007. pa do 2019. godine, pa se izvuče po ovom osnovu svaka godina toliko i toliko sredstava i dobije se zbir. To sam vam

tražio. Nisam vam tražio da mi dajete za veretinare koliko su naplatili naknade i ovo sve. Neko je nešto pogriješio žestoko, ali sam najmanje pozvan da te greške ispravljam.

Najskrenije vas molim, hoću da znam koliko su koštali od 1.01.2007. do 1.07.2020. godine službena putovanja Crnu Goru po godinama. Koliko smo se zaduživali? Koliko smo potrošili za prezentacije? Koliko smo platili za zakup poslovnih i stambenih prostora svih tih godina? Hoću da znam koliko smo platili za liječenje u inostranstvu? Koliko su nas koštale političke partije? Koliko smo uplaćivali za nevladin sektor? Koliko su nas koštale konsultantske usluge, projekti i studije? Koliko su bili sudski postupci za 15 godina? Garantujem vam da tog trenutka kada napravite tu analizu i podijelite ih na četiri ili pet vlada koje su bile do tada, tačno ćemo znati ko nas je zaduživao, ko je bolje vodio finansije, a ko je lošije vodio finansije ove države, čije cehove mi danas plaćamo da nemamo para i sve ostalo.

Jedan detalj koji je bitan. Kada govorimo oko zakupa poslovnih i stambenih prostora, vi ste uplaćivali po osnovu zakupa političkoj partiji, Socijalističkoj narodnoj partiji Crne Gore na mjesečnom nivou određeni iznos sredstava. Smatrao sam kao predsjednik partije da je sramota da nekome punimo džep time što ćemo da iz godine u godinu plaćamo zakup. Po tom osnovu smo primijenili princip rent to buy, odnosno iznajmljivanje za kupovinu. Dogovorili smo se čovjekom koji je imao viziju, imao je poslovni prostor i znao je da ima sigurnog komitenta kao što je država Crna Gora. Po osnovu onoga što ste vi uplaćivali, mi smo njemu otplaćivali prostor. Rukovodstvo SNP-a, gospođa Pavićević i ja i drugi iz toga rukovodstva smo po tom osnovu obezbijedili pod Goricom, preko puta Britanske ambasade, u ovom trenutku blizu 300 kvadrata po osnovu prostora koji vrijedi sigurno 600.000 evra. Želio sam da imamo taj princip u Crnoj Gori, da ne dozvolimo da plaćamo milione i milione evra svake godine za zakup nego da imamo jedne iste zakupodavce i iste zakupoprince i to je bio razlog zašto sam ja tražio odgovor na ta pitanja. Dakle, niko ne smije da dirne u taj prostor jer on je vlasništvo SNP-a, isto bi bilo vlasništvo države Crne Gore. Hvala vam, izvinite predsjedniče na prekoračenju.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 15:08:47)

Hvala i Vama.

Predstavnica Ministarstva finansija će odgovoriti.
Izvolite.

SNEŽANA MUGOŠA (23.07.20 15:08:55)

Poštovani poslaniče Miliću, svi podaci su Vam dostavljeni na CD-u ne znam da li je CD stigao u okviru tog materijala koji ste dobili, ali danas su kolege iz Državnog trezora izvukle sve podatke koje ste tražili, tako da ukoliko bude nekih problema mi smo tu da razjasnimo. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 15:09:14)

Hvala Vam.

Komentar odgovora ,poslanik Milić.
Izvolite.

SRĐAN MILIĆ (23.07.20 15:09:20)

Ja sam rekao da imam problema, ne znam hoćete li Vi da koristite još jednom priliku da se ustanete i da kažete i razjasnite, ali nema veze.

Ajmo mi da razjasnimo ovo što ste poslali Danijeli kao odgovor.

Dakle, poštovani građani Crne Gore situacija na današnji dan je ovakva. Imamo šampione kojima izgleda niko ne smije ništa da progovori u ovoj državi. Jesmo li mi predsjedniče Parlamenta

donijeli odluku da se na 50% definišu zarade po onim članovima koje smo imali A i B razred i to sve ostalo. i po tom osnovu i Vi i mi ovdje i svi ostali i svih 81 poslanik u ovom Parlamentu ima polovinu zarade za maj, jun, jul ne znam koji su mjeseci, Vi ćete mi pomoći da ne pogriješim što.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 15:10:14)

Želite li pomoć?

SRĐAN MILIĆ (23.07.20 15:10:18)

Vaš odgovor je, u stvari, meni pomoć.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 15:10:39)

Poslaniče Miliću, uvijek želim da pomognem svakom poslaniku, pa i Vama. Znači, maj i jun. Hvala.

SRĐAN MILIĆ (23.07.20 15:10:42)

Znači, smanjeno je.

Gospodine predsjedniče Parlamenta, u Monteputu je plata 4.000 evra. U Morskom dobru je 2.838.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 15:10:46)

Samo da Vas podsjetim, molim Vas, nemojte to meni, kao predsjedniku Parlamenta. Vi ćete da komentarišete odgovor koji ste dobili iz Ministarstva finansija. Tačno se zna na koga se odnosi ta odluka sa onim razredima pod A i B.

Sad molim Vas odgovarajte, ne polemišite sa mnom i ne odgovarajte meni nego komentarišite odgovor Ministarstvu finansija.

Hvala Vam.

SRĐAN MILIĆ (23.07.20 15:11:06)

Ministarstvo finansija, dakle A i B sigurno nije Regionalni ronilački centar, ali njemu je direktoru tamo je smanjeno sa 1.761 da 927 evra, ali zato je u Plantažama plata bila 8.200 evra sad je 2.836. U RTCG-u od marta do maja ove godine 3.137 evra, Ulcinjska revijera 4.218 drugi 3.374 evra. Radio difuzni centar 2.615 evra, Institut za crnu metalurgiju 2.000 evra, Montenegro bonus, gubitaška firma, 1.672 evra, Željezničkoj infrastrukturi ovo neću da vam čitam. Znači, mi nagrađujemo one koji stvaraju gubitke ovoj državi, a ove koji su evo izabrani predstavnici naroda na kraju krajeva potpuno mirno smatramo da treba da budemo da dijelimo svi teret. Onda imamo situaciju da ovdje postoje oni koji primaju Montenegro airlines da ne pričamo kolike su im plate možda nekoga iznerviram, Aerodromi Crne Gore da ne govorim ni oko toga kolike su plate, opet ću možda nekoga da iznerviram sa tim spiskovima.

Vama hvala na odgovoru i hvala vam na finansijskim izvještajima koje ste dostavili. Ti finansijski izvještaji kada se uporede sa primanjima koje dobijaju ljudi koji su izabrani od ove države da vode računa o imovini te države ili da obavljaju poslovanje u ime ove države, samo pokazuju da postoje funkcioneri prvog, drugog, trećeg i petog reda. Neki kojima se ne smije reći da trebaju da se smanje plate, jer su neprimjereno visoke u odnosu na ovaj trenutak u kojem se

nalazimo. Druge, koji jednostavno, a namjerno sam izvukao ovo znajući kako da se reaguje na A i B, Regionalni ronilački centar što su oni skivili bogu da oni jedni su od rijetkih koji su ispoštovali da polovinu plate smanje u prethodnom periodu. Hvala vam velika i ako možete dostavite mi ovo što sam tražio. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 15:13:23)

Hvala Vam poslaniče Miliću.

Mi smo na ovaj način završili sa pitanjima koja su upućena prema Ministarstvu finansija. Sada prelazimo na pitanje upućena Aleksandru Bogdanoviću ministru kulture.

Proceduralno intervenciju želi poslanica Daliborka Pejović.
Izvolite.

DALIBORKA PEJOVIĆ (23.07.20 15:13:47)

Hvala Vam predsjedniče Brajoviću, uz izvinjenje naravno ministru Bogdanoviću i Vama na oduzetom vremenu. Želim da u ime poslanika DPS-a saopštim da mi nećemo postavljati pitanja uvaženom ministru Bogdanoviću, niti komentarisati. Sve naravno u cilju racionalizacije vremena, skraćanja rada Skupštine, da bismo se naredne sedmice posvetili ozbiljnim temama koje su na dnevnom redu. Hvala vam za razumijevanje.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (23.07.20 15:14:07)

Hvala Vam.

Znači, onda zaključujem to da se odnosi na pitanje poslanice Žane Filipović koja je imala dva pitanja, na pitanje poslanice Daliborke Pejović, na pitanje poslanice Nele Savković-Vukčević koja je takođe imala dva pitanja, Sanja Pavičević takođe dva pitanja i Bogdana Fatića. Ostalo je jedno pitanje koje je postavio poslanik Jovan Vučurović, obaviješten sam da on ne može sada biti u sali. Tako da se onda izvinjavam ministru Aleksandru Bogdanoviću, koji neće imati ovog puta pitanja postavljena njemu.

To su bili ministri za danas, bili su obaviješteni poslanici da će oni odgovarati na poslanička pitanja.

Nastavljamo sutra sa radom u 10 časova.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:15:00)

Poštovane kolege poslanici, nastavljamo Sedmu (posebnu) sjednicu Prvog redovnog prolječnjeg zasijedanja u 2020. godini.

Prelazimo na postavljanje pitanja.

Na redu su pitanja za Osmana Nurkovića, ministra saobraćaja i pomorstva, ja ga pozdravljam.

Prvo pitanje postavlja poslanica Ana Nikolić. Izvolite kolegince.

ANA NIKOLIĆ (24.07.20 10:15:32)

Hvala, uvaženi predsjedniče Skupštine,

Poštovani građani Crne Gore, građani Prijestonice, stanovnici Katunske nahije,

Moje je pitanje danas upućeno ministru saobraćaja, gospodinu Osmanu Nurkoviću, ono osnovno pitanje koje je ovdje strategija življenja stanovnika Katunske nahije, Cetinja, Nikšića i Danilovgrada.

Kompletna ta regija već 30 godina čeka na realizaciju jednog zaista važnog projekta, to je

izgradnja ovako važne putni dionice koja će zaista svim stanovnicima ove regije olakšati život.

Prema tome, moje pitanje uvaženom ministru Nurkoviću jeste da nam danas još jedanput iz ovog uvaženog našeg Parlamenta da informacije kad je u pitanju novi put koji se radi put Cetinje - Čevo - Nikšić sa svim mogućim podacima.

Mi smo imali 12. jula priliku da od uvaženog predsjednika države, gospodina Mila Đukanovića sa Čeva čujemo podataka dosta i poruku kad je u pitanju ovaj put, ali mislim da nije na odmet i iz ovog uvaženog doma da još jedanput s obzirom na ovoliko interesovanje i ovako bitnu stavku u životu tih stanovnika igra ovaj put, od ministra čujemo sve relevantne podatke kad je u pitanju kompletan projekat, kad je u pitanju faza njegove realizacije, kad je u pitanju rok njegove realizacije, i sve ono što je interesantno da stanovnici ove regije čuju. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:17:15)

Hvala Vama.

Riječ ima ministar saobraćaja i pomorstva. Izvolite.

OSMAN NURKOVIĆ (24.07.20 10:17:22)

Uvaženi predsjedniče Skupštine, cijenjene poslanice i poslanici, poštovani građani,

Na postavljeno pitanje uvažene poslanice Ane Nikolić dajem sljedeći odgovor.

Putni pravac Cetinje - Čevo - Nikšić je u Prostornom planu definisan kao magistralni put. Ugovor za izgradnju dionice od Cetinja do Čeva u dužini od 23 km nakon sprovedene tenderske procedure dodijeljen je preduzeću Mehanizacija i programat AD Nikšić. Vrijednost ugovora iznosi 33.042.000 eura.

Na 23 km trase projektovana je saobraćajnica sa maksimalnim uzdužnim nagibom od 4,79 %, minimalnim radijusom krivine od 300 m, asfaltnim kolovozom minimalne širine 7,7 m, trećim trakama širine 3,5 m na lokalitetu Jabuka u dužini od 2,4 km i dionici od Čeva ka Resni u dužini od 1,5 km, sa širokim bermama i izuzetnom preglednošću, koja se preko prostrane, savremeno osvjetljene raskrsnice, povezuje na magistralni put Podgorica - Cetinje. Za realizaciju jednog ovako zahtjevnog poduhvata, potrebno je izvršiti iskop 2.200.000 m³ kamenog materijala, formirati nasipe od 1.900.000 m³ materijala, ugraditi 80.000 m³ tampona, 1.500 m³ betona za potporne zidove i 90.000 tona asfalta. Zatim, izraditi 33 km betonskih rigola i 16 km betonskih ivičnih traka, ugraditi 17 km odbojnih ograda i postaviti 280.000 m² zaštitnih visećih mreža za osiguranje kosina iskopa.

Radovi su otpočeli u julu, a rok završetka radova je tri godine. Zahvaljujem na postavljenom pitanju.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:19:26)

Hvala.

Komentar na odgovor, izvolite kolegkinice.

ANA NIKOLIĆ (24.07.20 10:19:31)

Hvala uvaženi ministre.

Znači da kažemo još jedanput da ovaj projekat je počeo, da je njegov rok završetka po sadašnjim planovima i projektu u naredne tri godine. Sve one porodice koje su se raselile sa Čeva, uglavnom su se raselile prema Nikšiću i prema Cetinju imati na neki način zaista sada pune uslove da mogu da se vrate na svoja ognjišta da obnove svoje okućnice, da se eventualno pokrenu ta sitna poljoprivredna gazdinstva u okviru svojih okućnica. Naravno, da se da mogućnost razvoju seoskog turizma, jednom riječju da se Katunskoj nahiji na taj način da mogućnost njenog razvoja. Još kao što i svi znamo životno da put, voda i struja zaista znače osnovni oslovi za nešto

što je razvoj bilo kojega kraja.

Ono što je moje pitanje dodatno uvaženi ministre, a nadam se da Vi to možete sada da mi odgovorite, i cijeneći i vrijeme koje je pred nama. Da li će izvođač radova, odnosno da li će Ministarstvo dati i ovaj široki dijapazon njihovih odluka kad su u pitanju eventualno pristupni putevi koji vode do određenih sela u Katunskoj nahiji u odnosu na ovaj put, da li će biti popravljani, povezani? Da li će te konekcije biti na neki način, onoliko koliko će to projekat i dozvoliti, da se i na taj način uvežu kako bi onda kompletna komunikacija, maltene do kuća i do pojedinih djelova bila zaista i na adekvatan način urađena i da bi se svim tim stanovnicima poslije toliko godina olakšao njihov život? Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:21:13)

Hvala i Vama.

Izvolite, odgovor na dopunsko pitanje.

OSMAN NURKOVIĆ (24.07.20 10:21:28)

Poštovana poslanice,

Svaki put koji se gradi u suštini nije samo za taj tranzit nego namijenjen prije svega za građane, odnosno stanovnike tih područja kroz koja prolazi put. Dakle, i ovom prilikom mislim da će se naći razumijevanje da će se svim selima odnosno naseljima duž puta omogućiti kvalitetan prilaz, odnosno uključenje i isključenje sa puta i naravno koliko budu tu uslovi i finansijski i građevinski dozvolili da se poprave ti putevi do tih naselja.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:22:04)

Hvala Vam.

Sada će pitanje postaviti poslanik Radoš Zečević. Izvolite, kolega.

RADOŠ ZEČEVIĆ (24.07.20 10:22:11)

Poštovana Skupštino, poštovani građani, gospodine ministre,

Radi preciznosti ja ću pročitati pitanje koje sam Vam postavio.

Možete li mi odgovoriti na bazi informacija koje sigurno posjedujete, s obzirom na resor koji pokrivete da li će se saobraćajna petlja na dionici autoputa Bar - Boljare, koja se nalazi u selu Krkor, MZ Lijeva Rijeka graditi i završiti zajedno sa trasom autoputa i naravno sa njome saobraćajni priključak za ljevorečka sela do Veruše?

Obrazloženje.

Prosto tu da obrazloženje, ministre, i ne treba. Znači i sami autoput sam po sebi je progres, ali je progres ako ga možemo koristiti, čim prije to bolje. Znači, postoji bojazan s obzirom da je sem autoputa o kojem pojednosti, manje više, znamo sve, znam lično i da se ova petlja o kojoj ja pitam i skoro završila, ali je problem tj. može biti problem da li će taj regionalni put koji ste Vi dali u odgovoru biti izgrađen u dovoljno kratkom vremenu od momenta kad se pusti autoput u promet? Da bismo mogli svi koji smo tamo, lično sam zainteresovan, sa Veruše sam, da ga koristimo, a da ne govorimo šta to znači za progres tih nekoliko sela iz te naše regije.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:23:45)

Hvala Vam.

Izvolite, ministre.

OSMAN NURKOVIĆ (24.07.20 10:23:49)

Uvaženi poslaniče Zečeviću, prije svega rekli ste da ste vidjeli petlju koja se pravi, zaista jedan imponzantan objekat i objekat koji je dosta koštao, velika je cijena bila. Ni u kojem slučaju ne bi bilo niti funkcionalno niti racionalno da se ta petlja izgradi, ulože tolika sredstva, a da ona ne bude u funkciji stanovništva koje gravitira na tom području, kako sam rekao i prije na dopunsko pitanje uvaženoj poslanici.

Dakle, ja ću Vam konkretno odgovoriti na Vaše pitanje. Na pomenutoj poziciji je planskom dokumentacijom predviđena petlja Veruša u skladu sa tim je i projektovana u okviru Glavnog projekta čija je realizacija u toku. Osnovnim Ugovorom o projektovanju i izgradnji dionice Smokovac - Mateševo, autoputa Bar - Boljare zaključenim sa kineskom kompanijom CRBC se realizuje petlja i njena veza sa postojećom putnom mrežom koja će biti izgrađena i završena sa ostalim dijelom prioritete dionice. Veza od petlje Veruša do naselja Veruša je dio novog regionalnog puta koji će biti realizovan u narednom periodu. Sa namjerom da se do izgradnje tog puta obezbijedi što bolji prilaz naselju Veruša i ostalim naseljima u Lijevoj Rijeci pokrenute su određene aktivnosti sa ciljem da se postojeća putna mreža osposobi u što je moguće većoj mjeri.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je i do sada ulagalo maksimalne napore u cilju poboljšanja kvaliteta svih saobraćajnih veza i pristupačnosti do svih regiona u skladu sa realnim potrebama građana i privrede, pa ovo ostaje kao jedan od ključnih ciljeva i u narednom periodu. Zaista smatram nezavisno od resora koji pokrivam da je potrebno izgraditi taj put i učiniti dostupnim i selu i turistima, jer je to potencijal za razvoj turizma. Pored toliko ulaganja teba uraditi i dodatne napore i osposobiti taj put i omogućiti građanima i turistima i svima da im bude dostupno i naslje Veruša i sva ta naselja okolo.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:25:54)

Hvala Vama.

Komentar odgovora. Izvolite.

RADOŠ ZEČEVIĆ (24.07.20 10:26:00)

Jasno je sve što ste rekli. U principu, hvala na odgovoru. Dobio sam iscrpan odgovor, ali zbog građana. Imamo samo jednu malu nedoumicu. Da li će se postojeća putna infrastruktura, lokalna, koristiti kao veza sa autoputem dok se izgradi regionalni put ili će da ide veza sa autoputem samo kroz regionalni put? Samo mi to objasnite jer ovdje imam jednu nedoumicu, kaže se da postojeća putna infrastruktura, pa onda se pominje regionalni put. Može neko da shvati iz Vašeg odgovora da će se postojeća lokalna infrastruktura koristiti kao ta veza, a onda će se izgraditi regionalni put i samo ako mogu neki rokovi.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:26:50)

Ja Vam želim dobrodošlicu, Vi ste novi poslanik.

To se samo može dobiti kao odgovor kroz dopunsko pitanje, pa ću ja reći kao da ste Vi postavili dopunsko pitanje i dati riječ ministru. Inače, ovdje su u komunikaciji sa ministrima poslanici privilegovani, jer oni postavljaju pitanje i komentarišu odgovor i poslije njihovog komentarisanja odgovora ministar više nema pravo. Tretiram ovo kao dopunsko poslaničko pitanje uz saglasnost kolege Zečevića.

Izvolite ministre.

OSMAN NURKOVIĆ (24.07.20 10:27:21)

Zaista ne bih htio niti da manipulišem niti da obmanem ni građane niti Vas, niti javnost da u ovom trenutku saopštim šta je planirano. Zaista radiće se projektna dokumentacija za kvalitetnu saobraćajnicu do Veruše, ali prije nego se to sve uradi obezbijediće se sredstva, postojeća infrastruktura će se prilagoditi, sanirati i omogućiti korišćenje do izgradnje novog puta. U toku su neke aktivnosti na izradi projektno dokumentacije da se izgradi kvalitetan put. U ovom trenutku nemamo obezbijedena sredstva i nemamo to konkretno rečeno hoće li to biti u idućoj godini ili ne.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:28:04)

Hvala Vam, ministre.

Sada će pitanje postaviti poslanik Milorad Vuletić. Izvolite, kolega Vuletiću.

MILORAD VULETIĆ (24.07.20 10:28:10)

Zahvaljujem gospodine predsjedniče.

Dame i gospodo poslanici, uvaženi ministre, poštovani građani,

Moje pitanje se odnosi u kontekstu razvojnih planova za Glavu Zete. Ministar je imao prilike vjerovatno sa sličnim pitanjem da se upozna i na prethodnoj sjednici, međutim, moja je greška jer nijesam bio u prilici da prisustvujem, pa bih zbog građana danas to pitanje obnovio.

Naime, radi se o tome da li se planira sa nivoa Vlade rekonstrukcija dijela putnog pravca ili sanacija od Danilovgrada do Glave Zete. Naime, radi se o dionici koja je sastavni dio regionanog puta Podgorica - Danilovgrad - Bogetići - Nikšić i tako dalje, kao alternativnog putnog pravca jako bitnog za središnji dio Crne Gore. Posebno imajući u vidu činjenicu da sada se radi i bulevarska cesta, da se popravljaju i ovaj put od Vranjskih njiva do KP doma, a i kroz jednu izuzetno prijeknu potrebu, budući da se radi o jednom krajoliku prelijepom i jednom lokalitetu najljepšem, u središnjem dijelu Crne Gore od Danilovgrada do Glave Zete. Lokalitetu koji iz dana u dan privlači sve veći broj i turista i rekreativaca, biciklista i pješaka. Čisto me interesovalo da li se u bližoj budućnosti radi projekcija da se i tih 15-ak ili 17 kilometara od Danilovgrada do Glave Zete može očekivati da se makar napravi neka pješačka staza sa rasvjetom ili biciklistička staza, imajući u vidu da je put u dosta dobrom stanju, da je kako to stručnjaci kažu ta kobilica puta izvanredna. Da taj putni pravac trenutno nije opterećen, a mogao bi biti na ovaj način više valorizovan, imajući u vidu prije svega da pored trase toga puta neposredno ide rijeka Zeta koja je krajem 2019. godine do strane Vlade proglašena "Parkom prirode". Sve više crpi interes turista kako lokalnih tako i sa strane i imajući u vidu taj razvojni kompleks koji se planira na Glavi Zete cijenim da bi to bio samo jedan sastavni dio izuzetno potreban građanima tih 20-ak sela koje gravitiraju na tom području.

Nakon dobijenog odgovora vjerovatno ću nešto kratko i još iskomentarisati, pa da se uklopim u zadato vrijeme. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:31:12)

Hvala Vam, poslaniče Vuletiću.

Ministre, izvolite.

OSMAN NURKOVIĆ (24.07.20 10:31:17)

Uvaženi poslaniče Vuletiću, na Vaše postavljeno pitanje dajem sljedeći odgovor:

Putni pravac Podgorica - Danilovgrad - Bogetići je uvršten u mrežu regionalnih puteva od 2016. godine. Uprava za saobraćaj je dionicu ovog puta od Rogama do Spuža u dužini od 5 km uvrstila u svoje planove i otpočela sa njenom realizacijom prvo kroz izradu projektno

dokumentacije, a zatim i realizacijom samih radova. Ugovor je potpisan sa kompanijom Bemax Podgorica. Vrijednost radova po ovom ugovoru iznosi 3.082.826,90 eura. Rekonstrukcijom će se dobiti put širine 6,6 m sa trotoarima širine 1,5 m. Radovi će biti završeni u septembru ove godine. Dionica ovog puta od Danilovgrada do Glave Zete trenutno nije u planovima Uprave za saobraćaj, a uvrstiće se kada to dozvole povoljniji finansijski uslovi.

Nadamo se da će doći vrijeme i za taj put, ali smo ovo smatrali urgentnim i sigurno će građani koji gravitiraju na ovom putnom pravcu koji se gradi biti zadovoljni sa ovim što će dobiti nakon završetka.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:32:25)

Pravo na komentar odgovora, poslanik Vuletić. Izvolite.

MILORAD VULETIĆ (24.07.20 10:32:31)

Zahvaljujem gospodine minsitre.

Naravno da opština u kojoj se, makar što se tiče putne infrastrukture, ponajviše gradi u ovom periodu je opština Danilovgrad. Imajući u vidu da se otpočelo sa realizacijom projekta izrade bulevarske ceste u dužini 15 kilometara, dakle, od Podgorice do kružnog toka u Danilovgradu. Polazeći od činjenice, ovo što je gospodin ministar rekao, da su u punom jeku radovi od Vranjskih Njiva prema naselju KP dom u Spužu i da se radi baš jednom zaista pristojnom dinamikom i za očekivati je kraj septembra, poštovani građani, da će taj putni pravac biti stavljen u funkciju.

Isto tako dužan sam ovdje napomenuti da je lokalna uprava zajedno sa Vladom u dijelu jednog lokanog puta koji je žila kucavica od Gorice prema naselju Spuž, takozvani Martinički put uvršten u prioritete sa tog nivoa za njegovu rekonstrukciju i sanaciju. Obezbjedeena su sredstva u vrijdnosti nekih tri miliona eura i na realizaciji sanacije i popravke toga puta pristupiće se na jesen tekuće godine, tako sam obaviješten od rukovodilaca lokalne uprave u Danilovgradu, Opštine Danilovgrad.

Ono što bih posebno istakao to je da jasno je meni da se ne može sve od jednom uraditi, ali cijenim da način na koji i dinamikom kojom se razvija opština Danilovgrad da će vrlo brzo doći se i do tog rješenja da se putem privatno javnog partnerstva ili na neki drugi način saniraju mnoge od ovih stvari i od ovih pitanja koje su predmet našeg interesovanja ili danas ili u buduće će biti ili su bili u ovoj Skupštini. U svakom slučaju opština Danilovgrad se ima čim podičiti kako dijelom putne infrastrukture, tako i u dijelu sanacije i rekonstrukcije hidroelektrana na slapu Zete, Glavi Zete. Imajući u vidu da je sve iše u ekspanziji seoski turizam zaista Bjelopavlička ravnica ima što poniditi od Spuža do Glave Zete, zaista jedan prelijep i pejzažni dio i krajolik sa svim sadržajima plovni, ribolovni, rekreativni, sportski turizam.

Imam u vidu i tu činjenicu da se sve više građana bavi poljoprivredom, proizvodnjom zdrave hrane u okviru porodičnih gazdinstava, da će to u dogledno vrijeme predstavljati ekspanziju i na nivou pružanja turističkih usluga, pa kod činjenice da to prate i svi ostali prateći elementi od rekonstrukcije niskonaponske mreže do agilnosti lokalne samouprave u dijelu razvoja privrednih resursa davanjem potrebnih dokumenata za razvoj malog i srednjeg biznisa, da pred opštinom Danilovgrad u narednom periodu zaista predstoji jedan lijepi periodu. S tim u vezi zahvaljujem još jednom na odgovoru na ovo pitanje u nadi da ćemo sve ovo o čemu smo razgovarali vrlo brzo biti svjedoci da je i realizovano. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:36:13)

Hvala i Vama poslaniče Vuletiću.

Sada će pitanje postaviti poslanica Draginja Vuksanović-Stanković. Izvolite.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (24.07.20 10:36:22)

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, poštovani ministre Nurkoviću,

Moje poslaničko pitanje glasi - da li će se i kada ispuniti svi elementi kupoprodajnog ugovora prema radnicima Port of Adria? Zašto nije poštovana odredba o važenju kolektivnog ugovora u roku od tri godine od potpisivanja kupoprodajnog ugovora? Da li je upravo ovaj element ugovora bio jedan od razloga za nižu prodajnu cijenu kompanije Kontejnerski terminali? Ko je, na kraju, odgovoran što su zaposleni Kontejnerskog terminala prevareni i što je oštećen budžet Cme Gore?

Očekujem odgovor u pisanoj formi.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:37:01)

Izvolite, odgovorite, ministre.

OSMAN NURKOVIĆ (24.07.20 10:37:07)

Uvažena poslanice Vuksanović-Stanković, na Vaše pitanje ću naravno dati detaljan odgovor i u pisanoj formi ću dostaviti odgovor. Prije nego što konkretno odgovorim na Vaše pitanje moram malo da Vas podsjetim, možda se mogli prije sedam godina da reagujete drugačije. Ja se lično ne bih složio sa onim što je urađeno u prethodnom periodu, jer kad sam bio u prilici da dam doprinos odluci o prodaji Luke, bio sam protiv, ovaj drugi dio koji je ostao. Dakle, moram saopštiti pred crnogorskom javnošću da bih i te kako volio da sam imao priliku da vidim ovako revnistan odnos prema privatizaciji "Kontejnerski terminali i generalni tereti" sa Vaše strane u vrijeme kada su se donosile odluke koje danas kritikujemo i preispitujemo.

Podsjetiću da ste, ne tako davno, bili u redovima iste političke partije u kojoj ste u vrijeme privatizacije Konternerskih terminala pripadali i Vi i tadašnja dva ministra saobraćaja i pomorstva. Naime u mandatu ministra Lompara je postupak privatizacije Kontejnerskih terminala otpočeo, a u mandatu ministra Brajovića okončan. Osim toga, pošto se ovdje izgleda ima kratko pamćenje za odluke koje želite politički da kompromitujete zamjenik predsjednika Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte bio je, takođe, Vaš partijski kolega Vujica Lazović, potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem.

Dozvolite i da se crnogorska javnost sjeća da se gospođu Vuksanović-Stanković bili poslanik u istoj Skupštini u vrijeme kada Skupština Crne Gore dala Vladi saglasnost za donošenje odluke o dodjeli koncesije za privremeno korišćenje lučkih terminala, za pretovar kontejnera i generalnih tereta na području KO Novi Bar. Koliko sam mogao vidjeti i u zapisniku sa Šeste sjednice jesenjeg zasijedanja 2013. godine na kojoj je data pomenuta saglasnost nijeste se čak ni uključivali u raspravu po ovoj tački dnevnog reda. Gospođu Vuksanović-Stanković, zašto tada nijeste reagovali ukoliko ste smatrali da se iza zaključenih pravnih poslova vezanih za Kontejnerske terminale krije bilo kakav rizik po zaposlene u ovom privrednom društvu, zašto nijeste spriječili zaključenje posla za koji danas smatrate, nakon više od šest godina, tvrdite da je ošteti budžet i prevario radnike?

Na sjednici Skupštine na kojoj je razmatrana odluka o dodjeli koncesija za Kontejnerske terminale Vaš kolega Borislav Banović je u ime poslaničkog kluba SDP-a podržao prdloženi akt i dodjelu ugovora po predviđenim uslovima. Osim toga u ime Kluba poslanika SDP-a je konstatovano i da je kupoprodajna cijena dosta dobra, posebno imajući u vidu da drugu ponudu nijesmo ni imali.

Vama je vrlo dobro poznato da je AD Kontejnerski terminali i generalni tereti nastalo restrukturiranjem nekada jedinstvene Luke. Kao ministar saobraćaja i pomorstva otvoreno sam iskazao svoj stav da Luku Bar ne treba privatizovati i to sam javno saopštio u momentu kada su određeni postupci već bili prokrenuti u cilju privatizacije ovog ključnog resursa naše privrede.

Iskreno, lično bih bio srećan da su i Vaše partijske kolege razmišljale svojevremeno o

očuvanju resursa kakav je Luka Bar i da nijesu odučili da se ova Luka od nacionanog značaja restrukturira, posebno ne način da se privatizuju Pomorski poslovi u DOO kao najprofitabilniji segment luke. Procesima restrukturiranja Luke Bar, privatizacijama Pomorskih poslova, Kontejnerski terminali i generalnih tereta pokušajem privatizacije AD Luka Bar upravljali su, uvažena poslanice Vuksanović-Stanković, ministri iz Vaše partije, kadrovi SDP-a. Prema tome, vjerujem da bi bilo elementarno prolitički odgovorno i korektno da i sami preuzmete dio političke odgovornosti za odluke koje danas osporavete ukoliko ih već predstavljate crnogorskoj javnosti kao odluke koje su bile pogubne za ova privredna društva i za njihove zaposlene.

Radnici u ovim privrednim društvima su i tada i sada radili, isto kao što ste i Vi gospođo Vuksanović-Stanković i tada i sada bili poslanik SDP-a, učestvovali u kreiranju politike koja se odnosila i na privatizaciju i dizali u istoj ovoj Skupštini ruku za odluke koje danas smatrate lošim.

Konkrento ću da odgovorim i na Vaša pitanja, šta smo mi uradili vezano za ostvarenje prava radnika iz ovog ugovora.

Ugovor o kupoprodaji akcija društva "Kontejnerski terminali i generalni tereti" AD Bar, zaključen je 15.11.2013. godine, između Vlade Crne Gore kao prodavca i kompanije Global Ports Holding iz Istanbula, kao kupce. Vjerujem da vam je poznato da je postupak prodaje akcija u privrednim društvima u kojima Vlada Crne Gore ima udio u akcijskom kapitalu u isključivoj nadležnosti Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, a ne resora ministarstva. Naime, shodno zakonskoj regulativi Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, odnosno Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama nadležni su za praćenje realizacije ugovora o koncesiji. Svakako uvažavajući značaj pitanja, prije svega, za zaposlene u navedenom privrednom društvu ukazaće na određene relevantne podatke kako javnost ne bi ostala uskraćena dijela odgovora u okviru nadležnosti Ministarstva saobraćaja i pomorstva.

Naime, društvo AD "Kontejnerski terminali i generalni tereti", Bar nastalo je, kao što vam je poznato, restrukturiranjem društva "Luka Bar" AD Bar. Ugovorom o kupoprodaji akcija "Kontejnerski terminal i generalni tereti" AD Bar definisano je da Kolektivni ugovor znači kolektivni ugovor koji je u primjeni kod društva zaključen dana 6.02.2009. godine između "Luke Bar" AD Bar i Sindikalnog povjereništva koji se nalazi u prostoriji sa podacima pod oznakom A1, a dat je kao Prilog 5 ovog ugovora. Član 4 stav 1 pomenutog Kolektivnog ugovora definiše da će se u slučaju restrukturiranja i statusnih promjena poslodavca na zaposlene do zaključenja novog kolektivnog ugovora primijeniti ovaj kolektivni ugovor. Članom 4 Kolektivnog ugovora definisano je da će se u slučaju restrukturiranja i statusnih promjena poslodavca na zaposlene do zaključenja novog kolektivnog ugovora primjenjivati ovaj kolektivni ugovor, kao i da se novim kolektivnim ugovorom ne može ugovoriti manji obim prava i nepovoljniji uslovi rada za zaposlene od prava i obaveza utvrđenih ovim kolektivnim ugovorom.

Iskoristiću priliku da istaknem da je Ministarstvo saobraćaja i pomorstva u prethodnom priodu u više navrata uzimalo aktivno učešće u pregovorima sa Sindikatima Kontejnerskih terminala i generalnih tereta, odnosno danas Porto of Adria AD, kao i sa upravljačkim strukturama većinskih vlasnika. Sve navedene aktivnosti bile su usmjerene isključivo na pokušaj da zaposleni i većinski vlasnik privrednog društva dođu do kompromisnog rješenja u obostranom interesu. Međutim, kao što Vam je poznato pitanja koja se odnose na primjenu Kolektivnog ugovora već su bila i jesu predmet odlučivanja pred sudskim organima tako da vjerujem da je pravi put da dozvolimo da sudski organi daju odgovore i na pitanja koja su inicirala postavljanje ovog poslaničkog pitanja.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:44:19)

Vodite računa o vremenu, dozvolio sam Vam prekoračenje, pa ubrzo trebate da završite. Izvolite, završite dozvoliću prekoračenje i poslanici.

OSMAN NURKOVIĆ (24.07.20 10:44:38)

U dijelu Vašeg pitanja koje se odnosi na ugovorenu cijenu u postupku kupoprodaje akcija

Podsjetiću da je Ugovor kupoprodaje akcija zaključen nakon postupka u skladu sa Zakonom o privatizaciji i Uredbom o prodaji akcija i imovine putem javnog tendera, a nakon što je Vlada Crne Gore objavila poziv za podnošenje ponude za kupovinu akcija prodavcu u julu 2012. godine konkretno 62,09% akcijskog kapitala društva. Tenderska komisija za privatizaciju konstatova je da su se u sprovedenom postupku ocjene ispunjenosti kvalifikacionih uslova za učešća na tenderu kvalifikovale četiri kompanije, ali u predviđenom roku do 1. jula 2013. godine dostavljena jedna ponuda od strane Global post holding. Cijena koju je kupac akcija shodno ugovoru platio za kupovinu akcija je gotovinski iznos od 8.071.000. Shodno navedenom i samom toku postupka ne smatramo da su odredbu Ugovora koje se odnose na Kolektivni ugovor imale uticaja na cijenu na način kako Vi ukazujete, posebno pritom imajući u vidu da je kupac akcija imao shodno Ugovoru obavezu i da realizuje socijalni program i da je isti u roku i realizovan. Takođe, na lučkom području Port of Adria, odnosno nekadašnji Kontejnerski terminal i generalni tereti isti investitor je realizovao i ugovoreni investicioni program.

Na kraju, ali ne manje važno istakao bih činjenicu da je krajem 2019. godine pripremljen i Finansijski finalni izvještaj revizora u vezi sa ugovorom o kupoprodaji akcija Privrednog društva "Kontejnerski terminal i generalni tereti" AD Bar od strane nezavisne revizorske kuće u skladu sa međunarodnim standardima za ovu oblast. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:46:09)

Hvala Vam.

Poslanice Vuksanović-Stanković imaćete i Vi prekoračenje ako Vam je potrebno. Izvolite.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (24.07.20 10:46:17)

Hvala.

Uvaženi ministre, sve što su Vam napisali pogrešno su Vas informisali. To što ste mi sad pročitali to su Vam drugi pisali, nijesu Vas dobro informisali što znači da imate kadrove u Ministarstvu koji ne rade svoj posao kako treba. To je prvo.

Drugo, u tom prvom dijelu ste mi postavili par pitanja. Vi nemate pravo ovdje da nama postavljate pitanja, pitanja postavljamo mi, a Vi samo odgovarate na pitanja, ali sam ja raspoložena da odgovorim na ta Vaša pitanja.

Što se tiče gospode Vujice Lazovića i Andrije Lompara koje ste pomenuli oni nijesu u Socijaldemokratskoj partiji, niti su ikad bili. Oni su bili potrčci DPS-a i zato su sad sa vama u koaliciji isto kao i vi. Prema tome, oni nemaju nikakve veze sa Socijaldemokratskom partijom.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:47:01)

Koleginice, molim Vas vodite računa o tome kako govorite o ljudima koji nijesu ovdje prisutni. Vi ste pomenuli jednu notornu neistinu, da oni nikad nijesu bili u Socijaldemokratskoj partiji, nemojte time da se služite. Nastavite.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (24.07.20 10:47:22)

Ko izriče neistinu u ovoj državi i ko se kakvim poslovima bavi to će javnost da sudi i nadležni državni organi. Oni nijesu u Socijaldemokratskoj partiji nisu nikad ni bili pod jedan. Idemo dalje.

Ministre, poslanica Draginja Vuksanović je glasala protiv privatizacije Port of Adria i u ovom Parlamentu, zna kolega Vuletić, napadala ovaj ugovor. Tada sam rekla, a izvolite stenogram uzmite, da ovim ugovorom radnici Port of Adria nijesu zaštićeni i da će u budućnosti imati probleme. Tada sam dobila opasku sa ove strane kako tjeram investitore. Sada ste Vi ministar i Vi

ste odgovorni za realizaciju prava radnika. To što je nekad bio neko sada ste Vi ministar. To što je nekad bio neko sada ste Vi ministar. Vi ukoliko ne zaštitite prava radnika na način što ćete da pozovete na odgovornost one koje ne poštuju Ugovor koji je ovdje izglasan u parlamentu iako sam ja bila protiv tog ugovora pravno nije moglo tako da se postavi onda Vi prikrivate članove organizovane kriminalne grupe koji na svaki mogući način maltretiraju radnike i obespravljaju radnike. Odlično mi u Baru znamo ko je kako glasao u ovom Parlamentu ko se borio za Luku Bar za Kraljičinu plažu kod Čanja, za Port of Adria, za Mamulu i Miločerski park. Svi to u ovoj državi znaju i ja ću to i da ponavljam jer sa ponosom ističem to što smo zaštitili Kraljičinu plažu kod Čanja od crnogorskih šejka, što smo zaustavili prodaju Luke Bar i drugih resursa koje sad ovdje neću nabrajati.

Prema tome, ministre Vi ste dužni da zaštitite prava radnika jer je ovaj parlament izglasao takav ugovor. Moje mišljenje je bilo da je taj ugovor nezakonit, suprotan Zakonu o obligacionim odnosima i zato nijesam glasala za privatizaciju željeći upravo da zaštitim radnike Port of Adria koji nakon te moje diskusije od prije sedam godina dolaze sad na ovo što sam ja tada pričala. Drugo, sudski organi, a trenutno Ustavni sud jer je više predmeta Port of Adria pred Ustavnim sudom. Ti sudski organi neka rade svoj posao nećemo mi ovdje uticati na odluke sudskih organa što će da radi Ustavni sud ili neće. Nadamo se samo da povodom istih ili sličnih slučajeva neće različito postupati jer sudska praksa mora biti ujednačena.

Ono što je jako važno jedna Vaša riječ koju sam uhvatila da ste govorili pokušaj da se između većinskog vlasnika i radnika postigne dogovor. To je samo ostalo u pokušaju jer većinski vlasnik ne aberiše radnike, ne interesuje ga radnik. On tlači radnike, a tako, neće moći jer postoje građani ove države koji zastupaju interese građana i radnika i koji će stati u njihovu odbranu. Ne pada mi napamet da štitim strane investitore koji krše i rade suprotno zakonima ove države, to da vam bude jasno. Vi ministre štitite stranog investitora umjesto da štitite radnike Port of Adria. To je tačno što ja kažem, tačno je, jer da to nije tačno ne biste danas ovdje sa nama vodili političku diskusiju nego biste vodili pravnu diskusiju, a ako izađemo na pravni teren ministre Nurkoviću bojim se da ćemo ostat do sutra. Znači, da tumačimo taj ugovor.

Prema tome, nijesu Vas dobro informisali oko mog zalaganja za radnike Port of Adria, oko mog glasanja u Parlamentu, konkretno govorim u svoje ime, a o ovoj drugoj stvari više mi je ispod nivoa da komentarišem. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:51:17)

Poštovane kolege, ovdje, prije svega, treba da govorite tačne podatke. Znači, kako je ko glasao i to postoji u stenogramima i to se svakako može provjeriti i ustanoviti, kao i što treba da budete potpuno precizni i jasni o tome da li su neki članovi bili nekad članovi Vaše partije koji su je osnivali kada Vi nijeste bili u toj partiji. Ovdje je ministre bilo centrano pitanje da li su ispunjeni svi elementi kupoprodajnog ugovora i kada će se ispuniti.

Prema tome, taj dio pitanja je bio centralni noseći dio ovog pitanja, a kad pominjete vaše prethodnike oni su se zalagali, oni su sačuvali Aerodrome Crne Gore, oni su i danas protiv koncesija koju ste vi predlagali, ali da ne otvaramo pitanje i druga pitanja koja nijesu tema ovog poslaničkog pitanja. Samo da vodite računa da svi izlazite sa podacima jer su to povjerljivi podaci kad je ko bio član koje partije i jesu li najveći uspjesi te partije vezani upravo za period kad su ti članovi bili u toj partiji, kao i ko je glasao i ko nije za pojedine akte koje predlagala Vlada. Završili smo sa pitanjima, a želite proceduru. Samo bez nervoze, izvolite proceduru.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (24.07.20 10:52:39)

Kolega Brajoviću, Vi najmanje imate ovdje pavo da držite meni predavanje. Mogu samo ja vama, znate zašto, zato što sam ja pravni fakultet završila sa 22 godine sa prosjekom 10, a Vi Vaš sa 42. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:52:53)

Slušajte, mogli ste ga završiti i sa 18, Vi ne možete da govorite neistine. Rekli ste da Andrija Lompar i Vujica Lazović nijesu bili nikad članovi Socijaldemokratske partije. Oni su osnivali partiju u kojoj ste Vi sada predsjednik i najveći uspjesi te partije uparvo su vezani bili za period kad su oni bili članovi te partije. Govorim da bi elementarno bilo pošteno da tu činjenicu saopštite o tome govorim. Hvala vam. Izvolite.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (24.07.20 10:53:28)

Vi meni pričate o poštenju! Vi ste sebi dali za pravo da meni pričate o poštenju. Nevjerovatno.

Predsjednik Skupštine koji je korumpiran meni priča o poštenju, meni koja nikad ništa u ovoj državi nijesam zloupotrijebila, pod jedan. Pod dva, moguće da su oni formalno bili, ali oni su bili potrčci DPS-a zato više nijesu u SDP-u nego su kod Vas jer vi i dalje trčite za DPS-om. Trčite crkoste trčeći ko će prije do cilja.

Prema tome, govorim istinu, ko je ostao u SDP-u ostali su časni i korektni ljudi i građani to prepoznaju, a oni koji su trčali za DPS-om sa pozicija tada sada više nijesu sa nama nego su kod vas, a zajedno u koaliciji sa ministrom Nurkovićem. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:54:19)

Naravno da su u pravoj partiji jer ta partija gaji izvorne ideje socijaldemokratije. To je jedna stvar. Druga stvar ovdje prvi put čujem mogućnost da neko nije član jedne partije, a potpredsjednik je te partije i ministar u ime te partije i to treba da znate. Vodite računa o tome kad govorite o principijalnosti u bilo čemu. Vi ste neko ko kaže da nikad neće biti u koaliciji sa nekima koji ne zastupaju građansku, evropsku Crnu Goru. Pa vi ste u koaliciji sa Demokratskim frontom i to na više nivoa u stvari na nakoliko lokalnih sredina. Vi u trenutku kad izdajete saopštenje o dešavanjima u Budvi participirate u toj lokalnoj upravi u prethodnoj vlasti i ako niste zaslužili da imate ni odbornika tamo na izborima. Tako da nemojte o tome da pričate jer tu ste na kliznom terenu, uvažena poaslanice i mislim da samo zapadate dalje i dalje u greške. Da pređemo na druga pitanja.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (24.07.20 10:55:35)

Socijaldemokratska partija će uvijek biti sa onima koji će da grade evropsku, građansku, multietničku i evroatlansku Crnu Goru.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:55:44)

Sa kim ste u koaliciji u Herceg Novom, u Budvi? Sa kim ste bili u koaliciji u Kotoru i Kolašinu?

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (24.07.20 10:55:55)

Nemojte da me prekidate, nemojte da se uzbuđujete.

Šta će biti sa SDP-om sad ću da Vam kažem. Socijaldemokratska partija iz dana u dan dobija nove članove, iz dana u dan. Naše biračko tijelo raste. Vi se nemojte sjekirati za SDP i znam da se ne sjekirate. Imate vi previše razloga da se pozabavite sobom i da se oko toga sjekirate, ali kad budemo mi na putu da uvedemo Crnu Goru u Evropsku uniju Vi sigurno više

nećete sjedjeti tu.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 10:56:18)

Odlično.

Hvala Vam puno. Svi ćemo vidjeti kome rejting raste i kome ne vrlo brzo 30. avgusta. Hvala na prisustvu ministru saobraćaja.

Sada prelazimo na pitanje postavljena Ministarstvu održivog razvoja i turizma. Prvo pitanje će postaviti poslanik Luid Škrelja. Izvolite.

LUID LJUBO ŠKRELJA (24.07.20 10:56:47)

Uvaženi predsjedniče Brajoviću,

Gospodine Davidoviću, sa zadovoljstvom uvijek Vam posavljam pitanje jer unaprijed znam da ću dobiti konkretan i realan odgovor.

Moje poslaničko pitanje glasi - koji su dalji razvojni projekti prirodnog i turističkog potencijala poznate Ade Bojane? Da li se razmišlja da se u dogovoru sa susjednom Albanijom osim trajektnog graničnog prelaza preko rijeke Bojane ista učini plovnom cijelim njenim tokom do samoga Skadra što bi dodatno učinilo ovo nadaleko poznato ostrvo još atraktivnijim?

Kratko obrazloženje.

Ada Bojana je rječno ostrvo na ušću rijeke Bojane uz Jadransko more na krajnjem jugoistoku Crne Gore uz državnu granicu sa Albanijom. Nastalo je vještačkim putem, a zauzima površinu od 4,9 m² ako se u međuvremenu nije proširilo jer znamo te prirodne pojave što se tamo dešavaju.

Ada Bojana je nastala pema predanju tako što se u XVII ili XIX vijeku nakon nevremena u blizini dva manja ostrva nasukao brod jedrenjak Merito. Godinama se na olupini ovog broda i obližnja dva ostrva taložio riječni nanos od kojega je najprije narastao sprud, a zatim i ostrvo. Ovo ostrvo je vremenom rijeku Bojanu podijelilo na dva kraka. Za vrijeme hladnog rata Ada je bila vojna zona sa strogo čuvanom granicom. To je uslovalo da su njeni pojedini djelovi i danas ostali potpuno netaknuti. Ada Bojana ima oblik trougla. Sa jedne strane je zapljuskuje Jadransko more, a sa druge dvije rijeke Bojane. Plaža je okrenuta ka moru i pješčana i duga je oko 3 km. Plaža i morsko dno su prikriiveni sitnim pijeskom. Desni rukohvat rijeke Bojane dijeli ostrvo od 13 km dugačke Štojske plaže.

Adu Bojanu krase suprotropsko i mediteransko rastinje, a neke od biljnih i životinjskih vrsta su jedinstvene u Evropi. Upravo gusta i bujna vegetacija daje Adi čar Amazonije i zajedno sa neobičnim životinjskim svijetom pretvaraju poseban mikroekološki prostor. Zaleđe plaže čine dine iza kojih se nalaze jedinstvena staništa na cijelom Mediteranu. Na Adi se nalaze poznati turistički naturistički centar, nudistički kamp je napravljen 1983. godine. U turističkoj ponudi je boravak u kampu, bungalovima ili sojenicama na Bojani.

Obale rijeke Bojane poznate su po ribarskim sojenicama sa kojih mještani na tradicionalan način love ribu koje se može jesti u brojnim ribljim restoranima. Ovdje je 1985. godine snimljen film "Ljepota poroka", između ostalih. Inače od 2013. godine je u toku privatizacija Ade Bojane, a na tender koji je raspisala Vlada Crne Gore se javilo pet zainteresovnih kompanija iz Amerike, Turske, Češke i Hrvatske. Ada Bojana je prestižno mjesto surfing na vjetru, povoljni vjetrovi prave odlične talase koji omogućavaju surfing i jedrenje.

Na Adi Bojani se nalazi škola vin surfinga tako da potencijali Ade Bojane zadovoljavaju i amatere i stroge kriterije profesionalaca koje se bave time poslom. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:00:25)

Hvala Vam.

Kolega Davidović, izvolite.

DAMIR DAVIDOVIĆ (24.07.20 11:00:30)

Hvala, predsjedniče.

Poštovani poslanice Škrelja,

Područje Ade Bojane je od izuzetnog značaja za razvoj turizma, poljoprivrede i ribarstva što su strateški sektori koji su važni za ekonomski rast Crne Gore. Međutim, ono što ne smijemo zaboraviti i na čemu treba insistirati je da je to područje takođe od izuzetnog ekološkog značaja što nas obavezuje na posebno pažljiv odnos prema ovom lokalitetu.

Kada je riječ o turističkoj valorizaciji ostrva Ada Bojane treba podsjetiti da je u dosadašnjem periodu na godišnjem nivou kroz odluke o planu privatizacije bila predviđena priprema i sprovođenje javnih tendera za valorizaciju turističkih lokaliteta ili privrednih društava na bazi privatno javnog partnerstva. Tako je Odlukom o planu privatizacije za 2019. godinu bila predviđena turistička valorizacija lokaliteta Ada Bojana putem tenderskog postupka za davanje u dugoročni zakup u skladu sa Zakonom o državnoj imovini kroz razvoj, izgradnju finansiranje i upravljanje budućim eskluzivnim turističkim kompleksom.

Međutim, kako je nedavno usvojen Zakon o javno-privatnom partnerstvu odluka o planu privatizacije za 2020. godinu više ne predviđa projekat turističke valorizacije, pa tako ni sprovođenje tendera za valorizaciju Ade Bojane.

Međutim, ono na šta, nažalost, moramo da se podsjetimo sa pojavom pandemije izazvane virusom kovidom-19 došlo je u ovom trenutku i do pada interesovanja potencijalnih investitora za nove investicione projekte na globalnom nivou, te su se usporile aktivnosti na pripremi, odnosno realizaciji postupaka izbora strateškog partnera za turističku valorizaciju lokaliteta Ade Bojane. U dijelu aktivnosti koje se odnose na plovnost rijeke Bojane i saobraćajnu povezanost sa Skadrom ističemo da je ovo pitanje u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja koje je aktivno i kontinuirano radi prevashodno na zaštiti voda i zaštiti od voda sliva rijeke Bojane, kao i ključnog preduslova da se rijeka učini plovnom cijelim svojim tokom. U tom pravcu preduzimaju se aktivnosti na nacionalnom nivou i ostvaruje se saradnja sa međunarodnim partnerima u implementaciji više projekta, a koje imaju za cilj očuvanje ovog prirodnog resursa, kao i zaštitu od sve većeg i vidljivijeg uticaja klimatskih promjena.

Najznačajnija nacionalna aktivnost u Crnoj Gori koja se realizuje za područje rijeke Bojane u vrijednosti od jednog miliona eura odnosi se na rekonstrukciju sistema nasipa na rijeci Bojani. Projekat će sagladati glavne hidrološke parametre, hidrouličku analizu velikih voda potrebnu za uzdizanje nasipa na potrebnu kotu, klimatske uticaje u saglasnosti sistema zaštite od štetnog dejstva voda između Crne Gore i Republike Albanije. Jasno je da se regulacijom rijeke Bojane stvaraju pretpostavke za dalji održivi razvoj u ovom oblastima kroz trajno očuvanje prostornih i prirodnih resursa. Na taj način se poboljšava kvalitet života lokalnih zajednica kreiraju zelena radna mjesta i rast zasnovan na principima efikasnog i održivog korišćenja resursa.

Rijeka Bojana je zakonskom regulativom prepoznata kao vodotok od značaja za Crnu Goru i kroz razne projektne aktivnosti upravljačke jedinice u Crnoj Gori, ali i u susjednoj Republici Albaniji sa kojom dijelimo ovaj važan prirodni resurs, trude se da održe i unaprijede status ovog vodnog dijela čime će se svakako dobiti na efektu i valorizaciji turističkog potencijala Ade Bojane. Znači, ne govorimo samo o tome da kroz investicije i traženje pravih partnera gdje interesovanje ne jenjava, ali u ovoj situaciji kada je nemoguće napraviti adekvatne procjene. Takođe, ne govorimo samo o toj vrsti investicija kada govorimo o turističkoj valorizaciji već djelovanje na pravi način i zaštiti prirodnih resursa obezbijedićemo da se i prirodni resursi na pravi način stave u maksimalno održivu turističku valorizaciju.

Istakli bi na kraju aktivnosti na očuvanju prirodnog potencijala Ade Bojane na koje posljednjih godina izuzetno evidentna erozija morske plaže. Pored problema nestanka kopna erozija plaže predstavlja i gubitak osnovnog turističkog resursa, ali i potencijalno može da izazove negativan uticaj na Emerald, Ipa i Iba područje, kakvo je Ada Bojana.

Imajući u vidu ogroman značaj koji Ada Bojana ima za buduću razvoj turizma u Crnoj Gori Vlada Crne Gore smatra neophodnim da se hitno preduzmu koraci u cilju utvrđivanja realnog

stanja procesa erozija obale u zoni ušća Bojane u Jadransko more. Iz tog razloga Ministarstvo održivog razvoja i turizma je tokom juna tekuće godine zaduženo da preduzme aktivnosti na izradi studije zaštite i revitalizacije plaže na Adi Bojani s predlogom konkretnih rješenja koja treba preduzeti u tom pravcu.

Ovom prilikom Vas informišemo da su u najkraćem roku pokrenute aktivnosti vršenja neophodnih mjerenja od strane nadležnih nacionalnih institucija, odnosno obezbjeđivanje neophodnih geodetskih i hidrografske-topografskih snimanja obale i morskog dna na prostoru Velike plaže i ostrva Ada Bojana i prikupljanja postojećih relevantnih ulaznih podataka, kao i na obezbjeđivanju ekspertske podrške za izradu ove studije koja će rezultirati predlogom tehničkih rješenja, koja će zaustaviti dalju eroziju ovog prirodnog bogatstva. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:05:41)

Hvala Vam.
Komentar odgovora poslanik Škrelja.
Izvolite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (24.07.20 11:05:47)

Zahvaljujem, gospodinu uvaženom, Davidoviću.

Odgovor na moje pitanje zadovoljava i cilj i svrhu mog pitanja. Znači, nijesam imao namjeru niti obrazložiti da pričam o turističkim kapacitetima Ade Bojane jer su oni nadaleko poznati i prevazilaze i ove prostore đe mi živimo i onu bivšu Jugoslaviju, a kamoli sada da za pet ili tri minuta da saopštavam šta se tamo dešava u vidu razvoja turizma. Akcenat na pitanje je bilo čuvanje prirodnih resursa i jedinstveni, po meni, na svijetu, kojim je obdarena. Čovjek treba da bude mnogo obdaren da bi to na slikovit način predstavio javnosti. Sa rijekom Bojanom, Šaskim jezerom, preko Virpazara, kao što je i direktor Nacionalnih parkova svojevremeno najavljiavao da će Virpazar, Bar, Skadar uspostaviti linije kao nekada što je bilo.

Konačno ono što ima opština Ulcinj mislim da malo opština na svijetu imaju da u relativno nevelikom prostoru imaju rijeku poznatu rijeku Bojanu, poznato Šasko jezero i najpoznatije Jadransko more. Da ne zaboravimo 13 km pješčane Štojske plaže jer jedan poznati putopisac iz krajeva bivše Jugoslavije nakon što je šetao cijeli dan i na kraju dana kad se umorio sjeo je pored mora i rekao je zapitao se u sebi i „divim se suncu kako može zaći jer ovakve ljepote nigdje neće naći". Hvala na odgovoru.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:07:31)

Hvala i Vama, poslaniče Škrelja.
Sada će pitanje postaviti poslanik Mirsad Murić.
Izvolite.

MIRSAD MURIĆ (24.07.20 11:07:44)

Zahvaljujem predsjedavajući.

Poštovane građanke i građani Crne Gore, poštovani predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma gospođu Čenić i gospodine Davidoviću, uvažene kolegice i kolege,

Po Poslovniku Skupštine koristim priliku da postavim poslaničko pitanje Ministarstvu turizma i održivog razvoja. Moje pitanje glasi - u kojoj fazi je realizacija ski centra Štedim-Hajla i da li pandemija virusa korona utiče na realizaciju ovog za opštinu Rožaje veoma značajnog projekta?

Obrazloženje.

Vlada Crne Gore je posvećena razvoju sjevera Crne Gore, a to možemo da vidimo po

infrastrukturnim objektima koji se rade širom Sjevernog regiona. Rožaje u tom pogledu zauzima veoma važno mjesto. Na to nam ukazuju investicije koje u finansijskom smislu prolaze preko 50 miliona eura. Među tim investicijama koje su sve značajne za našu opštinu ipak najznačajnije mjesto zauzima ulaganje u ski centar Štedim-Hajla. Realizacija ovog projekta je u toku, a završetkom ovog projekta Rožaje će se ponovo naći na mapi zimskih centara kako u Crnoj Gori tako i u regionu. Benefiti ovog projekta su mnogobrojni, prije svega, u zapošljavanju stanovništva, ali i u povezivanju turističke grane sa poljoprivrednim proizvođačima, a i sa drugim privrednim granama u opštini Rožaje.

Konkretno, zanima me da li pandemija virusa korona utiče na realizaciju ovog projekta? Lično sam uvjeren da se radovi na ovom projektu izvode, ali da li postoji neka smetnja u budućem radu na ovom projektu? Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:10:11)

Hvala Vam.

Predstavnica Ministarstva, ima riječ.

Izvolite.

DRAGANA ČENIĆ (24.07.20 11:10:44)

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanice Muriću,

U toku su intezivne aktivnosti na realizaciji razvojne projekte izgradnje planinskog centra na planini Hajla u Rožajama. Izgradnja planinskog centra osim izgradnje žičare i ski staza podrazumijeva izgradnju kompletne infrastrukture, prisutnih saobraćajnica i parkinga, elektro i telekomunikacione infrastrukture, sistema vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda, uslužno ugostiteljskih objekata, žičara, ski staza i pješačkih staza. Na izgradnji planinskog centra do sada je utrošeno više od 4,6 miliona eura, a ukupna vrijednost zaključenih ugovora je preko 13 miliona eura. Izgradnja putne infrastrukture za potrebe ski centra realizuje se kroz pet faza. Ukupno ugovorena vrijednost putne infrastrukture je 3,6 miliona eura od čega je do sada realizovano čak 3,1 milion eura. Raspisano je javno nadmetanje za izvođenje i završnih radova koji će obuhvatati izgradnju mosta Kaluđerski laz i potpornih zidova na prvoj dionici puta procijenjene vrijednosti 700.000 eura. Završetak svih radova na izgradnji puta planiran je do kraja 2020. godine i tu nemamo najave kašnjenja.

Potpisan je ugovor vrijednosti devet miliona eura za izgradnju idejnog rješenja glavnog projekta izvođenja radova na izgradnji šestosjedne sklopive žičare na lokalitetu Hajla i Štedim po principu „projektuj i izgradi“ i izradu idejnog rješenja ski staza. U toku je završna faza revizije projekta nakon čega će se otpočeti sa izgradnjom žičare. U toku je izrada idejnog rješenja objekta bazne stanice ugostiteljskog servisnog karaktera čija je realizacija planirana takođe po principu projektu u izgradnji.

Vlada Crne Gore i Uprava javnih radova su zajedno sa građevinskim kompanijama i zaposlenima u sektoru učinili sve da gradilišta ostanu aktivna i u trenutnim uslovima zatvorene granice značajno su otežale uvoz određenih materijala i opreme za koju su rokovi proizvodnje isporuke uslovljeni situacijom na globalnom nivou. Posebna problematika se odnosi na obezbjeđenje radne snage.

U cilju sprečavanja širenja virusa korona radnici na gradilištima pridržavaju se svih preporuka i mjera koje su u proteklom periodu donosili nadležni organi i zahvaljujući dodatnim naporima svih strana uključenih u realizaciju projekata rad u posebnim uslovima neće značajnije uticati na dinamiku rada. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:12:45)

Hvala Vam.
Poslaniče, izvolite.

MIRSAD MURIĆ (24.07.20 11:12:51)

Zahvaljujem uvažena gospođu Čenić na veoma iscrpnom odgovoru. Znam da Vlada preuzima sve moguće mjere da se investicije u Crnoj Gori, posebno na sjeveru realizuju. Svjedoci smo toga da čak za veoma važne infrastrukturne objekte Vlada Crne Gore uplaćuje i avanse izvođačima da bi im dokazala da u Crnu Goru mogu vjerovati i da je Crna Gora sigurna država u kojoj može da se ulaže, ali u kojoj izvođači koji izvode radove na mnogobrojnim infrastrukturnim objektima mogu biti sigurni da će im svi ekonomski benefiti na realizaciju ovih projekata biti udovoljeni. Zato mogu da pozdravim napore Vlade, a i za moje sugrađane iz Rožaja da kažem da samo onaj ko ne vidi šta se ulaže u sjever i u opštini Rožaje može da kaže nešto loše.

Rožaje je trenutno opština koja ima veoma veliki broj infrastrukturnih objekata koji su završeni zadnje četiri godine, objekata koji su pri kraju realizacije, ali objekata infrastrukturnih koji su početnoj fazi. Koliko ja vidim i koliko sam razumio Vas i premijera gospodina Duška Markovića ni jedan infrastrukturni objekat ni u Crnoj Gori, samim tim ni u Rožajama, neće zapasti u krizu zbog epidemije odnosno pandemije virusa korona. Na to se zahvaljujem i premijeru i Ministarstvu održivog razvoja u ime svih građana opštine Rožaje. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:14:51)

Hvala i Vama.
Sad će pitanje postaviti potpredsjednik Parlamenta Genci Nimanbegu. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (24.07.20 11:14:58)

Hvala predsjedniče.
Evo kolegi Luidu neće trebati prevod.
/prevodilac sa albanskog jezika/

Poštovane dame i gospodo,
Imam posebnu čast i zadovoljstvo da postavim pitanje, na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore, Ministarstvu održivog razvoja i turizma, ministru, trenutnom, gospodinu Dušku Markoviću.

Šta ste preduzeli u vezi nelegalnog objekta u sklopu lokaliteta Fusha e topave na zapadnom dijelu tvrđave? Objekata već dugi niz godina urušava izgled Starog grada, a po službenim zapisnicima se jasno vidi da je ovaj put odstupan od gabarita Glavnog projekta, kao ni mjesto samog objekta nije pogodno za lokalitet gdje je postojala građevinska dozvola.

Napominjem, da je objekat Kalaju, Stari grad u Ulcinju je objekat kulture prvog reda, dok je ovaj nelegalni objekat građen. Zato me interesuje koje ste mjere preduzeli ili mislili preduzeti u skorije vrijeme zajedno sa Ministarstvom kulture u uklanjanju ili rušenju istog?

Poštovana gospođu Čenić,

U samom Starom gradu u Ulcinju, koji je objekat kulture prvog reda prema inspekcijskom nadzoru ilegalno jer je izgrađen objekat na lokalitetu Fusha e topave. On je prešao gabarite predviđenog objekta i narušio je izgled samog Starog grada. Već nekoliko puta ja postavljam ovdje pitanje kako vašem Ministarstvu, tako i Ministarstvu kulture. Ispred mene imam jedan odgovor iz 2017. godine.

Vjerujem da kao mjera odgovornosti što se tiče kulturne baštine da dobijemo jasne instrukcije i jasan stav Vlade za ovaj problem i zajedno sa lokalnom samoupravom da se preduzmu mjere za rješavanje ovog dugogodišnjeg problema. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:18:15)

Izvolite.

DRAGANA ČENIĆ (24.07.20 11:18:42)

Zahvaljujem uvaženi potpredsjedniče Nimanbegu.

Stari grad Ulcinj predstavlja jedinstvenu urbanu cjelinu sa primjerima arhitekture različitih epoha u okviru u koje se nalazi oko 220 objekata i u kojem je evidentan proces degradacije izazvan u prvom redu ljudskim faktorom.

Urbanističko građevinska inspekcija u okviru svojih nadležnosti u kontinuitetu vrši nadzor nad stanju Starog grada, koje predstavlja kao što ste i sami rekli nepokretno kulturno dobro od nacionalnog značaja. U tom pravcu je postupano i u odnosu na izgradnju objekta na lokalitetu Fusha e topave na katastarskoj parceli 2360/1 Ulcinj u okviru derogiranog Urbanističkog projekta Stari grad Ulcinj.

Podsjećamo da je na predmetnoj lokaciji još 2006. godine izdato rješenje odnosno odobrenje za izgradnju od strane nadležnog sekretarijata Opštine Ulcinj kojim je dozvoljeno odobrenje na novog investitora "Ulcinj resorte" iz Kotora. Inspektor za građevinarstvo, tadašnjeg Ministarstva za ekonomski razvoj, je zbog uočenih nepravilnosti i odstupanja od izdate građevinske dozvole 2009. godine zapisnički zabranio dalje izvođenje radova na izgradnji objekta, a u skladu sa tada važećim Zakonom o uređenju prostora i izgradnje objekata.

Inspeksijskim kontrolama tokom 2010, 2011, 2017, ali i 2020. godine utvrđeno je da se na predmetnom objektu trenutno ne izvode radovi te da je stanje na objektu nepromijenjeno.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je u saznanju da je za predmetni objekat predat zahtjev za legalizaciju dana 17.07.2018. godine nadležnom organu opštine Ulcinj, cijeneći navedeno Urbanističko građevinska inspekcija će nakon završenog postupka u organu lokalne uprave koji je i dalje u toku, odnosno nakon dostavljanje liste bespravnih objekata od strane organa lokalne uprave Ministarstvu preduzeti sve upravne mjere i radnje u skladu sa zakonskim ovlašćenjima.

Bitno je istaći da je za predmetni objekat u okviru usvojene Studije zaštite kulturnih dobara rađene za teritoriju cijele opštine Ulcinj, konstatovana neusklađenost ambijentalnim karakteristikama i prostorom u cjelosti te je za isti kao mjere zaštite predviđena izrada projekta sanacije kojim će biti tretirana uklanjanje pojedinih djelova ili objekta u cjelini.

Napominjemo dalje da je zakonom propisano da se za prostore devastirane bespravnom gradnjom, a posebno za djelove naselja koji predstavljaju kulturna dobra što je ovdje slučaj, nakon donošenja Plana generalne regulacije obavezno rade urbanistički projekti, čija je izrada i donošenje u nadležnosti lokalne samouprave.

Posebno uvažavajući značaj Starog grada Ulcinja, kao kulturnog dobra nacionalnog značaja nastavićemo da vršimo nadzor na lokalitetu Fusha e topave te ćemo u saradnji sa Ministarstvom kulture i Opštinom Ulcinj sprovesti aktivnosti u cilju definisanja konačnog rješenja za predmetnu lokaciju. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:21:30)

Hvala Vam.

Komentar odgovora.

Izvolite, gospodine Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (24.07.20 11:21:37)

/prevodilac sa albanskog jezika/

Poštovana gospođo Čenić.

Hvala na odgovoru.

Imam želju da ovi Vaši odgovori se implementiraju na terenu, iz kog razloga kažem ovo?

Studija zaštite kulturnih objekata koja je usvojena na jasan način pokazuje da se objekat ne treba legalizovati već treba ga sanirati ili rušiti jedan dio njega. Moje personalno mišljenje je da treba da se sruši cijeli, jer nije na pravom mjestu, po mom mišljenju. Kako god bilo, krivica za samo postojanje ovog objekta je u periodu između 2006-2007. godine i kasnije. Ovdje se ne radi da nađemo krivca koji sigurno treba i to da se uradi najvjerovatnije, ali to neće riješiti ovaj problem. Ovaj problem mene prati u Skupštini Crne Gore, a objekat nastavlja da bude isti ili da izgleda isti. Ovaj objekat jasno pokazuje zašto i narod ne vjeruje politici ili političkoj djelatnosti. Ono što ja hoću da uradim je da iskoristim šansu, mogućnost, kad kažem jasno mišljenje stanovnika Starog grada. Ja sam jedan od starograđana, tražimo rješenje i to urgentno, ja kao njihov predstavnik tražim urgentno rješenje od Vas ili Vašu reakciju. Vi ste službenik Ministarstva i Vi znate jasno da ingerencija i kompetencije u implementaciji zakona su kod vas i vi trebate preduzeti svaku mjeru da bi se problem riješio.

Na kraju, imam još jednu dodatnu inicijativu. Ovdje su fotografije iz tog lokaliteta puno godina ranije. Zahvaljujem jednom našem prijatelju koji radi u Muzeju Ulcinja, koji je slikao i koji je svjedočio ovim fotografijama i na kraju ove sjednice ja ću Vam dati te fotografije. Ono što se vidi na njima možda se ne vidite, traži vašu brzu reakciju i reakciju brzu lokalne samouprave i nadam da će se naći rješenje za nešto što mi imamo ili dugujemo našim precima. Ove fotografije su uslikane ove godine. Situacija je sasvim ista. Hvala puno i ja Vam želim puno uspjeha u Vašem radu.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:25:20)

Zahvaljujem.

Sada će pitanje postaviti poslanica Ana Nikolić. Izvolite.

ANA NIKOLIĆ (24.07.20 11:25:29)

Hvala, uvaženi predsjedniče Skupštine.

Moje poslaničko pitanje upućeno Ministarstvu održivog razvoja i turizma, odnosno uvaženoj gospođi Dragani Čenić, odnosi se na projekat izgradnje novog stadiona u Prijestonici.

Naime, konkretno pitanje jeste da nam date informaciju kakav je status ovog projekta kada su u pitanju dinamike radova trenutne, odnosno rokovi završetka projekta? Obzirom da u Crnoj Gori trenutno vlada epidemija covid-19 da li će ta epidemija uticati da se dinamika radova uspori, odnosno da se rokovi završetka ovog projekta produže?

U svom obrazloženju ja ću istaći da je izgradnja novog stadiona fudbalskog stadiona na Cetinju jako važan projekat i da će sa ponosom taj projekat nositi ime Svetog Petra Cetinjskog.

Projekat po svojoj vrijednosti otprilike dostiže nekih devet miliona eura i mislim da su svu snagu udružili u izgradnji, odnosno u realizaciji ovog projekta - Vlada Crne Gore, Prijestonica Crne Gore i Fudbalski savez Crne Gore. Vlada je za ovaj projekat u tri godine 2018, 2019 i 2020. godinu kroz svoj kapitalni budžet izdvojila skoro četiri i po miliona eura.

Ono što želim danas naglasiti ovdje i da građani čuju jeste da je kamen temeljac postavljen 13. novembra 2017. godine tačno na 60 godina otvaranja sadašnjeg, odnosno starog to jest sadašnjeg stadiona na Obilića poljanu.

Radi podsjećanja reći ću da je taj stadion izgrađen 1957. godine i u to vrijeme on je isto bio jako važan objekat, odnosno ispunjavao je kriterijume gdje su se održavali mečevi u najvećem domaćem takmičarskom rangu.

Istaći ću, recimo da je prvi fudbalski meč na tom stadionu naš Fudbalski klub Lovćen odigrao protiv dubrovačkog Goška i u okviru tadašnje i Druge savezne lige i naravno odnio je pobjedu u rezultatu 2:1. Takođe, najposjećeniji sportski događaj na ovom stadionu postojećem bila je utakmica između Lovćena i zagrebačkog Dinama u okviru osmine finala Kupa Jugoslavije koja je održana februara 1971.godine i recimo tu utakmicu na tom stadionu je posjetilo skoro 6.500

gledalaca.

Ovo je vrlo interesantno, da kažem da projekat koji sada radimo, odnosno koji je počeo da se realizuje u fazi izgradnje novog fudbalskog stadiona znači da će fudbalski stadion otprilike imati kapaciteta oko 5.192 mjesta u četiri zone raspoređene i da će to biti zaista stadion koji će po svim svojim standardima zadovoljiti visoke standarde UEFA gdje će moći da se igraju međunarodne utakmice. Ono što je vidno građanima Prijestonice jeste da je u posljednje vrijeme dinamika radova i ubrzana i da se na očigled svih taj stadion zaista i gabaritno podiže, ali strahujemo što je sasvim normalno da će epidemija učiniti svoje, da će usporiti radove. To neće biti na kraju tragično pored svega ovoga kako se borimo mi u Crnoj Gori da sve otprilike one nedaće koje će nas zadesiti ovom epidemijom na neki način savladamo da što manje to bude negativno za naše građane, tako smatram da ste i predvidjeli ovu fazu kašnjenja i da je držite pod kontrolom i onako kako treba.

Uvažena gospođo Čenić, želim da nam date što konkretnije odgovore da mogu naši građani i Cetinja i Crne Gore čuti. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:29:37)

Izvolite, gospođo Čenić.

DRAGANA ČENIĆ (24.07.20 11:29:48)

Ugovor o realizaciji projekta izgradnja fudbalskog stadiona na Cetinju zaključen je između Vlade Crne Gore, Uprave javnih radova, Prijestonice Cetinje i Fudbalskog saveza Crne Gore. Nakon završenog javnog nadmetanja zaključen je ugovor za izvođenje radova u vrijednosti od 8,7 miliona eura. Ugovorena sredstva su obezbijeđena na sljedeći način.

Vlada Crne Gore, Uprava javnih radova kofinansira 50% vrijednosti ugovora odnosno iznos od 4,3 miliona eura. Fudbalski savez Crne Gore učestvuje u kofinansiranju 2,2 miliona eura, Prijestonica Crne Gore učestvuje u kofinansiranju sa iznosom od 2,1 milijon eura. Glavnim projektom izgradnje gradskog stadiona na Cetinju planirana je izgradnja sportskog objekta ukupnog kapaciteta kao što ste i rekli preko 5.000 mjesta. Planirani stadion po svojim karakteristikama zadovoljava najzahtjevnije standarde UEFA čime se stvaraju uslovi za odigravanje međunarodnih utakmica i utakmica nacionalnih selekcija. U oblikovnom smislu na izgled budućih stadiona uticala je lokacija za izgradnju o okviru istorijskog jezgra, pa se pri oblikovanju ovog objekta i određivanju kapaciteta vodilo računa da on bude primjeren ambijentu i potrebama Cetinja. Radovi na izgradnji stadiona su započeli u novembru 2017. godine, a ugovoreni rok završetka radova bio je tri godine, odnosno novembar tekuće godine.

Kompleksnost ovog objekta, posebno po pitanju konstrukcije bila je razlog za razmatranje i unapređenje inženjerskog rješenja što je u početnoj fazi izgradnje uticalo na dinamiku radova, međutim ta usaglašavanja su završena u prethodnom periodu i radovi teku zadovoljavajućom dinamikom. Na objektu se trenutno izvode završni radovi, na izradi armirano betonske konstrukcije i montaže tribinskih elemenata, radovi na izradi fasadnih i pregradnih zidova kao instalaterski radovi. Otežano funkcionisanje i tržište radne snage usljed pandemije izazvane virusom korona je obustavilo montažu čelične konstrukcije koja je bila planirana za početak aprila ove godine. Zbog nedostatka specijalizovane radne snage montaža još uvijek nije otpočela. S toga novoplanirani rok završetka preostalih radova je avgust 2021. godine. Do sada je na objektu realizovano 3,4 miliona eura, od čega je iznos od 2,26 miliona eura finansiran kroz Zakon o budžetu Crne Gore. U finansijskom smislu stepen realizacije trenutno iznosi 40%. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:32:03)

Hvala Vama.

Komentar odgovora, poslanice Nikolić. Izvolite.

ANA NIKOLIĆ (24.07.20 11:32:08)

Hvala na odgovoru.

Znači završetak možemo očekivati kao što smo čuli u avgustu 2021. godine. Realizacijom ovog projekta onako kako ste opisali, ne samo kao objekat fudbalskog stadiona, tu će se zaista na pravi način urediti sam prostor gdje jeste fudbalski stadion u smislu pristupnog dijela biće određeni parking, pristupni trg tom fudbalskom stadionu tako da će to biti na jedan način i dodatno uređenje samog ulaza u Cetinje, što će i estetski zaista doprinjeti dosta samom ulazu u grad.

Ono što želim istaći jeste da realizacijom ovog stadiona daće se mogućnost ne samo cetinjskim fudbalskim klubovima, nego generalno svim regionalnim, a i međunarodnim fudbalskim klubovima da se na tom stadioni igraju mečevi svih liga i rangova, što je jako važno i za Cetinje i za Crnu Goru. Tako da ovaj stadion nije samo projekat strateške važnosti za Crnu Goru nego i naša reprezentacija prema čitavom svijetu, kao što je u više navrata u svojoj posjeti i svom obraćanju i negdje je istakao naš uvaženi premijer Duško Marković. Već kad govorimo o tome ja ću istaći ovdje da nije samo u pitanju samo fudbalski stadion na Cetinju nego da su sportski objekti koji se grade u više gradova kod nas u Crnoj Gori zaista na pravi način reprezentirati dio života sportskoga koji se oprilike otvara i daje i posvećuje mladim ljudima u Crnoj Gori, što je zaista za jednu pohvali i na taj pravi način imam odnos prema mladim ljudima kada je u pitanju njihov zdrav život i zdravi stilovi života. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:34:14)

Hvala i Vama.

Sada prelazimo na pitanje koje će postaviti poslanica Maja Bakrač. Izvolite.

MAJA BAKRAČ (24.07.20 11:34:24)

Zahvaljujem, uvaženi predsjedniče Skupštine.

Uvažena gospođo Čenić, poštovane kolegice i kolege, uvaženi građani,

Na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje.

Kakav je status završetka radova na postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda u Meljinama koje je izvodila kompanija Mass Gintaš i kakav je status projekta izgradnje vodovodne i kanalizacione mreže na rivijeri Herceg Novog, koji je izvodila turska kompanija Celtikcioglu?

Ugovor za izgradnju vodovodne i kanalizacione mreže u Herceg Novom potpisan je sa turskom kompanijom Celtikcioglu 2012. godine. Konsultant i rukovodilac izgradnje na ugovoru je kompanija Dalem, Njemačka. Po projektu obuhvaćena izgradnja 35,3 km vodovodne i kanalizacione mreže 13 punktnih stanica i jedan podmorski izbus. Vrlo ambiciozno se najavljivao ovaj projekat i čini mi se da je rok završetka bio predviđen za 2015. godinu.

Međutim, postrojenje je pušteno u testni rad tek 2017. godine. Nakon toga raskida se Ugovor sa Mass Gintaš i nižu se razni problemi. Kraj se međutim ne nazire. Građani Herceg Novog ne vjeruju da će se ovaj projekat i dovesti do kraja, a i kada se bude okončao sigurno neće funkcionisati onako kako treba. Zašto ovo kažem, iz razloga što smo imali prilike da mi građani Herceg Novog svjedočimo velikim problemima, a najveći od svih je izlivanje fekalija. Takođe neprijatni mirisi koji su izraženi u pojedinim djelovima opštine su nesnosni, a naročito u ljetnjim mjesecima.

Postavlja se pitanje ko će da održava ovo postrojenje. Obaveza je negdje bila da se obuče lica lice u Vodovod i kanalizacija Herceg Novi, međutim do te obuke nije došlo i negdje je sada dilema ko će i na koji način održavati ovo postrojenje?

Takođe znamo da je vladajuća struktura Herceg Novog više puta najavljivala završetak ovog krucijalnog projekta, ali od 2012. do danas je prošlo osam godina i taj projekat još uvijek nije završen. Dalje, vrlo je važno da znamo da mimo kredita koje je Opština dužna da vraća banci

građani će opet morati dodatno da plaćaju, obzirom da znamo da kolektor nije završen do kraja, da predstoji tehnički prijem objekta koji će sigurno pokazati dosta nedostataka, koje će opet trebati otkloniti i to bi po pravilu negdje trebalo da otkloni izvođač radova.

Međutim, Opština je jednom neodgovornom odlukom isplatila je izvođača u potpunosti ne obezbjeđujući sebe i ne obezbjeđujući način da privoli izvođača da posao završi do kraja. Znači, građani ne trebaju previše da se opterećuju time koja firma će da izvodi radove, koliko će ti radovi da traju, kakvi će biti ti ugovori te tehničke stvari, ali građani imaju pravo da znaju za svaki projekat koji se radi u njihovom gradu kada će početi i kada će biti završen i imaju pravo da zahtijevaju da taj rok bude ispoštovan. Zbog čega građani moraju da trpe nečiju nestručnost i neznanje? Ne moraju da je trpe. Smatram da ovaj rok koji je trebao da bude ispoštovan je davno prevaziđen. Ono što je važno da kažem da sada u Herceg Novom imamo Portonovi, jednu investiciju čija je vrijednost projekta 969 miliona, jednu investiciju koja ima evropske standarde i koja je prepoznatljiva ne samo u Crnoj Gori nego u čitavom svijetu. Znači postavlja Crnu Goru na mapu atraktivnih turističkih destinacija. Je li moguće da pored takve investicije koja se nalazi u Herceg Novom nemamo završen ovakav projekat do kraja i upravo je to bio razlog zašto sam ovo pitanje postavila vama, znajući opet da je Vlada negdje garant, a lokalna samouprava je neko ko treba vodi i isprati projekat do kraja. Vjerujem da ćete vi sa vaše pozicije moći da nam date određene smjernice šta se dešava i kada je otprilike planirano da se to privede kraja i da li će se svi ovi problemi o kojima sam govorila otkloniti ili u budućnosti biti otklonjeni? Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:38:57)

Izvolite, gospođo Čenić.

DRAGANA ČENIĆ (24.07.20 11:39:22)

Uvažena poslanice Bračka,

Projekat poboljšanja vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na crnogorskom primorju koji se realizuje iz kredita Njemačke razvojne banke, a koji se odnosi na Herceg Novi, obuhvata izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i izgradnju vodovodne kanalizacione mreže sa podmorskim ispustom. Implementacija projekta izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Herceg Novom započeta je zaključivanjem Ugovora između Javnog preduzeća Vodovod i kanalizacija Herceg Novi sa konzorcijumom Mass Gintaš iz Turske, kao što ste i rekli u junu 2012. godine, prije osam godina.

Predviđeno je bilo da se projekat vrijednosti od 9 miliona eura finansira iz kreditnih sredstava Njemačke razvojne banke u iznosu od 6,3 miliona, učešće Vlade Crne Gore u iznosu od 1,3 miliona i budžeta Opštine Herceg Novi u iznosu takođe 1,3 miliona eura.

Radovi su počeli da se realizuju 25. juna 2012. godine sa rokom od dvije godine. Kao konsultanti i rukovodilac izgradnje angažovana je Njemačka kompanija Dalem.

Postrojenje je pušteno u testni rad sa skoro tri godine kašnjenja u februaru 2017. godine i njime trenutno upravlja d.o.o. Vodovod i kanalizacija Herceg Novi. Ovo postrojenje u Meljinama je nažalost i dalje u fazi završnog testiranja. To znači da nije tehnički kompletirano niti je završeno finalno testiranje iako postrojenje vrši prečišćavanja otpadne vode i postiže propisane parametre pročišćavanja.

Naime u novembru 2017. godine Opština je raskinula Ugovor sa konzorcima Mass Gintaš, a godinu dana nakon toga završen je postupak naplate garancije, nakon čega je otpočeo rad na pripremi tenderskih dokumenat za izbor izvođača za završetak radova na postrojenju.

Prema informacijama sa kojima raspolažemo Opština Herceg Novi je u prethodnom periodu inicirala pregovore sa firmom Mass, jednom od članova konzorcijuma, sa namjerom da se definišu aktivnosti na završetku radova i stavljanje postrojenja u stanje pune funkcionalnosti.

Drugi projekat za koji ste iskazali interesovanje, a koji se odnosi na izgradnju vodovodne i kanalizacione mreže sa podmorskim ispustom realizovao se ugovor koji sa izvođačem radova kompanijom Celtikcioglu Opština Herceg Novi potpisala je u avgustu 2012. godine, takođe prije

osam godina.

Ukupna vrijednost projekta nakon ispostavljanja obračuna po završetku radova bila je 21,3 miliona eura. Navedeni iznos uključuje dodatne nepredviđene radove, kao i plaćanje nakon poravnanja međusobnih odštetnih zahtjeva po ugovoru o poravnanju.

Projekat se finansirao iz kreditnih sredstava KfW banke u iznosu od 17,3 miliona eura, učešće Vlade Crne Gore od 2,9 miliona i Opštine Herceg Novi i KfW banke. Radovi na ovom projektu su kompletirani u junu 2019. godine, sedam godina od početka kada je izdata potvrda o preuzimanju radova uz listu nedostataka koje je trebalo ukloniti za vrijeme garantnog perioda. Iako se ovaj projekat privodi kraju i dalje postoje određeni izazovi u radu sistema. Naime zbog činjenice da svi nedostaci još nijesu otklonjeni Vodovod i kanalizacija d.o.o. Herceg Novi još uvijek nije preuzeo radove od formalnog investitora. Iz navedenog razloga jasno je da iako su započeti 2012. godine, ni jedan od ova dva projekta još uvijek nije u potpunosti priveden kraju.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:42:30)

Hvala Vama.

Komentar odgovora, izvolite koleginice.

MAJA BAKRAČ (24.07.20 11:42:43)

Zahvaljujem predsjedniče. Uvažena gospođo Čenić, samo potvrdili ono što sam i ja rekla da ni jedan rok nije ispoštovan, da su odavno probijeni svi rokovi. Da zaključimo, sve ono što nije ispoštovano, na kraju će morati da plate građani Herceg Novog.

Vraćam se na obrazloženje svog pitanja gdje sam rekla da kompletan teret nečije nestručnosti i neznanja će da plaćaju građani Herceg Novog ili Vodovod i kanalizacija koji će opet to da stavi na račune građana Herceg Novog.

Primjećujemo da lokalna samouprava se ne bavi pitanjima koja su od važnosti za građane Herceg Novog. Jer to stavljaju u drugi plan, a primjećujemo da se bave svim onim osim onim što je u njihovoj nadležnosti. Pa se tako bave pozivanjem građana na nepoštovanje mjera NKT-a i time naravno ugrožavaju zdravlje svih građana. Bave se pozivanjem građana Srbije da dođu u Herceg Novi kao Beograd na moru, da ne slušaju preporuke Vlade iako znaju da je to nemoguće, da ne mogu doći jer su granice zatvorene oni ipak hoće da budu iznad Vlade i da kažu da oni pozivaju sve te koji ne smiju da dođu u Herceg Novi. Potrče da se nađu na naslovnicima Blica i Kurira i kad sve ono što Vlada uradi oni tako brže bolje omalovaže i bave se crtanjem i iscrtavanjem razno raznih zastava po Herceg Novom. Provokacijom smatraju sve one koji istaknu ili za Dan državnosti ili Dan nezavisnosti zastavu svoje države, oni to smatraju provokacijom. Zamislite samo u svojoj državi svoja zastava provokacija, eto time se bavi lokalna samouprava u Herceg Novom, a stavljaju znači u drugi plan sva ona pitanja koja su od krucijalnog značaja za život i funkcionisanje čitavoga grada ujedno i građana Herceg Novog.

Zbog toga sam morala da pokrenem ovo pitanje. Znam da vi nemate nadležnosti da reagujete, kao što sam i rekla Vlada je samo garant, ali ipak vjerujem da bi trebalo da se možda pozabavite ovim pitanjima makar razgovarajući, podučavajući ili učeći one koji ne znaju kako trebaju da rješavaju određene probleme.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:45:16)

Hvala Vam.

Sad prelazimo na pitanje postavljena Kenanu Hrapoviću, ministru zdravlja.

Prvo pitanje će postaviti poslanik Ervin Ibrahimović. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (24.07.20 11:45:29)

Poštovani predsjedniče Skupštine sa saradnikom, uvaženi ministre kolegice i kolege poslanici, poštovani građani, draga dijasporo,

U skladu sa Poslovnikom Skupštine Crne Gore, postavio sam pitanje uvaženom ministru zdravlja gospodinu Kenanu Hrapoviću.

Poštovani ministre, da li Ministarstvo zdravlja prihvata doniranje sredstava od strane dijaspore i zainteresovanih građana za rekonstrukciju i proširenje prostornih kapaciteta Doma zdravlja u Rožajama i da li će resorno Ministarstvo na čijem ste čelu finansijski podržati ovaj projekat?

Pandemija kovid-19, pokazala je sve one kvalitete koji ima naš zdravstveni sistem, ali nažalost i one nedostatke. Zdravlje građana kao najveća vrijednost našeg društva zahtijeva odgovorne države i kažemo da uvijek nije dovoljno ići u onom pravcu unapređivanja zdravstvenog sistema naše države.

Svjedoci smo danas da se građani Crne Gore susrijeću sa pandemijom korona virusa i nažalost da smo imali slučajeva gdje naši građani su završili smrtnim ishodom. Mislim da je prilika da iskažemo empatiju prema svim porodicama i onima koji su izgubili svoje najdraže.

Ali takođe i prilika da se zahvalim Institutu za javno zdravlje, da se zahvalim NKT-u i svim onim ljekarima koji su došli iz drugih gradova da pomognu svojim kolegama Domu zdravlja u Rožajama.

Mislim da prije svega treba da se zahvalimo ljekarima iz Doma zdravlja iz Rožaja koji su pokazali jednu nesebičnost, jednu nadljudsku snagu i humanost kako bi što bolje pružili zdravstvenu zaštitu našim građanima. Sigurno je prilika i da se zahvalimo i našoj dijaspori, koja je kao i uvijek među prvima tu da pomogne ljudima u nevolji. Tako da su među prvima poslali finansijsku pomoć, ogromnu finansijsku pomoć sa svih kontinenata ove zemlje. Moram ovdje da se zahvalim posebno onima koji su poslali dva ili tri vozila i poklonili Domu zdravlja Rožaje, da su poklonili veliki dio medicinske opreme i sada dolazim i ono što me je isprovociralo da postavim pitanje.

Čini mi se da dijaspora uvijek nadiđe sebe, evo i sada su krenuli samoinicijativno da prikupljaju sredstva nadajući da će zajedno uz Ministarstvo zdravlja uspjeti da prikupe dovoljno sredstava, normalno uz značajnu podršku Ministarstva zdravlja da rekonstruišu pa čak i ako treba da dodatne objekte kako bi taj dom zdravlja koji ima jednu bogatu tradiciju, skoro sedam decenija, kako bi mogao da odgovori svim izazovima ili onim potrebama koji zahtijevaju ili očekuju građani Rožaja.

Uvažavajući vrijeme nastaviću svoju diskusiju i naravno očekujući Vas kao jednog čovjeka humaniste da će i dijaspora i građani Rožaja zasigurno dobiti jedan optimističan i pozitivan odgovor na moje pitanje.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:49:09)

Hvala Vama.

Ministre Hrapoviću, odgovor.

KENAN HRAPOVIĆ (24.07.20 11:49:13)

Poštovani predsjedniče Parlamenta, uvaženi poslanici, uvaženi poslaniče Ibrahimoviću,

Prije nego što dam odgovor na Vaše pitanje želim da i ja iskažem svoje duboko poštovanje i zahvalnost svima onima koji su diljem svijeta, van Crne Gore uputili na bilo koji način podršku Crnoj Gori, crnogorskom narodu i zdravstvenom sistemu posebno kada je pandemija virusa korona u pitanju. Njih je ne mali broj, naprotiv, veliki je broj onih koji se i nije trebao odazvati pozivu Crne Gore, već su samostalno riješili da na neki način pomognu svojim sugrađanima,

veliko im hvala za sve to.

U odgovoru na Vaše pitanje saopštiti ću sljedeće.

Podsjetiću da je Ministarstvo zdravlja po prvi put na sistemski način uredila oblast donacija u zdravstvenom sistemu definišući kroz više uputstava o prijemu i načinu evidentiranja donacije predmet donacije i sponzorstva, uslove koje mora ispunjavati roba, da li je to lijek medicinsko sredstvo ili oprema, koja je predmet donacije način prijema donacije, način vođenja evidencija i slično. Takođe, u cilju sistemskog transparentnog i jednoobraznog planiranja potreba i praćenja realizacije donacija u javnim zdravstvenim ustanovama, sačinjeni su uniformni obrasci plana potreba za donacijama i sponzorstvima i izvještavanja koja popunjavaju zdravstvene ustanove u skladu sa navedenim upustvima, a na koje saglasnost daje Ministarstvo zdravlja.

U konkretnom slučaju Dom zdravlja Rožaje je sačinio i na web stranici objavio Plan potreba za donacijama za 2020. godinu, ukupne procijenjene vrijednosti 57.130 eura. U navedenom planu dom zdravlja je kao potrebu u dijelu građevinskih radova jedino iskazao natkrivanje ulaza u domu zdravlja procijenjene vrijednosti 15.000 eura.

Budući da se vaše pitanje odnosilo na proširenje prostornih kapaciteta Doma zdravlja Rožaje, dozvolite mi da ih predstavim, odnosno da podsjetim crnogorsku javnost.

Dom zdravlja Rožaje u svom sastavu ima 10 objekata, objekat Lamela A,B,C, objekat Biševo, objekat Bać, objekat Bukovica, objekat Balotići, objekat Bašča, objekat Daciće, objekat Donja lobnica, garaže i pomoćni objekat. Zgrada Doma zdravlja u Rožajama je izgrađena 1980. godine i locirana je u užem gradskom području pored autobuske stanice na magistralnom putu Rožaje-Berane.

Objekat Doma zdravlja se sastoji od tri bloka. Blok A površine u osnovi 978,7 m² spratnosti suteran plus prizemlje plus sprat, Blok B to je administrativni dio doma zdravlja površine u osnovi 234,5 m². Takođe iste spratnosti i Bloka C površine u osnovi 852,9 m² spratnosti prizemlje plus sprat.

Dakle, objekat doma zdravlja Rožaje ukupne korisne površine 4.800 m². U periodu od 1.01.2017.godine do 30.06.2020. dakle ove godine u Dom zdravlja Rožaje ukupno je uloženo 370.357 eura od čega 226,9 hiljada u adaptaciju i rekonstrukciju objekta, a 144.000 eura u nabavku medicinske opreme.

Kroz projekat energetska efikasnost u Crnoj Gori koji Ministarstvo zdravlja realizuje zajedno sa Ministarstvom ekonomije, a uz podršku Međunarodne banke za obnovu i razvoj u 2019. godini, realizovani su radovi na primjeni mjera energetske efikasnosti u objektu Doma zdravlja u Rožajama ukupne vrijednosti 180.000 eura. Urađena je nova termoenergetska toplotna fasada, popravljen krov, riješeno pitanje odvoda atmosferskih voda, popravljen stolarija i ugrađena dva nova kotla za grijanje. Na ovaj način obezbijeđen je veći komfor i bolji uslovi za pacijente i zaposlene u što sam se i lično uvjerio prilikom nekoliko posjeta. Prema procjenama Monstat-a u opštini Rožaje u 2019. godini, procijenjeni broj stanovnika iznosio 23.024 građanina. Ukupan broj registrovanih osiguranika kod izabranog doktora iznosio je 22.626 stanovnika ili 98%. U potpunosti je sprovedena implementacija programa izabranog ljekara, a organizovani su i novi oblici zdravstvene zaštite. Fizikalna medicina na primarnom nivou, populaciono savjetovalište, savjetovalište za mlade, savjetovalište za reproduktivno zdravlje, jedinica za djecu sa posebnim potrebama, jedinica za mentalno zdravlje, centar za plućne bolesti i tuberkulozu i drugo.

Dom zdravlja imam modernu rendgensku i ultrazvučnu dijagnostiku dva rendgen aparata, jedan sa skopijom, zatim mamograf, više ultrazvučnih aparata, EKG-a, savremenu laboratorijsku opremu i naravno profesionalno osposobljen medicinski kadar.

Tri odjeljenja doma zdravlja ostvaruju program rada na sekundarnom nivou, interno odjeljenje 15 kreveta, pedijatrija takođe 15 kreveta, ginekološko-akušersko odjeljenje takođe 15 kreveta, a ovaj koncept podržavaju i Odsjek za hemodijalizu, te specijalističke ambulante za otorinolaringologiju, oftalmologiju i internistička ambulanta.

Stacionar Doma zdravlja Rožaje, raspolaže sa 42 postelje, a u 2019. godini, ispisano je 1.198 bolesnika. Prosječna dužina liječenja iznosila je 5,53 dana. Iskorišćenog postavljenog fonda u 2019. godini iznosila je samo 43%. U protekloj godini je urađeno 1.118 postupaka hemodijalize. Nakon svega navedenog nije nam poznato u kom dijelu su građani i dijaspora zainteresovani da ulažu u rekonstrukciju objekta i proširenje prostornih kapaciteta Doma zdravlja Rožaje, budući da isti raspolaže sa više nego dovoljnom površinom i brojem posteljnih kapaciteta.

Svakako, svaki prispjeli zahtjev te vrste ćemo sa dužnom pažnjom razmotriti i u skladu sa dugoročnom razvojnom strategijom i potrebama pružanja kvalitetne zdravstvene zaštite za stanovništvo rožajskog kraja donositi i odluke.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:55:35)

Hvala Vam.

Komentar odgovora. Izvolite poslaniče.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (24.07.20 11:55:39)

Drago mi je da smo čuli sve ono što radi država odnosno resorno Ministarstvo u pravcu zaštite zdravlja građana i sa većim dijelom Vašeg izlaganja bih izrazio saglasnost.

Ali, kao što sam na početku svoje diskusije rekao, znači nikada nije dovoljno kada kažemo i previše smo radili na polju zdravstvene zaštite. Mislim, da uvijek treba unapređivati i raditi. Pored svega ovog što je urađeno u Domu zdravlja, prepoznao sam i inicijativu od ljudi iz dijaspore, da žele još više da unaprijede taj dom zdravlja. Da unaprijede od elementarnih stvari, od kreveta, posteljina, zidova, sami ste rekli izolacija koja se radi. Naravno ono što njih najviše tišti reći ću Vam samo jedan životni problem ljudi koji su na ruralnim područjima. Za najniži nivo intervencije moraju da idu u Berane to je 60, 70 km. Intencija je da probamo barem za one manje intervencije uvažavajući kao što ste i Vi rekli, da Rožaje ima kvalitetan medicinski kadar, da se osposobi par odjeljenja, kako bi mogli da dobijemo na vremenu i da naši građani idu u Berane.

Ne plegira sigurno dijaspora da postane neki regionalni centar, jer imamo Berane, ali zasigurno smatraju da može mnogo više da se uradi što se tiče toga na polju zaštite zdravlja i unapređenja ambijenta u Domu zdravlja Rožaje. Mislim, ukoliko sam uspio Vas da do kraja shvatim da nemate ništa protiv inicijative, da ste spremni da razgovaramo da razgovarate sa dijasporom i da je uvijek dobrodošla svaka inicijativa, normalno dobronamjerna inicijativa i da zasigurno ima prostora da se unapređuje zdravstveni ambijent odnosno prostorni ambijent u Domu zdravlja Rožaje.

Na kraju, svakako dozvolite mi da kada sam se zahvalio mnogim ljudima koji su pomogli domu zdravlja razmišljajući dok ste Vi pričali šta je sve uradilo Ministarstvo zdravlja, odnosno Vlada za Dom zdravlja u Rožajama, koristim priliku da se zahvalim svim onima koji su i prije 10 - 15 godina pomagali domu zdravlja. To je prije svega Turska koja je skoro potpuno opremila ginekološko odjeljenje u Rožajama, da se zahvalim turskoj Tiki koja je donirala značajne aparate za Dom zdravlja u Rožajama ... i mnogima drugima koji su nesebično iskazali humanost, odnosno svoj neki volonterizam, da pomognu razvoju odnosno prevenciji i zaštiti doma zdravlja.

Mislim da je ova inicijativa pravi put uvaženi ministre da kada imamo onu snagu, a mislim da je dijaspora velika snaga i saglasiću se sa mnom da su ipak vidjeli kakvi su domovi zdravlja, odnosno bolnice u zemljama Zapadne Evrope, mislim da ima prostora da unaprijedimo i Dom zdravlja u Rožajama i mislim da kucaju na otvorena vrata kod Vas i nadam se da će vrlo brzo realizovati susret između predstavnika dijaspore i Vas kao resornog ministra. Još jednom hvala Vam na razumijevanju i podršci ovakve inicijative.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 11:58:57)

Hvala i Vama.

Sada dajem riječ Borisu Mugoši. Izvolite. /upadice/

Ovako molim vas.

Imam sugestije poslanika, od kako nemamo prenosa na Javnom servisu mi smo se potrudili da emitujemo signal iz Skupštine Crne Gore, može da ga prenosi ko god hoće. Ne pravimo

nikakve ustupke i dogovore sa mrežama, bilo kojom TV kućom.

Tako da znate, ko ne postavi pitanje, kada ga prozovem konstatovat ću da je odustao od pitanja.

Poslanik Mugoša ima riječ. Izvolite.

BORIS MUGOŠA (24.07.20 11:59:06)

Zahvaljujem predsjedniče.

Uvaženi ministre, naravno da zahvalim kolegicama Savković i Bulatović što su mi ustupili mjesto da govorim prije njih, jer imam zaista nekih neodložnih obaveza.

Ja sam ministru Hrapoviću, postavio pitanje vezano za nabavku savremene medicinske opreme. Koliko je u protekle četiri godine nabavljeno kapitalne medicinske opreme za potrebe zdravstvenih ustanova na primarnom, sekundarnom i tercijalnom nivou i da li se vodilo računa o regionalnom principu?

Sjećam se negdje kad je i počinjao mandat aktuelne Vlade da je bila jedna konstatacija, prilično zabrinjavajuća, da već duži vremenski period nije bilo nabavke kapitalne medicinske opreme. Mislim, da se čak govorilo i o periodu od 10 godina, koja je važna iz mnogo razloga.

Prvo, zato što našim zdravstvenim radnicima pruža bolje uslove za rad i omogućava im ta oprema da na najbolji način pokažu svoje kapacitete.

Druga, veoma važna stvar, što omogućava građanima da dobiju kvalitetno liječenje u mjestima boravka, a da ne pričamo potencijalnom smanjenju troškova liječenja građana kad moraju iz svog grada da se liječe u nekom drugom gradu, odnosno zdravstvenoj ustanovi u tom gradu ili naravno kada govorimo o Kliničkom bolničkom centru, da imamo priču i o dugim listama čekanja, ali i situacijama kada moramo velika sredstva da trošimo na liječenju naših sugrađana u inostranstvu. Znači, kad pogledamo cijeli spektar tih aspekata vidimo koliko je važno da u kontinuitetu ulažemo u savremenu medicinsku opremu.

Naravno nijesam slučajno u pitanju pomenuo primarni, sekundarni i tercijalni nivo. Mislim da negdje zaista i često u tim službenim posjetama kad smo bili na primjer Slovenija i tako druge zemlje pričali o zdravstvenom sistemu uvijek smo svi zajedno sa našim sagovornicima naglašavali potrebu jačanja primarnog sektora. Mislim da je veoma važno zaista mnogo ulagati kada je u pitanju zdravstvena oprema u domove zdravlja i zbog toga bih volio da dobijem podatak koliko je uloženo u prethodne četiri godine kada su u pitanju domovi zdravlja u Crnoj Gori.

Veoma je važno i opšte specijalne bolnice, a vidimo sada kada je situacija sa kovidom koliko su nam značajne opšte bolnice. Vidimo da na primjer da u beranskoj Opštoj bolnici imamo više pacijenata nego u KBC-u. Ne treba da nam se dešavaju ovakve stvari da bi bili svjesni koliko nam je važno da jačamo i sekundarni nivo. Naravno, kruna u tom zdravstvenom sistemu je Klinički centar odnosno tercijalni nivo gdje se pruža specijalizovana zdravstvena usluga i u tom smislu imamo nabavku čuvene magnetne rezonance poslije toliko godina, čini mi se da je koštala 1,4 miliona, eura ali to je potpuno smiješna cifra u odnosu na značaj koji ta oprema donosi zdravstvenom sistemu Crne Gore. Takođe što mi je posebno bilo važno i zato sam pitao da li se vodilo računa o regionalnom principu jer moramo da razvijamo podjednako i Sjevernu, Centralnu i Južnu regiju kada je u pitanju kvalitet zdravstvene usluge. Vraćam se ponovo na onu priču od početka da i građanin sa sjevera ima isti kvalitet pružanja zdravstvene usluge u domovima zdravlja i kada su u pitanju opšte bolnice kao što imaju građani u centralnom i južnom dijelu.

Mislim da je veoma važno da dobijemo konkretne podatke i da negdje uvijek kad postoji mjesto za kritiku trebamo kritikovati neke stvari. Ne znam zašto ne treba da pohvalimo kad se nešto dobro radi u sistemu. Naravno, postavlja se pitanje zašto to nije nekad ranije urađeno, ali je urađeno sad i što je problem, problem je što je sad urađeno.

Znači, ajmo da gledamo malo u sadašnjost i budućnost, a ne stalno da se vraćamo u prošlost i tražimo krivca za sve stvari.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 12:04:27)

Hvala Vam.
Odgovor, ministra Hrapovića. Izvolite.

KENAN HRAPOVIĆ (24.07.20 12:04:31)

Uvaženi poslaniče Mugoša,

Kontinuiranim ulaganjem u savremenu i sofiscitiranu medicinsku opremu, modernizaciju prostornih kapaciteta i edukaciju kadra Crna Gora primjenjuje najnovija medicinska dostignuća i unapređuje kvalitet i sigurnost zdravstvene zaštite njenih građana. Zahvaljujući navedenoj podršci države, ali prevashodno predanošću i zalaganju medicinskih radnika zdravstveni sistem Crne Gore se danas sve više naslanja na sopstvene snage i kapacitete i manje zavisi od medicinskih centara u drugim državama.

U tom smislu, posebno se vodi računa da jačanje kadrovskih kapaciteta, te unapređenje tehnološke i komunikacione infrastrukture bude zastupljeno na svim nivoima zdravstvene zaštite, sa posebnim akcentom na domove zdravlja i opšte bolnice. Sve u cilju kako bi se obezbijedilo liječenje pacijenata u njihovim mjestima boravka uz istovremeno povećanje komfora, odnosno smanjenje broja upućivanja pacijenata ka Kliničkom centru Crne Gore čime bi se postigla bolja efikasnost sistema.

S tim u vezi, Ministarstvo zdravlja je u proteklom periodu definisalo strateške oblasti djelovanja, gdje su prepoznata uska grla u sistemu kao što su kardiologija, radiologija, gastroenterologija, oftalmologija i hirurgija. Te u saradnji sa svim javnim zdravstvenim ustanovama definisalo prioritete u nabavci medicinske oprema i utvrdilo plan potreba za istom.

U periodu od 1.01.2017. do 30.06.2020. godine u javnim zdravstvenim ustanovama Crne Gore ukupno je uloženo 26,3 miliona eura u nabavku savremene medicinske opreme.

U navedenom periodu primarni nivo zdravstvene zaštite, odnosno domovi zdravlja, bogatiji su za medicinsku opremu vrijednu 3,7 miliona eura. Sekundarni nivo zdravstvene zaštite koji obuhvata opšte i specijalne bolnice tehnološki je unaprijeđen sa medicinskim aparatima i uređajima, ugovorene vrijednosti oko 6,7 miliona eura.

Klinički centar Crne Gore, kao ustanova tercijalnog nivoa zdravstvene zaštite može se pohvaliti sa savremenom medicinskom opremom vrijednom 14,7 miliona eura.

Svakako, ne smijemo izostaviti ni ustanove koje predstavljaju neraskidivi dio zdravstvenog sistema i jaku sponu među svim nivoima zdravstvene zaštite, a to su: Institut za javno zdravlje, Zavod za transfuziju krvi i Zavod za hitnu medicinsku pomoć za čije tehnološko opremanje uloženo ukupno 1,2 miliona eura.

Posmatrano po regionima u protekle četiri godine, u opremanje domova zdravlja, opštih i specijalnih bolnica, medicinskom opremom na sjeveru Crne Gore, uloženo je 3,3 miliona eura, u Južnoj regiji 3,9 miliona eura. Dok je u opremanje navedenih zdravstvenih ustanova u Centralnoj regiji investirano 3,2 miliona eura. Navedeni podatak pokazuje da je država i te kako vodila računa o ravnomjernom regionalnom ulaganju. Napominjemo, da navedenim podatkom o regionalnom ulaganju nijesu obuhvaćeni klinički centar, Institut za javno zdravlje, Zavod za transfuziju krvi i Zavod za hitnu medicinsku pomoć. Jer, ove ustanove pokrivaju teritoriju cijele Crne Gore, odnosno zdravstvene usluge pružaju građanima svih crnogorskih opština. U njihovo tehnološko jačanje uloženo je ukupno 15,9 miliona eura, kao što sam rekao u Klinički centar Crne Gore 14,7 miliona eura.

U prilogu odgovora svakako sam dostavio i tabelarni prikaz po opštinama o ulaganjima.

Na kraju, želimo još jednom podsjetiti da je u protekle četiri godine zdravstveni sistem Crne Gore bogatiji za četiri CT uređaja za opšte bolnice u Beranama, Bijelom Polju i Nikšiću i Specijalnu bolnicu u Risnu. Dakle, četiri nova skenera. Zatim dva linearna akceleratora, aparat za zračenje za pacijente sa malignim bolestima, za potrebe Klinike za onkologiju, magnetna rezonanca 3T visoke rezolucije, angeografski aparat za dijagnostiku suženje na krvnim sudovima srca, gama kameru za procjenu izgleda i funkciju organa u tijelu, ultrazvuk za perinatologiju, ultrazvuk za rano otkrivanje bolesti ploda. Nabavljena je i sofiscitirana oprema za dijagnostiku i terapiju u oblasti oftamologije. Takođe, ultrazvuk za Ginekološko akušersku kliniku, to je ultrazvuk posljednje generacije visoke

klase za dijagnostiku u oblasti ginekologije. Oprema za kardiohirurgiju, aparati za anesteziju i aparati za ultrazvuk oka. Sofisticirana oprema za dijagnostiku u oftalmologiji, defibrilatori, EG uređaja, to je aparat kao što znamo za snimanje moždane aktivnosti. Zatim, mehanička ventilacija, odnosno respiratori, neinvazivni monitori vitalnih funkcija, ergometri, holteri pritiska i 24 časovni holter, EKG i brojnu drugu opremu iz oblasti hirurgije, neurologije, patologije itd.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.07.20 12:09:40)

Izvolite, poslaniče Mugoša.

BORIS MUGOŠA (24.07.20 12:09:42)

Zahvaljujem ministre na detaljnom odgovoru.

Ono što svakako dobar podatak je što ste rekli da je preko 26 miliona eura uoženo u nabavku savremene medicinske opreme od 1. januara 2017. godine do 30.06.2020. godine, znači, za period od tri i po godine. Zbog toga sam i rekao meni posebno značajno da je vođeno računa o regionalnom principu. Negdje kad sam pričao o toj medicinskoj opremi zaista često čujemo i to mi se nikad nije dopadalo kako kaže neki naš doktor, nije dobro pročitao nalaz ili negdje ga drugo bolje čitaju tu govorimo i o opremi za dijagnostiku koliko on ima uslova da na adekvatan način pročita neke stvari. Vjerujte mi kad uzmemo u obzir sve te uslove u kojima rade naši ljekari upredimo sa nekim u inostranstvu kojima je mnogo lakše raditi sa mnogo savremenijom opremom u mnogim segmentima govori o izuzetno velikom kvalitetu većine doktora u Crnoj Gori. Naravno uvijek ima izuzetaka, ali ja zbog tih par izuzetaka nikad ne volim da se ni jedna loša riječ kaže o ljekarskoj struci u Crnoj Gori.

Iskoristiću ovu priliku jer je naravno najaktuelnija situacija vezana za kovid i priča oko poštovanja mjera i neko sam ko šeta i podgoričkim ulicama često je i vidim da se te mjere ne poštuju na način na koji treba da se poštuju. Mislim, da to nije stvar obaveze koju nameće neko nego je to stvar lične odgovornosti, a vidjeli smo koliko je ta lična odgovornost prije pet - šest mjeseci dovela do toga da smo bili u situaciji tada u kakvoj smo bili, a mogli smo da budemo u deset puta gorjoj situaciji. Vidim da se maske nose ispod nosa, ispod brade, što onda nema nikakve potrebe da se na taj način nose. Vidim i po određenim objektim da sjedi mnogo više ljudi nego što je to dozvoljeno. Znam da se ekonomija ne može zatvoriti da moraju ljudi da žive i da zarađuju, ali isto tako negdje moramo da znamo da ako ne uradimo sve što treba da uradimo u dijelu zdravlja posljedice po ekonomiju će da budu mnogo, mnogo gore nego što su sad.

Pa me u tom smislu interesuje Vaš stav vezano za poštovanje mjera u ovom trenutku, ali isto tako kolika je spremnost našeg zdravstvenog sistema za ovaj tempo rasta broja zaraženih, odnosno za ne daj bože neke gore scenarije nego što je ovaj aktuelni? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 12:12:29)

Hvala, kolega Mugoša.

Odgovor na dopunsko pitanje daje ministar Hrapović.

KENAN HRAPOVIĆ (24.07.20 12:12:39)

Zavhaljujem na postavljenom dodatnom pitanju.

U pravu ste to je trenutno nešto što je najaktuelnije u Crnoj Gori. To je nepoštovanje određenih, naredbi, mjera zdravstvenog sistema od strane pojedinaca ili grupa. Dakle, ono što je sigurno to je da je zdravstveni sistem u potpunosti odgovorio zadatku. U zdravstvenom sistemu u kome rade veoma posvećeni i odgovorni svi od doktora, medicinskih sredstava i nemedicinskog

osoblja, naravno i tehničkog dijela dali su svoj maksimalan odgovor. Oni su posvećeni samo jednom cilju, a to je očuvanje zdravlja naših građana i života. Dakle, država je uradila sve što je mogla u skladu sa preporukama struke da definiše mjere kojih se trebamo svi pridržavati. Nažalost, kažem ima i onih koji se ne pridržavaju, ali mi moramo da budemo svjesni da samo mi možemo da pobijedimo ovu bolest.

Dakle, zdravstveni sistem je spreman da se uhvati u koštac sa većim izazovima, sa većim opasnostima nego što je trenutno ova, ali nemojmo da testiramo zdravstveni sistem, nemojmo ga testirati da ga dovodimo do pucanja. Dajte da budemo svi odgovorni prema sebi, dajte da poštujemo nekoliko ključnih stvari koje su u ovom trenutku, u ovom momentu jedini dobar odgovor na kovid, a to su nošenje zaštitnih maski, držanje socijalne i fizičke distance i naravno higijena, lična higijena i higijena prostora, zar je to teško. Nemojmo da dozvolimo da kada se desi u našoj porodici, na žalost, poneki slučaj da tek tada shvatimo ozbiljnost ove situacije. Maloprije smo čuli od uvaženih poslanika, poslanika Ibrahimovića imali smo i tragične slučajeve. Ovo je veoma ozbiljna situacija. Dajte da preduprijedimo, dajte da se ponašamo kao što smo to radili u prvoj fazi da budemo svi kao jedan i država i građani i da svi podnesemo teret odgovornosti lične u odnosu na sve ovo. To nije teško. Vjerujte da to nije teško, mislim da nije, treba nam malo više odgovornosti, samosvijesti. Znamo da je ljetu u pitanju, znamo da svi volimo malo opuštenije da se ponašamo, ali to nije put borbe protiv ovog virusa.

Čujemo informacije da će relativno brzo u odnosu na one ranije informacije doći do proizvodnje vakcina, ali za mene i za nas to je još uvijek daleko. Ovo je jedini put, čuvajmo zdravlje, sačuvajmo naše zdravlje poštujući mjere zdravstvenog sistema, time ćemo sačuvati zdravlje drugih, smanjiti ovaj prenos i što prije izaći iz ove situacije u kojoj se sada svi nalazimo. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 12:15:15)

Hvala, ministre Hrapović.

Sa dodatnim pitanjima i odgovorom smo završili pitanje koje je upito poslanik Mugoša i prelazimo na sljedeće pitanje. Pitanje je postavila poslanica Željka Savković, a nek se pripremi Ljiljana Đurašković.

Poslanice Savković, izvolite.

ŽELJKA SAVKOVIĆ (24.07.20 12:15:34)

Gospodo predsjedavajući, kolegice poslanice, gospodine ministre, poštovani građani, Želim ovim putem da podsjetim javnost da su upravo ovih dana preminula dva doktora, doktorica Paša Divanović i dr Miloje Jestrović, pedijatri i ovim putem u ime svih onih koji poštuju i cijene zdravstvenu struku, u ime sve one djece kojima su pružali svoju zdravstvenu zaštitu svih godina njihovog bitisanja želim da im izrazim jednu veliku zahvalnost i neka počivaju u miru. Nadam se da neće zamjeriti crnogorska javnost što ću sada ovu masku skinuti, a vjerujem i gospodin ministar. Verujte gospodine ministre vjerovatno mi je tokom godina rada na onkologiji i osjećaj za udisanje svježeg vazduha i kapacitet pluća toliko oslabio i zato sam i postavila ovo pitanje sada i nadam se da ćemo imati korektnu komunikaciju kao i uvijek. Moje poslaničko pitanje glasi - koliko zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori ima urađeni akt o procjeni rizika radnog mjesta? Da li je u jedinoj zdravstvenoj ustanovi tercijalnog nivoa, u Kliničkom centru Crne Gore, urađen akt o procjeni rizika radnog mjesta? Odgovor je tražen u pisanoj formi.

Poštovani građani i poštovani zaposleni u čitavoj Crnoj Gori,

Zakon o zaštiti i zdravlju na radu, član 14: „Poslodavac je dužan da obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu sprečavanjem, uklanjanjem i kontrolom rizika na radu, obavještanjem i osposobljavanjem zaposlenih za bezbjedan i zdrav rad uz odgovarajuću organizaciju i potrebna sredstva. Poslodavac je dužan da obezbijedi posebnu zaštitu i zdravlje na radu zaposlenih žena za vrijeme trudnoće, lica mlađih od 18 godina života, kao i lica sa invaliditetom u skladu sa ovim i drugim zakonima. Poslodavac je dužan da prilikom raspoređivanja zaposlenog na radnom mjestu

sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom uzme u obzir njegove sposobnosti koje mogu uticati na zaštitu i zdravlje zaposlenoga".

Član 15: „Poslodavac je dužan da sprovodi mjere zaštite poštujući sljedeća opšta načela izbjegavanje rizika, procjenjivanje rizika, eliminisanje rizika na izvoru. Poslodavac je dužan da donese i posjeduje akt o procjeni rizika za sva radna mjesta, procijeni rizike, utvrdi način i mjere za otklanjanje rizika i obezbijedi njihovo sprovođenje."

Sve to do sada nije urađeno pretpostavljam ni u jednoj zdravstvenoj ustanovi Crne Gore, a u Kliničkom centru je izrada akta o procjeni rizika radnog mjesta u toku. Na sastanku sa mendžmentom Kliničkog centra Crne Gore na pitanje zašto Klinički centar Crne Gore nema urađen akt o procjeni rizika radnog mjesta, to je bilo 2013. godine, odgovoreno je da je otprilike u Kliničkom centru Crne Gore oko 600 mjesta na kojima bi trebalo da se uradi procjena. Da bi bila urađena potrebno bi bilo po najnižoj tenderskoj ponudi 24.000 eura, a po najvećoj 48.000 eura, ali da para nema. Tako dragi moji zdravstveni radnici i svi zaposleni u Crnoj Gori u drugim privrednim društvima vi radite, a imate i te kako pravo da krivično gonite vaše poslodavce zato što na vašim radnim mjestima nije obezbijeđen akt o procjeni rizika radnog mjesta. Ja ću se ovim putem i te kako zadržati na klinici za onkologiju. Zašto na Klinici za onkologiju? Zato što poštujući svako radno mjesto, a ministar zdravlja odlično zna, a možda i ne za, kako su zaštićeni radnici na svim onim radnim mjestima u intezivnoj njezi, ortopediji, dijalizi, Infektivnoj klinici na kraj krajeva. Zadržaću se na onkologiju zato što želim jednim primjerom, jednostavnim, da kažem ministru zdravlja Hrapoviću kako funkcioniše naš sistem, kako rade zdravstveni radnici i u kako u nemogućim uslovima pružaju pomoć medicinske sestre.

Gospodine Hrapoviću, zamisluću Vas i mene. Ja na Klinici za onkologiju ležim kao pacijent na odjeljenju hemioterapije, a Vi ležite kao pacijent, nadam se da nećete zamjeriti, na odjeljenju radioterapije. Zamislite gospodine Hrapoviću sa nama i na jednom i na drugom mjestu leži još 24 pacijenta. Od toga i na jednom i na drugom odjeljenju recimo ima nekada i po 10 i više nepokretnih pacijenata. Na jednom odjeljenju dežura jedna medicinska sestra, na drugom odeljenju dežura druga medicinska sestra. U toku noćne smjene medicinska sestra mora hitno da ode do Kliničkog centra da uzme transfuziju, da izvadi nalaze. U tom momentu na tom odjeljenju, ako medicinska sestra na gornjem spratu ima obavezu oko pacijenta odjeljenje ostaje samo, naravno uz pratnju doktora koji je dežuran nekada i taj doktor ne bude tu, pa onda pacijetni ostaju sami. Pitam se da li je moguće da ovoj državi za svih ovih godina nije obezbijeđen na rad bar dvije medicinske sestre u toku noćnih smjena na svim odeljenjima u Kliničkom centru.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 12:21:37)

Hvala, poslanice Savković.
Ministre Hrapović, da čujemo odgovor.

KENAN HRAPOVIĆ (24.07.20 12:21:41)

Uvažena poslanice zahvaljujem na postavljenom pitanju.

Budući da se odredbe Zakona o zaštiti i zdravlju na radu primjenjuju na zaposlene koji rade na teritoriji Crne Gore kod pravnih lica i preduzetnika u svim djelatnostima, državnim organima, organima državne uprave, odnosno jedinicama lokalne samouprave, zaposlene koji su upućeni na rad u inostranstvu ako su propisima zemlje prijema predviđene nepovoljne mjere zaštite i zdravlja na radu od onih koje su predviđene ovim zakonom ako posebnim zakonom nije drukčije određeno iste se odnose i na poslodavca i zaposlene u svim zdravstvenim ustanovama, pa i onima kojima je osnivač država. S tim u vezi, a u skladu sa Zakonom o zaštiti zdravlja na radu poslodavac zdravstvene ustanove uređuju oblast zaštite i zdravlja na radu i između ostalog trebaju da imaju: opšti akt, odnosno ugovor o radu, da organizuju stručne poslove zaštite i zdravlja na radu, da izvrši osposobljavanje za bezbjedan rad zaposlenih, a saglasno odredbama Pravilnika o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad, da zaposlenima obezbijedi i da na upotrebu propisana sredstva i opremu lične zaštite na radu, da obezbijedi zdravstveni pregled

zaposlenom, a saglasno odredbama pravilnika o vrsti, načinu, obimu i rokovima za obavljanje zdravstvenih pregleda zaposlenih na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom. Zatim, da rasporedi zaposlenog da radi na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, a da je prethodno utvrdio da ispunjava propisane uslove u skladu sa zakonom i pratećim podzakonskim aktima. Sljedeće, akt o procjeni rizika na radnom mjestu, a saglasno odredbama Pravilnika o načinu i postupku procjene rizika na radnom mjestu. S obzirom na to da Pravilnik o načinu i postupku procjene rizika na radnim mjestima egzistira iz 2007. godine, a kojim se propisuje način i postupak procjene rizika na radnom mjestu kod poslodavca sa mjerama za sprečavanje, otklanjanje ili smanjenje rizika na najmanju moguću mjeru u praksi se kod poslodavca i radnih zadataka koji prema aktu o sistematizaciji poslodavca podrazumijevaju izlaganje u nekom identifikovanom riziku na radnim mjestima koja su sa posebnim uslovima rada i koja su sa povećanim rizikom pristupa osposobljavanju zaposlenih za bezbjedan rad na tom radnom mjestu i vrši periodični specijalistički ljekarski pregled zaposlenih koji rade na tim poslovima i radnim zadacima. S tim u vezi uvjeren sam da zdravstvene ustanove kojima je osnivač država postupaju u skladu sa obavezama definisanim zakonom.

Ističem da je zakonom predviđeno da je poslodavac dužan da odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka pisano prijavi inspekciji rada svaku smrtnu povredu na radu, kolektivnu povredu na radu i tešku povredu na radu kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi bezbjednost i zdravlje zaposlenih, a inspektor rada za oblast zaštite na radu pored obaveza i ovlašćenja utvrđenih zakonom može da izvrši nadzor u zdravstvenoj ustanovi i utvrdi postojanje akta o procjeni rizika, ima obavezu i ovlašćenje da izvrši uviđaj teških povreda na radu, kolektivnih nesreća i smrtnog slučaja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.07.20 12:25:00)

Hvala, ministre.

Poslanice Savković, da čujemo Vaš komentar odgovora.

ŽELJKA SAVKOVIĆ (24.07.20 12:25:13)

Gospodine ministre, upravo sve to što ste sada pročitali je tačno, a i tačno je gospodine ministre da upravo to što ste sada pročitali nije sprovedeno na Klinici za onkologiju. Istina je da dopune koje su upućene da se urade, dopune izmjene akta o procjeni rizika radnog mjesta za 56 mjesta u Kliničkom centru, obuhvaćena je i onkologija. Istina je da sve ono što je preporučeno da se uradi sa tim aktom o procjeni rizika radnog mjesta da bi se primjenjivalo i dalje upravo ono što mi nismo koristili svih tih, evo ja 30 godina, a ne koriste ni danas kolege. Sasvim je nelogično da u dnevnoj bolnici, gospodine ministre, u toku jednoga dana se uključi 83 terapije nebitno je tu su hemioterapije, biološke terapije, hormonske terapije i skroz je neupitno uključivanje tih terapija, jer zna čitava crnogorska javnost i pacijenti širom Crne Gore da nikada nijesu bili uskraćeni za medicinsku pomoć, a sve na uštrb zdravlja, zdravstvenih radnika na Klinici za onkologiju. Ono što je najtužnije u ovoj državi je to, uporno ponavljam, što za ovih 30 godina nije urađena još jedna zdravstvena ustanova tercijalne zaštite na sjeveru Crne Gore nego su se pare bacale i te kako na nebitne stvari u Crnoj Gori. Svi oni građani sa sjevera Crne Gore koji dolaze, ponavljam po stoti put, po ne znam kakvom vremenu da primaju terapiju na Klinici za onkologiju tako lagodno to mogu da urade u toj ustanovi na sjeveru Crne Gore.

Ono što želim da kažem, a Vi ste svjesni toga da je danas zbog kovida-19, neću se više obazirati na ovaj akt o procjeni radnog mjesta zato što odlično znate da je taj akt trebao da bude urađen već odavno. To što su zdravstveni radnici u Crnoj Gori na štetu svoga zdravlja radili i pružali usluge bolesnom narodu Crne Gore da ne bi narod trpio zbog neorganizovanosti službi zdravstvenih u Crnoj Gori to je druga stvar. Zdravstveni radnici i danas u doba kovida-19 obavljaju i te kako ogroman posao i zbog pacijenata koji su zaraženi kovidom i zbog svih ostalih drugih pacijenata koji, nažalost, možda i negdje i te kako trpe zbog ove epidemije u kojoj smo se našli. Opet ne mogu da kao zdravstveni radnik se ne zapitam kako to da danas dok imamo skoro 2.000

zaraženih pacijenata, a prije smo imali 330, evo ne uzmite me za tačnu informaciju, imali smo urađene privremene bolnice, a sada nemamo urađene privremene bolnice.

Hoću opet da pitam. Dopunsko pitanje želim da postavim. Da li i znajući da ima i te kako zaraženih zdravstvenih radnika koje ja lično znam vjerujte mi i te kako ih podržavam u svojoj borbi da se izbore za svim u čemu su se zatekli ovih dana kako to da niko više ne pominje stimulaciju tim zdravstvenim radnicima koji su na prvoj liniji odbrane u ovoj situaciji? Oni nijesu obuhvaćeni Aktom o procjeni rizika radnog mjesta, em su izloženi na prvoj udarnoj liniji, zar ne smatrate da svi ti zdravstveni radnici treba da imaju stimulaciju svaki mjesec dok traje epidemija i borba protiv kovida? Priznaćete da u ovom momentu najbitnije institucije koje čine usluge bolesnim ljudima su upravo te zdravstvene institucije i ti zdravstveni radnici. Ma koliko bili omalovažavani, a Vi odlično znate i od građana Crne Gore, jer i te kako smo svjesni da ovih dana ambulante koje sprovode i koje pregledaju pacijente koji pod sumnjom na kovid-19 da su prebukirane. Ja sam prosto iznenađena da ovih dana koliko smo u onom prvom naletu kad su ljudi bili zaraženi i inficirani, kad je bio manji broj, koliko ovih dana tako malo se te pažnje posvećuje zdravstvenim radnicima. Sjećate li se da sa malih ekrana smo gledali danima slike zdravstvenih radnika koliko se zalažu i sve. Oni su se zalagali non stop, no ih nažalost niko u Crnoj Gori nikada nije poštovao onako kako treba da budu ispoštovani zdravstveni radnici.

Poštovani građani, Narodni pokret Crne Gore je u pokretu. Dragi moji, pokojni predsjedniče Janko Vučiniću, Narodni pokret je tu da konačno sve one koji sjede svojim kućama, ako dođe do izbora, a ne treba da budu u epidemiji kada imamo 2.000 zaraženih u Crnoj Gori pristupite Narodnom pokretu. Da konačno sve ovo o čemu pričamo ovjere u opozicionim klupama dovedemo u red i da konačno živimo kao svi normalni u čitavom svijetu što žive zadovoljni sa svim institucijama i sa svim zakonima u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 12:30:44)

Hvala, poslanice Savković.
Da čujemo odgovor na dopunsko pitanje.

KENAN HRAPOVIĆ (24.07.20 12:30:58)

Poslanice Savković, pošto kažete da ste dobro obaviješteni o svemu što se dešava i zbiva u Kliničkom centru čudime da nemate informaciju da je Akt o procjeni rizika za Klinički centar urađen u avgustu prošle godine, maloprije ste saopštili da ne postoji takav akt, tako da je to jedna gruba neistina i taj akt je imao izmjene u decembru prošle godine, tako da on postoji u Kliničkom centru.

Što se tiče političkih poruka ja bih se ipak vratio ovim konkretnim pitanjima, ne bih se bavio tim i želim da saopštim da zaista i lično i svi u državi i Vlada Crne Gore ima izuzetno poštovanje prema svim zaposlenima u zdravstvenom sistemu i oni ga zaslužuju. Ono što je Vlada Crne Gore iskazala kao odraz, odnosno svoju namjeru jeste da je ove godine povećala zarade zaposlenima u zdravstvenom sistemu za 15,3%. Dva mjeseca su naši zaposleni dobijali stimulanse na zaradu ponašajući se i postupajući u skladu sa postojećom ekonomskom i finansijskom situacijom u državi i fiskalizacijom javnih finansija. Nadam se da će Vlada u narednom periodu naći mogućnosti da stimuliše naše zaposlene u zdravstvenom sistemu i ne samo njih nego i sve one koji su svi ovih dana 24 časa u prvoj liniji fronta protiv korona virusa, a prije svega to su naši zdravstveni radnici. Još jednom i veliko hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 12:32:34)

Hvala Vam, ministre Hrapoviću.

Sada prelazimo na pitanja koja je uputila prvo poslanica Vera Bulatović. Ona je doduše uputila dva pitanja, ali će postaviti prvo, onda će koleginica Đurašković postaviti pitanje.

Doktorice Bulatović, izvolite.

VERA BULATOVIĆ (24.07.20 12:32:56)

Zahvaljujem.

Poštovani građani, moje poslaničko pitanje odnosi se na izbore u vrijeme korone, upućeno je ministru zdravlja i glasi - kao ministar zdravlja da li smatrate da je bezbjedno organizovati izbore u Crnoj Gori kad broj zaraženih raste svakodnevno? Da li postoje uslovi za izbore i da li ćete preuzeti odgovornost ukoliko dođe do širenja zaraze nakon izbora? Pandemijska kriza pokazala je kolika je moć mirkoorganizama, ali pokazala je i naše slabosti. Još početkom marta kad u Crnoj Gori nije bilo zaraženog predsjednik NKT-a je izjavio da smo svjedoci da su brojne države zakasnile sa mjerama što je za rezultat imalo masovno širenje epidemije. Mi ne smijemo napraviti takvu grešku i zato djelujemo.

U obrazloženju odlaganja tivatskih izbora predsjednik DPS obrazlaže to kao jedna od privremenih mjera propisana je i zabrana okupljanja stanovništva u zatvorenom i na otvorenim javni mjestima, a 20. juna donosi se odluka o raspisivanju parlamentarnih izbora kada je broj dijagnostikovanih, odnosno inficiranih bio 35. Broj oboljelih u prvom ciklusu od 17. marta do 4. maja bio je 324 i broj smrtnih slučajeva bio je 9, 2. juna postali smo korona free destinacija i onda 14. juna nakon 42 dana registrovan je prvi slučaj novoinficiranog. Na dnevnom nivou nastaje veliki broj zaraženih, pa imamo ovako statistički podatak - 17. jula 257 aktivno zaraženih na 100.000 stanovnika, 21. jula imamo 305 na 100.000 stanovnika, a juče imamo 316 na 100.000 stanovnika i prvi smo u regionu po broju aktivno oboljelih i uz tu cifru imamo 1.991 broj aktivno oboljelih, imamo i 31. smrt.

O Nacionalnom koordinacionom tijelu poslanici Demokratskog fronta su rekli svoje mišljenje, ali ta specijalna jedinica Vlade Crne Gore je dalje netransparentno donosi odluke koje utiču na sve nas. MANS je otkrio da ne postoji dostupan dokument kojim se definišu procedure rada ovog tijela, ne postoje detaljne informacije kako NKT donosi odluke kao ni operativni štabovi koji funkcionišu pod NKT-om. Sakrivanje informacija i odnos prema građanima urodio je time da građani nemaju povjerenja. Sa epidemijom pojavila se i infodemija u haosu gdje se kritičari hapse i kažnjavaju gdje doktor sa tv ekrana poručuje bićemo Bergamo i da imamo građane koji su neodgovorni. Uloga Ministarstva zdravlja potpuno je izgubljena u svemu ovome, mjere donosi NKT, mjere propisuje NKT, NKT je naredio, NKT kažnjava gdje partijski interes potisnuo struku. DPS je iskoristila doba pandemije za predizborne aktivnosti, još u martu su bili prepoznati na terenu. Recimo u Beranama imamo omladinu Crvenog krsta iz Podgorice koja dolazi u Berane. U drugim gradovima su se organizovali kol centri, sada imaju redovne državne aktivnosti.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 12:36:43)

Hvala, poslanice Bulatović.

Ministre Hrapović, da čujemo Vaš odgovor.

KENAN HRAPOVIĆ (24.07.20 12:36:52)

Poštovani potpredsjedniče, uvažena poslanice Bulatović,

Sigurno da je danas epidemiološka situacija u zemlji ozbiljna i u više pravaca izazovnija, ali to nije neočekivano, jer se cijelo vrijeme od završetka prvo talasa govorilo da to što u Crnoj Gori trenutno nema inficiranih jeste rezultat sveopšteg organizovanog odgovora zajednice gdje je crnogorsko stanovništvo pokazalo zavidan nivo razumijevanja i poštovanja mjera koje su i rezultirale dobrim rezultatom. Nažalost, u okruženju nije bila tako dobra situacija i kako smo i ukazivali došlo je do importacije virusa kad se Crna Gora otvorila. Sadašnja situacija je odraz dijelom nepoštovanja mjera od strane pojedinaca, a djelom stvorene atmosfere da je cijela situacija u stvari fingirana i da opasnost od kovida ne postoji što je i iz klupa pojedinih opozicionih

poslanika svakodnevno ponavljano. Sugurno je u značajnoj mjeri na ponašanje i nepoštovanje mjera uticalo i organizovanje skupova na kojima je prisustvovalo značajno veći broj osoba od broja definisanih propisanim mjerama negirajući epidemiološki rizik. Dakle, nijesu se poštovale mjere niti preporuke struke koje su govorile da je svako okupljanje rizik. Sve je ovo uticalo da je današnja epidemiološka situacija složenija nego u prvo talasu, ali je daleko od one koja bi dovela u pitanje izbore.

Državna izborna komisija je dobila preporuke i ona radi na dokumentu kojim treba da se izborni proces sprovede na potpuno bezbjedan način i za glasače i za izbornu administraciju. Ako se budemo pridržavali pravila koja usvoji Državna izborna komisija onda se rizik minimizira da će izbornim procesom biti ugroženo bilo čije zdravlje. Svi znamo da su izbori održani i u zemljama sa gorom situacijom nego što je kod nas. U samom regionu, u Srbiji, Makedoniji, održani si u Hrvatskoj, Francuskoj, Bavarskoj, te u Australiji i Novom Zelandu. Sve te zemlje su takođe pogođene virusom korona.

Kada je u pitanju odgovornost za širenje zaraze ovo pitanje bolje da ste postavili odgovornim predstavnicima političkih partija u koje svakako spadate i vi kao politički nosioci vlasti u ovom uvaženom domu i svi oni van njega. Većina stanovništva će sigurno poštovati mjere, ali to zavisi i od političkih partija, njihovih političkih predstavnika, kampanja i stavova. Jedino striktnim poštovanjem predloženih mjera zdravstvene struke uvažavajući epidemiološku situaciju koja se iz dana u dan mijenja možemo reći da se prenos, odnosno transmisija virusa sa jedne osobe na drugu može smanjiti na najmanju moguću mjeru. Svakako zdravstvene institucije koje prate epidemiološku situaciju smatraju da se izbori uz poštovanje mjera mogu bezbjedno održati, ali ako ih svi ne budu poštovali ne možete tražiti da ja budem odgovoran za neodgovono ponašanje pojedinaca i neodgovornih grupa, već upravo onih koji ako budu kršili definisane mjere i naredbe. Umjesto toga, umjesto ovakvih pitanja dajte da svi zajedno učinimo sve da poštujući mjere zdravstvene struke smanjimo broj inficiranih, smanjimo broj smještenih u našim bolnicama, da nam se što veći broj oboljelih oporavi uspješno i to što prije, jer je jedini cilj Ministarstva zdravlja i zdravstvenog sistema očuvanje zdravlja svih građana Crne Gore.

Dajte, da kao što je Ministarstvo uvijek radilo da zdravlje bude ispred svih drugih i političkih i svih ostalih ciljeva. To nam je nadam se svima zajedno cilj i šaljimo poruke građanima, dajte da ih zamolimo iz ovih poslaničkih klupa da koristimo svaku priliku da molimo da se svi pridržavamo mjera koje na predlog Instituta za javno zdravlje donijelo Ministarstvo zdravlja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 12:40:58)

Hvala Vam, ministre.

Poslanice Bulatović, da čujemo Vaš komentar odgovora.

VERA BULATOVIĆ (24.07.20 12:41:05)

Gospodine ministre, ozbiljna, ali nije neočekivana, to su govorili od samog starta poslanici DF-a. Znači ozbiljna situacija i skoro 100 oboljelih na dnevnom nivou je malo za revidiranje stavova. Imate jedan Voglarikov lanac zaraze. On ima pet svojih stavki. Jedan je izvor, drugi su putevi, treći su ulazno mjesto, ide virulencija, ide osjetljivost organizma. Od svih ovih stvarčica izvor ne zna čitav svijet. Puteve prenošenja od kapljičnog došli smo do aerosolnog prenošenja. Ulazno mjesto je jedina stvar u ovih pet stvarčica na kome institucije Crne Gore rade, a to je ustvari da nosimo maske, rukavice smo svi zaboravili koje smo imali u prethodnom piku, odnosno u prethodnom talasu.

Prije neku noć je bio profesor Vujošević, na Dnevniku i na nekoj od emisija i on je lijepo pričao o mjerama izolacije i predlagao je da ponovo uvedemo mjere izolacije, što naš narod zbunjuje. Kad smo imali veoma mali broj zaraženih mi smo imali policijski čas, nijesam protiv razvoja ekonomije Crne Gore iako je ona u velikoj depresiji, a sad kad imamo 100 oboljelih prije neki dan je bilo 107 novo inficiranih mi nemamo mjere. Znači, mjere prekidanja puteva prenošenja, znači to je ona druga tačka koju smo imali u prethodnom dijelu, kad se prekinu putevi prenošenja

sa tim da je ispravno pokazalo je i Rožaje. Rožaje je bilo zatvoreno u prethodnom periodu, a informacije da će u nedjelju da bude sjednica Nacionalnog koordinacionog tima baš za Rožaje ne bi li popustile mjeru za Rožaje govori u prilog ovoj mojoj činjenici. Da su institucije naše institucije izgubile veliki dio povjerenja naših građana govori ovo o čemu Vi govorite o skupovima.

Skupovi naši i vaši se mnogo razlikuju, u ovom periodu novog talasa imamo 13. jul i imamo 21. maj, imamo zabranu okupljanja na otvorenom mjestu više od 40 osoba i unutrašnjosti više od 20 osoba. Treba vidjeti čak i naš skup ovdje kad je bio Premijerski sat, bilo je 38 poslanika i bilo je jedno 10-15 novinara. Znači, svi zajedno, zajedno sa Vama smo prekršili taj dogovor. Što se tiče, vaše povjerenja izgubljeno je u prvom talasu povjerenja u institucije. Izgubljeno je u prvom talasu kad su se kažnjavali članovi naših odnosno opozicionih stranaka. Kad je jedan predsjednik omladine DNP-a u Bijelom Polju priveden i određeno mu je zadržavanje do 72 sata, samo zato što je proslijedio sajt koji je dobio od novine on se zove Radovan Rakočević, a da je bilo neustavno njegovo zadržavanje je njegovo i oslobađajuća presuda prije neki dan. Isto tako, juče je valjda bilo da je Ustavni sud rekao da je neustavno objavljivanje imena iz onog prvog perioda. Do sutra bismo mogli pričati kako ste prouzrokovali veliko nepovjerenje naroda da više ne znamo treba li nositi masku ili ne treba nositi maske, ko je obolio, jer nemamo informacija od čelnih ljudi.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 12:45:18)

Hvala Vam, poslanice Bulatović.

Sada će pitanje postaviti kolegistica Ljiljana Đurašković, a poslije nje, drugo pitanje poslanice Bulatović.

Doktoro Đurašković, izvolite.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ (24.07.20 12:45:34)

Hvala lijepa, potpredsjedniče.

Uvaženi građani, moje poslaničko pitanje upućeno Ministarstvu zdravlja glasi - s obzirom na to da se nalazimo usred pandemije korona virusa pitam ko rukovodi propisnim odlaganjem i uništavanjem medicinskog otpada u Crnoj Gori, gdje taj otpad završava i kako se osigurava da ne bude bez obzirno bačen u prirodu?

Obraloženje.

Svjetska zdravstvena organizacija procjenjuje da se zbog neadekvatnog rukovanja medicinskim otpadom godišnje u svijetu samo hepatitisom B i C i HIV-om zarazi oko 20 miliona osoba. U Crnoj Gori nema podataka o tome, a više od hiljadu tona medicinskog otpada još je izvan nadzora. U Državnom planu upravljanja od 2015. do 2020. godine, piše da je količina generisanog medicinskog otpada u Crnoj Gori 2.148 tona na godišnjem nivou. Od toga je 874 tone opasnog uglavnom infektivnog otpada. Međutim, procjenjuje se da je količina ukupnog otpada veća još za 50% što znači da iznosi oko 3.000 tona, izvan kontrole je praktično otpad koji nastaje u privatnim klinikama, stomatološkim ordinacijama, staračkim domovima.

Prema podacima iz Nacionalne strategije o upravljanju otpadom do 2020. godine Klinički centar Crne Gore je najveći generator sa 722 tone medicinskog otpada godišnje. Od toga 182 tone je opasno. Ovo su sve podaci i prije pojave korone, jer sadašnji podataka nema.

Šta sve spada u medicinski otpad. Infektivni otpad je pribor iz mikrobioloških laboratorija, oprema i materijal koji je bio u kontaktu sa krvlju i ostalim izlučevinama infektivnih pacijenata, uključujući hiruške zahvate i obdukciju, ostatke od dijalize, infuzije, trasfuzije, izolacije bolesnika, rukavice i maske. Hemijski otpad sadrži toksične ili opasne hemikalije uključujući i fiksir razvijlač i slično za rendger filmove. Materijali sa visokom koncentracijom teških metala predstavljaju potkategoriju opasnog hemijskog otpada. U to se ubraja živa iz razbijene medicinske opreme, a u visokom procentu nalazi se i u otpadu stomatoloških ordinacija. Oštri otpad su korišćene i potencijalno zaražene igle, lancete i skalpeli. Toksični otpad nastaje zbog primjene proizvodnje i pripremanja ovih farmaceutskih preparata uključujući primarnu ambalažu i pribor. Farmaceutski otpad su svi lijekovi uključujući i primarnu ambalažu i pomoćne materije koje su postali

neupotrebljivi zbog isteklog roka trajanja, rasipanja ili neuslovnog čuvanja. Najveći problem u Crnoj Gori predstavlja to što nema adekvatnog prostora za odlaganje oko šest tona patoanatomskog otpada. Šta je to? Patoanatomski otpad su djelovi tijela, anputati tkiva i organi ostranjeni tokom hiruških zahvata, tkiva uzeta u dijagnostičke svrhe kao i placenta. Koncesionari prilikom preuzimanja primjećuju da ambalaža za infektivni otpad većinom nije zadovoljavajućeg kvaliteta, da privremena skladišta infektivnog otpada nijesu adekvatna, a pojedine ustanove ne mjere količine koje predaju. Pitam i koliki je broj koncesionara u Crnoj Gori. Hvala lijepa.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 12:49:41)

Hvala kolegini, Đurašković.
Ministre Hrapović, da čujemo Vaš odgovor.

KENAN HRAPOVIĆ (24.07.20 12:49:47)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažena doktoro Đurašković, zakonska regulativa koja uređuje pitanje upravljanja otpadom među kojima je i medicinski otpad usaglašena je sa evropskim pravilima i normativima. Ministarstvo zdravlja je u skladu sa Državnim planom upravljanje otpadom za period 2015-2020. godina, iz Zakona o upravljanju otpadom pripremlilo Plan upravljanja medicinskim otpadom koji je usvojila Vlada Crne Gore na sjednici u julu mjesecu 2016. godine.

Planom Ministarstva zdravlja je analiziran cjelokupni sistem upravljanja medicinskim otpadom u Crnoj Gori i identifikovani su nedostaci i predložene mjere za efikasnije i prihvatljivije rukovanje otpadom od primarne selekcije do odlaganja, uključujući mjere za smanjivanje količina otpada. Upustvima koje je pripremlilo Ministarstvo zdravlja u saradnji sa Institutom za javno zdravlje propisan je način razvrstavanja, skladištenja i odlaganja medicinskog otpada u zdravstvenim ustanovama. Naime, nakon razvrstavanja medicinskog otpada prema opasnim svojstvima i odlaganje u odgovarajuću ambalažu, opasan medicinski otpad se transportuje do mjesta privremenog skadišta, kese sa prikupljenim infektivnim otpadom propisano zatvorene i obilježene stavljene u plastični kontejner prevoze se do prostora za privremeno odlaganje najmanje jednom dnevno, a po mogućnosti jednom tokom smjene. Privremeno skadištenje je odvojeni prostor u kome se medicinski otpad skladišti do predaje preduzeće koje ima ovlašćenje za preuzimanje i obradu medicinskog otpada u skladu sa zakonom. Skladište treba da bude odgovarajuće veličine u odnosu na količinu medicinskog otpada, koji se proizvodi u toj zdravstvenoj ustanovi i učestalosti njegovog skupljanja i odnošenja. Lako dostupan osoblju zdravstvene službe zadužene za upravljanje otpadu, označeno natpisom o namjeni prostora dobro obezbijeđenom prirodnom i vještačkom ventilacijom, zaključan, čime se sprečava pristup neovlašćenim licima, nedostupan životinjama i drugim prenosiocima infektivnih bolesti itd.

Vlada Crne Gore je usvojila Studiju o koncesiji za upravljanje medicinskim otpadom u Crnoj Gori po kome je koncesionar u obavezi da klasifikuj, na izvoru prikuplja i tretira potencijalno infektivni otpad i oštre predmete. Sterilizovan i samljeven otpad dovodi se u stanje koje zadovoljava sve uslove skladištenja na deponiju čime se sprečava rizik za životnu sredinu i zdravlje stanovništva. Koncesionim elaboratom predviđeno je da se obrada medicinskog otpada vrši u osam centara i to u: Kotoru, Baru, Beranama, Bijelom Polju, Pljevljima, Nikšiću, Cetinju i Podgorici. Projekcija potrebnih centara za obradu otpada vršena je na osnovu procjene količine opasnog medicinskog otpada od 654 tone godišnje, a na osnovu podataka dobijenih od zdravstvenih ustanova i priznatih metoda procjene u tom periodu. Sa realizacijom ovih aktivnosti otpočelo se opremanjem centra za obradu medicinskog otpada u Beranama i Podgorici. Uporedo je vršena edukacija osoblja za upravljanjem otpadom a posebno za razvrstavanje opasnog otpada. Nakon uspostavljanja sistema upravljanja otpadom u zdravstvenim ustanovama utvrđeno je da je količina medicinskog otpada, koji zdravstvene ustanove predaju na obradu "Eko medika" dioničarskom društvu, mnogo manja od projektovane i da se ukupna proizvedena količina može obraditi u centrima u Podgorici i Beranama. Za sada ne postoji potreba za izgradnju drugih

centara za obradu.

Dakle, preuzimanje otpada koji uključuje oštre predmete, igle, braunile, lancete, sklapele, špriceve i sl. otpad čije je sakupljanje i odlaganje podvrgnuto specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije i otpad čije sakupljanje i odlaganje nije podvrgnuto specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije, odnosi se na rublje, zavoje od gipsa, posteljina, odjeća za jednokratnu primjenu, platno, pelene itd. vrši konzorcijum "Eko medika" koji čine privredno društvo "Eko medika" iz Podgorice i italijanska firma sa kojima je Ministarstvo zdravlja zaključilo koncesioni ugovor.

Preuzimanje otpada vrši se prema međusobno usaglašenoj vermenskoj dinamici između zdravstvene ustanove i koncesionara. Količine otpada se provjeravaju i upoređuju sa fakturama koncesionara dostavljenim od strane Fonda za zdravstveno osiguranje nakon čega se uz saglasnost Ministarstva upućuju Fondu na dalje postupanje, odnosno plaćanje.

U 2019. godini koncesionar je prikupio i obradio 396.748 kg medicinskog otpada i shodno tome Fondu za zdravstveno osiguranje fakturisao iznos od 888.000 eura sa PDV-om. Ukupna količina medicinskog otpada u zdravstvenim ustanovama za prvih pet mjeseci ove godine iznosila je ukupno 146.044 kg. Podaci obrađeni tokom prvih pet mjeseci ove godine ne pokazuju porast proizvodnje medicinskog otpada što se može pripisati odgađanju hirurških i drugih elektivnih intervencija tokom perioda epidemije korona virusa.

Budući da je Ministarstvo zdravlja regulisalo način upravljanja medicinskim otpadom u zdravstvenim ustanovama kojima je osnivač država, odnosno uspostavilo da se otpad tretira ili odlaže, što je moguće bliže mjestu njegovog nastajanja, odnosno u regionu u kojem je proizveden. Da bi se u toku transporta izbjegle neželjene posljedice na životnu sredinu, a izbor lokacije postrojenja za obradu ili odlaganje vršilo u zavisnosti od lokalnih uslova i okolnosti, vrste otpada, njegove zaparemine, načina transporta i odlaganja, ekonomski opravdanosti, upravljanja medicinskim otpadom u vrijeme korona virusa obavlja se na isti bezbjedan način i ne može se bezobzirno naći u životnoj sredini. Jedino ako nije djelo neodgovornih pojedinaca ili grupe.

Preporuke za upravljanje otpadom u zdravstvenim ustanovama i prostorima gdje borave sumnjivi i potvrđeni slučajevi infekcije kovida-19 dostupni su na web stranici Instituta za javno zdravlje Crne Gore i Ministarstva zdravlja. Otpad nastao tokom njege sumljivih i potvrđenih slučajeva kovida-19 infekcije treba inicijalno odlagati kao infektivni otpad pri čemu nijesu potrebne dodatne kontrolne mjere za odlaganje otpada. Takođe, na navedenim web stranicama nalaze se preporučene mjere za domaćinstva gdje borave sumnjivi i potvrđeni slučajevi od kovida -19 infekcije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 12:56:31)

Hvala Vam, ministre Hrapović.

Poslanice Đurašković da čujemo Vaš komentar odgovora.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ (24.07.20 12:56:39)

Gospodine ministre,

Sve je to lijepo napisano i strategija i sve, ali šta mi imamo u praksi? Prvo naši građani ne znaju gdje da ponesu svoje stare lijekove sa prošlim rokom trajanja i kome da ih preda, da li u Montefarmove apoteke ili negdje drugo, gdje da ih skladište, da li da ih bace u kanalizaciju da ne bi došli u druke djeci.

Drugo, otkud se nalazi medicinski otpad na smetlištima? To se vidi opštom inspekcijom, to su vidjele nevladine organizacije i skrenule pažnju. To jeste da ima, što Vi kažete osoba koje nijesu odgovorne, ali ne može biti u toliko velikoj količini. Dalje, trebalo je da bude na osam mjesta da se skladišti taj otpad. Međutim, Vi sad kažete samo dva. Mi imamo zdravstvene centre na teritoriji Crne Gore, svuda treba da bude adekvatno odložen medicinski otpad. Zašto? Zato što, ako nije adekvatno odložen, dolazi u pitanje zdravlje medicinskih radnika, pacijenata, dolazi u pitanje zdravlje ljudi koji se bave komunalnom djelatnošću, građani, u krajnjem slučaju djeca su

nam u opasnosti.

Želim da Vas pitam, ovo je dopunsko pitanje, kao ministra zdravlja, kao člana NKT-a i kao člana Vlade Crne Gore - po istraživanjima se kaže da jednoj prosječnoj četvoročlanoj porodici za mjesečno trebovanje, samo za maske, potrebno je 78 eura na mjesečnom nivou. Zašto Vlada Crne Gore ne dijeli besplatno maske kad je već propisala da su one obavezne, pogotovo zašto to ne dijeli besplatno onim građanima koji se nalaze u stanju socijalne potrebe? Zašto Vlada ne da fiksnu cijenu koliko ta maska može da košta u prodavnicama i u apotekama, a ne da se zarađuje na nečijoj mucij? Ako ste već propisali da je obavezno nošenje maske onda zaštitite svoje građane na taj način što će građani dobiti besplatno maske. Hvala lijepa.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 12:59:03)

Hvala Vam, poslanice Đurašković.

Ministre, imate dopunsko pitanje. Da li želite odgovoriti? Da.

KENAN HRAPOVIĆ (24.07.20 12:59:13)

Samo da pojasnim još jednom. Pošto sam već u uvodnom izlaganju rekao da smo mi definisali osam centara za odlaganje medicinskog otpada i da je urađena analiza i procjena i da je na osnovu toga definisano da to budu samo dva centra. Za sada nema potrebe da i u ostalim centrima budu izgrađeni ovi centri za odlaganje medicinskog otpada već su ova dva centra u Beranama i Podgorici i da se bezbjedno iz svih drugih zdravstvenih centara, odnosno bolnica i zdravstvenih ustanova transportuje u ova dva centra za odlaganje otpada.

Što se tiče postavljanja pitanja u vezi cijena. Dakle, cijena maski ili ostale zaštitne medicinske opreme, jedno su medicinske zaštitne maske koje se moraju, onaj ko ih uvozi ili proizvodi mora biti registrovan u našoj Agenciji za lijekove, od skora u Institutu za lijekove i medicinska sredstva. Što se tiče ostalih maski koje su slobodna roba kao i svaka druga roba, to nije nadležnost Ministarstva zdravlja, to je nadležnost Ministarstva ekonomije da reguliše cijene drugih roba na tržištu, a naravno tu postoje i odgovarajući inspekcijski organi koji to kontrolišu.

Ono što želim da saopštim da je Vlada Crne Gore opredijelila dva miliona i 400.000 eura za nabavku dodatne medicinske zaštitne opreme, obaviješten sam da je ta ponuda već stigla u Montefarm, da su i na naše procijenjene cijene u odnosu na cijene svjetskog tržišta koje su bile ranije kada smo definisali ponudu na 40 centi po jednoj maski, da smo dobili ponudu na 19 centi po jednoj maski. Znači Montefarm je uradio dobar posao, Montefarm je uradio jedan kvalitetan posao i ono što je ohrabrujuće da cijene tih maski ipak padaju na svjetskom i evropskom tržištu. Ono što je najvažnije da znamo da će naši zdravstveni radnici biti potpuno obezbijedjeni medicinskom zaštitnom opremom. Razumijem socijalnu situaciju i razumijem Vaš stav oko cijene koštanja svakog dodatnog proizvoda koji je neophodan građanima Crne Gore, ali moja je molba da nađemo mogućnosti da se zaštitimo na neki način, a čuli smo i zdravstvene radnike koji kažu da ne mora to da bude baš ona maska iz prodavnice, nego to može da bude i neka druga maska. Pošto nije moja oblast ne bih ulazio u to, ali kažem molba je da zajedno pošaljemo poruku da se nosi zaštitna oprema, prije svega da građani nose zaštitne maske. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 13:02:06)

Hvala Vam, ministre Hrapović.

Sada prelazimo na drugo pitanje koje je uputila poslanica Vera Bulatović i to je posljednje pitanje koje će se postaviti Ministarstvu zdravlja.

Poslanice Bulatović izvolite.

VERA BULATOVIĆ (24.07.20 13:02:24)

Zahvaljujem.

Poštovani građani,

Moje drugo pitanje upućeno ministru Hrapoviću glasi - kako vi kao ministar zdravlja i potpredsjednik NKT-a objašnjavate nelogičnosti odluka Nacionalnom koordinacionog tima? Dok epidemija u Crnoj Gori galopira njeni građani izlaze da rade, jer kako ste kazali i ekonomijom se brani javno zdravlje i koju to turističku sezonu spašavamo kad je Evropska unija zatvorila granice za Crnu Goru i skinula je sa liste bezbjednih zemalja.

Dakle, da li je briga o javnom zdravlju u julu bila veća nego što je bila u martu i aprilu, jer sad javno zdravlje branimo i ekonomijom.

Od 16. marta prošli smo više krajnosti, od drakonskim mjera, nepovoljnih prognoza, neizvjesnosti do potpune relaksacije i vladinih poziva na ljetovanje u Crnu Goru. Od perioda kada u Crnoj Gori ne radi skoro niko osim apoteka, zdravstvenih ustanova, supermarketa, građevinskih radnika, kad državne institucije uvode dežurstva i skraćuju radno vrijeme, a sve u cilju nastavka odgovorne politike kako bi se zaštitio život, sačuvalo zdravlje i životi građana do poruke - prva faza naše borbe je završena, hvala što ste bili odgovorni, zajedno ćemo uspjeti, pa do objave epidemije 21. jula. Od zemlje koja je posljednja evidentirala prvog inficiranog i prva koja je objavila korona free destinaciju do stanja kad se nalazimo na ivici nekontrolisanog širenja virusa.

U međuvremenu je epidemija ovim nepoznatim korona virusom je mnoge ostavila bez mogućnosti da zarađuju za život. Broj zaposlenih pada, broj nezaposlenih raste i po Monstatu broj nezaposlenih na kraju maja je iznosio 42.200. Neodrživost crnogorske ekonomije bila je očigledna i prije korone. Na kraju marta javni dug Crne Gore je bio oko 3,7 milijardi, a predviđa se da će na kraju 2020. godine javni dug iznositi 82,5% BDP-a. Ova kriza će razoriti sve ono što je već napuklo i načeto i ovakva ekonomija ne može se zakrpati kozmetičkim i palijativnim mjerama, ni kratkoročno.

Ekonomska osnova određuje društvenu nadgradnju, određuje zdravstvo, prosvjetu, kulturu, sport. U Crnoj Gori postoji 29 preduzeća koja se mogu nazvati velikim kompanijama a 90% zaposlenih radi u firmama koja su mikro i mala preduzeća čiji model poslovanja obezbjeđuje egzistenciju na dnevnom i mjesečnom nivou. Nosioći razvoja Crne Gore prepoznati su u turizmu, u poljoprivredi, energetici i pratećoj lakoj industriji. Turizam je pretvoren u surogat turizam. Najvredniji prostori pored mora i na planinama koriste se za izgradnje, pa je divlja gradnja nadjačala divlju ljepotu. Država sa ovoliko obradivih poljoprivrednih površina, voda, pašnjaka dozvolila je devastaciju. Objekti na plodnoj zemlji, vojni poligoni sa štetnim posljedicama na Sinjajevini, energetske potencijal je blago Crne Gore a ne znamo ko je stvarni domaćin tog blaga i koliko bogatstva Crne Gore je kod stranih vlasnika. Na čemu se onda zasnivaju naponi Vlade, preko svojih ministarstava i drugih sektora, da odgovori izazovima u kojima se zasniva crnogorska ekonomija.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 13:06:17)

Hvala, poslanice Bulatović.

Ministre Hrapović, da čujemo Vaš odgovor.

KENAN HRAPOVIĆ (24.07.20 13:06:24)

Uvažena poslanice Bulatović, kao što znamo Crna Gora je turistička destinacija i sa velikim učešćem turizma u GDP-u i sa takvim činjenicama jasno je da je sektor turizma i sektor usluga veoma pogođen kao i u mnogim državama svijeta. Generalno turistički sektor je pretrpio značajne gubitke na globalnom nivou.

Šta smo mi uradili? U skladu sa epidemiološkom situacijom u zemljama i po parametrima koji su stručnjaci odredili kao bezbjedne sa tog aspekta počeli smo sa otvaranjem države. Na sličan način su to uradile sve zemlje u regionu i u Evropi. Međutim, te odluke se revidiraju na sedam i 14 dana jer to zahtijeva situacija sa brojem oboljelih u svakoj od zemalja. Ne možemo

znati šta nas očekuje do kraja ljeta i da li će i koliko biti turista, pošto ovo nije situacija u kojoj tako nešto možemo da predvidimo.

Plan o otvaranju granica svakako nije politička odluka, samo, iako su postojala brojna tumačenja u tom pravcu. Zatim to nije ni samo ekonomska odluka, to je isključivo odluka koja se pravi na bazi medicinskih prognoza o posljedicama koje mogu nastupiti nekom odlukom koja će imati veliki pritisak na zdravstveni sistem i poništiti svaki potencijalni ekonomski benefit.

Moram da vam kažem da nema nelogičnosti u odlukama koje se donose na nivou države, a tiču se mjera i naredbi u vezi sa korona virusom, već su to odluke utemeljene na činjeničnom stanju, na svakodnevnom stanju i informacijama koje dobijamo sa terena i uz dobru analizu svih učesnika donosimo mjere. Ono što je važno saopštiti da je i danas, kao i ranije i na samom početku, sve mjere koje donosimo i informacije koje dobijamo dijelimo sa našim građanima i to je najvažnije da građani budu pravovremeno, odnosno blagovremeno upoznati sa istinitim stanjem i istinitim činjenicama.

Evropska unija je zatvorila granice za mnoge zemlje, to je i za očekivati. Sve zemlje seponašaju u skladu sa svojom epidemiološkom situacijom, sa svojim procjenama rizika za svoje građane, tako to radi i Crna Gora. Briga za zdravlje uvijek postoji i što se tiče Crne Gore i Ministarstva zdravlja zdravlje je na prvom mjestu. Međutim, ekonomski momenat je takođe od bitnog uticaja i na fizičko i na mentalno zdravlje, tako da se radna mjesta moraju očuvati. I u martu i sada mjere su potpuno logične, adekvatne i proporcionalne uz kontinuirano sprovođenje kontrole njihovog poštovanja. Ni na koji način se ne može umanjiti stalna briga državnih organa, i institucija za brigu o javnom zdravlju, ali u okolnostima koje će doprinijeti ostvarenju prihoda kako u budžetima države i lokalnih samouprava, tako i privrednih subjekata i građana. Jedino na ovaj način može se održati odgovarajuća ravnoteža u očuvanju javnog zdravlja i egzistencije građana. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 13:09:25)

Hvala, ministre Hrapović.

Poslanice Bulatović, da čujemo Vaš komentar odgovora.

VERA BULATOVIĆ (24.07.20 13:09:33)

Zahvaljujem na odgovoru.

Crna Gora je turistička destinacija unazad 30 godina, od dolaska DPS-a na vlasti. Do tada smo mi imali industrijske gigante, imali smo jednu željezaru "Boris Kidrič", koja je mogla da prehrani i prehranjivala čitavu Crnu Goru, imali smo "Radoje Dakić", imali smo Aluminijski kombinat, imali smo industriju, imali smo nešto što smo mogli da proizvedemo i plasiramo na svjetsko i evropsko tržište. Danas smo se bazirali na turističku privredu. Učešće turizma je 25% u GDP. Šta mi radimo sa tom turističkom ekonomijom? Juče je bilo ovdje priče, mnogo lijepa priča Budvi, o devastaciji Budve. Više ne možemo da vidimo obalu u Budvi. Tako i u Herceg Novom, iako je opoziciona opština, ali odluke se donose na vrhu vlasti, znači institucije odlučuju tako da se ne može lokalna samouprava za devastaciju obale okrivljavati. Ne možemo znati šta nam slijedi jer je nepoznanica u čitavom svijetu. U pravu ste što se tiče same vakcine, vakcina je u najavi. Ali da bi bila sigurna za primjenu bar dvije godine treba da prođu u njenom testiranju da bismo mi mogli da je primimo.

Šta možemo dalje. Možemo malo da nam stručna javnost približi zašto sad imamo veći broj oboljelih od kovida sa blažim simptomima, odnosno da su većina asimptomatski. U Crnoj Gori je prije neki dan donesena odluka da nemamo široko testiranje, da imamo testiranje samo onih koji su simptomi. Znači mogu nam proći neki ljudi koji su asimptomatski.

Briga za zdravlje. Ja se slažem sa Vašim izjavama, kad god govorite o ovoj temi brige za javno zdravlje, ali ne živimo istu stvarnost. Toliko pohvale zdravstvenim radnicima, toliko ode, hvalospjeva, a nijeste primijetili i ne znate da su ti zdravstveni radnici iznureni svojim danonoćnim radom u prvom piku, da imamo njih koji ne idu kući u ovom drugom piku. U međuvremenu smo

imali dosta ljudi koji su se razboljeli u zdravstvenom sistemu ne od kovida nego od drugih bolesti, pa su morali da odu na bolovanje i ostavili svoje kolege da rade u ovakvo otežanim uslovima. Tim zdravstvenim radnicima te vaše kako se kaže nagrade do 15% su bile malo čudne, zdravstveni radnici ne traže da im date novac, zdravstveni radnici traže da budu plaćeni i da budu cijenjeni po osnovu svoje struke i svojeg znanja.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 13:13:06)

Hvala Vam poslanice Bulatović, ovim se zahvaljujem i ministru Hrapoviću, na datim odgovorima i postavljamo za sljedeću legislativu nova pitanja Ministarstvu zdravlja.

Prelazimo na sljedeće ministarstvo, sljedeće pitanja koja su upućena ministru Kemalu Purišiću, ministru rada i socijalnog staranja.

Imamo pitanje kolegice Savković, a odgovaraće umjesto ministra Purišića, kolega Zoran Ratković, koga pozdravljam, generalni direktor za rad.

Kolegice Savković.

Izvolite.

ŽELJKA SAVKOVIĆ (24.07.20 13:13:49)

Ja bih prvo, ako može, proceduralnu reakciju.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 13:13:59)

Izvolite, poslanice.

ŽELJKA SAVKOVIĆ (24.07.20 13:14:24)

Želim da podsjetim samo da shodno članu 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore tražila sam 13. aprila od ministra rada i socijalnog staranja, gospodina Kemala Purišića, da mi odgovori na upravo i pitanje koja su postavljena danas kao poslaničko pitanje. Urgencija je urađena 7. maja 2020. godine i ja još nijesam dobila odgovor na to pitanje, pa želim da uputim apel, opet po treći put sa ovoga mjesta, da mi odgovore na ova pitanja. Imam puno pravo da smatram da na ova pitanja se ne odgovara zato što neće da se sazna tačan broj majki, koliko je korisnica socijalnog davanja, koliko je korisnica primanja ovih naknada sada i koliko majki je umrlo što su bile korisnice ovih primanja ili onih koje su primale iz radnog odnosa, pa više ne primaju. Hvala za proceduru.

Poštovani predsjedavajući, evo još jednom, kolege poslanici, gospodine Ratkoviću.

Poslaničko pitanje glasi - koliko je majki korisnica naknade koje su po Zakonu o izvršenju odluke Ustavnog suda ostvarile pravo na tri godine, bez kojeg su ostale 12. maja 2017. godine, a koliko je majki koje to pravo treba da ostvare na pet godina, do 12. maja 2022. godine? Koliko je od ovih majki prestalo da prima ovu naknadu zbog smrti? Koliko je majki korisnica naknadno, poslije ukidanja naknade, a koje su to pravo ostvarile po osnovu čekanja na Zavodu za zapošljavanje, ostvarilo pravo na neko socijalno davanje, a koliko ih je zbog smrti prestalo da prima tu naknadu?

Sada što želim da kažem jeste da je 3.161 majka iz radnog odnosa stekla prava iz radnog odnosa da prima to davanje, a od toga 2.598 po nekim informacijama iz Ministarstva rada i socijalnog staranja to pravo prima, dok evo ne dobijemo podatak da li je neka zbog smrti prestala da prima to pravo. Što se tiče majke koje su ostvarile pravo na socijalno davanje, neke poslije ukidanje naknade, ja sam tražila informaciju od Ministarstva rada i socijalnog staranja, međutim, tu informaciju nikad nijesam dobila. Dobila sam samo iz Budve, Kotora i Tivta i tamo je zavidan broj majki ostvario socijalno davanje u odnosu na broj majki koje su koristile naknadu. Tako, da ona priča da su se izdvajala velika sredstva za majke nikako ne pije vodu, zato što je veliki broj majki

koristio socijalno davanje, odrekao se socijalnog davanja da bi primao naknade i poslije se ponovo vratio na to socijalno davanje.

Ono što je tragično, znam da mi majke neće zamjeriti, da ovaj put želim da ukažem na uopšte sve socijalne slučajeve u Crnoj Gori, jer ono što boli i što jako smeta u svom funkcionisanju ove vlasti zadnjih 30-ak godina, jeste to što smo se razvijali, što smo postojali najrazvijenija država na Zapadnom Balkanu, a socijalnih slučajeva sve više i više. Svjesni smo činjenice da upravo broj majki koji ćete ovdje izgovoriti, koje su primale tri godine svoje stečeno pravo i naknade, a ostale su bez njih da upravo postaju socijalni slučajevi. Te žene se vraćaju na Zavod za zapošljavanje, neke možda i zbog godina ne mogu ni na Zavod za zapošljavanje, pitanje je da li će naći neki posao. Ko će ih primiti na nekom poslu sada kada upravo ljudi koji su radili ostaju bez posla zbog kovida-19. Zar nijeste svjesni činjenice da danas privredna društva i ona koja su najbolje radila će morati ostavljati radnike kućama i slati ih kućama zato što ne mogu da rade onako kako su radili do sada.

Nema boljitka u Crnoj Gori, dragi građani, dok ministar zdravlja priča o turizmu, dok nam ministar poljoprivrede priča o zdravstvu, i nema boljitka u Crnoj Gori dragi moji građani dok konačno ova vlast se ne smijeni. Ispada jedna konstatna priča, ali to je fakat. Građani Crne Gore moraju da shvate da dok se ova vlast ne smijeni i te kako će proći malo vremena dok ne dođe konačno bolje u Crnoj Gori, a i te kako imam uslova i vjerujte mi i ima i odakle. Jer ja kao medicinska sestra vidim načina, ekonomskog, kako da se ova zemlja oporavi, i kako da ovi građani u Crnoj Gori koji su socijalni slučajevi primaju neka davanja.

Iznenadila sam se jutros činjenicom da je sa donošenjem mjera i naredbi u cilju sprečavanja širenja kovida-19 osobe sa invaliditetom uskraćene su za neka prava iz domena socijalne politike. Pa me živo interesuje da li je to tačno. Za skoro tri hiljade korisnika je ukinuto ili obustavljeno pravo za njegu i pomoć i nije im priznato pravo na povlasticama putovanja. Obratio im se veliki broj osoba sa invaliditetom kojima je obustavljena isplata na materijalno davanje, a da prethodno nijesu primili rješenja o prekidu korišćenja prava, ali i novog kojim se po isteku ranijih rješenja to pravo ponovo priznaje. Ne mogu da vjerujem da je to tačno, a u ostatku svog komentara ja ću vam još nešto pročitati. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENC I NIMANBEGU (24.07.20 13:19:54)

Hvala, poslanice Savković.

Gospodine Ratković, izvolite, da čujemo Vaš odgovor.

ZORAN RATKOVIĆ (24.07.20 13:20:03)

Poštovani potpredsjedniče, poštovani poslanici, poštovana poslanice Savković,
Na Vaše pitanje Ministarstvo rada i socijalnog staranja daje sljedeći odgovor.

Zakonom o izvršenju Odluke Ustavnog suda Crne Gore broj 6/16 od 19. aprila 2017. godine uređen je pravni status korisnika prava na naknadu po osnovu rođenja troje ili više djece na osnovu Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, koji je prestao da važi danom objavljivanja Odluke Ustavnog suda Crne Gore 19. aprila 2017. godine i koje je objavljen u "Službenom listu CG", broj 31/17.

Korisnicama prava, koje su koristile pravo na osnovu Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, a kojima je radi korišćenja tog prava njihovom voljom prestao radni odnos, bez obzira da li je radni odnos zasnovan na određeno ili neodređeno vrijeme, Zakonom o izvršenju Odluke Ustavnog suda utvrđeno je pravo na mjesečnu naknadu, kao i dužina korišćenja naknade.

S tim u vezi članom 2 stav 3, 4, i 5 Zakona o izvršenju Odluke Ustavnog suda propisana je dužina korišćenja naknade korisnika prava iz člana 1 navedenog zakona u odnosu na godine života na način da: korisnice koje su navršile 55 do 61 godinu života, ostvaruju pravo na naknadu do ispunjenja jednog od uslova za sticanje prava na penziju, korisnice koje su navršile 45 do 55 godina života ostvaruju pravo na naknadu u periodu od pet godina od dana objavljivanja Odluke Ustavnog suda. Korisnice koje su do tada, do dana stupanja na snagu ovog zakona navršile 33 do

45 godina života, ostvaruju pravo na naknadu iz stava 1 i 2 ovog člana u periodu od tri godine od dana objavljivanja Odluke Ustavnog suda.

Imajući u vidu da se radi o licima koja su radno sposobna, odredbom člana 2 stav 3, 4 i 5 propisano je ograničenje trajanja korišćenja naknade, s tim da je za korisnice sa više od 55 godina života propisana mogućnost da to pravo koriste do ispunjenja jednog od uslova za sticanje prava na penziju iz razloga što ta lica imaju manje mogućnosti za zasnivanje radnog odnosa u odnosu na lica sa manje od 55 godina života. Takođe, kao važnu činjenicu treba istaći da za ostvarivanje navedenog prava nijesu propisani uslovi koji imaju socijalno-zaštitni karakter, invalidnost, nesposobnost za rad i privređivanje, nepostojanje zakonske obaveze izdržavanja imovinskog cenzusa i drugih posebnih obilježja socijalne ugroženosti. Članom 3 stav 1 navedenog zakona propisano je da pravo na naknadu iz člana 2 ovog zakona prestaje ako korisnica tog prava zasnjuje radni odnos, registruje se za obavljanje preduzetničke ili poljoprivredne djelatnosti ili ispuni uslove za sticanje prava na penziju u skladu sa zakonom.

Na današnji dan, broj korisnica ovog prava je 2.247. Od 2017. kada je počelo korišćenje ovog prava, zaključno sa prva četiri mjeseca 2020, isplaćeno je oko 30 miliona eura, s tim da je u 2019. godini isplaćeno oko 9.400.000 sa uplaćenim doprinosima za penzijsko i invalidsko osiguranje sa oko 1.800.000. Odredbom člana 2 stav 4 navedenog zakona propisano je da će za 1.382 korisnice koje imaju navršениh 45 do 55 godina života, 12. maja 2022. godine isteći rok od pet godina za korišćenje tog prava, a odredbom člana 2 stav 5 propisano je do 12. maja 2020. godine prestaje rok od tri godine za korišćenje prava za korisnice od navršene 33 do 45 godina života, a kojih na evidenciji ima 238. Korisnica prava koje su navršile 55 do 61 godinu života i koje ostvaruju pravo na naknadu do ispunjenja jednog od uslova za sticanja prava na penziju ili eventualno zaposlenje ima 627.

Na kraju, što se tiče broja korisnica kojima je do početka primjene zakona naknada obustavljena zbog smrti i broja žena koje su bile korisnice naknade po osnovu rođenja troje ili više djece, na osnovu evidencije kod Zavoda za zapošljavanje, a poslije prestanka prava na osnovu Odluke Ustavnog suda Crne Gore ostvarile pravo na materijalno obezbjeđenje porodice, Ministarstvo rada i socijalnog staranja u registrima materijalnih davanja ne vodi evidenciju o razlozima prestanka prava, tako da te podatke ne možemo znati. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 13:25:37)

Hvala, gospodine Ratković.

Poslanice Savković, da čujemo Vaš komentar odgovora.

ŽELJKA SAVKOVIĆ (24.07.20 13:25:44)

Ne znam šta bih komentarisala.

Sve to što ste upravo pročitali, gospodine Ratkoviću, mi smo znali, a znate da je 238 majki ostalo bez naknade. Majke koje Ustav Crne Gore nije natjerao nego im je dao pravo da iskoriste pravo koje bi iskoristio svaki građanin Crne Gore da je došao u situaciju da mu se nešto nudi što je za njega povoljnije u odnosu na to stanje u koje je sada došao i uzele naknadu. Da li je moguće da vlast u Crnoj Gori, jer uporno vlast kaže mi smo država. Ne, gospodo iz vlasti, nijeste vi država nego smo mi država koje smo vas rodile i zbog nas postojite u ovoj državi. Sramota je za jednu vlast, za sva vremena što ste prevarili 22.051 majku i oduzeli im stečeno pravo i što ste ostavili 238 majki poslije tri godine, poslije 23 godine staža, bez i jednog jedinog centa i od njih napravile socijalne slučajeve jer one to nijesu bile. Sramota je što ćete 1.382 majke, ako ne umru do tada, ostaviti i od njih napraviti socijalne slučajeve 2022. godine. Sramota je što ste od onih majki koje su prestale da budu socijalni slučajevi, koje su konačno imale svoju koru hljeba u rukama za koju nikom nijesu morale da zahvaljuju, ponovo napravili socijalne slučajeve od njih. Odlično vi znate koliko je majki umrlo. Jer, ako zna gospodin Suljo Mustafić koji mi je odmah poslao podatak da je sa Zavoda za zapošljavanje umrlo 59 majki, onda morate i vi to da znate. Očigledno, ovdje neko ne želi da se zna koliko je majki bilo u Crnoj Gori.

Ono što još želim da kažem jeste da li ste svjesni činjenice da danas ova jedna maska koju moramo da nosimo u Crnoj Gori i te kako socijalnim slučajevima znači novac koji za nju daju. Zašto? Zato što za ovu jednu masku u Voliju koja je 69 centi jedan građanin i jedan socijalni slučaj može da kupi sebi doručak. Za pet ovih maski, draga gospodo iz Ministarstva rada i socijalne zaštite, jedna porodica može čitav dan da se prehrani. Vi ste očigledno svi izgubili mjerilo šta znači biti siromašan, šta znači jedva živjeti u Crnoj Gori. Bićete svjesni i te kako kada u septembru, kada se broj nezaposlenih poveća i te kako, kada broj socijalnih slučajeva poraste u toj mjeri da nećete znati šta se dešava i kada vam dođu ispred vrata ove skupštine, dragi moj gospodine.

Dragi građani, gospodo iz Ministarstva rada i socijalnog staranja, sramota je da pacijenti koji su bolesni od karcinoma, koji po Pravilniku o davanju materijalnih prava vezano za invalidnost, tuđu njegu i pomoć, komisija im odbija da ostvare to pravo. Zamislite pacijenta koji mora da dođe na komisiju da traži neku invalidninu, mislim da je sada 70 i nešto eura, i da bude odbijen. Čovjek koji je primao hemioterapiju, koji se zračio. Jer, Ministarstvo rada i socijalnog staranja mora da zna i doktori koji su u tim komisijama da kategorije karcinoma ne može biti izliječena, može biti zaliječena. Ljudi koji su bolesni od karcinoma, bilo kada može da se javi neka metastaza, dabogda se nikad nijednom ne javila, ne smijete dozvoliti da ti pacijenti budu iznevjereni i da ti pacijenti i te kako psihički doživljavaju stresove zato što budu odbijeni. Tek njihovo maltetiranje po sudovima da bi dobili to neko svoje pravo koje je i dobiju na Upravnom sudu, pa im se onda na štetu države vraća retroaktivno, a vi to odlično znate, da bi dobili taj novac, morate i te kako povesti računa, a pogotovo sada u doba kovida-19 da sve kategorije socijalne zaštite moraju dobiti neko materijalno obezbjeđenje i neku finansijsku pomoć.

Da li ste znali da je prošle godine kroz subvencije za minielektrane isplaćeno 12 miliona eura, a za prvih pet mjeseci ove godine devet i po miliona. Zar to nije dovoljno da sva djeca u Crnoj Gori imaju dječiji dodatak, gospodine Ratkoviću, i hvala na slušanju.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 13:30:51)

Hvala Vam, poslanice Savković.

Vi ste postavili pitanje koje je bilo u ovom sazivu posljednje postavljeno Ministarstvu rada i socijalnog staranja, budućim poslanicima i ministrima i direktorima direktorata.

Koleginice i kolege, prelazimo na sljedeće ministarstvo. To je Ministarstvo prosvjete. S nama je ministar Šehović, koga pozdravljam. Riječ ću dati sada koleginici Branki Bošnjak, a neka se pripremi kolega Raško Konjević, Ervin Ibrahimović, Budimir Aleksić i Boris Mugoša.

BRANKA BOŠNJAK (24.07.20 13:31:31)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi građani, pitanje koje sam postavila ministru prosvjete je u vezi s aprijemnim ispitom na Medicinskom fakultetu.

Ministe, pitanje je glasilo - koliko je od 102 kandidata prijavljenih za upis na studijski program Medicina Univerziteta Crne Gore posjedovalo diplomu "Luča 1", a koliko "Luča 2"? Takođe, interesuje me iz kojih srednjih škola su bili ovi kandidati koji su posjedovali diplomu "Luča" i da li smatrate poraznim da je samo njih 12 od 102 položilo prijamni ispit, ali niko sa odličnim uspjehom i osjećate li ikakvu odogovornost u vezi sa tim?

U međuvremenu nakon postavljanja ovog mog pitanja pošto smo imali onaj rok do ponedjeljka u 12 h, završen je i drugi ispitni rok koji je takođe porazan od 84 kandidata samo 32 je položilo prijamni ispit na Medicinskom fakultetu. Njih šestoro sa vrlodobrim i to samo dvoje je imalo obje četvorke, nego su imali niže ocjene, sa dobrim njih 18, sa dovoljnim osmoro.

Ministre, ja sam ovdje htjela da popričam uopšte o tome koliko je srozano srednjoškolsko obrazovanje i uopšte obrazovanje i to zbog čega, zbog toga što smo dopustili da nam politika uđe u škole, da su nama sad direktori škola u stvari partijski vojnici. Nama se prosvjetni radnici, neću da kažem svi, jer je pokazala korona da ima zaista onih kvalitetnih koji vole taj poziv i upisuju se na te fakultete zato što vole taj poziv, ali imate jednu veliku većinu koji su partijski vojnici i koji se

više bave sad u ovom vrijeme popisivanjem ko će za koga da glasa i skupljanjem sigurnih glasova za ove na vlasti nego što vode računa o učenicima.

Ono što hoću da kažem, da su počeli pritisci i meni su se davno žalili ovi koji predaju i u osnovim, a posebno u srednjim školama, ne samo partijski pritisci da se nekoj djeci daju visoke ocjene, već su to počeli tajkuni, ova novopečena elita da čupa za uši profesore i vi se sjećate incidenata koje su bili vezani za to. Tako da imamo da nam djeca koja ne zaslužuju dobijaju "Luče", ja ne kažem među ovom djecom sigurno ima kvalitetnih i ima nekih što se možda nijesu snašli i čitala sam ono njihovo saopštenje koje je sigurno neko drugi pisao, jer je nemoguće da su se svi skupili da naprave ono saopštenje. Vi znate da se za prijemni ispit polaže biologija i hemija, da su to egzaktne nauke, da ne može da postoji neka velika razlika između programa koji su gimnazijski i onih programa koji su za druge škole, medicinsku ili već ne znam. Kažu, nisu znali odakle će da uče. Pa mi kad smo nekad polagali prijemni mi nijesmo znali odakle treba da se uči, ali smo se spremali. Recimo na Medicinskom fakultetu u Beogradu morao si biti lučaš i morao si da položiš sa peticama da bi se upisao. Znači, nema dobar, dovoljan pa da uđeš na listu nego si morao da imaš sve. Tako je bilo i na tehničkim naukama. Uvijek sam lično bila protiv toga da se ukida prijamni ispit jer smo doveli do toga da ove prijetnje i da se daju po vezama naokolo djeci visoke ocjene i onda oni neku djecu, kao recimo iz podgoričke Gimnazije gdje ima u nekim odjeljenjima se drži visok kriterijum, imate djece koja su možda vrlodobrim uspjehom završila, a da imaju veće kvantum znanja nego neka djeca koja dolaze iz nekih manjih škola gdje su male sredine, pa znajući da je to ulaznica za fakultet su im poklanjane ocjene. Da ne govorim o čuvenim VIP odjeljenjima koje svako negira a cijelokupna javost zna da postoje ta VIP odjeljenja u podgoričkoj Gimnaziji gdje profesori nažalost drhte od učenika umjesto da je obrnuto.

Tako ministre, voljela sam da o ovome popričamo. Interesuje me Vaš stav pošto ste jedan od onih koji je makar ovdje dok ste bili u Parlamentu bili smo na istoj strani kada su bili zakoni koji se tiču obrazovanja bez obzira što ste i tada bili u ovom dijelu koji je činio vlast, ali dosta zakona i dosta amandmana koje sam predlagala Socijaldemokratska partija je glasala zajedno sa nama. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 13:36:29)

Da čujemo Vaš odgovor.

DAMIR ŠHOVIĆ (24.07.20 13:36:40)

Hvala, potpredsjedniče Nimanbegu.

Uvažena kolegice Bošnjak, drage kolege,

Znate da sa Vama vrlo rada razmjenjujem argumente u Parlamentu zato što cijenim da se bavite sistemom obrazovanja ne od juče, nego da je to prosto kontinuitet Vašeg djelovanja i da znate da prepoznate pojedina pitanja koja bi u ovom visokom domu trebalo aktuelizovati. Tako ste uradili i ovoga puta i ja sam Vam na tome zahvalan. Prije nego što Vam konkretno odgovorim na ovo pitanje, a u odnosu na jednu opasku koju ste i sami kazali da smo nekada u Parlamentu bili na istoj strani kada se razgovaralo o obrazovanju, žalim da kažem da čitav Parlament treba da bude na istoj strani kada pričamo o obrazovanju. U meni dok radim ovaj posao ćete u tom principu imati nekoga ko će imati puno razumijevanje za te činjenice. Tako da dobronamjerno shvatam postavljanje ovog poslaničkog pitanja i zahvalan sam Vam na prilici da na isto odgovorim.

Mislim da neću pogriješiti ako podsjetim i Vas i naše građane da se diploma "Luča" zaslužuje za vrijedan i sistematski rad, ne ni jedne ni dvije godine, već za vrijedan i sistematski rad koji traje devet godina u osnovnoj školi i četiri godine u srednjoj školi. Neko ko zavrijedi tu diplomu "Luča" podrazumijeva se da je prošao kroz, da se figurativno izrazim, ruke desetina i desetina nastavnika koji su imali priliku da daju svoj sud o njihovom znanju. Tako da je važno da naglasimo da se do te diplome "Luča" ipak ne dolazi lako već ona podrazumijeva jedan ozbiljan i kontinuirani rad koji svaki učenik mora da uloži da bi bio dobitnik te predstične nagrade u vidu tog dokumenta. Pri tome, želim još da naglasim da broj učenika koji dobijaju diplomu "Luča" je manje više na istom

nivou na kojem je i danas i posljednjih desetak godina, on ne varira previše, to je važan podatak koji nam govori o tome da nemamo baš na nivou čitavog sistema inflaciju tih diploma, već da se taj broj kreće na nivou uobičajenog u posljednjoj deceniji.

Upravo zato vjerujem da ćete se složiti sa mnom da tu djecu prozivati i stavljati ih u jedan i to negativan kontekst zbog jednog prijemnog roka na jednom od fakulteta na Univerzitetu Crne Gore, ne samo da nije korektno nego je i veoma pogrešno. To kažem iz razloga što se kroz jedan slučaj ne može davati ozbiljna i na činjenici zasnovana analiza čitavog sistema. Siguran sam da ozbiljni i odgovorni ljudi to ne rade, a Vas ubrajam u te ljude i ne želim da postavljanje ovog poslaničkog pitanja shvatim kao pokušaj da zapravo upremo prstom u te mlade ljude koji su dobili diplomu "Luča" već nam je, ja ga tako shvatam, ovo pitanje pomoglo da jednom generalnom nivou aktuelizujemo problematiku koja se tiče ovih diploma. Da ta djeca imaju znanje koje je konkurentno i na našem, ali i na međunarodnom tržištu, govori podatak da oni postižu jako dobre i kvalitetne rezultate kada pođu vani, što znači da su konkurentni sa svojom generacijom u regionu i šire. Naravno, sa moje strane bi bilo neodgovorno da okrećem glavu i od izolovanih slučajeva kojih ima, gdje moguće da postoje blaži kriterijumi u pojedinim školama, ali iznošenje konačnog stava o sistemu samo na osnovu tih izolovanih slučajeva bez ozbiljne systemske analize bi sa moje strane bilo neozbiljno. Međutim, ne želim da prećutim činjenicu da postoje pojedinačni slučajevi, da postoje pojedinačni slučajevi gdje su kriterijumi ispod onih koji bi morali biti kada govorimo o dobitnicima diplome "Luča" i želim da vas uvjerim da ćemo se tim slučajevima vrlo posvećeno i pažljivo baviti.

Kada je riječ o prijemnom ispitu na Medicinskom fakultetu, tačno je da je da imamo nisku prolaznost u prvom ispitnom roku, ali je isto tako tačno, a to ste i pomenuli u svom poslaničkom pitanju da jeste promijenjena literatura za polaganje prijemnog ispita i da je moguće to uz cjelokupnu situaciju izazvanu virusom kovid-19 i neizvjesnost kojom su ta djeca izložena jedan od razloga za njihov lošiji hajde tako da kažem rezultat u odnosu na onaj koji je od strane naše javnosti očekivan. Naravno, ne želim da pravdam nikoga, pa ni te učenike koji su polagali prijemni ispit, ne želim zanemarujem činjenicu da se zaista desilo nešto na Medicinskom fakultetu što je poziv za nas u sistemu obrazovanja da se tim pitanjem pozabavimo. Ipak, nikako ne želim da ni zbog te činjenice upirem prstom u bilo koga, da upirem prstom u čitavu generaciju jer sam ja siguran, jednako kao i Vi, da to jeste najbolji dio našeg društva i da te mlade ljude treba podržati umjesto prozivati i obeshrabrivati. Naš je zadatak da to činimo iz ovog visokog doma.

Siguran sam da ćete i Vi u komentaru na ovo poslaničko pitanje to učiniti, ali isto tako je naša obaveza da unapređujemo sistem i da eventualno ispravljamo nedostatke kojih svakako u ovom sistemu, govorim o sistemu obrazovanja, ima, ali sam uvjeren da ih je danas manje nego što ih je bilo prije četiri godine. Sve ono na čemu smo zajedno radili, jer smo promijenili kompletan zakonodavni okvir ovdje u Skupštini 2016. godine, jeste korak u pravcu kvalitetnijeg informacionog sistema. Pravo da to kažem mi daju i posljednji rezultati Pisa testiranja koji prikazuju blagi pomak u odnosu na ono što je bila naša prethodna pozicija, ali opet ne dovoljan da bismo bili zadovoljni. Međutim, otvaranjem rasprava na ovaj način u odnosu na neka systemski važna pitanja siguran sam da nam pomažu da u narednom periodu sa jednakim žarom i elanom, takođe, brinemo o našem obrazovnom sistemu, da ga unapređujemo iz godine u godinu i da dostignemo onaj nivo kojem težimo. Svjesni smo da je obrazovanje temelj za razvoj jednog društva i da od kvaliteta obrazovnog sistema će zavisiti u kojem pravcu će naše društvo u narednom periodu nastaviti da se razvija. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 13:43:58)

Hvala, ministre.

Poslanice Bošnjak, da čujemo Vaš komentar odgovora.

BRANKA BOŠNJAK (24.07.20 13:44:04)

Zahvaljujem.

Naravno da sam doboronamjerna i da ne krivim ovu djecu jer djeca nijesu kriva, kriv je sistem. Nešto u sitemu nije u redu, ministre. Nešto nije u redu u sistemu obrazovanja u Crnoj Gori. Da Vam kažem, malo sam izanalizirala, jer pretpostavljam da ste mi Vi pripremili u pisanoj formi ovo što sam tražila. Čula sam da je tamo samo troje iz podgoričke Gimnazije i da je u tom prvom roku njih dvoje položilo. To mi opet govori o nekakvim kvalitetima i rangiranju škola što bi mogli da razmislimo i o tome iz razloga što Vi znate da sam ja više od 10 godina bila koordinator Američkog savjeta za međunarodno obrazovanje koji je slao našu djecu besplatno o trošku Stejt Departmenta da završe drugi ili treći razred srednje škole u Americi. Imala sam priliku da vidim kvalitet obrazovanja i kvalitet djece, stvarno je bilo izvrsnih i neću da kažem samo iz podgoričke Gimnazije, ali najviše iz podgoričke Gimnazije. Takođe, su vrlo kvalitetne škole Gimnazija u Pljevljima, pokazala se bar kroz taj sitem, i Gimnazija u Beranama.

Ono što mene brine ovdje brine me ova niska prolaznost i brine me što mi sada na Univerzitetu, a to će vam reći redom profesori kad se prešlo na Bolonju i kada slušaju tu djecu primjećuju ima ih kvalitetnih, ali oni su izuzeci, nije to kao nekada nije isti kvalitet kao što je nekada bio. Spremali su se prijemni po godinu dana za medicinu beogradsku ili gdje ste htjeli da idete. Htjela sam da upišem medicinsku biohemiju, igrom slučaja nijesam otišla spremala sam prijemni za to više od pola godine. Hoću da Vam kažem jednu stvar jeste da imam osjećaj da je i Bolonja devalvirala znanja. To Vi sigurno znate nikad ozbiljno nijesmo pravili presjek šta je dala Bolonja. Nemoguće je da imamo i onoliko ljudi koji završavaju sa 10. To je u prošlom sistemu to su bili izuzeci mogli smo na prste da izbrojimo u starom sistemu, ne znam, generacija i generacija u 20 godina je li ih dvoje završilo sa 10. Mi sad odreda imamo koji imaju prosjek 10 pa kad se dodjeljuju nagrade imate ih petoro na jednom mjestu, a ne možete da odredite koga ćete da izaberete.

Nešto nije dobro u sistemu, ministre, i treba da se mijenja. Prije svega, tu krivim nastavni kadar. Kažem da ima i tu izuzetaka, odnosno da ima kvalitetnog kadra, a treba da preberemo i treba da očeramo politiku iz škola, iz sistema obrazovanja da očeramo politiku jer ona uništava ovaj sitem, kada se uruši obrazovni sistem posljedice se kasnije tek primjećuju jer treba vrijeme da prođe. Zbog toga apelujem da ovo nam bude alarm da se vidi, da se razmisli o rangiranju škola jer nijesu sve škole iste i da se razmisli o uvođenju prijemnog ispita na svim fakultetima i da se da značaj prijemnom ispitu da ne nosi on samo 10% neka nosi 50%, a 50% ovo što nosimo iz srednje škole. Onda da se ide na ozbiljnost pa će se to prepoznati kroz kvalitet kadrova koje ćemo mi dobijati.

Hoću samo da kažem ovim učenicima svim, a imam i dopunsko pitanje kasnije predsjedavajući, hoću učenicima da poručim - učite djeco znanje je najveći resurs i to je jedino nešto što vam niko ne može uzeti. Sa tim znanjem ako ne možete u ovoj zemlji koja ga ne cijeni, na žalost, moći ćete negdje drugo da nađete svoju koru hleba i, što je grijeh, da ono u šta smo ovdje ulagali da to neke druge zemlje valorizuju. Takva je sad situacija, ali nadam se da poslije ovih izbora će se malo više cijeliti znanje i kad dođe do promjene vlasti mijenjaće se neke, moral prvenstveno u Crnoj Gori, i neke zdrave osnove za podvlačenje crte i neke velike reforme, pa i reformu u obrazovnom sistemu.

Dodatno pitanje, zamoljena sam od velikog broja ovih koji hoće da upišu specijalističke studije, a nemam informaciju bez onu informaciju da je i Univerzitet Crne Gore i vi se rekli da ćete razmotriti onu cijenu školarine koja je po meni bezobrazno visoka i sramota je da u ovo vrijeme krize se ona povećava. Mnogo je 1000 eura. Vi znate za mnoge od njih, sad vidim da se rektor negdje, žargonski rečeno, vadi na to da oni mogu da izaberu master studije koje su besplatne. Mislim da smo prvo napravili grešku kad smo onako, da kažem, kao rezom bez nekakvog prelaznog perioda napravili tu reformu strukture za studiranje na Univerzitetu da svi idu na tri plus dva. Ono što je pozitivno što nema više ovih samofinansirajućih, ali dajte toliko je loša ekonomska situacija u Crnoj Gori i ta djeca su uglavnom sama svoju školarinu plaćala. Roditelji nijesu bili u mogućnosti pa su išli da rade ljeti da bi tu školarinu platili, dajte da im olakšamo i da vidimo da to bude simbolično ili da se ukine. Mislim da je ovo zadnja generacija koja može da upiše specijalističke studije. Meni je to djelovao kad ste pravili reformu, nijeste Vi bili tu ili se varam, kad je bivša rektorka i mimo zakona napravila tu reformu bez saglasnosti nekih fakulteta. Tada se učinila usluga privatnim fakultetima koji su imali mogućnost da nastave ova djeca na specijalističke. Sada je 3+2, ali dajte ovoj generaciji što je ostala da im napravim uslugu. Mislim da neće štete od toga imati budžet Univerziteta. Evo vidim da se i povećava taj iznos, a znam da i

dosta zarađuju od prodaje stanova i prodaje zemljišta tako da neće biti šteta, a ovi će imati veliku korist.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 13:51:00)

Hvala.

Ministre imate dopunsko pitanje.

Vaš odgovor, izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (24.07.20 13:51:05)

Uvažena poslanice Bošnjak, dozvolite mi da Vam odmah odgovorim na ovo dopunsko pitanje i da saopštim nekoliko činjenica koje će nam u tom kontekstu biti korisne.

Prva je ta da smo mi uveli besplatne studije, besplatne osnovne i master studije tako da u sistemu mi danas nemamo studente koji plaćaju školarine. Benefite od tih besplatnih studija je do sada već iskoristilo oko 10.000 naših studenata, a od ove godine te benefite mogu da koriste i studenti na master studijama. Cijenim, siguran sam da ćete se i Vi saglasiti sa mnom, da je to bila najbolja odluka ove vlade za ove četiri godine jer smo tim pristupom pokazali da, kao društvo umijemo da se izdignemo iznad naše svakodnevice i da zaista damo to što možemo da damo, da doprinesmo da omogućimo da studiraju oni koji znaju, a ne oni koji imaju.

Sa druge strane imamo i jedan broj starijih studenata koji i dalje imaju obavezu plaćanja školarine i kao što ste i sami primijetili to pitanje je aktuelizovano. Želim u tom kontekstu da Vam kažem da se Univerzitet tim pitanjem već bavi. Siguran sam da ću u komunikaciji sa studentskim parlamentom i predstavnikom studenata specijalističkih studija da će se doći do jednog rješenja koje će biti prihvatljivo za sve.

Što se tiče Ministarstva prosvjete i Vlade Crne Gore u cjelini mi ohrabrujemo taj dijalog iskazujemo nadu da će do tog dogovora doći. Pratićemo kako će se dalje ta situacija razvijati u odnosu na nju ćemo djelovati i Vi i ja u skladu sa onim što bude naše opredjeljenje i naše razmišljanje u odnosu na ovo pitanje. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 13:53:04)

Hvala, ministre.

Nastavljamo sa sljedećim pitanjem koje je postavio poslanik Raško Konjević, kao što sam najavio nek se pripremi Ervin Ibrahimović poslije.

RAŠKO KONJEVIĆ (24.07.20 13:53:12)

Uvaženi potpredsjedniče.

Uvažene kolege, ministre Šehoviću,

Na početku ću možda netipično negdje zamoliti, kontaktirao me je gospodin Milenko Ivanović i kaže da kod vas već 591 dan čeka prijem. Ne znam je li tačno, ali vjerujem da jeste i vjerujem da ste negdje imali jedan set obaveza ili rasporedili negdje saradnicima, ali da imate u vidu negdje vezano za razgovor koji je gospodinu Ivanoviću očigledno potreban.

Ministre Šehoviću, budžet za zarade za programe predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i administraciju u 2020. godini u odnosu na 2016. godinu uvećan je za 20 miliona eura. Osnovnim budžetom za 2020. godinu za pomenute segmente je predviđeno oko 138 miliona eura što je nešto preko 20 miliona eura više nego 2016. godine. Zašto je došlo do uvećanja troškova na poziciji bruto zarada u ovom vremenskom periodu? Znamo da je tek u 2020. godini jedan dio tog troška opravdan kroz povećanje zarada, ali znamo da to povećanje nije iznosilo ovu ukupnu cifru.

Na osnovu uvećanih troškova moglo bi se zaključiti da je u prethodne četiri godine u sektoru prosvjete angažovan veliki broj novih izvršilaca što bi moglo da ukaže da nije baš sve išlo u smislu praćenja razvoja obrazovne infrastrukture. Posebno u svjetlu strateškog dokumenta Vlade čiji ste član, a to je Plan optimizacije u javnom sektoru koji je Vlada usvojila u koordinaciji sa Evropskom komisijom gdje je sektor prosvjete jedan od prioritetnih segmenta. Pa, Vas pitam - da li je i za koliko bilo predviđeno, tim Planom optimizacije, smanjenje broja zaposlenih u sektoru prosvjete i da li su ostvareni ciljevi koji su tim dokumentom predviđeni u tom strateškom dokumentu? Da li je, ministre Šehoviću, pri zapošljavanju koje se dešavalo u protekle četiri godine poštovan zakon ili je bilo slučajeva "partijskog" zapošljavanja?

Ukoliko bi se kojim slučajem u javnosti pojavio neki javni dokaz da ste Vi ili neko od Vaših najbližih saradnika, a ja Vam nudim na mogućnost početak jula Nikšića itd. neke aktivnosti koje ste tamo imali, učestvovali u uvećanju zapošljavanja koristeći funkciju ministra prosvjete, a za uzvrat tražena neka politička protivusluga da li biste u slučaju tog javnog dokaza koji bi se eventualno pojavio bili spremni na nešto što bih ja očekivao od Vas, a to je neka vrsta javne odgovornosti i povlačenja sa pozicije ministra prosvjete? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.07.20 13:56:25)

Hvala, poslaniče Konjević.
Ministre Šehović, da čujemo odgovor.

DAMIR ŠEHOVIĆ (24.07.20 13:56:32)

Poslaniče Konjeviću, drago mi je da ste se nakon četiri pune godine i to na mjesec dana do izbora naprasno sjetili Ministarstva prosvjete i pokazali zabrinutost za sistem obrazovanja i za uvećana izdvajanja na poziciji bruto zarada zbog jednog broja izvršilaca koji je povećan u odnosu na prethodni vremenski period. Da ne bih bio pogrešno shvaćen zahvalan sam Vam na tome i ako je očigledno da su Vam motivi politički jer ste mi postavljanjem ovog poslaničkog pitanja pomogli da još jednom građanima Crne Gore pošaljem važnu poruku i da ih upoznam sa jednom činjenicom. To je da je u protekle četiri godine došlo do uvećanja budžetskih izdvajanja za sve nivoe obrazovanja za desetine i desetine miliona eura zbog čega su ta izdvajanja danas na istorijskom maksimumu.

Za razliku od Vas ja sam ponosan na tu činjenicu jer ćemo i ja kao ministar prosvjete, ali i 41. Vlada Crne Gore u cjelini ostati upamćeni ako ni po čemu drugom, a ono po tome što smo za vrijeme našeg mandata ulaganja u obrazovanje od kojih će najveće benefite imati upravo djeca kao najvredniji dio našeg društva. Dakle, zbog toga što će ulaganje u obrazovanje dostići nivo na kojem nikad, ali nikad ranije nijesu bila. U šta ćemo, poslaniče Konjeviću, da ulažemo ako ne u naše najmlađe. Siguran sam da svi dobronamjerni ljudi, a pogotovo ljudi koji pripadaju ekonomskoj struci znaju da je to i najbolji i najisplativiji vid ulaganja i vjerujem da Vi spadate u te dobronamjerne ljude koji ćete ovu činjenicu pozdraviti.

Da budem još precizniji, nikad se, kolega Konjeviću, nije više ulagalo ni u obrazovnu infrastrukturu, jer smo mi za četiri godine uspjeli da rekonstruišemo preko 200 obrazovanih objekata, ali i da ugovorimo gradnju 38 kapitalnih projekata za koje smo izdvojili, ni manje ni više, nego oko 100 miliona eura. Nikad se više nije ulagalo, poslaniče Konjeviću, ni u informatičku i drugu opremu jer ćemo kompletnu računarsku opremu već narednih mjeseci u svim osnovnim i srednjim školama zamijeniti i za to smo izdvojili nekoliko miliona eura. Nikad se više, poslaniče Konjević, nije ulagalo ni u školski namještaj jer ćemo dobar dio školskog namještaja tokom naredne godine zamijeniti u svim školama i po tom osnovu smo, takođe, izdvojili nekoliko miliona eura.

Poslaniče Konjeviću, prepoznali ste i sami da se nikad više nije ulagalo ni u poboljšanje materijalnog položaja prosvjetnih radnika, a samim tim ni u onaj dio izdataka koji se tiče bruto zarada. Sami znate da smo povećali plate nastavnicima, ali i da je jedan broj novih lica zaposlen u sistemu obrazovanja i da to nije iskaz neodgovornosti sistema nego investicija u kvalitetniji sistem

obrazovanja. Vama su ove činjenice svakako poznate, ali kad već iskazujete interesovanje putem poslaničkog pitanja dozvolite mi da budem još precizniji i da Vam kažem zbog čega su ulaganja, zbog čega su izdvajanja države na poziciji bruto zarada povećane.

Dok ste Vi, poslaniče Konjeviću, prespavali pola godine Vašeg poslaničkog mandata i proveli ga u bojkotu Parlamenta, ali ne i zarada ovaj parlament je vrijedno radio. Izmijenio je kompletan zakonodavni okvir što nam je omogućilo da uvedemo engleski jezik u vrtiće za svu djecu stariju od tri godine i da na nivou obaveznog definišemo izučavanje engleskog jezika od prvog razreda osnovne škole. To je podrazumijevalo i činjenicu da moramo zbog toga angažovati jedan broj lica koji, gle čuda, neće taj posao da rade besplatno nego moraju zbog toga posla da prime platu.

Dok ste se Vi, poslaniče Konjeviću, i Vaša partija bavili sklapanjem koalicija u Kotoru, u Budvi i u Herceg Novom sa onima koji slave Podgoričku skupštinu i sa onima koji slave nestanak države i koji se zalažu za zatiranje Crne Gore i svega crnogorskog u njoj mi smo vrijedno radili. Smanjili smo dozvoljeni maksimalni broj učenika u odjeljenju, smanjili smo normu nastavnici. To je za rezultat imalo nešto veći broj odjeljenja, a samim tim je uzrokovalo i potrebu angažmana jednog broja nastavnika koji takođe ne treba da rade besplatno nego trebaju za svoj rad da budu plaćeni. To je drugi razlog zbog čega su pozicije za bruto zarade povećane.

Dok ste vi nakon povratka u ovaj zakonodavni dom po završetku bojkota nakon pola godine plandovanja iz petnih žila pokušavali da ubijedite našu javnost da ćete ruku pod ruku sa onima koji sebe nazivaju četničkim vojvodama demokratizovati Crnu Goru i izvesti je na put integracija i uvesti je u društvo razvijenih evropskih naroda i država mi smo u sistem uveli preko 300 asistenata u nastavi. Time smo životno pitanje riješili jednom broju djece sa posebnim obrazovnim potrebama kojima je ta činjenica omogućila da postanu dio obrazovnog sistema.

Dok ste se vi poslaniče Konjeviću oporavljali od šamara koji ste dobili na posljednjim lokalnim izborima 2018. godine kada su građani uvidjeli da ste pokušali da Crnu Goru izdate crnogorskim glasovima zbog čega ste postali vanparlamentarna partija. U Podgorici, recimo, čiji ste predsjednik odbora bili i u značajnom jednom broju drugih sredina, mi smo izgradili vrtić u Zagoriču, vrtić na Starom Aerodromu, vrtić u Tuzima. Izgradili smo velelepni objekat Srednje stručne škole u Golubovcima, izgradili smo novu školu u Vojnom selu, izgradili smo novu školu u Dobrakovu, u tim objektima opet mora neko da radi. Samim tim su i povećana izdvajanja za bruto zarade.

Dok ste Vi u drugom dijelu mandata pokušali da sebe i partiju kojoj pripadate ugurate u prelaznu Vladu pošto-poto da biste popravili svoj politički rejting. Mi smo povećali broj mjesta u vrtićima za preko 2.000, pa i to podrazumijevalo potrebom angažmana jednog broja vaspitača. Na kraju, dok ste vi očajavali zbog toga što niste uspjeli da se ugurate u koaliciju i da riješite svoj parlamentarni status za naredne izbore, znate da vam je cenzus najveći problem mi smo povećali zarade našim prosvjetnim radnicima za 9+3%. To je izazvalo potrebu povećanja izdvajanja na poziciji bruto zarade za preko 13 miliona eura.

Dakle, poslaniče Konjeviću mi ćemo i u narednom periodu nastojati da povećavamo izdvajanja za sistem obrazovanja, cijenimo da je to pametna odluka. Molim vas da ta pitanja pratite putem medija jer nijesam siguran da ćemo imati priliku da razgovaramo u Parlamentu budući da ne očekujem, kako sad stvari stoje, da će te uopšte preći cenzus.

Na kraju i time definitivno završavam. Vi znate da za zasnivanje radnog odnosa /prekid/ ako imate bilo kakvo saznanje u bilo kojem slučaju drugačije obratite se nadležnim državnim organima.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 14:02:30)

Hvala Vam, ministre.

Da čujemo poslanika Konjevića, njegov odgovor.

RAŠKO KONJEVIĆ (24.07.20 14:04:59)

Gospodine Šehoviću, Gordana Lekić iz Berana, profesor razredne nastave, prosječna ocjena 9,7, kaže da do vas ne može doći pune četiri godine, uz njenu saglasnost /upadice/ nemojte je sad primiti, imali ste kad četiri godine.

Prema tome, nemojte da se bijete u junačka prsa. Dakle, polako te što bi rekao tužilac Katnić, a tužilac Katnić je čest drug vaših partijskih kolega, vrlo čest drug, odnosno oni su česti gosti kod njega.

Prema tome, nemojte da zaliježete toliko Vi ste mudar, mlad čovjek, znate Vi otprilike kako to ide i kako se određene stvari dešavaju, nema potrebe da trčite. Ja sam ministre Šehoviću, od tog prosvjetnog ljeba se školovao, dobro znam što je prosvjeta i otac i majka su mi prosvjetni radnici. Prema tome, ako nijesam pratio prosvjetu, znam barem šta je prosvjeta. Ali, ne bih bio sklon da kao i Vi govorite u prvom licu množine, ne znam na koga ste mislili, na ministarstvo ili na partiju, da ste sve to uradili u ove protekle četiri godine. Ako je ova Gordana i ovaj Milenko, ogroman broj nastavnika i profesora koji čine suštinu obrazovnog kadra ministre Šehoviću, ako su oni zadovoljni, zadovoljan sam i ja.

Vi meni nijeste odgovorili na ono što sam Vas ja pitao. Vi ste krenuli ovako iz segmenta obrazovanja, pa ste to ovako koliko je šta urađeno itd. Ministre Šehoviću, ja sam za Vas imao vrlo jednostavno pitanje, ponavljam ga. Ukoliko bi se u javnosti pojavio, a kad Vam ovo čitam podsjećam vas na jedan sastanak koji ste imali 6. jula u Nikšiću, da bi Vam bilo jednostavnije. Ukoliko bi se u javnosti pojavio neki dokaz, javni dokaz, da ste Vi ili neko od vaših najbližih saradnika učestvovali u obećavanju zapošljavanja, koristeći Vašu funkciju ministra prosvjete, a za uzvrat tražena neka politička protiv usluga, biste li pokazali javnu odgovornost, ja bih je recimo od vas očekivao i povukli sa pozicije ministra prosvjete?

Moje pitanje je bilo vrlo jednostavno. Vi ste po mom sudu trebali da kažete ukoliko bi se pojavio neki javni relevantan dokaz, ja bih se povukao kao neko ko je mlad, obrazovan, prosperitetan, ne sporim da ste malo manje vodili računa o promociji, što meni ne smeta apsolutno ako vi mislite da je to promocija vašega rada. Sa druge strane mislim da, moj je utisak, možda je Vaš relevantniji i ako ne primete ove profesore koji traže prijem kod Vas, moj utisak da nije to baš tako. Kada se tiče ovih stvari koje se tiču partijskog zapošljavanja mogli ne samo da se pridružite vašim partijskim kolegama, nego da imate i neku vrstu ozbiljnog problema u tom segmentu. Ako bi se to pojavilo, ja sam to očekivao od Vas ako ste sigurni u neku takvu stvar, a ja Vam kažem 6. jul Nikšić, u prostorijama gdje ste bili moglo bi Vam se desiti da je neko recimo to snimio, da se nekome požalio da je podnio eventualno nekakvu prijavu itd. Moje je pitanje bilo vrlo racionalno. Da li Vi kao neko ko za sebe smatra odgovornim čovjekom, u političkom i svakom drugom smislu, biste smatrali, ako bi se to desilo recimo sa jednog od takvih sastanaka koje ste imali, da javno unaprijed kažete, da - ja to nijesam radio, ako bi se to kojim slučajem desilo ja odmah podnosim ostavku?

To je bilo moje vrlo jednostavno pitanje. Dakle o promociji rada Ministarstva, na koji način sve to funkcioniše, škole u Dobravu itd. sve je to u redu ministre Šehoviću. Ali, moje interesovanje je bilo specifično, na to imam pravo u tom segmentu. Naravno, Vama neću držati bilo kakvu vrstu političkoga govora. Dakle, o procjenama itd. reći ću Vam samo jednu stvar. Društvo, partijsko u koje vi sedite, više priliči da sedi u Tužilaštvu nego u Skupštini i u Vladi.

Da vam još jednu stvar kažem. Bilo bi racionalnije po vas, čak mislim i po Vas lično ne mislim nikakvu negativnu konotaciju kad Vam ovo kažem.

Da ne zaliježete toliko, ministre Šehoviću, za stvari koje se ne mogu odbraniti, nemate potrebe. Jer, Vi možda ne pripadate takvoj strukturi. Strukturi koja je češće u Tužilaštvu nego u Skupštini, ili strukturi u Vladi koja se više bavim građevinskim radovima, nego što se bavi nekim ministarstvima za što su nadležni. Ministre Šehoviću, možda sam očekivao danas od Vas kao nekoga, vidim, barem po Vašoj priči, sve to radite cakum-pakum, da ustanete i kažete - nije primjereno, što se članovi familije Vašeg kolege smatraju da za njih zakon ne važi i mjere NKT-a ne važe. To bi bio recimo Vaš doprinos da afirmišete sistem odgovornosti.

Dakle, ako se pojavi neki od ovih dokaza možda se za ovo iz Nikšića i nešto pojavi, ja ću Vam tada sugerisati bez obzira što nijeste odgovorili da ipak podnesete ostavku.

Hvala Vam.

Nadam se da smo bez dizanja tenzija ovo završili za mene je bilo jedno poučno pitanje i naučio sam to da stare kolege imaju veoma tenzična odnose.

Sa uvažavanjem, nas trojica smo u isto vrijeme ušli u ovu skupštinsku salu, tako da se znamo dugo vremena i drago mi je da smo tako prošli.

Hvala Vam kolega Konjeviću, hvala Vam ministre Šehoviću na ovom pitanju.

Nastavljamo dalje.

Poslanik Ervin Ibrahimović. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (24.07.20 14:11:27)

Poštovani potpredsjedniče Nimanbegu sa saradnicom, uvaženi ministre, poštovani kolega Mugoša pošto smo sami ovdje, poštovani građani, draga dijasporo,

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, postavio sam pitanje uvaženom ministru prosvjete gospodinu Damiru Šehoviću.

Poštovani ministre,

Da li Ministarstvo prosvjete planira da u zvaničnim udžbenicima likovne umjetnosti za osnovno i srednje obrazovanje da više zastupi isplamsku umjetnost i arhitekturu?

Kao što znamo Crna Gora kroz viševjekovnu istoriju je bila mjesto gdje su se susrele različite civilizacije. Naravno da su sve te civilizacije ostavili svoj određeni trag. Tako da oni imaju ogromnu i svjetsku vrijednost, ne samo u našoj državi, posebno mislim na arhitekturu, književnost, slikarstvo, pa i muziku. To svakako čini Crnu Goru kao jednu riznicu bogatih vrijednosti. Kada pričamo o tim kulturnim vrijednostima, naravno, saglasit ćete sa mnom da islamsku umjetnost čini značajnu vrijednost crnogorske kulture. To je vrlo značajno da mladi učenici upoznaju islamsku umjetnost, kao jednu važnu svjetsku tekovinu. Isto tako je važno da je upoznaju, jer to je taj jedan civilizacijski period je bio i prekretnica na polju svjetske umjetnosti i ono što ne manje važno da učenici pored upoznavanja islamske umjetnosti iz okruženja upoznaju svjetsku.

Podsjetiću sve nas da je islamska umjetnost direktno uticala poslije Vizantije direktno uticala na razvoj gotske kulture i romantike, a posebno gotske kulture. Da podsjetim sve nas ovdje da je početkom 8. vijeka kada su Arapi došli na Iberijsko poluostrvo, došlo do predivnih infrastrukturnih objekata. Pomenuću samo veliku džamiju Kordobi i palatu Alhabre u Granadi i mislim da su učenici skraćeni ako ovakvih bisera nema u našim udžbenicima.

Takođe, zar nije šteta da učenici ne uče o Tadž Mahalu, o džamiji Selimanija ili Al Aksa u Jerusalimu. Nasuprot toga, u udžbenicima za prvu i drugu godinu gimnazije mi čak i ne možemo naći, vrlo rijetko, osnovne pojme iz islamske kulture zamislite čak ni arabesku. U konsultaciji sa ljudima od struke došao sam do poražavajućeg saznanja da jedino u našim udžbenicima na prostorima eks Jugoslavije na temu umjetnost srednjeg vijeka nije se bavilo tematikom islama.

Ono što treba takođe pomenuti i značajno je pomenuti da u udžbenicima jeste pomenuto kad se priča o islamskoj umjetnosti, pomenuto je kroz jedan grandiozni objekat kroz Husein-pašinu džamiju 16. vijeka. Takođe, u udžbenicima za šesti i sedmi razred vrlo kratko se pomenulo kada se pričalo o nekim tehnikama u likovnoj umjetnosti. Pomenuta je kroz Husein-pašinu džamiju i zamislite samo kroz jednu rečenicu je arabeska pomenuta. Smatram da treba mladim ljudima pružiti mogućnost da saznaju o grandioznim biserima islamske kulture.

Ono što zasigurno pozdravljamo svi da je u programu Ministarstva prosvjete dozvoljeno Bošnjacima 20% zastupljenosti u programima, to pozdravljam sigurno. Ako znamo da je kultura Bošnjaka direktno vezana za islamsku kulturu mislim, da treba da idemo i korak naprijed uvaženi ministri, pa da u programskim sadržajem udžbenika omogućimo da u cijeloj Crnoj Gori bude zastupljeno zašto da ne 20% islamske umjetnosti.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 14:15:41)

Hvala, kolega Ibrahimoviću.

Ministre Šehović, da čujemo odgovor.

DAMIR ŠEHOVIĆ (24.07.20 14:15:46)

Uvaženi poslaniče Ibrahimoviću, udžbenički kompleti Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva Podgorica nastaju kao produkt rada autorskih timova koji imaju obavezu da ih izrade striktno poštujući predmetne programe koje usvaja Nacionalni savjet za obrazovanje, a na prijedlog Zavoda za školstvo. Pregled i ocjenu tako izrađenih udžbeničkih kompleta, pa time i udžbenika za likovnu kulturu od 1. do 9. razreda osnovne škole vrši recenzenska komisija sastavljena sa liste recenzenata koju usvaja Nacionalni savjet za obrazovanje. Nakon toga, udžbeničke komplete za upotrebu u školama odobrava takođe Nacionalni savjet za obrazovanje. Svi udžbenički kompleti Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva Podgorica, pa dakle i udžbenici za likovnu kulturu izrađeni su i odobreni po navedenoj proceduri. U programima shodno tome i udžbenicima uvažava se i afirmišemo multikulturni karakter Crne Gore. Sami predmetni program likovna kultura za osnovnu školu od 1. do 9. razreda nije koncipiran na likovnim temama zasnovanim na nacionalnom nivou. Dakle, nema istorije umjetnosti već se bavi teorijom likovne kulture i praktičnim stvaralaštvom učenika.

Napominjemo, a to ste i sami pomenuli u obrazloženju svog poslaničkog pitanja da je reformom obrazovanja u skladu sa najboljim evropskim praksama omogućeno izučavanje nacionalne kulture posredstvom slobodnog dijela korikulama u iznosu od 15 do 20%, a u zavisnosti od specifičnosti i potreba sredine.

Takođe, u važnim programima za srednje škole u okviru tematskih oblasti srednjovjekovna umjetnost u okviru koje se obrađuje ranohrišćanska, vizantijska, islamska, romantička i gotička umjetnost broj časova za obradu islamske umjetnosti izjednačen je sa brojem časova predviđenih za ostale epohe. Obrazovni sistem Crne Gore prepoznat je po svojoj otvorenosti i njegovanju kulture različitosti u mnogim predmetnim oblastima i na svim nivoima, te će se i ubuduće unapređivati teme koje sadrže posebnost kulturnih slojeva u zemlji.

Gotovo da i ne moram da vam kažem da kada je o meni riječ i kada je riječ o Ministarstvu na čijem sam čelu, da smo mi otvoreni za svaku inicijativu te vrste i da smo raspoložni da u odnosu na njih otvorimo jedan argumentovan razgovor i da u zavisnosti od dogovora koji će se postići na ekspertskom nivou donosimo dalje odluke koje se tiču ovog ili bilo kojeg drugog pitanja koje Vi ili bilo ko od poslanika u Parlamentu aktuelizuje. Znajući Vas i profesionalnost koju pokazujete tokom Vašeg boravka u Parlamentu, siguran sam da argumenti koje ste iznijeli da oni imaju određenu težinu. Zbog toga očekujem da tokom narednog perioda nastavimo dijalog na ovu temu i vjerujem da će taj dijalog da dođe do jednog kvalitetnog rješenja koji će ići u pravcu afirmacije i islamske, ali i svih drugih kulture u Crnoj Gori, jer smo mi prepoznati kao multietničko i multikulturno društvo. Vjerujem jednako kao i Vi da to nije ni mana nego najveće bogatstvo Crne Gore koje smo svi dužni da čuvamo.

Hvala.

PREDSJEDAVALAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 14:19:15)

Hvala, ministre Šehoviću.

Poslaniče Ibrahimoviću, da čujemo Vaš komentar odgovora.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (24.07.20 14:19:20)

Zahvaljujem, uvaženi ministre Šehoviću. Naravno očekivao sam da ćete razumjeti ovu inicijativu i da svakako znate značaj blagovremenog upoznavanje mladih ljudi sa kulturom umjetnosti, odnosno o značaju stvalaštva.

Posebno kada pričamo o našoj državi koja je prepoznata kao multikulturna država i o značaju multikulturnizma. Ne samo za Crnu Goru nego i za Evropu. Iskoristiću priliku, kad sam već

pomenuo Kordobu da kažem da kada su Arapi došli na Iberijsko poluostrvo 1918. godine. Kordoba nije imala nikakvu infrastrukturu, nije imala vodovod, samo nakon 50 godina su uspjeli da se urade značajni infrastrukturni objekat, 10 predivnih dvoraca, vodovodi čak 150 javnih česmi, 900 hamama, najveća biblioteka i Kordoba je prerasla u najvažniji svjetski centar u to vrijeme. Zašto ovo pominjem? Kada su došli Kordoba je bila prepoznatljiva po multikulturalizmu. Znači, sve one vrijednosti koje je Kordoba imala jer su tada bili na Iberijskom poluostrvu i Jevreji i Hrišćani i Arapi, sve se udružili i to je bio ključ uspjeha u razvoju Kordobe. Neću pričati o onom dijelu kada se završila ta jedna velika civilizacijska popularnost.

Dozvolite mi neće biti dodatno pitanje, ali samo da podijelim. Jer znam da razumijete ovu problematiku što ste i dokazali vođstvom Ministarstva prosvjete i sada da ne hvalim, ali građani su prepoznali sve rezultate koje ste postigli za ove četiri godine. Volio bih da ovo, a znam da hoćete uzeti za ozbiljno. Kroz tematiku crnogorskih kulturnih likovnih stvaraoaca u XX vijeku, vjerujte da nema pomenuto ni jedno bošnjačko ime. Znači, to je poražavajuće za ovu našu državu. Zamislite kada nije pomenuto Behaudin Selmanović iz Pljevalja, koji 40-ih godina završio likovnu umjetnost u Zagrebu i bio je sredinom XX vijeka jedan od najpoznatijih umjetnika ex-YU prostoru. Zamislite kada nema u našim udžbenicima jedno ime univerzitetskog profesora Hilmije Čatovića koji je završio slikarstvo u Beogradu 50-ih godina, koji je osnovao Likovnu akademiju u Prištini i koji prema mišljenju stručne javnosti najznačajniji likovni stvaraoac iz bošnjačkog korpusa.

Mislim, da bi se ti udžbenici samo obogatili, jer ovi ljudi su dali ogromni doprinos likovnom stvaralaštvu na našim prostorima. Da ne bude, složićete se da nije kritika, samo kao što ste rekli da doprinesemo boljem obrazovanju učenika i damo doprinos razvoju umjetnosti. Ipak treba pomenuti da su u udžbenicima za osmi razred pomenut je grafičar, iz bošnjačkog korpusa, Emir Dragulj. Drago mi je što se pominje, ali to je možda i dobra naznaka da u nekim novim udžbenicima, oni koji to rade, da se sjetite ovih velikih imena. Ne bih išao dalje jer ima još dosta poznatih stvaraoaca iz bošnjačkog korpusa, i iz drugog korpusa svakako. Ovo pitanje sam usmjerio na islamsku umjetnost i kao što smo i rekli da je bošnjačka kultura zasnovana na islamskoj umjetnosti. Zato sam moje pitanje usmjerio u ovom pravcu. Zasižno sljedeći put ću usmjeriti, prateći udžbenike, usmjeriću zašto da ne koliko su zastupljene druge umjetnosti i znam da kod Vas uvijek kucam na otvorena vrata.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 14:23:10)

Hvala, poslaniče Ibrahimović.

Sljedeće pitanje postavlja poslanik Budimir Aleksić, neka se pripremi poslanik Mugoša.

BUDIMIR ALEKSIĆ (24.07.20 14:23:22)

Maloprije smo čuli od gospođe Branke Bošnjak koliko je srozano naše srednje obrazovanje i koliko je politizovano i da su direktori partijski vojnici itd. Naslanjam se upravo na tu njenu priču sa svojim poslaničkim pitanjem koje glasi - šta će Ministarstvo prosvjete uraditi u okviru svojih zakonskih kapaciteta povodom slučajeva izbora u zvanja na Univerzitetu Crne Gore, suprotno Zakonu o Univerzitetu Crne Gore, suprotno Statutu Univerziteta Crne Gore, suprotno Zakonu o visokom obrazovanju i suprotno Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja? Naveo sam dva primjera. Evo neću pominjati imena, ali ću samo reći da je riječ o sticanju zvanja na Univerzitetu, jedan slučaj je bio nedavno kada je na Filozofskom fakultetu u Nikšiću zvanje docenta, Senat ga je izabrao u zvanje docenta, kandidata koji aposlutno nema nikakve veze sa predmetima uže struke za koje je biran.

Dakle, apsolutno nema ni jedan rad, ni jednu knjigu, ni jedan tekst koji se odnose za predmete za koje je biran. Postavlja se pitanje ko je pisao izbore, ko su bili članovi komisije za izbore, pa smo ustanovili da članovi komisije, tri člana komisije, ni jedan nema veze sa tom oblašću, a pisali su preporuku za izbor u zvanje za te naučne oblasti. U pitanju je Opšta istorija starog vijeka i Istorija Crne Gore srednjeg vijeka 1 i 2. Sva tri člana komisije koji su pisali i napisali

pozitivan referat su specijalisti za XIX i XX vijek. To je dakle prvi prekršaj.

Drugi je Naučni odbor, dakle to je prošlo na Naučnom odboru. Treći prekršaj jeste izbori na Senatu. Dakle članovi Senata su glasali za taj izbor. Tako se znači urušava dignitet Univerziteta Crne Gore koji je kao što znamo u svim zemljama jedna od temeljnih institucija svakoga društva, možda najvažnija društvena institucija.

Drugi izbor je bio prije pet godina je u zvanje vanrednog profesora izabran kandidat koji je potom bio u dva navrata dekan Filozofskog fakulteta u Nikšiću, na temelju toga što je prijavio da ima rad na SCI listi, a taj rad do dana današnjega nije objavljen u tom časopisu gdje je on prikazao da je objavljen taj časopis. To smo nedavno utvrdili i to je objelodanio Centar za građansko obrazovanje.

Dakle, na temelju jednog potpuno netačnog podatka, prema temelju jedne netačne izjave, na riječ što se kaže čovjek je izabran u zvanje vanrednog profesora potom je obavljao funkciju dekana. Davao otkaze i raskidao ugovore o radu sa istaknutim naučno-istraživačkim radnicima i profesorima Filozofskog fakulteta i niko ni abera do dana današnjeg od strane Ministarstva, pa sam zbog toga ja postavio pitanje - da li Ministarstvo prosvjete u okviru svojih nadležnosti misli da se pozabavi ovim skandaloznim prekršajem?

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 14:27:16)

Hvala, poslaniče Aleksić.
Ministar Šehović, da čujemo odgovor.

DAMIR ŠEHOVIĆ (24.07.20 14:27:21)

Uvaženi poslaniče Aleksiću, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Savjet za visoko obrazovanje propisuje uslove i kriterijume za izbor u akademska zvanja. Savjet je na sjednici održanoj 16. aprila 2019. godine, donio uslov i kriterijume za izbor u akademska zvanja po kojima se vrši izbor u akademska zvanja na svim ustanovama visokog obrazovanja.

Dalje, Zakonom je propisano da lica u akademska zvanja bira Senat univerziteta na osnovu javnog konkursa na period od pet godina izuzev redovnog profesora koji se bira na neodređeno vrijeme. Izbor u više zvanje vrši se nakon isteka vremena izbora u niže zvanje. Postupak za izbor u akademska zvanja kao i druga pitanja u vezi sa izborom uređuju se Statutom univerziteta.

Statutom je između ostalog propisano da odluka o izboru donosi Senat većinom glasova od ukupnog broja članova i da je odluka konačna. Članom 18 Zakona o visokom obrazovanju definisane su prava ustanove između ostalog pravo da bira akademsko osoblje čime se potvrđuje autonomija ustanove koja je garantovana i ustavom Crne Gore.

Imajući u vidu navedeno, a poštujući potrebu poštovanja Ustavom zagarantovane autonomije, obratili smo se Univerzitetu Crne Gore za dostavljanje informacija u vezi sa Vašim poslaničkim pitanjem, pa Vas u tom smislu informišem sljedeće. U slučaju izbora u akademsko zvanje docenta Dragutina Papovića primjenjivali su se uslovi i kriterijumi za izbor u akademska zvanja koja je donio Savjet za visoko obrazovanje 2019. godine. Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja koja je donio Univerzitet Crne Gore se više ne primjenjuje. U odgovoru se dalje navodi da su oblasti na koje je raspisan konkurs Nacionalna istorija i Opšta istorija. Na konkurs se prijavio, kao što i sami znate, samo jedan kandidat - kolega Papović. Za oblasti Nacionalna i Opšta istorija je matičan Filozofski fakultet koji je pokrenuo konkurs za izbor u zvanje. Imenovanje recenzentske komisije je vršeno od strane Filozofskog fakulteta kao matičnog, a za prijedlog Vijeća Filozofskog fakulteta glasali su članovi Vijeća među kojima se nalazi značajan broj renomiranih crnogorskih istoričara.

Univerzitet je istakao da Filozofski fakultet ima značajan kapacitet u pogledu stručnosti akademskog osoblja koje može i treba da razmatra ova akademska pitanja koja su sa razlogom i akademska te treba da se rješavaju u okviru same akademske zajednice. Mišljenje Naučnog odbora se odnosi na ocjenu ispunjenosti uslova propisanih uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja koja sam maloprije pomenuo. Kandidat je imao jedan zahtjevani rad AHC listi

odnosno osam poena iz oblasti Nacionalna i Opšta istorija. U skladu sa time Naučni odbor je donio pozitivno mišljenje o ispunjenosti kriterijuma.

Konačnu odluku o izboru akademska zvanja donosi Senat. Članovi Senata kao i drugih tijela koji učestvuju u donošenju odluka, autonomno odlučuju o ovim pitanjima. U slučaju izbora u akademsko zvanje vanrednog profesora Gorana Barovića, Univerzitet Crne Gore nas je informisao da je izbor profesora Barovića u zvanje vanrednog profesora vršen aprila 2016. godine, da je taj izbor sproveden u skladu sa tada važećim procedurama, odnosno Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore broj 833 od 20. aprila 2004. godine.

Napominjemo da je Savjet za visoko obrazovanje 20. juna 2016. godine, donio mjerila o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja koja su se odnosila na sve ustanove visokog obrazovanja. Profesor Barović je 2016. godine biran u akademsko zvanje vanredni profesor za predmete Matematička geografija, Opšta kartografija i Tematska kartografija na Studijskom programu za geografiju na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Na raspisani konkurs javio se kandidat dr Goran Barović. Univerzitet je dostavio pojašnjenje o objavljenim radovima i ostvarenim rezultatima profesora Barovića na osnovu kojih je i biran u akademsko zvanje u skladu sa mjerilima koja su tad bila na snazi.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 14:31:27)

Hvala, ministre Šehović.

Poslaniče Aleksiću, da čujemo Vaš komentar odgovora.

BUDIMIR ALEKSIĆ (24.07.20 14:31:30)

Ministar je objasnio kako ide procedura.

Dakle, znam kako ide procedura i kako se to bira to je sve regulisano ovim zakonima, Mjerilima za izbor u akademska zvanja. Međutim, problem je u tome što je to sve prekršeno. Ne treba biti poznavalac svih tih akata i procedure i znati kako se biraju ljudi u univerzitetska zvanja nego i svaki laik može da se informiše i da kapira o čemu se radi. Znači, nijesam htio da pominjem imena, evo Vi ste ih pomenuli. Ne zanimaju mene konkretno imena nego fenomeni, zanima me kako je moguće i čudim se i ne mogu da pristanem kao građanin ove zemlje da se najvažnija društvena institucija, jedna od temeljnih institucija svake države na ovaj način srozava i da iza stoji Ministarstvo.

Prvi kandidat o kome ste govorili koji je izabran u zvanju docenta apsolutno ništa nema iz te oblasti i to se lako može vidjeti, ministre, uvidom u bibliografiju njegovih radova koji je objavio Bilten Univerziteta Crne Gore. Evo, ja to imam ovdje, to možete Vi da provjerite. To svak može da provjeri. Jedan, jedini rad nema iz te oblasti, a i da ima jedan rad, Vi ste pomenuli da ima jedan rad, čak i da ima, Vi znate šta je Univerzitet, Vi ste doktorirali i ne treba Vama to da objašnjavam. Pričam radi građana - da bi neko predavao neki predmet mora da ima doktorat iz tog predmeta to je tako od kad postoji univerziteti i od kada ja znam u novije vrijeme. Da je magistrirao iz te uže naučne oblasti, da ima doktorat iz te naučne oblasti i da ima značajan broj radova, a u ovom slučaju toga nema. Znači, on je doktorirao je čovjek iz oblasti druge polovine XX vijeka, a predaje Opštu istoriju i to Nacionalnu istoriju druge polovine XX vijeka, post period poslije Drugog svjetskog rata. Predavaće Opštu istoriju starog vijeka, Egipat, Mesopotamiju i ostalo, Grčku, helenizam i što ja znam i istoriju Crne Gore srednjeg vijeka. Znači apsolutno nije specijalista za to. Svuda u okruženju za te predmete se biraju specijalisti, ljudi sa doktoratima, sa knjigama, sa radovima i tako dalje. Ovdje nije slučaj, Vi to dobro znate, ali to je o čemu je govorila koleginica Bošnjak, u pitanju je politizacija školstva.

Drugi kandidat izabran u zvanje vanrednog profesora na bazi rada, prijavio da ima rad koji nema, obmanuo je javnost, obmanuo je Naučni odbor, obmanuo je sve instance na Univerzitetu. Kako je to moguće uopšte da neko kaže da doktorica Bulatović kada se zapošljavala, pa da nije donijela diplomu nego kaže - donijeću naknadno. To nema veze, to je užas. Znači, do dana

današnjeg, evo rekli ste 2016. godine da je izabran za to zvanje, do danas taj rad nije objavljen, gospodine ministre. Pa na što to liči, a na temelju tog rada je izabran, jer je rekao da je na SCI listi i nema, pa tamo se zapošljava na riječ. Kako je to moguće na jednoj takvoj ustanovi kao što je Univerzitet? Tamo se svašta radi.

Ja sam tamo konkurisao na interni oglas, zapravo na eksterni javni oglas za jednu školsku godinu 2018, javim se ja na javni oglas i poslije izvjesnog vremena stiže mi informacija - bila je greška nije u pitanju nije eksterni, nije javni, nego interni. Ja odem na sud i dobijem ih na sudu. Svako zna, ako se neki oglas tako objavi, pa je pogrešan, ako je greška taj ko je napravio grešku, ta ustanova, uoči tu grešku i u istim novinama u kojima je objavljeno uglavnom se poništava. Ovdje ne, a šta je to urađeno? Zato što se bio javio jedan kandidat/kandidatkinja iz DPS-a, mislili su neće se niko drugi javiti, ja se javio i srušio koncepciju, imam bolje uslove od nje i onda su doskočili tako što su rekli greška je bila nije u pitanju eksterni nego interni. Evo sam ih dobio na sudu. To je neozbiljno da se dešava na Univerzitetu Crne Gore i ja to pričam radi javnosti, ali i to će biti nakon ovih izbora kad dođe poslije ovih 30 odnosno 70 godina do promjene vlasti i tamo ćemo uspostaviti red i poredak, jer je to neophodno na tako značajnoj instituciji.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.07.20 14:36:32)

Hvala, poslaniku Aleksiću.

Poslanik Boris Mugoša, postavlja pitanje. Izvolite.

BORIS MUGOŠA (24.07.20 14:36:40)

Zahvaljujem potpredsjedniče, uvaženi ministre, poštovane građanke i građani,

Ja sam postavio pitanje vezano za realizaciju kapitalnih projekata u obrazovnu infrastrukturu u mandatu aktuelne Vlade u smislu onih koji su završeni, ali i onih koji su počeli i čija se konačna realizacija očekuje u bliskoj budućnosti.

Činjenica jeste da je u mandatu aktuelne Vlade započeo najveći do sada investicioni ciklus u obrazovnu infrastrukturu, često se o tome priča u medijima, ali golim okom se mogu vidjeti mnoga gradilišta kroz čitavu Crnu Goru. Pretpostavljam da smo svi zadovoljni zbog novih vrtića i zbog novih škola, osnovnih i srednjih. Nadam se da smo zadovoljni zbog rekonstrukcije postojećih. U pitanju su višemilionske investicije od kojih će najveću korist imati djeca kada je u pitanju predškolsko obrazovanje, učenici kada je u pitanju osnovna i srednja škola, ali i njihovi roditelji, jer djeca će im učiti i sticati obrazovanje u mnogo kvalitetnijim uslovima.

Sada često se i vezuju te investicije za razne kreditne aranžmane, pa se vrtići vežu za aranžmane sa Bankom za Savjet Evrope, škole sa Evropskom investicionom bankom, energetska efikasnost sa KfW gdje najveći dio toga projekta upravo se odnosi na obrazovne ustanove. Međutim, trebaju svi građani da znaju da pored toga iz samog budžeta se izdvajaju značajna sredstva. Evo znamo da će osnovna škola u Tološima, jedna od, ako ne i najveća osnovna škola u Crnoj Gori biti finansirana iz budžeta Crne Gore. Mislim da je to cirka negdje oko sedam miliona eura investicija. Takođe, ako sad vidimo i radove na Osnovnoj školi "Dušan Korać" i objekat osnovne škole i muzičke škole u Bijelom Polju čiji su radovi uveliko u toku ili ako neko prođe pored Osnovne škole "Savo Pejanović" ja tu imam određenu vrstu emocije, jer sam iz Podgorice. U pitanju je kulturna podgorička škola koja mislim da je negdje prije dva mjeseca proslavila 74. rođendan i vidi da su u toku radovi na sanaciji i adaptaciji fasade. Čitav niz na stotine objekata koji su se rekonstruisali, zaista se radi o nevjerojatno velikom investicionom ciklusu u tom segmentu obrazovanja.

Naravno, često se očekuje da se to odmah sve uradi, pri čemu moramo biti realni u tom dijelu, jer znamo što sve znači planska dokumentacija kakvi izazovi su se javljali vezano za plansku dokumentaciju. Znamo što se dešavalo u određenim sredinama vezano za raspoloženje građana, da ne pričam idejni projekat, glavni tender za sve to treba da prođe određeno vrijeme. Radi se o kompleksnim projektima i u tom dijelu treba imati strpljenja za tu krajnju fizičku realizaciju projekta. Međutim i pored toga svjesni smo, evo ja u Podgorici, da smo u nekoliko

godina dobili i nove vrtiće u Zagoriču i na Starom Aerodromu i u Tuzima i onaj nevjerovatni objekat Srednje stručne škole u Golubovcima. Zaista čini mi se nakon čitavog niza godina počinjemo u tom dijelu ulaganja u obrazovnu infrastrukturu da na pravi način postavljamo prioritete. Negdje polako smo došli do onoga da postajemo svjesni važnosti investicije u obrazovanje, a kada pričamo o predškolskim ustanovama i tu mi je mnogo značajno da znamo da djeca u uzrastu od četiri do sedam godina su u fazi veoma intezivnog razvoja. Zbog toga je veoma važno da pohađaju vrtiće, a da bi pohađali vrtiće, posebno u sredinama gdje je bio problem prebukiranosti kao u Podgorici, bilo je neophodno da se grade novi objekti. Nadam se da će se ovaj trend realizacije kapitalnih projekata nastaviti u periodu pred nama i da će se doći do cifre od 100 miliona eura koja je negdje projektovanja kada su u pitanju ulaganja u obrazovnu infrastrukturu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 14:41:28)

Hvala Vam, poslaniče Mugoša.
Ministar Šehović, da čujem Vaš odgovor. Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (24.07.20 14:41:34)

Uvaženi poslaniče Mugoša,

Mislim da možemo biti ponosni na činjenicu da je Ministarstvo prosvjete i Vlada Crne Gore u cjelini u ovom mandatu uradila više nego koja druga Vlada koja je riječ o stvaranju pretpostavki za unapređenje obrazovne infrastrukture. Ovo odgovorno tvrdim zato što ste i sami na neki način kroz obrazloženje Vašeg poslaničkog pitanja pomenuli o kojim zapravo ciframa mi ovdje govorimo. Da bismo argumentovali ovu tvrdnju na koju svi skupa treba da budemo ponosni jer smo konačno prepoznali da je obrazovanje jedno od prioritarnijih aktivnosti Vlade i da to Vlada pokazuje ne deklarativno, nego suštinski opredjeljivanjem nikad više budžetskih sredstava za te namjene. Da bi smo to argumentovali moramo imati u vidu one objekte koji su u mandatu ove Vlade završeni, započeti i završeni, one koji su započeti i one koji tek treba da budu započeti.

Prije toga, želim da kažem da smo za ovih nepune četiri godine uspjeli da rekonstruišemo preko 200 obrazovnih objekata iz budžeta koji se opredjeljuje Ministarstvu prosvjete za tekuće održavanje, što samo po sebi predstavlja jedan imponozantan podatak o posvećenosti i Ministarstva i Vlade po ovom pitanju. Ali, da krenemo redom.

Nalazim za shodno da pomenem da je do sada na osnovu završenih kapitalnih projekata, na osnovu onih koji su započeti i na osnovu koji tek treba da budu započeti, a govorim o 38 novih kapital projekata za koje je opredjeljeno čak blizu 100 miliona eura iz različitih izvora. Tu mislim na kreditnu podršku od Evropske investicione banke koja je sa doprinosom države teška 36 miliona eura, tu mislim na kreditnu podršku Banke za razvoj Savjeta Evrope koja je uz doprinos države teška 17 miliona eura, tu mislim na program energetske efikasnosti koji realizuje u saradnji sa Ministarstvom ekonomije, a po osnovu kojeg će se u narednoj fazi opredijeliti ne manje od 15 miliona eura i tu mislim na ostali dio sredstava koji će biti obezbijeđen iz budžeta države. Kada sve ove izvore finansiranja stavimo na jedno mjesto dobijamo jedan zaista relevantan podatak koji govori o posvećenosti unapređenju obrazovne infrastrukture, a koji glasi da će za 38 kapitalnih projekata koji će biti rerealizovani u narednom srednjoročnom periodu bito opredijeljeno odnosno već je zatvorena finansijska konstrukcija koja je na nivou od oko 100 miliona eura.

Podsjetiću vas da smo u mandatu ove Vlade, kada je riječ o predškolskom obrazovanju i infrastrukturi koja se odnosi na vrtiće uspjeli da započnemo i završimo vrtić u Zagoriču, u koji smo investirali 1.200.000 eura, da smo u mandatu ove Vlade započeli i realizovali, završili izgradnju vrtića na Staroma Aerodromu u koji je uloženo preko 2.700.000 eura. Sami ste podsjetili da je u mandatu ove Vlade započeo i završen vrtić u Tuzima u koji je uloženo 1.700.000 eura. Takođe cijenim važnim da pomenem da je takođe u mandatu ove Vlade započeta gradnja vrtića u Rožajama koja se privodi kraju. Ukupna vrijednost te investicije je na nivou od 1.700.000 eura. Nedavno ste imali priliku da vidite da smo započeli gradnju i vrtića u Bloku VI za koji smo izdvojili

preko 2.000.000 eura. Prije neki dan smo započeli gradnju vrtića Herceg Novom za što je izdvojeno 2,4 miliona eura i prethodnih 600.000 eura za saniranje klizišta. Koristim priliku da saopštim da ćemo sljedeće nedjelje započeti i zvanično gradnju vrtića u Pljevljima u koji ćemo investirati oko milion eura.

Ono što nas očekuje jeste brzo raspisivanje tendera za izgradnju vrtića u Ulcinju, takođe jednog predškolskog objekta koji je jako važan. Osim ovih, znate da ćemo graditi još četiri vrtića u Podgorici i po jedan u Bijelom Polju, Beranama i Plavu za šta smo takođe zahvaljujući aranžmanu sa Brankom za razvoj Savjeta Evrope zatvorili finansijsku konstrukciju. Temeljno ćemo kroz aranžman sa Evropskom investicionom bankom izvršiti rekonstrukciju dva vrtići u Podgorici, jednog u Kotoru, time povećati kapacitete tih ustanova za 100%, tako da i u tom kontekstu možemo da govorimo o još ta tri faktički nova vrtića.

Međutim, u mandatu ove Vlade nijesmo gradili samo vrtiće nego i škole. U tom smislu je važno da naglasimo da smo recimo izgradili školu u Golubovcima u koju smo investirali pet i po miliona eura, koja zaista može da nam služi na ponos i po izgledu i po funkcionalnosti i vjerujem da spada u red reprezentativnih objekata. Znate da privodimo kraju izgradnju škole "Dušan Korać" u Bijelom Polju, takođe je riječ o milionskoj investiciji, da smo izgradili školu u Vojnom selu, da smo izgradili školu u Dobrakovu, da smo izgradili školu u Gukama. Gradićemo novu podgoričku gimnaziju, da ćemo graditi novu školu na Zabjelu, da ćemo graditi novu školu u Siti kvartu i da ćemo graditi novu školu na Karabuškom polju. Gradićemo iz budžetskih sredstava novu školu u Tološima i kada govorim gradićemo, mislim da ćemo sve ove projekte realizovati u narednih nekoliko godina, a novac za njih je već obezbijeđen i svi oni se nalaze u nekoj fazi koju predviđa zakon.

Takođe, želim da kažem da smo u mandatu ove Vlade stavili u funkciju jedan zaista lijep objekat Univerzitetskog centra u Beranama u koji je uloženo tri miliona eura i da je završena izgradnja Fakulteta likovnih umjetnosti na Cetinju, uloženo je pet i po miliona eura. U svakom slučaju kada se sve ovo sagleda, mislim da svako dobronamjeran mora da ustvrdi da je ogroman pomak napravljen, ali da smo svi skupa svjesni da nas još dosta izazova čeka i u oblasti obrazovne infrastrukture, ali i u oblasti unapređenja kvaliteta obrazovanja. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.07.20 14:48:29)

Hvala, ministre Šehović.
Poslaniče Mugoša. Izvolite.

BORIS MUGOŠA (24.07.20 14:48:35)

Upozorili ste me da sam imao prekorečenja, pa ću evo biti kratak u komentaru. Bilo je dosta podataka koje je iznio ministar Šehović i negdje svi ovi novi objekti zahtijevaju nova radna mjesta i ne trebamo valjda da smo protiv toga što se otvaraju nova radna mjesta, jer u tim novim vrtićima, školama treba da rade novi ljudi.

Što se mene tiče treba da se povećava fond zarada u prosvjeti, jer će to značiti veće zarade prosvjetnim radnicima. Imam jedno dopunsko pitanje, jer imao sam interesovanja određenog broja roditelja vezano za digitalizaciju obrazovanja, jer smo negdje čini mi se najavili da bi ova školska godina trebalo da počne na način da će učenici prvih razreda imati udžbenike kao dodatnu literaturu u digitalnoj formi. Tako da čisto informišete javnost u kojoj je to fazi, da li će sa početkom školske godine svi prvaci imati takav sadržaj koji će im siguran sam omogućiti sticanje kvalitetnijeg znanja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.07.20 14:49:40)

Hvala, poslaniče.
Evo imate dopunsko pitanje. Da čujem odgovor.

DAMIR ŠEHOVIĆ (24.07.20 14:49:44)

Iskoristio bih priliku da odmah odgovorim uvaženom poslaniku Mugoši na dopunsko poslaničko pitanje koje se tiče digitalizacije obrazovanja, odnosno konkretno digitalnih udžbenika.

Zahvalan sam mu na tom pitanju zato što ovdje sa vama mogu podijeliti zadovoljstvo zbog činjenice da mogu saopštiti da je projekat „Digitalna učionica“ koji se odnosi na sve učenike prvog razreda osnovnih škola već u velikom zamahu, da on podrazumijeva prekretnicu u obrazovnom sistemu koja neće značiti zamjenu štampanih udžbenika digitalnim udžbenicima nego će značiti dopunu štampanim udžbenika digitalnim udžbenicima koji trebaju da kod djece probude veće interesovanje za lakše sticanje znanja i za sticanje trajnijih znanja.

U tom smislu, želim da saopštim da se za sad stvari uprkos velikim ograničenjima koja imamo zbog suočavanja sa posljedicom i epidemiloškom situacijom izazvanom novim virusom korona i da već imamo vidan napredak.

Želim da saopštim, da kada je riječ o tim digitalnim udžbenicima da je otprilike 20% tih udžbenika već realizovano i da, ako sve bude teklo po planu da možemo očekivati da otprilike početkom školske godine djeca koja pohađaju prvi razred moguće, mogu imati kompletno zaokružene digitalne udžbenike koji se odnose na prvi razred osnovne škole.

Takođe, želim da naglasim da će narednih dana da krene jedan investicioni ciklus koji se mjeri sa cifrom od oko 700.000 eura, a koji podrazumijeva da ćemo u startu svakoj učionici obezbijediti kvalitetan vjersles signal. Ne da bi djeca surflovala internetom i gubila vrijeme nego da bi im bilo omogućeno da dok su u školi koriste upravo ove i samo te digitalne udžbenike koje radimo sa jednom od najvećih evropskih izdavačkih kuća to je Klett kompanija zahvaljujući podršci kompanije Em-tel koja je pokazala zavidan nivo društvene odgovornosti. Intezivno radimo na nabavci računarske i druge opreme koja je takođe neophodan preduslov za implementaciju ovog projekta, da ćemo prvih nekoliko razreda osnovnih škola sve učionice u kojima se odvija nastava iz prvih nekoliko razreda osnovnih škola da ćemo ih snabdjeti kvalitetnom računarskom i drugom opremom. Te učionice ćemo snabdjeti pametnim tablama i smart televizorima kako bi opet mogli da koriste ove digitalne udžbenike, a ne da bi gubili vrijeme surfujući internetom kako to često nedobronamjerna javnost želi da saopšti.

Riječ je o projektu koji samo u dijelu ove informatičke i druge opreme podrazumijeva cifru od oko četiri miliona eura, riječ je o projektu koji je u okviru obezbjeđivanja vjersles signala porazumijeva cifru od 700.000 eura. Radimo, ulažemo maksimum da stvorimo preduslove da se u najkraćem mogućem roku implementira projekat „Digitalne učionice“. Hoće li to biti baš od 1. septembra ili koju nedjelju kasnije vjerujte da više gotovo i ne zavisi od nas, jer je situacija sa kojom se suočavamo, a koje ste i sami svjesni takva da se mijenja moguć način funkcionisanja u zavisnosti od kretanja epidemiološke situacije. U svakom slučaju projekat „Digitalna učionica“ je izvjesnost u našem obrazovnom sistemu. On će definitivno startovati od naredne godine i on ima kapacitet da promijeni obrazovni sistem i da ga usmjeri u pravcu onih obrazovnih sistema kojima i naš obrazovni sistem teži.

Vjerujte da sa velikim entuzijazmom i ushićenjem i ja i sve moje kolege u Ministarstvu prosvjete i u cjelokupnom sistemu obrazovanja očekujemo njegovu implementaciju, radujemo se ne samo ovom pilot projektu nego vjerujemo i nastavku tog pilot projekta koji će se odnositi na više razreda osnovne škole. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 14:54:13)

Hvala Vam ministre Šehoviću, hvala i poslaniku Mujgoši na postavljenom pitanju i ovim smo završili pitanja koja su bila upućena Ministarstvu prosvjete.

Imali smo dva pitanja koja su bila upućena ministru Nikoli Janoviću, Ministarstvu sporta i mladih. Obaviješteni smo da su pitanja postavili poslanici Momčilo Martinović i Nada Nenezić, ali su se oni dogovorili da će odgovore i pitanje u pisanoj formi primiti. Ja im zahvaljujem na uštedi vremena.

Prelazimo na pitanje Ministarstvu javne uprave.

Sa nama je ministarka Suzana Pribilović, koju pozdravljam i za nju imamo dva pitanja.

Prvo pitanje je postavila poslanica Marta Šćepanović, a drugo Budimir Aleksić.

Poslanice Šćepanović, da čujemo pitanje. Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (24.07.20 14:55:18)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Poštovana ministarko,

Za Vas sam postavila sljedeće poslaničko pitanje. Imajući u vidu potrebu intenziviranja inspekcijskog nadzora u posljednjem periodu i pojačani nadzor kroz zajednički koordinirani rad svih inspekcija, dakle inspekcije Uprave za inspekcijske poslove u saradnji sa i drugim nadležnim organima. Moje poslaničko pitanje je koliko je izvršeno inspekcijskih pregleda? Koji je bio broj utvrđenih nepravilnosti, broj ukazivanja, broj rješenja, broj prekršajnih naloga, iznos izrečenih novčanih kazni u prekršajnim nalogima i finansijski efekat nadzora za period od 1. januara 2020 do 15. jula 2020. godine? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 14:56:01)

Hvala Vam, poslanice Šćepanović.

Ministarko Pribilović, da čujemo odgovor.

SUZANA PRIBILOVIĆ (24.07.20 14:56:05)

Uvaženi predsjedavajući, poštovana poslanice Šćepanović,

U periodu od 01.01.2020 do 15.07.2020. godine inspekcije koje djeluju u okviru Uprave za inspekcijske poslove ukupno su izvršile 26.497 inspekcijskih pregleda od čega je na unutrašnjem tržištu bilo 23.793 inspekcijska pregleda, dok je u spoljno-trgovinskom prometu bilo 2.704 pregleda.

U izvještajnom periodu bilo je 2.189 mjera ukazivanja, a broj utvrđenih nepravilnosti je 5.548. Ukupno je donijeto 4.597 rješenja i izdato je 2.534 prekršajnih naloga.

Posmatrano sa finansijskog stanovišta ističem da je iznos novčanih kazni izrečenih prekršajnim nalogima 912.098 eura, dok je po osnovu naknada za sanitarnu saglasnost i takse za kontrolu u spoljnotrgovinskom prometu taj iznos bio 102.520 eura.

Važno je imati u vidu da je pandemija novog korona virusa nametnula novu organizaciju inepskcijskog nadzora. U tom smislu Uprava za inspekcijske poslove se prilagodila novim specifičnim okolnosima i prioritetima, pa su od početka izdata ovlašćenja svim inspektorima za nadzor u pogledu poštovanje privremenih mjera iz naredbi koje se odnose na preduzimanje privremenih mjera za sprečavanje unošenje u zemlju, suzbijanje i sprečavanje prenošenja korona virusa.

U nadzoru nad sprovođenjem zaštitnih mjera posebno od stupanja na snagu Zakona o dopunama Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti inspektori su postupali preventivno. U vezi sa tim treba istaći da je cilj bio da se nadzorom obuhvati što veći broj subjekata na terenu, pa je izvršen značajan broj kontrole u kojima su inspektori opominjali na obavezu poštovanje mjera kako subjekte nadzora tako i potrošače u trgovini i korisnike raznih usluga na tržištu. Tako je u periodu novonastalih okolnosti veliki broj inspektora i drugih inspekcija pružao i dalje pruža podršku u radu Zdravstveno-sanitarnoj inspekciji, uključujući i aktivnosti na graničnim prelazima. Stupanjem na snagu Zakona o dopunama Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti od 2. jula 2020. godine pored Zdravstveno-sanitarne inspekcije nadležnost za nadzor nad sprovođenjem sanitarnih mjera dobile su i Turistička, Tržišna, Inspekcija rada, Inspekcija za igre na sreću. Ove inspekcije u organizoranim aktivnostima kontrolišu poštovanje mjera koje su definisane ovim zakonom i naredbama, kao što su obezbjeđenje fizičke udaljenosti, obavezno

pridržavanje fizičke udaljenosti, obezbjeđenje propisane lične zaštitne opreme maski, korišćenje propisane lične zaštite opreme zaposlenih, korišćenje propisane lične zaštite opreme od strane kupaca, korisnika usluga i dezinfekcija objekta.

Pojačani nadzor se kontinuirano vrši na graničnim prelazima i na unutrašnjem tržištu i to u ekipama, a kad je potrebno i u saradnji sa drugim nadležnim organima, prevashodno sa Upravom policije, Komunalnom policijom i Komunalnom inspekcijom. Sanitarni inspektori su na graničnim prelazima izdavali rješenja o zdravstvenom nadzoru, rješenja o stavljanju u samoizolaciju, rješenja o smještanju u karantin, a na osnovu uputstva Instituta za javno zdravlje izdavana su i rješenja o zdravstvenom nadzoru za lica koja su zaposlena u privrednim društvima Crne Gore, a strani su državljani sa privremenim boravkom u Crnoj Gori. U izvještajnom periodu izdato je ukupno 32.965 ovakvih rješenja.

Na graničnim prelazima preko kojih se obavljao promet robe ili najavljeni prevoz crnogorskih državljana posredstvom diplomatsko- konzularnih predstavništava inspektori su bili prisutni u dvije smjene, a u slučaju potrebe na poziv granične policije bili su prisutni po potrebi i u noćnim ili dnevnim časovima.

Institut za javno zdravlje i epidemiološke službe domova zdravlja u opštinama nakon registrovanja prvih slučajeva oboljelih u Crnoj Gori zdravstveno-sanitarnoj inspekcije su dostavljali podatke o oboljelim licima, kontaktima sa oboljelim i postojanju sumnje da su lica bila u kontaktu sa oboljelim, te da je istima potrebno donijeti rješenja samoizolacije, tako da su inspektori sva lica kontaktirali putem telefona i dostavili im rješenja o samoizolaciji.

Takođe, licima koja su provela 14 dana u karantinima inspektori su u skladu sa naredbama uručivali rješenja o samoizolaciji i još 14 dana u porodičnom smještaju.

Treba napomenuti da je novonastala epidemiološka situacija nametnula potrebu da su u prethodnom periodu prati i kretanje maloprodajnih cijena pojedinih proizvoda što je radila Tržišna inspekcija. Nesporan je uticaj epidemije na ekonomsku situaciju, pa je jedan broj ugostitelja pribjegavao nelegalnog radu i neizdavanju fiskalnih računa što je na propisan način sankcionisano, kao i nepravilnosti utvrđene u drugim oblastima nadzora. Izmijenjene okolnosti uticale su da Uprava za inspeksijske poslove usmjeri svoje kapacitete i sve aktivnosti prilagodi, prije svega zaštiti zdravlja stanovništva, ali i osnovnim potrebama privrede i drugih subjekata u okviru nadležnosti Inspekcija uprave. Nadzor se sprovodi jednako posvećeno kontroli poslovanja, kao i kontroli poštovanja zdravstvenih mjera uključujući i primjenu mjere, rotacija inspektora iz jednog u drugo područja djelovanja. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.07.20 15:01:41)

Hvala Vam, ministarko Pribilović.

Poslanica Šćepanović će komentarisati Vaš odgovor.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (24.07.20 15:01:51)

Hvala, potpredsjedniče.

Pa ovo sam pitanje upravo postavila iz razloga što želim da naglasim značaj inspeksijskog nadzora kao jednog od vida upravnog nadzora, zapravo jednog od najznačajnijih vidova upravnog nadzora. Sve iz razloga što svaki zakon koji u ovom Parlamentu donesemo da bi se obezbijedila njegova primjena, odnosno poštovanje zakonskih normi, tu jevinspeksijski nadzor da to obezbijedi. Moram da priznam da je jedno od načela inspeksijskog nadzora najvažnije načelo, a to je načelo preventivnosti dakle, da inspekcija svoju ulogu obavlja preventivno. To zapravo znači da preduzima mjere i radnje kada svojom preventivnom funkcijom ne može da obezbijedi cilj i svrhu nadzora. Osnovni cilj inspeksijskog nadzora jeste usaglašavanje utvrđenog stanja na terenu sa propisima. To se postiže upravnim mjerama inspektora koje su usmjerene na otklanjanje tih nepravilnosti, a sa druge strane postiže se sankcionisanjem onih koji uporno i namjerno ne krše propise i sa ovakvim radom inspekcija onda se ostvaruje zaštita javnog interesa.

Kao što ste i rekli u svom odgovoru rad inspekcije je značajno u posljednjem periodu

promijenjen od pandemije virusa korona i drago mi je što sam čula na koji način se zapravo inspekcija u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima organizovala. U samom početku, a to je ono kad nijesu bile propisane prekršajne sankcije za one koje ne poštuju Zakon o zaštiti od zaraznih bolesti, da je inspekcija u tom periodu i djelovaja preventivno. Ja bih da napomenem ovo što ste rekli da je stupanjem na snagu izmjena zakona u ovom periodu kada zaista se sve i promijenilo i u radu inspekcija da su nadležnost za nadzor nad sprovođenjem sanitarnih mjera su dobile druge inspekcije. U posljednjem mjesecu od stupanja Zakona na snagu dodatno se zakomplikovala epidemiološka situacija, a kao što ste i sami rekli dodatno se zakomplikovala i ekonomska situacija. Prosto želim ovdje da naglasim da inspekcije trebaju da rade svoj posao i u ovakvoj situaciji zakomplikovanoj i epidemiološki i ekonomski. Takođe da vode računa o ovom prvom načelu koji ih obavezuje, a to je načelo preventivnosti, jer svaka ona sankcija koja je izrečena, a da prethodno nije bilo ukazivanja dodatno komplikuje ekonomsku situaciju.

Šta hoću da kažem - da je veoma važno da se poštovanje zakona prvo sprovede na način što će se subjektima nadzora na terenu ukazati, a nakon toga ukoliko ukazivanje ne da efekta da će se onda oni sankcionisati. Ovo govorim posebno iz razloga što su privredna društva i svi ostali posebno zabrinuti, jer svaka kazna može dovesti u pitanje i radna mjesta onih ljudi koji su zaposleni u tim privrednim društvima. Naravno, moraju se poštovati mjere, mora se poštovati zakon, ali svakako na terenu inspekcija važno je da se rukovodi u cijeloj ovoj situaciji prvenstveno načelom preventivnosti. Ovo pitanje sam i postavila, jer iz izvještaja Uprave za inspekciju iz prethodnih godina, a i sada, vidi se upravo iz izvještaja broj ukazivanja u odnosu na broj izrečenih novčanih kazni po prekršajnim nalogima da je duplo veći broj izrečenih novčanih kazni u odnosu na broj ukazivanja. To su ti izvještajni podaci koji nam zapravo ukazuju da se ne do te mjere poštuje prvenstveno načelo preventivnosti. Zato prosto i kroz ovaj odgovor želim da apelujem da inspekcije na terenu naravno rade svoj posao, ali prvenstveno rukovodeći se načelom preventivnosti, pa tek onda ukoliko to ne daje efekta onda da se subjekti nadzora sankcionišu.

Zahvaljujem Vam se na odgovoru i zahvaljujem Vama potpredsjedniče.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 15:07:04)

Hvala i Vama, poslanice Šćepanović.
Prelazimo na posljednje pitanje za danas.
Postavio ga je poslanik Budimir Aleksić.

BUDIMIR ALEKSIĆ (24.07.20 15:07:14)

Moje pitanje Vladi glasi - da li je Vlada Crne Gore u posljednjih pola godine preduzimala bilo kakvu aktivnost u okviru svojih zakonskih kapaciteta da privoli lokalnu samoupravu Gusinja, da organi te samouprave ispoštuju odluke nadležnih inspeksijskih organa o uklanjanju spomeničkog kompleksa podignutog u slavu ratnog zločinca Jusufa Čelaja, odnosno Jusufa Čelića u selu Vusanju pored tamošnje osnovne škole? Radi gledalaca samo da podsjetim da se u tom selu kod Gusinja nalazi jedan veliki spomenički kompleks posvećen jednom od istaknutih ratnih zločinaca iz Drugog svjetskog rata, pripadnika nacističko fašističkih formacija velike Albanije, formacija koje su vršile ratne zločine u tom kraju među kojima je bio i on. Najpoznatiji zločin je u selu Velići kod Čakora 28. jula 1944. godine kada je za nekoliko sati na najmonstruozniji način uglavnom poklano i živo odrano oko 600 stanovnika toga sela. Taj zločinac je ubijen poslije Drugog svjetskog rata 1946. godine kao pripadnik odmetničkih bandi od strane pripadnika OZNE.

Dakle, tamo se nalazi, podignut mu je prije desetak godina veliki spomenički kompleks, tik pored osnovne škole u tom mjestu i iznad tog spomenika se viori zastava Albanije i on svijetli noću. Ja sam više puta, odnosno konkretno dva puta sam pitao Vladu, šta će preduzeti da se taj spomenik eliminiše, pošto Vlada proklamuje jednu eminentno antifašističku politiku, pa sam zbog toga i pitao. Prvi put 24. oktobra 2018. godine pitao sam Ministarstvo unutrašnjih poslova šta će preduzeti, ali mi je ministar odgovorio da Ministarstvo unutrašnjih poslova nije nadležno za podnošenje takvih i sličnih inicijativa. Drugi put sam pitao Vladu 25.07.2019. godine, odgovorio mi

je ministar prosvjete koji je kazao da je tamo obavljen inspekcijski nadzor 31. jula 2013. godine da je utvrđeno da je taj objekat podignut suprotno odredbama Zakona o spomen obilježjima. Pa je opet napravljen inspekcijski nadzor 25.07.2018. godine, inspekcijski pregled inspektora za kulturnu baštinu, te da je donijeto rješenje kojim se naređuje Sekretarijatu za uređenje prostora i imovinu Opštine Gusinje da shodno članu 27 Zakona o spomen obilježjima donose rješenje o uklanjanju nelegalnog objekta posvećenog ovom ratnom zločincu u roku od 90 dana. Uprava za inspekcijske poslove podnijela je kriviču prijavu nadležnom državnom tužiocu protiv odgovornih zaposlenih lica u Sekretarijatu za uređenje prostora Opštine Plav i predložili su pokretanje krivičnog postupka protiv lica rođaka ovog zločinca koje je podiglo taj spomenik. Na kraju mi je ministar kazao da Vlada Crne Gore i Ministarstvo kulture nijesu nadležni za uklanjanje bespravno podignutih objekata, odnosno spomen obilježja te da su zato organi lokalne uprave nadležni da to rade.

Dakle, do danas organi lokalne samouprave nijesu postupili po preporukama nadležnih republičkih inspekcijskih organa. Pitam da li Vlada ima ikakve mehanizme ili tako svaka lokalna samouprava može da toleriše, dakle svaki građanin može da podigne spomenik bilo kome, Adolfu Hitleru, ili bilo kome da isfinansira samo ako ima novca. Onda organi lokalne samouprave to čute, ne preduzimaju ništa i da nemaju obavezu da sprovede naredbe nadležnih inspekcijskih organa. Da li tako to funkcioniše?

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 15:11:23)

Ministrice, da Vas čujemo.
Suzana Pribilović ima riječ. Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (24.07.20 15:11:29)

Poštovani poslanice Aleksiću,

Povodom Vašeg pitanja, odnosno konkretnog slučaja Vlada Crne Gore je i u prethodnom periodu preduzimala sve aktivnosti u okviru svojih nadležnosti. Podsjetiću Vas da je inspektor za kulturnu baštinu Ministarstva kulture još 2013. godine izvršio inspekcijski nadzor, odnosno uvid u dokumentaciju Sekretarijata za uređenje prostora imovine Opštine Plav kao i uvid u stanje objekta u selu Vusanje. Tom prilikom utvrđeno je da je objekat sa pločom Isuf Kameri Čelaj u selu Vusanje podignut suprotno odredbama člana 8 stav 2 Zakona o spomen obilježjima. Nadalje inspektor za kulturnu baštinu naložio je nadležnim opštinskim organima da postupe u skladu sa odredbama člana 27 Zakona o spomen obilježjima kojima je propisano da su organi lokalne uprave nadležni za poslove kulture i građevinarstva dužni da spriječe bespravno podizanje spomen obilježja donošenjem rješenja o zabrani podizanja odnosno o uklanjanju bespravno podignutog spomen obilježja.

Imajući u vidu da citirana zakonska procedura nije sprovedena u ostavljenom roku Ministarstvo kulture je o bespravnom podizanju predmetnog objekta kao i nepostupanju nadležnih opštinskih organa obavijestilo i predsjednika Opštine Plav nakon čega je Sekretarijat za uređenje prostora imovinu Opštine Plav donio rješenje broj 031-203/1 od 13.03.2014. godine kojim se zabranjuje gradnja ili izvođenje drugih radova na predmetnom objektu i rješenje broj 35-166 od 02.04.2014. godine kojim se nalaže finansijski radnja da ukloni bistu i natpis na betonskom zidu. Pored činjenice da je Ministarstvo kulture izvršilo sve aktivnosti svoje nadležnosti 19.07.2018. godine upućen je akt Upravi za inspekcijske poslove da u skladu sa svojim nadležnostima definisanim članom 42 Zakona o spomen obilježjima preduzme odgovarajuće aktivnosti i izvjesti ovo ministarstvo. Kako je u međuvremenu od 2016. godine došlo do formiranja nove opštine Gusinje i da se po teritorijalnom razgraničenju predmetni objekat nalazi na području opštine Gusinje Uprava za inspekcijske poslove je aktom od 30.07.2018. godine obavijestilo Ministarstvo kulture da je 25.07.2018. godine izvršen inspekcijski pregled i donijeto rješenje kojim se naređuje Sekretarijatu za uređenje prostora imovine Opštine Gusinje da shodno članu 27 Zakona o spomen obilježjima donese rješenje o uklanjanju nelegalnog objekta posvećenog Isuf

Kameri Čelaj i izvrši uklanjanje objekta betonskog zida biste i natpisa u roku od 90 dana.

Takođe, Ministarstvo javne uprave se obratilo Opštini Gusinje od koje je zatražilo izjašnjenje da li je postupila shodno navedenom rješenju Uprave za inspeksijske poslove. U odgovoru na zahtjev Ministarstva javne uprave navodi se da Opština Gusinje u vremenu izgradnje spornog spomenika nije imala status Opštine, jer je tada postojala Opština Plav u čijem sastavu su bile mjesna zajednica Gusinje i mjesna zajednica Vusanje. Dalje ističu da kako je Opština Gusinje jedan od najmlađih Opština, a u fazi formiranja službi i kompletiranja administrativnih kapaciteta te da do sada nijesu uspostavile registar o spomen obilježjima na svojoj teritoriji. Dalje ističu da će u što kraćem vremenu formirati u punom kapacitetu službu Komunalne policije te da će nadležni Sekretarijat napraviti registar svih spomen obilježja koja se nalaze na njihovoj teritoriji nakon čega će biti u mogućnosti da u ovom dijelu vrše poslove iz svoje nadležnosti.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 15:15:27)

Hvala, ministarko Pribilović.
Poslaniče Aleksić.

BUDIMIR ALEKSIĆ (24.07.20 15:15:31)

Šta reći bez svaka vam čast. Svaka čast Vladi Crne Gore koja tako demonstrira svoju antifašističku politiku. Znači, nijeste nadležni ni za šta, nadležna je lokalna smouprava, pa pošto je to bilo na teritoriji Opštine Plav, a formirana Opština Gusinje sad se čekaju je li nekakve službe u Opštini Gusinje da se formiraju pa da onda sagledaju situaciju i da donesu odluku. Vi ćete to i dalje da tolerišete i da posmatrate.

Vrlo ste efikasni kad je bilo u pitanju rušenje spomen ploče narodnoj kući Puniše Račića u Slatini kod Andrijevice. Čovjeku koji nije bio fašista nego je bio junak Prvog svjetskog rata, koji je za ubistvo koje je počinio odležao zatvorsku kaznu, na privatnom imanju je to bilo. Samo spomen ploča na kući gdje kaže niti je bilo zastave druge države, niti je bilo kakvih ideoloških obilježja nego samo informacija da je tu rođen heroj Prvog svjetskog rata narodni poslanik iz Vasojevića Puniša Račić. Lično je Duško Marković tada po dnevnicima prijetio neće to, ne može dočekati sedam dana to se mora maći itd. Ovdje kad je bio prošli, put prije par dana, ja sam mu postavio poslaničko pitanje jedno, pa u okviru toga sam pomenuo i ovaj slučaj i kad kažem ja da je tamo spomenik fašističkom zločincu on ovako nešto - ono kao je li moguće. Čudi se kao ne zna, znači ne zna predsjednik Vlade za to. Evo samo iz mojih pitanja, tri sam pitanja postavio, mogao je da sazna i po novinama je to bilo, no se pravi da ne zna, a kiti se antifašizmom i zaklinje se da će se Crna Gora graditi na antifašističkim tradicijama. Evo vidimo kako gradite Crnu Goru na antifašističkim tradicijama tako što tolerišete spomen komplekse fašističkim ratnim zločincima.

To je antifašističko lice Vlade Crne Gore. Zastava druge države se tamo viori, a hapsite i kažnjavate omladinu koja crta trobojke, a trobojka je do juče bila zastava ove zemlje. Po Ustavu iz 1992. godine koji je DPS osvojio, po tom Ustavu i važila je sve do 2004. godine i zbog toga sad hapsite omladinu, a tamo vam ne smeta zastava druge države koliko ste dosljedni i kako primjenjujete zakon jednako na sve i koliko je ovo zemlja bez diskriminacije i koliko su vam sudovi pravedni, ažurni i kakva je vaša selektivna pravda. Ovo je najbolji pokazatelj.

Spomenik je pored škole. Kakva je to poruka đacima koji treba u školi da uče o antifašizmu. Ovdje je predsjednik Odbora za prosvjetu bio zakazao i bio sam na toj sjednici, član sam Odbora za prosvjetu gdje su učestvovali istoričari neki iz Nikšića itd. i potpredsjednik SUBNOR-a držali predavanje čitavo i govorili o potrebi da se o antifašizmu uči u školama, ali isti taj SUBNOR koji dobija stotine hiljada evra iz budžeta ove države i koji treba valjda da afirmiše antifašističku tradiciju ove zemlje. Jednom riječu nije se oglasio povodom ovog spomenika, niti njegov predsjednik Zuvdija Hodžić koji je iz tog sela, pa ja sam očekivao da će on to da sruši, da će on lično. Ako ne može država i nadležne inspekcije on, kao antifašista da će da ode i da poruši jedan spomenik podignut fašističkom ratnom zločincu. Zato ste vrlo agilni da srušite Manastirski konak kod Ulcinja. To ste efikasno uradili prije mjesec dana što je izazvalo velike tenzije u društvu itd. jer

je nelegalan objekat. Taj nelegalan objekat, kažete da je nelegalan, evo da vam vjerujemo to ste srušili za jedan dan, a ovaj nelegalni objekat tolerišete, jer nijeste nadležni nego je nadležna lokalna samouprava. Sad bila Plav, više nije Plav nego je Gusinje, pa vi čekate formiranje nadležnih sekretarijata koji će time da se pozabave. Ja ću vam svaki put postavljati ovo pitanje i držaću ovu temu u javnosti i dok to ne riješite sva vaša priča o antifašizmu je najobičnija demagogija i prazna priča i licemjerje, parekselans najgora vrsta licemjerja.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 15:20:05)

Hvala, poslaniče Aleksić i što i meni takođe dajete motiv da svaki put kad budete reagovali da Vam odgovorim isto.

Isuf Čelaj je umro 1944. godine u februaru mjesecu, po Vašim navodima 1946. godine što nije tačno znači pola godine prije što se desio zločin u Velici. Prošli put sam Vam pročitao imena pisma parztizanskih generala Mirka Krdžića, Aljo Abdića, Mustafe Memića, citati porodice Turković kakve odnose imaju sa porodicom Čelaj. Ono što moram ovdje da kažem da u Crnoj Gori to ne postane istina, Isuf Čelaj nije ratni zločinac, on se nije nigdje uprljao u vrijeme Drugog svjetskog rata. Vaše tvrdnje stoje po navodima koji Vi koristite jedne knjige o Velici, ali tu takođe ne možete naći ime Jusufa Čelaja.

Iz toga želim ponoviti da ne možemo prihvatiti u našoj državi da neodmjerena riječ ili laž postane istina i meni je žao što uporno insistirate na ovoj temi. Stigmatizacija porodice Čelaj na osnovu spomen obilježja je stigmatizacija koja i dalje nastavlja diobu našeg društva.

BUDIMIR ALEKSIĆ (24.07.20 15:21:54)

Dakle, prvo to je zloupotreba da ja Vama nijesam postavio pitanje, ali možemo da popričamo mi imamo demokratskog kapaciteta da vodimo dijalog o bilo čemu, pa i o ovome. Na čemu ja zasnivam svoje tvrdnje upravo na izvorima. Znači, ne znam šta su vaši izvori. Izvori moji su sljedeći. Arhiv Komisije za utvrđivanje zločina i njihovih fašističkih zločina i njihovih pomagača koji se nalaze, čitao sam to i prošli put. Dakle, "Dokumenti iz istorije Jugoslavije" II tom, Beograd 1998. godine, Arhiv Jugoslavije za svakog zločinca nalaze se pojedinačno fascikle i dosieji, kao i zbirni dosieji da ih sad ne navodim. Zatim, Zbornik dokumenata NOR-a, Narodno oslobodilačkog rata knjiga 12. Zapisnici komisije za utvrđivanje zločina, okupatora i njihovih pomagača. Imate i izvještaj iz tog kraja koji se čuva u Arhivu Jugoslavije. To je Izvještaj Državnoj komisiji za utvrđivanje zločina u Beogradu od 23. februara 1946. godine. Dakle, nadležni organi iz Plava i Gusinja napravili su izvještaj gdje su pobrojali sve zločince. Evo ih ovdje, ja sam to kopirao i njihove zločine i među njima je Isuf, odnosno Jusuf Čelić. On je poarbanašen bio u toku Drugog svjetskog rata, a živio je do rata pod imenom Jusuf Čelić, pa je promijenio identitet bio. Dakle, to imate tu. O tome piše i Branko Jokić, poznati novinar i publicista iz Velike. Dakle, i on je poginuo, po ovim izvještajima iz tog vremena koji su autentični, poginuo je početkom 1945. godine u obračunima sa OZNOM kada je više stotina odmetnika bilo u tom kraju, a u tom sukobu ih poginulo preko 100. Ostali su izvedeni na sud, neki su pobjegli u Albaniju. Kaže, taj sukob se dogodio u Dolji kod Ulcinja, mjesto Dolji kod Ulcinja. Dakle, izvještaj komisije koji su pisali komunisti, odnosno vlast nova 1946. godine i taj izvještaj se tamo nalazi.

Drugo, što se tiče pisma Mirka Krdžića, to sam provjerio poslije Vašeg polemičkog osvrta. Dakle, on je bio general, predsjednik Vrhovnog suda SFRJ i njegovo pismo se odnosi na Mustafu Čelića koji je umro 1987. godine, a ne na ovog Jusufa koji je ubijen 1945. godine. Rođeni brat ovog Mirka Krdžića generala bio je na sahrani tog Mustafe Čelića i lelekao ga je i veličao zato što je imao držanje ljudsko, držanje čojsko za vrijeme Drugog svjetskog rata.

Takođe, pisma druge dvojice ljudi, funkcionera koja ste Vi pomenuli se odnose na Mustafu Čelića, a ne na Isufa Čelića. U pitanju su dva čovjeka, a za ovog Isufa ja sam podastrao dokumentaciju zaista ne znam kud ću više. To što rodbina njegova želi da ga rehabilituje neka oni to sudskim putem urade, a ne na ovaj način - nije tačno. Bez argumenata kažu nije bio zločinac, a ovamo imamo hrpu autentičnih svjedočanstava koja to svjedoče. Oni nam ne podastiru ništa

nijedan dokumentat.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 15:25:41)

Poslaniče Aleksić, na samom tom spomeniku je 1944. godina navedena kao godina smrti Isufa Čelaja. Nema potrebe nijedna porodica da falsifikuje godinu. Evo vam Državna komisija za utvrđivanje ratnih zločina, original, ne preko interneta kao što ste Vi. Druga su imena Čelić - Ukšić, Ujkan nema Jusufa. Takođe, nema ni u knjizi "Pokolj u Velici", Branka Jokića, a što se tiče Mustafe, Mustafa je stariji brat Isufa Čelića i to dosta govori o njihovim porodičnim odnosima. Zbilja smatram da ne možemo ići sa paušalnim tvrdnjama, sa izgovorenim riječima koje će štetiti odnosima jer zašto bi general, zašto bi ljudi išli na sahranu ljudi koji su imali u svojim redovima ratne zločince, a to nije tačno.

Izvolite.

BUDIMIR ALEKSIĆ (24.07.20 15:26:54)

Prvo, izvori ovi tvrde da mu nije rođeni brat Mustafa nego rođak. Znači, nije mu rođeni brat, ali nema veze. Evo i da je i neka mu je rođeni brat taj je imao ljudsko držanje i pisma se odnose na njega.

Drugo, Branko Jokić evo moje pismo mogu da Vam kopiram, valjda mi vjerujete. Pismo mi je uputio 27. jula 2016. godine. Poštovani gospodine, da sad ne čitam to, i predočava mi ova dva dokumenta. Jedan od tih dokumenata njegovo se ime kaže nalazi u arhivskim dokumentima u kojima je označen kao zločinac i đe su opisane njegove aktivnosti u Dolju kod Ulcinja. U tom spisku koji je verifikovala komisija i evo taj izvještaj i ja ću da nabavim i taj izvještaj. On mi je dao kopiju. Lično ću se uvjeriti u Beogradu u Arhivu Jugoslavije, evo sad ne može da se ide u Srbiju, taj izvještaj Državnoj komisiji koji su napravili ljudi iz OZNE iz Opštine Plav toga vremena. Evo tačno tu ima gdje se to nalazi pod kojim fondom. Možemo to zajedno da provjerimo tu je njegovo ime i sva imena. Evo ovo ću Vam dati posle sami da pogledate. To što se tiče Branka Jokića koji je pravo da Vam kažem, on me je i najviše podstakao da se ovim bavim i ukazao mi na ovu dokumentaciju.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.07.20 15:28:21)

Poslaniče Aleksić, izjave porodice Turković, njihovih članova baš taj Isuf Čelaj 40 članova porodice Turković uzeo pod besu i bezbjedno ih prebacio preko mjesta zvanog Ulotina dovoljno govori da imam argumente da to branim.

Što se tiče mjesta u Ulcinju takvo mjesto ne postoji pod tim imenom. Možda ste i to pogrešno pročitali ili su Vam pogrešno postavili, ali ćemo ovdje sigurno raditi na tome da ne možemo falsifikovati istoriju, da moramo činjenice uzeti u obzir i da ih pravo reprezentujemo.

Poštovane kolegice i kolege, poštovana ministarko Pribilović,

Ovim smo završili Sedmu posebnu sjednicu posvećenu poslaničkim pitanjima. Mogu samo da obavijestim javnost da je bilo 75 pitanja upućenih ministrima i sedam premijeru. Nijesu sva postavljena iz razloga uštede vremena. Mogu konstatovati da je ovim završena i posljednja posebna sjednica u ovom sazivu. Novom sazivu želim uspješan rad na dobrobit svih građana u Crnoj Gori. Hvala vam.